ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག །

རྣམ་འགྲེལ་ལེགས་ཚོགས་སྙང་བའི་གཏེར་ལེའུ་གསུམ་པ།

མི་ཕམ་པྲོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།

སྤུ་འཕྲུང་མཐོ་སློབ་མདོ་སྡེགས་རི་ཁ་བའི་འབྲུང་གནས་གླིང་།

དབེ་རྒྱུན་གསལ་བཤད།

ཨོཾ་སྭསྟི་ཏ་ཡནྟུ།

མི་བཟའ་མགོན་པོའི་དགོངས་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས།།
འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁས།།
ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟར།།
སྣན་བས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ཁྱབ་བྱུང་ཅིག།

ཅེས་བསྟགས་པ་དོན་ལྡན་འཇམ་མགོན་བློ་མ་ཀུན་མཁྱེན་མི་བཟམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཚད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་བའི་གསུང་། །ཚད་མ་དག་གིས་གྲུབ་པས་ན། །ཚད་མའི་ལམ་ནས་དེས་བསྒྲུབ་པས། །ཚད་མའི་གསུང་གི་བདེན་འབྲས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རའི་སྙོན་དེའི་སྐྱོན་དང་བསྟན་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ཡིད་

ཆེས་ཀྱི་དད་པ་རྣེད་པའི་སྐོ་གཅིག་ལུང་སྩུང་པ་ནི། ཤོག་སྣང་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་མངོད་པའི་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་དེ་བཞིན་ཞེ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མངོད་པའི་ཚད་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་དེའི་དཀའ་འགྲེལ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་�longམོ་རྣམ་གཉིས་དང་རྒྱུན་མཁན་བོ་དུལ་བ་ལྟ་ཚོས་མཚོག་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རྣམས་སུ་བཀལ་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་དང་བར་མངོ།

དེ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་སུའང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་རྣམས་སུ་བཀལ་ཏེ་མཆེས་པ་སོ་སོའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ནི་འཇམ་མགོན་བློ་མས། ཚད་མར་གྱུར་པ་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་གསུང་། ཁངོས་སྐོབས་ཚད་མའི་ལམ་ནས་གསལ་བྱེད་པ། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཅད་སྒོད་པའི་མིག ཁེགས་པའི་ནང་ནས་རིགས་པའི་སྣེ་ཡོ་ཡིན། ཁཞས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་རྟོག་གེའི་ཚོག་དོན་བརྒྱད་ཚ་ཚང་བ་

གསལ་རྒྱས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རང་རའི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལེའུ་རྣམ་དུ་བཞག་ནས་བརྩམས་པའི་གཞུང་བཟང་འདི་ནི། གནད་སྡུད་ནས་ཐོག་གས་ཀུ་གཡག་ཆེ་ཞིང་དུས་དེ་སང་ཡང་རེགས་པའི་མེག་གཅིག་སུ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་བཞུགས་པ་བཞིན་འདི་གི་སྡུད་མཐོ་སྟོབ་ཆེན་མོར་ཡང་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་སྟོབ་གཉེར་གནང་བཞིན་མཆིས། དེའི་དགོངས་པ་ལེན་ཐོག་ལ་ཁ་ཅིག་ཚ་བ་རྣེས་འབྲངས་དང་བཅས་བར་བོད་ཀྱི་ཚད་མ་སྡུ་རབས་པ་དང་ས་པཎ་རྣེས་འབྲངས་ལ་ཐྱི་རབས་པ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་ཟེར་ནའང་སོ་སོར་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་ཉུང་གཏམ་སྟོག་པ་ཙམ་ལས་མི་འཐད་དེ། ཉུ་ཅག་སྡུ་འགྱུར་བ་དང་དགེ་ལྡན་པ་སོགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་ཁྲངས་གཏུགས་གཙོ་བོར་མ་མཛད་པས་དེ་གཉིས་པོ་གང་གི་རྣེས་སུ་ཡང་མ་འབྲངས་པའི་ཐྱི་རོ།།

དེས་ན་འདིར་ནི་འཇམ་མགོན་བློ་མས། གང་གི་བློ་གྲོས་ལས་བབས་ལེགས་བཤད་གླུང་། །འཛིན་པའི་གོ་སྐབས་གཞན་དུ་ཆེད་དགའ་བས། །རྒྱ་མཚོར་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ལ། །ཐེམ་པར་འགྱུར་ཞེས་རྟོགས་དགའ་

བསྡགས་བའི་གཞུང་། །སྐར་ཡང་ཆུ་གཉེར་ཆེ་ལས་ཆུ་སྐྱང་བཞེན། །དད་བཙོན་ཟློ་ཡི་ལམ་དུ་དེང་དྲངས་ནས། །རྟོམ་པ་མེད་པར་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཡིས། །མ་འོངས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་བཙས་སུ་བཞག །རང་ཁྲད་འབྱིན་སྨད་བསྟོད་པས་མ་བསྐུགས་ཀྱང་། །སེམས་ཉིད་མཁའ་ལ་རྣམ་དབྱེད་ཁྱིམ་བྱི་མི། །གཟེ་བརྡེད་ཅེ་འདྲ་ཚོགས་གི་ལམ་ནས་ནི། །ཟློ་གོས་མིག་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བར་བྱོས། །བདག་འདྲ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་དམན་ན་ཡང་། །གཞུང་འདི་འཚང་ལ་འཁྱལ་བ་མེད་སྨན་པའི། །གདེང་ཚད་དང་བཅས་སྲོགས་མེད་བསྟན་འགྲོ་ལ། །ཞན་པར་གྱུར་ཅེག་སྨན་དུ་སྲེལ་བ་ལགས། །ཞེས་དང་། ཟློ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཅོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཚད་མའི་རྒྱ་གཞུང་སྐོར་བོད་དུ་བཞུགས་སོ་འཚལ་བྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རོ་སྲོང་ཞིང་། ཀན་པ་ཚོས་བྱགས་རྒྱ་མཚོ། ཌུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་རྒེ། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་རིག་ཆེན། ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དབལ། རོང་སྟོན་ཚོས་རྗེ། བསོད་ནམས་སེང་རྒེ། རེད་མདའ་བ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྡེ་ཚྭའི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་

གཞུང་གི་ཚུལ་ཀུན་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བར་བྱས་ཤིང་། ཚད་མའི་གཞུང་གི་དོན་གྱི་གནད་ལ་གཞན་དྲིན་མི་འཛོག་པའི་དེས་པ་རྣམ་དག་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས་རང་ལོ་ཞེ་གཅིག་གི་ཚེ་མཇད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚད་མའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་ལ་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་བློ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གཞི་གཅོད་བོད་བརྒྱད། གཞན་ཚད་མའི་རྒྱུ་གཞུང་སྒོོར་བོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཅོག་དང་། འཇམ་མགོོན་ས་པཾ་སོགས་ས་སྐྱ། ཀརྨ་པ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཀའ་བརྒྱད། ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དབལ་སོགས་རྗེ་ནང་། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་རིན་ཆེན་སོགས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་རིས་མེད་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་བཤད་སྒོལ་ཀུན་མ་འདྲེས་གསལ་གཟེགས་ཀྱི་སྒོོ་ནས་ལེགས་ཚ་ཐུང་ཟད་རེའི་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བགོོ་སྐལ་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་བསྒམས་ཏེ་བསྟན་གང་གི་ཁོངས་སུ་ཡང་མི་གཏོགས་སོ།།

དཔལ་ལམ་བདར་ཞེངས་གཉེས་བའི་སྐབས་འདིར་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་ཐོག་སྐོར་གསལ་བཤད་ཟུང་ཟད་བགྱི་ན། ཐོག་མར་གཞུང་རུ་བ་ནི་སྤུར་ཐང་དང་སྤེ་དགེ་གཉེས་ཀྱི་བསྟན་འགྱུར་དང་ཅིང་བོད་ཅེ་བ་དང་བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དང་ཚོགས་(TBRC)ཡིག་ཚང་(W1KG1626)འདི་ནང་གི་དང་ཅིང་བཅས་ལ་ཞིབ་སྤུར་བགྱིས་ཡོད། འགེལ་བ་ནི་བོད་ཀྱི་རྩོགས་ཆན་བར་མ་དང་ཅིང་མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་ཅིག་ཁུངས་གཏུགས་གཅོ་བོར་བཟུང་། གཞན་ཡང་སི་ཁྲོན་བར་མ་དང་ཅིང་། ཤེས་རིག་བར་མ་དང་ཅིང་། རྒྱུ། ཡིག་བར་མ་དེབ་གཟུགས། སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་བར་མ་དེབ་གཟུགས་བཅས་ལ་དང་སྤྱིར་ཞིབ་ཚགས་བགྱིས་ཡོད། བར་མ་དེ་རྣམས་སུ་བན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ནའང་དོགས་གནས་ཅན་ཀྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཤང་རིམ་ལྟར་ཞབས་མཆན་(FootNote)དུ་གསལ་བཤད་དང་བཅས་ཀུག་རྟགས་ཀྱི་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབེ་རིང་གི་ཤེགས་ངོས་མདུན་རྒྱབ་ངོས་འཛིན་བའེ་ཆེད་ཀ་ཁའི་རྟགས་བཅས་གསལ་ཡོ་བཀོད་ནས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བསྡེས་ལྟར་གང་ཡང་ཤོར་བ་ཆུག་ཨེད། འོན་ཀྱང་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འབྲོས་

དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ཆེར་མངོན་གསལ་ཅན་འགའ་ཞེག་བོད་རྒྱུ་ཚོགས་མཇོད་ཆེན་མོ་ལྟར་བཅོས་འགྱུར་བྱས་ནས་བཞག་དགོས་སྐྱག་ཡོད།

གཞན་ཡང་སློབ་པ་ཐོས་བསམ་ལ་སྐྱས་འདྲུན་གཟབ་པའི་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟེགས་བདེ་ཆེད་གཞུང་གི་དཀར་ཆག་ཚན་པ་ལྷང་ཚོགས་མ་བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་དེང་རབས་ཀྱི་དབེ་དེབ་སྒྲིག་སྟངས་བཞིན་བཟོས་ཡོད། མཐའ་དོན་དེད་ཅག་ཁུ་སྒྲིག་པ་རྣམས་ཤེས་འཛོན་དང་ཉམས་སྐྱོང་གི་ན་ཚོད་ཐུ་བས་བསམ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་འགྱལ་སོགས་ཡོད་དེས་པས། ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྟན་རྣམས་ལ་བཤགས་སྟོམ་དང་རྒྱ་ཆེ་གཟེགས་པ་བོ་ཡོངས་ལ་དགོངས་སེལ་ཁུ། སྐབ་ཀྱི་ཆར་མཁྱེན་དབྱོད་ཡངས་པའི་གཟེགས་པ་བོ་མི་ཉང་བ་ཞིག་ནས་ཡོ་བསྡང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྟག་བོ་བསྡུལ་གནང་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོའི་སྤྱ་འབྲུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྩིས་འཕྲུལ་སྟེ་ཚན་ནས།

དཀར་ཆག

རྣམ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་སྙིང་བའི་གཏེར་ལེ་ཁུ་དང་པོའི་དཀར་ཆག

དཀར་ཆག

མདོན་སུམ་ཚད་མ་བཤད་པ། 1
འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་རང་ཉིད་བཤད། 1
བྱངས་དེས་བཤད་པ། 1
ཚད་མ་གཉིས་སུ་དེས་པར་སྒྲུབ། 1
ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས། 1
གཉིས་སུ་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན། 1
བྱངས་གཉིས་སུ་དེས་པའི་རྟགས་འགོད་པ། 3
རྟ་བའི་རིགས་པ་བསྟན་པ། 3
རིགས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ། 4
ཐོག་ཚོས་སྒྲུབ་པ། 5
ཁྱད་ཅན་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་བཤད། 5

གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད། 5
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། 6
མི་སྲིད་པ། 6
ཁྱབ་ཆེས་སྤོང་བ། 13
རང་མཚན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་སྤང་། 13
སྤྱི་མཚན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་སྤང་བ། 16
དངོས་བསྟན་པ། 16
རྩོད་པ་སྤང་བ། 17
སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། 20
སྤྱི་ཡི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན། 20
སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ། 20
རིགས་པ་རྣམ་བདུན་བསྟན་པ། 20
སྤྱི་ཡིས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། 20
རིགས་པ་དངོས་བསྟན་པ། 20
དེའི་ལན་དགག་པ། 22
བརྗོད་བྱ་མིང་སོགས་དངོས་ཡིན་དགག 22

ཐོག་མར་སྤྱད་བརྗོད་པ། 22
དེ་འགོག་པ། 23
ཆོ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དོན་དགག 23
ཐལ་བ་བརྗོད་པ། 23
སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ། 24
ལན་དགག་པ། 24
རང་ལའི་མཚོན་པ། 24
རྣམ་བཅས་པ་ལ་དེ་མི་མཚུངས། 24
མིང་སོགས་རྣམ་བཅས་ཀྱང་མི་འཐད་པ། 26
དངོས་བསྟན་པ། 26
དེའི་ལན་འགོག་པ། 28
ཤེས་ཀུན་དོན་ལྡན་ལ་གནོད་སྐྱེན། 28
དོན་ལྡན་ཡོད་པས་གནོད་ཚུལ། 31
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་དགག་པ། 32
དོན་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པ། 32
སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ། 34

སྤྱི་རྒྱང་བརྗོད་བྱར་མི་འཐད་པ། 34
དངོས་བསྟན་པ། 34
དེའི་ལན་འགོག་པ། 37
རྣམ་སོགས་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ། 38
རང་མཚན་ཎོག་བྱུང་ཡིན་པ་དགག་པ། 40
གཅིག་དང་གཞན་དུ་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ། 42
རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ། 42
རྩོད་པ་སྤང་བ། 44
མེད་པ་རིགས་སུ་ཐལ་བ་མིན། 44
སྤྱི་རྗེས་འཇུག་བ་བརྟགས་པས་བྱེད་པ། 45
དངོས་བསྟན་པ། 45
མི་འཐད་སྤང་བ། 48
གཞན་བརྗོད་ཅམ་ལས་སྤྱི་དངོས་མིན། 48
འདས་མ་འོངས་པ་སྤྲ་འདྲུག་པས་སྤྱི་དངོས་ཡིན་པ་དགག་པ། 49
དངོས་བསྟན་པ། 49
ལན་འགོག་པ། 51

དོན་མེད་པ་དང་མཚུངས་པ། 55
དངོས་བསྟན་པ། 55
ལན་འགོག་པ། 56
སྒྲི་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ། 56
འབྲས་བུང་མི་འཐད་པ། 58
བརྡ་དྲན་ལ་ལྟོས་པ། 59
དངོས་བསྟན་པ། 59
དོགས་པ་སྤང་བ། 60
སྒྲི་ཡན་གང་མི་སྐང་བ། 62
དངོས་བསྟན་པ། 62
དོགས་པ་སྤང་བ། 63
དེ་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པ། 65
བཟློག་པ་རང་མཚན་དངོས་པོར་བཤད་པ། 66
རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། 66
དངོས་བསྟན་པ། 66
དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ། 67

འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ། 68
དངོས་བསྟན་པ། 68
ཚོད་སྤྱོད། 70
ལུང་འགལ། 70
རིགས་པར་འགལ་སྤྱོད། 72
ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ། 76
ངེས་པའི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པ། 76
གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཚུལ། 76
མངོན་གྱུར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞལ། 76
ལྷོག་གྱུར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འཇལ་བ། 77
ལྷོག་གྱུར་འཇལ་བྱེད་རྟགས་སུ་བསྟན། 77
རྟགས་དེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ། 78
དེས་ན་དེ་འཇལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ། 80
འཇལ་བྱེད་གཉིས་སུ་ངེས་པ། 81
ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་གྲངས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། 82
ཕྱིར་བ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག 82

ཐོག་མར་བརྗོད་བ། 82
ལན་བསྡུས་བ། 82
དོན་དམ་པའི་ལན། 82
ཐ་སྙད་པའི་ལན། 82
རྟེན་དབག་ཚད་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ། 82
ཁས་བླངས་ཉིད་ལས་ཚད་མར་བསྒྲུབ། 82
དགག་པའི་རྒྱས་ལས་ཚད་མར་བསྒྲུབ། 82
དངོས་བསྟན་བ། 82
ལན་དགག་བ། 85
སྒྲུབ་རྒྱས་ལས་རྟེན་དབག་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་བ། 87
རྟེན་དབག་ཚད་མ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག་བ། 88
མདོར་བསྟན་བ། 88
རྒྱས་པར་བཤད་བ། 89
སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་ལ་འཆྱལ་བ་མེད། 89
དགག་རྒྱས་འཆྱལ་བ་མེད་བ། 91
རྟེན་དབག་ཚད་མ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། 92

དངོས་བསྟན་པ། 92
དེའི་ལན་དགག་པ། 93
མང་མཐའ་འགོག་པ། 96
རྩོད་པ་བསྟན་པ། 96
ལན་བསྟན་པ། 98
རབ་སྟོང་ཚད་མ་ཟུང་གསུམ་མིན། 98
རྟགས་ལས་རྟོགས་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན། 98
མདོག་འཇིག་རྟེན་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ཡིན། 98
མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། 101
དངོས་མེད་ཚོས་སུ་འགྱུར་བ་སྤང་། 101
དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བའི་འཐད་པ། 102
རྩོད་ལན་མདོར་བསྟན་པ། 102
རྒྱས་པར་བཤད་པ། 103
རྟགས་སྤྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྣུབ་ཚུལ། 103
དངོས་བསྟན་པ། 103
རྩོད་པ་སྤང་བ། 105

ཀེ་བཟག་དགག་སྒྲུབ་མི་སྐྱེ་བ། 106
སྒྲུབ་རྟགས་གཞལ་བྱར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། 106
དགག་རྟགས། 107
དངོས་བསྟན་པ། 107
རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་ལས་དགག་པ་འགྲུབ། 107
དགག་གཞན་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ། 107
དེ་ལས་གཞན་དུ་དོགས་པ་སྤང་བ། 109
རྒྱུ་རང་བཞིན་འགལ་ཟ་དམིགས་འཛེན། 109
ཕྱི་དོགས་པ་སྤང་བ། 109
ཀེ་བཟག་དོགས་པ་སྤང་བ། 110
འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་དེ་འདྲར་བཤད་པ། 114
དགག་རྟགས་ལྷུར་སྣང་། 115
དངོས་བསྟན་པ། 115
དེ་ཡི་འཐད་པ། 116
དགག་རྟགས་འགོད་ཚུལ། 118
འགལ་དམིགས་བཤད་པ། 118

སྣང་རྟང་མ་དཔེིགས་པ། 119
སོ་སོར་བཤད་པ། 119
འབྲེལ་ཟླ་མ་དཔེིགས་རྟགས་ཡིན་ཚུལ། 119
དངོས་པོའི་འབྲེལ་ལས་རྟགས་སུ་འགྱུར། 119
དེས་དངོས་འབྲེལ་མེད་རྟགས་གཞན་ཞེགས། 119
དེས་དངོས་འབྲེལ་མེད་རྟགས་གཞན་ཞེགས། 120
རྟགས་དེས་རྟགས་ཅན་གོ་ཚུལ། 122
སྣང་རྟང་གི་ངོ་བོ་མ་དཔེིགས་པ། 123
དོན་བསྡུ་བ། 125
རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་པ་དེས་ཤེས་ཚད་མ་མིན་པ། 126
དངོས་བསྟན་པ། 126
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། 127
དངོས་འཛིག་གཅིག་ལ་གནོད་བྱེད་མེད། 127
ཐ་དད་སྤྲས་བརྗོད་མི་རུང་། 127
རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་མི་རུང་སྤང་བ། 128
མདོར་བསྟན་པ། 128

ཐུབ་པར་བཤད་པ། 129
མ་དེས་པ་ལ་རྟེས་དཔག་འདྲུག 129
མཐོང་ཡང་དེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ། 129
ཕྱི་ཡི་མི་དེས་ཚུལ། 129
ཕྱི་ན་འཕྲལ་ཐུ་ཡོད་མི་དེས། 129
དེ་མེད་ན་ནི་དེས་ཚུལ། 130
ནང་ཚྭི་འོ་ས་ཁན་པས་མི་དེས་པའི་ཚུལ། 131
མཐོང་ཡང་མ་དེས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེས་དཔག་འདྲུག་པ། 133
མཐོང་བས་དེས་ན་རྟེས་དཔག་དེ་མི་དགོས་པ། 133
མཐོང་བས་དེས་པ་སྤྱིད་བར་བསྟན། 133
དེས་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་དུ་མ་འདྲུག་པ། 134
རང་གི་ངས་དེས་པའི་ཐུ་མཚན། 136
དངོས་འཛིག་གཞན་འདོད་ཀྱི་མི་གནོད་པ། 136
ཞེག་འཛིག་གཅིག་ན་རྟེས་དཔག་ཡིན། 136
འཛིག་པ་ཚོད་བར་འདོད་པ་འཕྲལ་པ། 136
ཐོག་སྲའི་འདོད་པ་བརྗོད་དེ་ཏྲེས། 136

དེ་ལ་དེགས་བའི་གཏོད་པ་བསྟན་པ། 141
སྡུ་ཕྱི་མེད་མཐར་འདོད་པ་དགག 141
རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མཐར་འདོད་པ་དགག་པ། 143
དངོས་བསྟན་པ། 143
བྱབ་དོན་བསྡུ་བ། 147
ཡང་ཡང་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ། 148
དགག་པ། 148
དངོས་བསྟན་པ། 148
ཉེས་སྤོང་དགག་པ། 150
བཞག་པ། 155
རྩོད་པ་སྤོང་བ། 155
མངོན་སུམ་དང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ། 156
མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་ཉེ་བཤད། 156
མངོན་སུམ་གྱི་ནི་མཚན་ཉིད་བཤད། 156
རྟོག་བཅས་ཡོངས་གཅོད་དུ་ནི་བསྟན། 156
རྟོག་བཅས་སྣང་བྱེད་དང་ལྡན་བཞག 156

མངོན་སུམ་རྟེས་དཔག་གཞི་སྒྲུབ་ཚུལ། 156
རྟེས་དཔག་གཞི་སྒྲུབ་ཚུལ། 160
དབང་ཤེས་རྟོག་བཟལ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ། 160
མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ། 165
མཐོང་རྟོག་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། 165
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། 166
མགོ་སྐྱེམས་ཚུལ་གྱིས་རྩོད་པ་སྤང་། 166
ལན་དགག་པ། 167
གཞན་འདོད་ཁོ་ན་དེས་མི་འགྲུབ། 167
ལན་དེའི་དཔེ་དོན་མི་འཐད་པ། 168
དོན་དགག་པ། 168
དངོས་བསྟན་པ། 168
མི་འཐད་པ་སྤང་བ། 174
དཔེ་དགག་པ། 175
འཁེལ་བྱེད་གཞན་ལྟག་ས་དགག་པ། 176
དབང་སྐྱེས་རྟོག་བཟལ་རྣམས་ཡིན་དགག 176

ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཞེགས་ཚུལ། 180
རྣམ་བཅད་དུ་རྟོག་བཅས་དགག་པ། 180
དོན་སྤྱོད་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག 180
དགག་པ། 180
རྟགས་འགོད་པ། 180
ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ། 180
རྟགས་འགོད་པ། 182
དེ་ལྟར་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་དེའི་ཐྱོགས་ཚོས་སྒྲུབ་པ། 183
རིགས་གཞན་ཁས་ཆྭངས་དག་གིས་གནོད། 183
དེ་དག་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ། 185
གང་སྤྱོད་རིགས་ཐ་དད་མ་གྲུབ། 185
གང་གིས་སྤྱོད་ན་འཛོད་འདུ་ཡང། 185
དེ་ལ་ཀྱགས་བས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ། 186
དངོས་བསྟན་པ། 186
དོགས་པ་སྤོང་བ། 189
དེ་བཞིན་རྗེས་དཔག་མེད་པ། 193

ཚངས་བར་བཟུང་བ། 193
རྒྱས་པར་བཤད་པ། 194
དམ་བཅའ་བརྗོད་པ། 194
དེ་དག་གི་འཁྲབ་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ། 196
ཁང་བཟང་སྤེད་བ་ལྟན་པ་མིན། 196
རིགས་ཀྱང་ཡིན་པར་དགག་པ། 197
བཏགས་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་པ། 198
གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་དངོས་བཏགས་བཀག 198
ཐན་ཆུན་མཆུངས་པར་སྟོན་པ། 198
རང་ཚིག་འགལ་བའི་དབེ་སྟོན་པ། 200
བྱག་དོན་རང་ལུགས་དངོས་བཏགས་བཞག་པ། 201
དངོས་བསྟན་པ། 201
བཏགས་པའི་ཁྱད་པར་ཟེ་བ། 201
དེས་ན་སྤྱ་རྟེན་བྱང་མི་དགོས་པ། 202
གཞན་གྱི་འདོད་པ་དོན་སྟོང་རྟོག་པ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ། 204
སྤྱ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་གཞན་སེལ་ཡིན། 204

དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཚུལ། 207
སྣང་བརྙན་ཟླ་ན་དེ་དངོས་མེད། 207
སྣང་བརྙན་བསྟེན་བས་བརྗོད་བྱར་རྩད་ཚུལ། 211
དོན་བསྡུ་བ། 215
མིང་སྦྱོར་ཀྱི་བ་དགག་བ། 216
མཐོང་ལ་ཀྱི་བ་མེད་ཚུལ་བརྗོད། 216
མཐོང་ཀྱི་རྣམ་པ་འགལ་བར་བསྟན། 216
ཀྱི་བཞིན་མཐོང་ལ་ཀྱི་བ་མེད་པ། 217
དངོས་བསྟན་པ། 217
གཞན་དུ་ཤ་ཅང་ཐལ་བ། 218
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅས་ཡིན་ན་ཤ་ཅང་ཐལ་བ། 219
ཡུལ་ཅན་འཇིན་རྣམ་སྦྱོང་མེད་ཐལ། 219
རང་རིག་མེད་པར་ཐལ་བ། 219
རང་རིག་མེད་པས་སྦྱོང་མི་འཐད་པ། 219
དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོང་ལན་དགག་པ། 221
རང་སྦྱོང་འགོག་པ། 221

གཞན་སྐྱོང་འགོག་པ། 221
དུས་མཉམ་དགག་པ། 221
མི་མཉམ་པ་དགག་པ། 222
རང་རིག་མེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། 223
རང་གཞན་བློ་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་གཅིག 223
དོན་རིག་འདས་པ་སྣང་བྱེད་མེད་པ། 224
དངོས་བསྟན་པ། 224
གཞན་གྱི་ལན་འགོག་པ། 226
དེ་ལས་རྟོག་མེད་བྱུང་ཚུལ། 227
སྐྱོང་ཡུལ་རང་མཚན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ། 228
དངོས་བསྟན་པ། 228
དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ། 229
རྟོག་མེད་ཡོད་ན་འདོད་པ་བྱུང། 229
ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པར་རྟེན་པ་མིན་པ། 229
རྒྱུ་ལས་མཐོང་རྟོག་ཐ་དད་བསྟུན། 229
དེ་ཐེབ་ལྷོས་པ་མི་འཐད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྐྱོང་དགག །དང་པོ། .. 230

དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོང་དགག་པ། 232
ཐལ་བ་འགོད་པ། 232
ལན་འགོག་པ། 233
དབང་ཤེས་རྒྱུ་གཞན་ཁེགས་པ། 234
མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ། 235
རྟོག་བྱ་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་བཤད། 235
དབང་པོའི་མངོན་སུམ། 235
དབང་ཤེས་ཐ་སྙད་འོག་རྟོག་དགག 235
རྟོད་པ། 235
ལན་བསྟན་པ། 236
སྤྲོད་ཡུལ་འོག་བར་རྟོག་པ་དགག་པ། 238
ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འོག་རྟོག་དགག 238
ལུང་དོན་འོག་བར་རྟོག་པ་བསལ། 238
མདོ་ཡི་ལུང་དོན་གཞན་འདོད་འགོག 238
དབྱེ་གཅོད་ཀྱི་ལུང་དོན་བཤད་པ། 241

ལུང་གི་དོན་བཞིན་བསྒྲུབ་པ། 243
ཚོགས་རྫོགས་འགོད་པ། 243
ལན་བསྡུན་པ། 244
ཉེལ་སོགས་ཅིག་ཅར་འཇོམས་མེད་ཐལ། 244
དངོས་བསྟན་པ། 244
དེ་ཡི་ཤེས་སྦྱོང་དགག་པ། 244
ཁྱབ་བྱེད་ཅིག་ཅར་འཇོམས་མེད་ཐལ་བ། 246
ཁྱབ་ལས་དོན་ཉིད་དུ་མངར་བསྒྲུབ། 246
གཅིག་ན་ཁྱབ་བྱ་སྣང་མི་རུང་། 246
སྣང་བས་དུ་མངར་བསྒྲུབ་པ། 246
དོན་དེ་དུ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ། 246
སྣ་ཚོགས་གཅིག་པར་གཞོད་པ་བརྗོད། 246
དེ་ལན་བཅོས་མ་བཅོས་ཁྱད་དགག་པ། 247
ཟློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་བསྒྲུབ་པ། 250
རྟགས་འགོད་པ་དང་མ་དེས་སྦྱང་། 250
རྟགས་དེ་མ་དེས་པ་སྦྱོང་བ། 250

དུ་མར་སྣང་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་དགག 250
དུ་མར་སྣང་བ་འཆྱལ་བ་དགག་པ། 252
དེས་ན་རྟོག་མེད་ཀྱང་འགྲུབ་པ། 253
ཁྱབ་སྣང་ལས་དོན་དུ་མར་སྣང་བའི་སྐབས་ལ་རྟོད་པ་སྟོང་བ། 254
ཤེས་གཅིག་སྣ་ཚོགས་མི་སྣང་བའི་རྟོད་པ་འགོད་པ། 254
དེའི་ལན་བསྟན་པ། 255
དོན་དམ་སྣ་ཚོགས་སུ་མ་བྱུབ། 255
མདོར་བསྟན་པ། 255
རྒྱས་བཤད་པ། 257
ཐ་དད་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ། 257
གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་སྟོང་པར་བསྒྲུབ། 257
ཕྱི་དོན་ལ་ལྟོས་གཟུང་འཛིན་མེད། 257
ནང་ཤེས་ལ་ལྟོས་གཟུང་འཛིན་མེད་པ། 258
དངོས་བསྟན་པ། 258
དེ་ཡི་བྱུབ་དོན། 259

ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འཕྲལ་བ། 260
རྩོད་སྤོང་། 261
ཤེས་ཉིད་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་ལུང་། 261
ཕྱི་དོན་ཁས་ཚི་ལེན་པའི་ལན། 261
ཁས་ཟློངས་པ་ཡི་ལུང་དོན་བཤད་པ། 263
རིགས་འགལ་སྤོང་བ། 264
སྟོང་ཡང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འཐད། 264
མ་དེས་སྤང་བ། 267
ཐ་སྙད་ཀྱི་ལན། 268
ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་འཐད། 268
ཕྱི་དོན་དེ་དང་མི་མཚུངས་པ། 276
ཐལ་བ་འགོད་པ། 276
མ་དེས་པ་སྤོང་བ། 277
ནོག་སོགས་ཅིག་ཅར་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ། 279
དངོས་བསྟན་པ། 279
དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ། 279

སྣ་ཚོགས་གཞན་དུ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ། 282
ཐལ་བ་དངོས་པ། 282
དངོས་བསྟན་པ། 283
གཞན་གྱི་ལན་འགོག་པ། 285
དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ། 286
ཡུལ་མིན་པ་སྤྱི་སོགས་དབང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། 286
ཟློག་ཚ་དབང་ཤེས་ཡུལ་མ་ཡིན། 286
དཀར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེས་མི་གནོད་པ། 287
དེ་ལ་མ་དེས་པ་སྒང་བ། 289
གཅིག་ཀྱང་ཐ་དད་སྣང་ལན་དགག 289
གཅིག་པའི་སྐྱེས་བྱེད་དོ་ཤེས་དགག་པ། 290
ཡིད་མངོན་བསྟན་པ། 293
ཡིད་མངོན་མི་འཐད་ཚོད་པ་བཀོད། 293
ལན་གྱི་བྱེ་བྲག་བརྗོད་པ། 293
ཐལ་བ་དང་པོའི་ལན། 293
དེ་བཞིན་ཐལ་བ་གཉིས་པའི་ལན། 297

དེ་ལ་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྟོང་བ། 297
ཡུལ་མ་དེས་བར་ཐལ་བ་སྟང་། 297
དབང་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་མི་རྟུང་སྟང་བ། 305
ཚོད་པ་འགོད། 305
དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པ། 306
རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པར་བསྟན། 306
དེ་ལ་གཟུང་བར་འཛིགས་པ་འཐད་པ། 308
དངོས་བསྟན་པ། 308
དེ་ཡི་འཐད་པ། 308
རང་རིག་མངོན་སུམ་བསྟན་པ། 309
སྟོང་ཉ་རང་རིག་རྟོག་བྲལ་བསྒྲུབ། 309
དེའི་ལན་བསྟན་པ། 310
བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོ། 310
འདོད་པ་བརྗོད་པ། 310
དེ་དགག་པ། 311
བདེ་སོགས་སྐྱེ་ལས་གཞན་མིན་བསྒྲུབ། 311

ཁྲབ་པ་བསྒྲུབ་པ། 311
རྟགས་འགོད་པ། 312
ཐོག་ཚོས་བསྒྲུབ་པ། 312
དབང་ཡིད་གཉེས་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེ། 312
དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་མིན་པ། 313
དེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ། 315
བདེ་སོགས་དེ་སྐྱོང་བ་གཞན་མེད་པར་རང་རིག་ཡིན་པ། 316
དཔྱད་ན་བདེ་སོགས་རང་རིག་ཡིན། 316
དབང་ཡིད་རིམ་འདྲུག་དང་ཅིག་ཅར། 316
ཡུལ་ཅན་བློ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག 316
དོན་བདེ་རེ་རེ་འཇིག་པ། 316
དབང་ཤེས་རང་དུས་བདེ་མི་འཇིག 316
སྤྲེལ་ནས་འཇིག་པ་མི་འཐད་པ། 318
དོན་བདེ་གཉེས་ཀ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ལུགས་དགག་པ། 319
གཟུང་ཡུལ་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ། 321
ཡན་གང་དུ་ཞི་འཇིག་པ་དགག 321

ལྷན་ཅིག་ཤེད་དུ་འཇོན་པ་དགག་པ། 322
ཐལ་བ་དངོས་བསྟན་པ། 322
དེ་བསྒྲུབ་པ། 323
དོན་མེད་སྐྱོང་བ་མི་འཐད་པ། 323
དེས་ན་ཡུལ་གྱིས་བདེ་མི་སྐྱོང་བ། 324
དབང་ཡིད་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ། 325
ཐལ་བ་བརྗོད་པ། 325
དེའི་ལན་འགོག་པ། 326
ཐ་ཙམ་ལན་བརྗོད་པ། 326
དེ་ཤིད་འགོག་པ། 326
གནོད་པ་བརྗོད་པ། 326
ཤེས་སྦྱོང་དགག་པ། 327
ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཡིས་དོན་རིག་འཐད་པ། 327
ཟུངས་ཅན་བས་བདེ་སོགས་སྤྲེའི་དོན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ། 329
འདོད་པ་བརྗོད་པ། 329
དེ་འགོག་པ། 330

གཞན་གྱིས་གཟུང་བྱར་མི་འཐད་པ། 330
ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་པ། 330
གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་པ། 331
བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ། 332
ཐལ་བ་འགོད་པ། 332
དེ་ལན་དགག་པ། 333
བདེ་སོགས་མེམས་མེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ། 336
བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་བར་བསྒྲུབ། 336
དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་དེས་སྤོང་བ། 339
བདེ་ཤེས་མིན་ཡང་རྫོང་བའི་ལན། 339
དེ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ། 340
སྣང་དུང་མ་དམིགས་པ་ཡིས་བཀག 340
དེ་ལ་མ་དེས་གཞན་ལན་དགག་པ། 341
རང་ལ་མཚུངས་པའི་རྟོད་པ་སྤོང་བ། 343
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྟན་པ། 345
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རང་བཞིན་བཤད། 345

དེ་དག་ལེགས་པར་བསྟན་པ། 346
གསལ་བར་སྣང་བ་འཛད་པའི་དགེ། 346
གསལ་བར་སྣང་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པ། 348
དངོས་བསྟན་པ། 348
མ་དེས་རྟོད་པ་སྤང་། 348
གོམས་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། 349
གོམས་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་ཚུལ་སྤྱི། 349
ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ། 350
ལ་བྱ་རྟོག་པ་བསྟན་ཏེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞེ་པོའི་མདུག་བསྟུ་བ། 351
བརྗོད་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་། 352
དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཞི་རྣ་བཤད། 352
མདོ་ལས་བདུན་སྨོས་དགོས་པ་བཤད་པ། 354
རྟོག་པ་བྱུག་བཤད་དགོས་པ། 354
དགོས་པ་དངོས། 354
དེའི་འཁད་པ། 355
འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། 355

དེ་ཉིད་དབེ་ལས་རྟོགས་ཚུལ། 356
རྟོག་མེད་གཅིག་བཤད་དགོས་པ། 357
མདོ་ཡི་དགོངས་པ་རང་ལུགས་བཤད། 357
འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ། 358
ཐོག་མར་སྤའི་འདོད་བརྗོད་པ། 358
དེ་དགག་པ། 359
ཡིད་རྟོག་ཡིན་ལ་ལུང་རིགས་འགལ། 359
ལུང་འགལ། 359
དངོས་བསྟན་པ། 359
ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ། 361
རིགས་པར་འགལ་བ། 361
དབང་ཤེས་ཡིན་ལ་སྣང་བྱེད་འགོད། 361
ཡིད་རྟོག་ཡིན་ལ་གནོད་བྱེད་སྤྲོན་པ། 363
ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མངའ་དུ་འཕེན། 363
ཐལ་བ་ཐ་མར་མ་དེས་སྣང་བ། 365

མཇུག་བསྡུ་བ། 365
ཚད་མའི་འབྲས་བུ། 366
ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། 366
སྣང་ཚུལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་སྡེ། 366
མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་སྤྱི། 366
བཞག་པ། 366
དོན་འདུ་སྣང་བྱེད་ཚད་མར་བསྟུན། 366
སྣང་བྱེད་ཕེད་འཇོག་འཐད་སྤྱི་སྟོན། 366
དེ་དག་བྱེ་བྲག་སྐབས་ལ་སྦྱར་བ། 369
དོན་འདུ་བ་ལས་གཞལ་བྱ་རྟོགས། 369
དེ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་མི་ནུས་པ། 370
དེས་ན་དེ་དག་སྣུབ་བྱེད་ཡིན། 371
དོན་འདུ་སྣང་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་། 373
ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པས་བྱེ་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ། 375
ཚད་འབྲས་གཅིག་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་། 378
གཞན་ལུགས་དགག་པ། 381

སྒྲིན་བཀག་པ། 381
སོ་སོར་དགག་པ། 383
དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག 383
ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ཚད་ཡིན་དགག་པ། 386
བཀག་པ། 386
རང་ལ་མི་མཚུངས་པ། 388
དབང་དོན་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་དགག་པ། 389
ཐལ་བ་འགོད་པ། 389
ལན་དགག་པ། 391
ཙ་བའི་རྩོད་སྤོང་། 392
བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས། 395
གནས་ཚུལ་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་ཟློ 395
གཟུང་འཛིན་རྟོག་གཞན་འདོད་པ་བཀག 395
དྲིས་ནས་དགག་པ་བརྗོད་མདོར་བསྟན། 395
དངོས་བསྟན་པ། 395
དེ་ལན་དགག་པ། 397

དེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 398
འདུ་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་འགྲུབ། 398
འདུ་བ་མེད་པ། 398
འདུ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཕྲལ་པ། 400
སྐྱེས་ལ་འདུ་བས་ཀྱང་མི་ཟུས་པ། 401
སྐྱེས་འདུ་དེས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་མིན་ཚུལ། 403
གཟུང་འཛིན་རྟོག་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། 406
གཟུང་འཛིན་རྟོག་གཞན་མེད་པར་བསྟན། 406
དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྒྲོན་པ། 408
རང་རིག་པ་ལ་སྒྲོང་བ་འཐད། 408
དངོས་བསྟན་པ། 408
རང་སྒྲོང་བ་ཡི་དཔེ། 409
གཞན་རིག་པ་ལས་དེ་མི་འཐད། 413
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འཐད་པ། 414
བྱག་དོན་བསྡུ་བ། 416
དངོས་བསྟན་པ། 416

དེ་དང་དེའི་འཐད་པ། 416
བློ་སྐྱོང་འཐད་ཀྱི་དོན་སྐྱོང་མིན། 416
དེ་ལ་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྤང་བ། 421
དེ་ཕྱིར་བློ་སྐྱོང་ཉིད་གྲུབ་པ། 424
སྣང་ཚུལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་ཚད་འབྱས། 425
དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྱས་ཡིན། 425
དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དངོས་མི་སྣང་། 425
གནས་ཚུལ་བློ་ཉིད་སྐྱོང་བ་ཡིན། 425
སྣང་ཚུལ་དོན་ལྟང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ། 427
དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ། 428
ཐལ་བ་འགོད་བསྟན་པ། 428
འདོད་མི་ནུས་པ། 430
བསལ་བ་བརྗོད་པ། 430
ལན་འགོག་པ། 431
ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྒྲིབས་པ། 431

རྟོག་པས་གཉེས་སུ་སྣང་བའི་ལན་དགག 432
རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། 437
ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང། 438
འཇིན་རྣམ་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྤང། 438
བསམ་པའི་དབང་གིས་འཇིན་རྣམ་མིན། 441
མི་ཡང་རང་རིག་འབྲས་མི་འགལ། 443
ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང། 443
དོན་ནི་རྒྱུ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན། 443
རྒྱུ་མིན་སྣང་བས་རྩོད་པ་མེད་པ། 445
དོན་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དབྱེ་བ་མེད་པ། 445
གསུམ་དུ་སྣང་བ་འཐུལ་པར་བསྟན། 445
བསྟད་པའི་དབང་གིས་གསུམ་དུ་སྣང་། 445
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ། 447
དོན་ལ་དབྱེ་བས་སྟོང་པར་བསྟན་པ། 448
རྩོད་སྤོང། 450
རིགས་པ་འགལ་བ། 450

དེ་གསུམ་རྟོག་བར་མི་འཐད་པ། 450
རྩོད་པ། 450
དེའི་ལན་བསྟན་པ། 452
འཐད་ན་གསུམ་བཞག་མི་འཐད་རྩོད། 453
ལུང་འགལ་སྦྱང་བ། 456
སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ། 458
ཤེས་པ་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ། 458
ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན། 458
ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་འཐད་པ་སྟོན། 458
ཀྱི་དོན་ཁས་ལྡངས་ནས་བསྒྲུབ་པ། 458
ཡུལ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་བསྟན། 458
གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ། 458
ཤེས་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་སྐྱེ། 458
དབེ་ལས་དེ་དོན་བསྟན་པ། 459
མེད་པར་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ། 461
དངོས་བསྟན་པ། 461

དེ་ལན་དགག་པ། 461
བྱན་བས་རིགས་དོན་གཞན་འཇིན་དགག 462
ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་འཇིན་པ་དགག་པ། 463
ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་འཇིན་པ་དགག་པ། 463
གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་མིན་པར་བསྒྲུབ། 463
དངོས་བསྟན་པ། 463
དེ་ལས་སྒྲོང་རྟམ་བྱུག 464
རྟམ་པ་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་བསྒྲུབ་པ། 467
ཐལ་བ་དངོས་བསྟན་པ། 467
དེའི་ལན་བཀག་པ། 467
དེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ། 472
བྱན་ཤེས་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་བསྒྲུབ། 472
རྒྱས་འགྲེལ་པ། 472
མ་དེས་སྣང་བ། 478
མ་དེས་བརྗོད་ལ་ཐལ་བ་འཕེན། 478
དེ་ཡི་ལན་ལས་རང་འདོད་བྱུབ་པ། 479

གཞན་དུ་དེ་མི་འཐད་པ། 480
ཕྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་པ། 483
ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ། 483
རྩོད་སྤོང། 489
ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག 489
ཕྱི་དོན་མེད་ལ་གནོད་བྱེད་སྤང་བ 490
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་འཐད་དང་། ། 490
རྩོད་པ་འགོད་པ། 490
དེའི་ལན་བསྟན་པ། 491
འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤང་བ 492
རྩོད་པ་འགོད་པ། 492
དེའི་ལན་བསྟན་པ། 493
མཐུག་བསྡུ་བ། 499
ཚུལ་གཉིས་མི་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ། 501
དབང་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག 501
སྤྱི་དགག་པ། 501

ཨ་རོལ་འདོད་ལ་མི་འདོད་བརྗོད། 501
རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ཡི་ཚུལ། 502
བྱེ་བྲག་དགག་པ། 503
ཐལ་བ་འགོད་པ། 503
དེ་སྒྲུབ་པ། 504
དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་མིན། 504
དེ་ལ་ཡུལ་ནི་མེད་པར་བསྟན་པ། 506
དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ། 507
ཐོག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་བརྗོད། 507
ཐལ་བ་བརྗོད་པ། 507
དེ་ཡི་ལན་བསྟན་པ། 508
བར་གྱི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ལན། 508
སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལན་དགག 508
སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་ལན་དགག 509
སྣང་མི་གསལ་ཡང་ཡུལ་མི་འཛུབ། 509

སྣང་བ་མི་གསལ་ཉིད་མི་འཐད་པ། 511
ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ། 513
བྱུབ་དོན། 516
དུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་པ་བརྗོད་པ། 517
ཐལ་བ་བརྗོད་པ། 517
མ་དེས་སྣང་བ། 518
དུས་མཉམ་འཇིག་པའི་ལུགས་མི་འཐད། 518
གཞན་ལུགས་འགོག་པ། 518
རང་ལུགས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་འཐད་པ། 519
རྟག་པས་དེ་མ་དེས་པ་སྣང་བ། 520
མི་འཐད་བརྗོད་པ། 520
དེའི་ལན་འགོག་པ། 521
དྲན་པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ། 522
གཞན་འདོད་པ་ཀུན་པ་ནས་རང་ལུགས་བཞག 522
དེ་ཡི་འཐད་པ་ཉེ་བར་བསྟན། 524
རང་རིག་བསྟན་པ། 526

ཚུལ་གཉིས་བྱུབ་པས་རང་རིག་བསྟུབ། 526
རྫ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། 526
དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 528
སྒྲ་བྱ་ཡུལ་ལ་བརྟགས་ནས་བསྟུབ། 528
རང་རིག་མེད་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད། 528
དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོང་ལན་རྣམས་དགག་པ། 533
འདུ་བ་ཙམ་ལས་སྒྲོང་བ་མིན། 533
འདུ་ཙམ་དོན་སྒྲོང་ཀ་ཅང་ཐལ། 533
བློ་འདུ་དེས་ཀྱང་དེར་མི་ཟན་པ། 533
དངོས་དོན་བརྗོད་པ། 533
དངོས་བསྟན་པ། 533
དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། 536
བློ་འདུ་བས་སྒྲོང་བ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། 538
སྒྲོང་ལ་འདུ་བའི་རྒྱུ་མི་དགོས། 538
གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཀ་ཅང་ཐལ་བ། 539
སྐྱེས་ལ་འདུ་བས་དོན་རིག་མིན་པ། 540

སྐྱེས་འཇུ་དེས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་མིན་པ། 541
སྒོང་བྱེད་བློ་ལ་བརྟག་པ། 542
ཕྱི་རོལ་དཀར་སོགས་གསལ་བས་འགྲུབ། 542
གསལ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བ་འགོད། 542
དེ་ལ་རིགས་བའི་ལན་གྱིས་གདབ་པ། 543
གསལ་ལས་གཞན་ན་དེ་མི་འཐད། 543
ཐམས་ཅད་མི་གསལ་ཐལ་བ། 543
ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་བྱས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ། 547
དངོས་བསྟན་པ། 547
ལན་གྱི་ཁྱད་པར་དགག་པ། 548
རྣམ་ཤེར་འབྱེ་ན་རང་རིག་བྱུག 548
མ་ཤེར་འབྱེ་བ་ཡང་མི་བྱེད་པ། 550
གསལ་ན་དེ་ཡི་ས་རང་རིག་བྱུག 551
ཚུལ་དེས་འོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཞེགས། 552
ནང་གི་བདེ་སོགས་སྒོང་བ་ལས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པ། 553
བདེ་སྒོང་རང་བློ་མངོན་སུམ་བསྒྲུབ། 553

བདེ་སྐྱོང་རང་རིག་ཡིན་དམ་བཅའ། 553
དེ་ཡི་འཐད་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ། 554
རང་གི་བདེ་སྤྲུག་གཞན་སྐྱོང་ཐལ། 554
ཐལ་བ་འགོད་པ། 554
དངོས་བསྟན་པ། 554
ཐལ་བ་འདྲུག་པའི་ཚུལ། 554
སྐྱེས་སྡུང་རིག་པར་འཛོག་ན་འདྲུག 554
མིན་ན་ཡུལ་ཀུན་མི་སྐྱོང་ཐལ། 555
དེས་ན་སྡུང་ཀུན་ཤེས་པར་བསྟུབ། 556
གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་གཞན་ཀྱིས་མི་སྐྱོང་བའི་ལན་དགག་པ། 557
མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཡོད་པའི་ལན། 557
མ་མཐོང་ལྡན་སོགས་ལན་དགག་པ། 558
རྟག་མངོན་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་སྟོན་པ། 559
གཞན་ལ་མི་འདོད་ཐལ་བ་བརྗོད། 559
ཐལ་བ་བརྗོད་པ། 559
དེའི་ལན་འགོག་པ། 560

རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས། 561
རང་བློ་མངོན་གྱུར་མིན་ན་ཀ་ཅང་ཐལ་བ། 566
རང་བློ་ཡོད་པ་རྣེས་དཔག་འགྱུར། 566
དེ་ཉིད་འདོད་ན་མི་འཐད་ཚུལ། 567
དེ་སྐྱབ་རྣགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད། 567
སྤྱིར་དགག་པ། 567
བྱེ་བྲག་དགག་པ། 570
དོན་ཚོས་རྣགས་སུ་མི་འཐད་པ། 570
རིགས་པ་བརྗོད་པ། 570
དོན་གསལ་བློ་དོན་གང་ཡིན་བརྟག 570
བློ་ཡིན་ན་མེ་མ་གྲུབ། 570
དོན་ཡིན་ན་ནི་མི་འཐད་པ། 571
དོན་དེ་ཤེས་སམ་མ་ཤེས་བརྟག་པ། 573
འཇི་བ། 573
དེ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ། 573
ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་གྲུབ། 573

ཞེས་པ་མིན་ན་འགལ་བ། 574
མངྒ་བསྟུ་བ། 576
ཟླ་ཚེས་རྒྱས་སུ་མི་འཐད་པ། 577
ཟླ་དང་གཅིག་པའི་རྒྱས་མི་བྱེད། 577
ཐ་དད་འབྲས་རྒྱས་མི་སྲིད་པ། 578
འབྲེལ་བ་མེད་པ། 580
དོན་མེམས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་སུ་མི་ཀླ། 580
རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟླ་མི་འབྱུག 580
འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་རྒྱས་མིན་པ། 580
དེ་མཐོང་དེ་ལ་བྱུབ་མི་ཤེས་པ། 581
དེས་ན་དོན་ལས་ཤེས་པ་མི་འབྱུབ་པ། 582
གཞན་ཟླ་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་པ། 583
ཡིད་ལ་དོན་རྟག་མི་སྲིད་པ། 583
སྒྲན་མོང་གཞན་གྱིས་གཞན་གསལ་དགག་པ། 584
གཞན་དེག་འདོད་ལ་གསལ་མི་འཐད། 584
རང་དེག་འདོད་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ། 585

རང་ལ་མི་མཚུངས་དངོས་ལན་གདབ། 585
ཚུལ་དེ་གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཇིག 586
དེ་ཕྱིར་དོན་གསལ་ཐ་སྙད་འཐད་པ། 587
དོན་བསྟན་པ། 587
དཔེ་བཤད་པ། 588
བྱག་དོག 589
བྱན་བའི་རྒྱས་ལས་རང་རེག་བསྟན་པ། 590
མདོར་བསྟན་པ། 590
རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 590
ཡི་གེ་རིང་སོགས་བྱན་པ། 590
ཐོར་གཅིག་གིས་དེ་འཇིན་མི་འཐད། 590
ཐལ་བ་འགོད་པ། 590
རྒྱས་འགོད་པ། 590
ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་པ། 591
དེའི་ལན་དགག་པ། 593
སྒ་མ་ཕྱི་མཐར་གནས་པ་དགག 593

རྟག་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དགག་པ། 594
ཐེག་ཆུང་མི་འཇིག་ཐལ་བ། 594
རྩོལ་བ་ཐྱི་མ་དོན་མེད་ཐལ། 595
ཟློ་དུ་མས་རིང་པོ་འཇིན་པར་མི་འཐད་པ། 596
འཇིན་བྱེད་དུ་མ་རིམ་སྐྱེ་དགག 596
མྱོང་བྱེད་གཞན་དང་མ་སྟེལ་བ། 596
སྟེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ། 597
ཐལ་བ་འགོད་པ། 597
དེའི་ལན་དགག་པ། 597
འདུག་པ་སྣང་བས་མཚམས་སྦྱོར་མིན། 597
དབང་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མཚམས་སྦྱོར་མིན་པ། 598
ཐལ་བ་འགོད་པ། 598
དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ། 599
ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་མཚམས་སྦྱོར་མིན་པ། 601
སྣང་བ་གསལ་བྱེད་ཡིད་རྟོག་མིན། 601
རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་དེ་མིན་པ། 602

བར་མ་ཆོད་ལ་གཏོད་བྱེད་ཞེས་མེད། 602
ཆོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ། 603
དངོས་བསྟན་པ། 603
ལུང་འགལ་དོགས་པ་སྤང་བ། 604
ལུང་དོན་དེགས་པས་ཆུལ་བཞིན་བཤད། 604
དེ་ཡི་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཞེགས་པ། 605
དངོས་བསྟན་པ། 605
རྟོག་པས་སྡུང་གྲི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མིན་པའི་འཐད་པ། 606
དུས་མཉམ་གྲི་ཤེས་པ་དགག་པ། 608
ཁས་བླངས་དེགས་པང་འགལ་ཆུལ་བརྗོད། 608
ཆུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཞེགས་པ། 611
ཤེས་དོམ་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་པ། 613
ཏྲེས་ཤིང་དེ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད། 613
ཐལ་བ་འགོད་པ། 613
དེའི་ཁྱབ་སྐྱབ་པ། 614
དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ། 615

ཆོ་ཀྲན་སྒོང་བའི་དབང་བྱས་ལན། 615
ཐྱེ་རོལ་དོན་ལ་འཛོ་བའི་ལན། ། 615
ཐྱེ་ཡི་དོན་ཀྱིས་གེགས་བྱས་ལན། 615
མདོར་བསྡུན་པ། 615
རྒྱས་པར་བཤད་པ། 616
དོན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག 616
དོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ། 618
སྡུ་ཆྲིའི་ཟུས་པ་ཟད་པའི་ལན། 618
དངོས་ལས་ཟུས་གཞན་འདོད་པ་དགག 618
སྡུ་ཆྲིའི་ཟུས་པ་སྤྱི་ཟད་དགག 618
ཐོག་སྡུ་བརྗོད་པ། 618
དེའི་ལན་བསྡུན་པ། 619
ཐལ་བ་བརྗོད་པ། 619
ཆོད་པ་སྤང་བ། 620
འཐད་པ་རང་གི་ཆོད་སྐྱོང་བརྗོད་པ། 620
གཞན་གེ་ཤེས་པ་རྣག་ཏུ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ལུགས་འདོད་པ་བརྗོད་པ། 622

རྟག་གཅིག་ཡིད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག 622
བདག་ཡིད་ལྡན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ 623
འདུ་བྱེད་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ 625
བྱེ་བྲག་གཟུང་ཟུས་ཉམས་པའི་ལན་འགོག་པ 626
མདོར་བསྡུན་པ 627
རྒྱས་པར་བཤད་པ 627
གཟུང་ལས་གཟུང་སྐྱེད་གཞན་མིན་བསྟན 627
ཚོད་སྦྱོང 630
གཟུང་མིན་གཟུང་བས་མ་དེས་སྦང 630
གཟུང་བ་གཟུང་མིན་མ་དེས་སྦྱོང་བ 631
དོན་བསྡུ་བ 632
བྱག་དོན་བཞག་པ 633
དོན་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཇོག་པའི་ལུགས་འགོག་པ 635
ཤེས་པ་ཐ་མ་མི་སྲིད་པའི་ལུགས་དགག་པ 636
དངོས་བསྟན་པ 636
ཉེས་སྦྱོང་ལན་དགག་པ 638

ཞེས། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གསལ་པོར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༥ དེ་ནི་གཉིས་པ་མདོན་སུམ་ཚད་མ་ལ། འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་རང་ཉིད་བཤད། །ཚད་མ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་བཤད། །དང་པོ་ལ། གང་ས་དང་སྦྱོང་ཡུལ་འོག་རྟོག་དགག །མདོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད། །དང་པོ་ལ། ཚད་མ་གཉིས་སུ་དེས་པར་སྣུབ། །དེ་མ་དེས་པར་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས། །མཐར་ཐུག་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྣུབ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་སུ་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན། །རྟགས་འཁོར་དེ་ཡི་ཟོག་ཚོས་སྣུབ། །དང་པོ་ནི།

གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱིར་ཚད་མ་གཉིས།།

སྦྱོ་ར་ཚད་མའི་གྲངས་དང་སྦྱོད་ཡུལ་དང་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཟློག་ནས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐབས་འདིར་སྟོན་པ་

ལ། དང་པོ་གྲངས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འོག་པར་རྟོག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པས་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་ལྡང་འདོད་ལ། གྲངས་ཅན་པས་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་སྒྲ་བྱང་ཚད་མ་གསུམ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་དེ་གསུམ་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་བཞི་དང་། རྒྱལ་དབོགས་པས་དེ་བཞི་དང་དོན་གྱིས་ཐོ་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་བྱག་རེད། ཅ་ར་ཀ་པས་རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་སྣོམ་ཏུ་སེམས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་རེད་ཅེར་རོ། །རང་ལུགས་ལ་ཡུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མངོན་གྱུར་མིན་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མའང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀོར་ནང་གྲངས་པ་དེ་དོན་རང་མཚན་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞལ་ལ། ལྷག་གྱུར་དེའི་སྤྱི་མཚན་བཟུང་ནས་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞལ་བ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་ལྡན་ན་རྗེ་ལྟར་གཞལ་བ་ལྟར་མི་སྣུ་བར་ནུས་ཀྱི་གཞན་མི་སྣུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མི་སྲིད་པས་ན་དེ་གཉིས་ཀོར་ནར་དེས་སོ།།

གཉིས་པ་གྲངས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ལ། རྫ་བའི་ཤེགས་པ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ། དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། སྒྲ་ཀྱང་ལ་སོགས་དོན་མེན་ཏེ།། དོན་དུ་མོས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་དག་ན་རེ། གཞལ་བྱ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་པུ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་འདུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། འདུག་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པར་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་མི་ཁེགས་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་སྐྱར་ན་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་སྣང་ཡུལ་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དུ་མི་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྒྲ་ཀད་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་རང་མཚན་དུ་ཐལ་འོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཀད་ལ་སོགས་དོན་རང་མཚན་མིན་ཏེ་

དེ་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཙམ་ལས་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མོས་པཉམ་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་ཤད་སོགས་དོན་དུ་བྱུབ་པར་འདོད་ན་འཁྲུལ་སྣང་ཡང་མིན་པར་འགྱུར་རོ།།

བཀྱེས་པ་རིགས་པ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ།

འདུ་དང་མི་འདུ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །སྐྱེ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར།།
རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ན། །ཆོས་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འཇེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུ་བ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྣང་བ་དུང་། རང་མཚན་ནི་ཐན་ཆུན་རྗེས་སུ་འཛིན་བ་མེད་པ་མི་འདུ་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུང་། ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་མཚན་ནི་རྟོག་པ་དང་སྐྱེ་ཡི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་དུང་། རང་མཚན་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཡུལ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བརྗོད་བྱ་དང་ཡིད་བྱེད་སོགས་ནི་ཡོད་པ་ཙམ་ནུ་སྐྱེ་མཚན་འཛིན་པའི་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དུང་། བརྗ་

སོགས་ཡོད་ཀྱང་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་ན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཚོར་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གི་སྐོར་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཐོག་མཚོས་སྐྱབས་པ་ལ། ཁྱད་ཅན་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་བཤད། །དེ་གཉིས་མི་འདྲའི་ཁྱད་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་འོ། །དང་པོ།

དོན་དམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་། །དེ་འདི་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན།།

གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྤྱི་འི་མཚན་ཉིད་བཤད།།

གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་དེ་དག་མི་འབྲུབ་བོ་སྙམ་ན་དེའི་ཐོག་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ། ཚོས་ཅན་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དོན་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་རིགས་པས་རྒྱས་པར་བསྟུབས་པར་མཛད་པས་ན། དང་པོ་གཞལ་བྱ་གཉིས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་

མ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་འདིར་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ལྟོག་གི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་འཇའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་དེ་དག་ནི་རང་དང་སྤྱི་འི་ཚོས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། མི་སྲིད་པ་དང་ཁྱབ་ཚེས་སྤྲོང་། །དང་པོ་

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ནུས་མེད་ན། །ས་བོན་སོགས་ནི་སྐྱ་སོགས་ལ།།

ནུས་མཐོང་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ། །འོངཏ་ཅི་སྟེ་ལྟར་འགྱུར།།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོལ་བ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་དོན་དམ་དབྱེར་མའི་རིགས་པས་དབྱར་ན་ནི་ལྟར་ཆུ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་གཅིག་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པས་དེ་གཉིས་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་

པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ཐ་ན་ཟུར་པ་དེ་[1]མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་ན་ཆོས་གང་ཡང་མི་རྟེད་པ་ནའེ་གྱི་འོག་ཀྱང་དེས་ཐ་སྙད་ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཟུས་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་དེ་ལེགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོག་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ས་བོན་སོགས་ནི་ཐུག་གུ་སོགས་རང་འབྲས་སྐྱེད་པ་དང་མེས་བཅོ་སྲེག་གི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་བྱེད་པའི་ཟུས་པ་བསྒྲུབ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་དབྱད་ན་སྐྱེ་བ་སོགས་དོན་བྱེད་པ་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་དོན་མི་བྱེད་པ་ཟླ་གཉིས་དང་མགོ་མཉམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཅི་སྟེ་སྐྱེས་བུའི་ཚོས་སྐྱོ་བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་གིས་དོན་བྱེད་པ་དེ་

(1) སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་དེབ་ཀཽཥཱམྦི། ཅ༧ཅ-ཅ༧། ཾཧཱུས་པ་ཞེས་པ་དེ། །

ལྟུང་ཅི་ལ་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་དེགས་སོ།།

ཞ་རོལ་པོ་དེ་དག་ན་ལེ། དེ་འདའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེས་བུའི་བློས་སྤྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གྱི་སྤྲོ་མ་བཏགས་པར་ས་བོན་རང་གི་སྟེང་ན་སྣུ་ཀུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཏེ་ཡང་འདོད་དེ། དོན་དམ་དབྱེད་པས་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཞེབ་ཏུ་ཟཕད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་དབྱེད་པས་དཔྱད་ན་གཅིག་དང་དུ་མར་ཐ་ཟལ་བའི་[2]ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་གནས་མི་རྟེད་པར་དེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ་འདོད་མོད། རྒྱུན་ཉིད་འདི་ལ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ནི་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་བའི་ངོར་བྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་མི་སྣང་བར་བསྒྲུབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁས་ལེན་ནོ་སྨན་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་དེ་ལ་རྟ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ལྟར་ཤི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་མེད་པ་

(2) ཤེས་རིག་དབེའིད་། ཅ৭།ཁ-৸། རྟེ་ཡིག་དེའ་གཟུགས། ৸-৵৶། ཇ་བྱལ་བའི། །

དང་། ཟླ་གཅིག་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་སྟོང་བ་ལྟར་དོན་རང་མཚན་ཡོད་པ་གཉིས་ཐེ་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་མེད་ཅེས་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ་སྟམ་ན། འདིར་ཡང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དེ་ཐེ་དོན་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་རང་མཚན་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགོག་པར་དེགས་སམ་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག གལ་ཏེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པར་བཞག་པ་དེ་ཀུན་སྟོང་བ་ཙམ་ཡོད་མཉམ་ལ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པས་ན་ཐ་སྙད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་གོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་ཡོད་པ་ཟླ་གཅིག་དང་མེད་པ་ཟླ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཐ་སྙད་དུ་མགོ་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་དེགས་པ་བརྗོད་དགོས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་དུ་མགོ་མཉམ་པར་གྱུར་ན། སྐྱ་ཤད་དང་སྐྱ་དངོས་ཀྱང་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མགོ་མཉམ་དགོས་ན་དེ་འདྲ་ཐ་སྙད་དུ་མགོ་མཉམ་པར་སུས་ཀྱང་སྐྲག་མི་ནུས་ཏེ་ཐ་སྙད་དབྱེད་པ་རང་

གི་ངོར་མི་མཉམ་པར་བསྟུ་མེད་དུ་བྱག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་རང་གི་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བོ་ཞེ་ན། རྟོག་པས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞེག དངོས་པོ་དེ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཞེག་གམ་མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་མེད་བཞིན་བློས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཞེག་ཡིན་པར་འདོད་ན་བསྟད་པཉམ་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གིས་དོན་མི་བྱེད་པ་དེལེར་ན་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་ཟླ་གཉིས་ལྟ་བུ་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསྟད་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་དེ་མི་སྣང་བ་དང་། རྟོག་པ་འཁྲུལ་པ་ཐག་ཐུབ་སྟེ་འཇིག་ལྟ་བུ་སྐད་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་དེ་བློ་ངོར་མི་འགྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་སྣང་འབའ་ཞེག་ཙམ་དུ་སྣང་བ་འདི་ཀུན་མཐོ་མཉམ་ན། རྟེན་འབྲེལ་གི་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་ལ་འཁྲུལ་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ན་འཁྲུལ་པས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡང་མངའ་བར་

ཁས་བླངས་སོ། །གལ་ཏེ་བློས་བཏགས་པ་ཞེས་པ་དེ་མ་འཁྲུལ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཙམ་སྣང་བ་ཡིན་པས། མེ་རང་ལ་བཅོ་སྐེག་གི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱའོ་བློས་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་ན་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བཏགས་དང་འཁྲུལ་སྣང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཐ་སྙད་རང་ལ་ལྷོས་པའི་སྤྲོ་བཏགས་པ་དང་མ་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ན་སྤྲོ་མ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱོན་མེད་པ་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་མས་བྱས་པ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ལྷོས་སྣང་ཡང་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབྱད་ན་དེ་ལྟར་བདེན་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་བྱའོ་ཞེ་ན་ཐ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་

བཏགས་པང་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་དོན་རང་གི་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་པང་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཙམ་དགག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་རང་ངོས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་རྟོག་པའི་ངོར་ཚད་མང་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ན། དོན་རང་གི་སྟེང་ན་མེད་ཀྱི་བློ་ཙམ་གྱིས་དེ་འགྲུབ་ན། རྟག་བདག་སོགས་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚད་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ན་ཚད་མིན་གྱི་བློ་དང་དེའི་ཡུལ་གཞི་མ་གྲུབ་པང་འགྲུབ་དོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན། ཆུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་མི་འཚུག་པང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བདེན་པ་དང་རྫུན་པའི་ནང་གཞན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པང་སྣང་བའི་ལུགས་ཡིན་ཡང་རུང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་དཔྱད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བཞག། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ངང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པང་སྣང་བ་སྟེ། དེ་དག་སུ་ཡི་ལུགས་ཡིན་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ངོར་དོན་བྱེད་

ནུས་པའི་དངོས་པོ་དང་། མི་ནུས་པའི་སྤྱི་མཚན་མཐོ་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱང་པའི་ཐ་སྙད་ནི་སྐྱངས་དོར་དོན་དེ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྱ་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ཏེ་རྟོག་དོར་སྐང་བའི་མེ་ཡིས་བཙོ་སྲེག་གི་དོན་མི་བྱེད་ལ། མེ་རང་མཚན་ཉིས་དོན་དེ་བྱེད་པར་བསྟེ་མེད་དུ་བྱབ་པ་ལ་བསྟོན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཆོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་ཚད་མའི་ཆོས་བ་ཟུང་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་བྱབ་ཅེས་ཁས་ལྡང་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་དབྱེ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་པས་ཆོག་གོ།།

གཉིས་པ་ཁྱབ་ཆེས་སྒོང་བ་ལ། རང་མཚན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་སྒང་། །སྤྱི་མཚན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་སྒང་། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་ན། །སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་རྣེས་འགྲོ་སྟོག།

ཐོག་ལ་མ་མཐོང་ཕྱིར་མིན་ཏེ། །མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ཐོག་བཞིན་ནོ།།
དེས་ནི་བརྡ་དང་རྟོག་ཏ་སོགས། །ཤིག་ཡན་ལག་རྣེས་འཇུག་ཕྱིར།།
བུམ་པ་འཛེགས་དང་སྤྱི་དང་ནི། །ཁངས་སོགས་ཐོག་ཀཁད་པ་ཡིན།།

སྤྱི་དངོས་པོར་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་མཚན་ལའང་ཁྱབ་ཆེས་ཏེ་སྤྱི་ས་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཚན་དང་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ལའང་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ཡོད་ན་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཐོག་ཡོད་པའི་རྟེས་སུ་འཇོ་བ་དང་མེད་ན་ལྟོག་པའི་ཚུལ་མཐོང་དགོས་ནའང་དེ་མི་སྲིད་དེ། སྤྱི་རྟག་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པས་སྤྱི་ཐོག་ཡང་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལ། ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ན་དེའི་རྒྱུ་མིན་ཞིང་དེ་ལ་ལྟོག་པ་མེད་པས་དེའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་ཡིན་པར་ཡང་རྟོགས་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལྟོག་ན་དེ་སྤྱི་ཐོག་རྟག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་ས་འབྲས་བུ་གཞན་མི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་རང་འཛིན་གྱི་

ཚོགས་ཚམ་ལ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། དེ་དང་རྟེན་སུ་འཛིགས་སྐྱེ་གཞི་ཞུ་འཇིག་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེས་དོན་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་ཆུ་བ་གཉིས་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་སྐྱེད་ན་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་དེས་བར་ཆོད་འཛིགས་སྣ། དེས་ན་མིག་དབང་དུ་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པས་མིག་གི་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྤྱིད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་མི་མཐུན་པའི་དེས་བྱ། །དེས་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་ཡུལ་ལྟར་སྣང་བའི་ཏིང་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡུལ་སྤྱི་སོགས་ཡོད་པ་ལ་གཏན་ལྟོས་དགོས་པ་མིན་ནོ། །སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་དེ་ས་ནི་མིང་གི་བརྡ་དུང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་ཐ་སྙད་འདོན་[3]མཐུན་གྱི་ཡིད་བྱེད་གང་ཞེག་ནུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུ་ཡི་རྟེས་སུ་འཇུག་པ་ཙམ་ལས་དོན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་གྱེན་དུ་

(3) ཤེས་རིག་དབེ་རིང་། ཀཀཅཀ-ཅ། རྒྱ་ཡིག་དེབ་གཟུགས། ཀ-ཀཀ། ཾ་སྒམའི་དོན་མཐུན། ྀ

འདེ་གས་པ་དུང་འཛོག་པ་སོགས་ལས་དང་། སྨྲི་དང་ནེ་གྲངས་དང་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་གཞན་གཞན་མིན་སོགས་ཀྱི་སྟོང་ཡང་ནི་སྨྲི་རོལ་དོན་དུ་བྱུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྡེ་སྐར་ན་བུམ་པ་རྡེ་མཐོང་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་བུམ་པ་འདེ་གས་ཞེས་བྱོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྱུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨྲི་ཡང་དོན་ལ་མ་བྱུབ་ལ། བྱངས་ཀྱང་རྟོག་ལ་གཞན་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་སྟེ་སྤང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྨྲི་མཚན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་སྤང་བ་ལ། དངོས་དང་རྩོད་པ་སྤང་བ་བྱེ། །དང་པོ།

སྐྱ་ཤད་སོགས་ནི་སྨྲི་མིན་ཏེ། །དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་སྨྲི་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། སྐྱ་ཤད་དང་ཟླ་གཉིས་རྣམ་ལམ་སོགས་ཀྱང་དེ་ཐལ་ཏེ་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཤད་

སོགས་ནི་སྤྲོ་མཚན་མིན་ཏེ་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཙམ་ལས་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མི་བྱེད་ན་ཡང་སྤྲོ་མཚན་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་བསྟོད་པ།

ཤེས་བྱར་འཛིན་ཕྱིར་མེད་པ་ལ། །ཞེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་མི་འགྱུར།།
དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད།།
ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་ཞེས་བྱའི་ཚིག་དག་ནི།།
སྤྲོ་ཡི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། །སྐྱར་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ།།
གལ་ཏེ་སྤྲོ་ནི་ཤེས་ངོ་བོའི། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར།།
དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་མེད། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ།།
ཀུན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཁོ་ནོ་ག་[4]ལ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ།།

འོན་དངོས་མེད་འཛིན་པའི་རྟོག་ཡུལ་ཡང་སྤྲོ་མཚན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་

(4) སྣར་ཐང་དེའི་དིང་། ཅཅཁཀ-ཁ།ཇ་བཟློགས་པ།ཀ

ཏེ། དེ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་དོན་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་ཟེར་ན། དངོས་མེད་ལ་དོན་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་དེར་ཞེན་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་ཚད་མས་དགག་བྱ་དེ་མེད་པར་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ལ་སྤྲོ་མཚན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་སྐྱེ་ཤཱཀ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་བྱར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་བྱར་འཇོག་པ་དང་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་ཤེས་བྱར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་སྣྲུམ་ན། སྐྱེ་ཤཱཀ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་ནི་ཤེས་བྱར་འཇོག་པ་དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ནི་བཀག་པ་མེད་དོ། །འོན་སྐྱེ་ཤཱཀ་ལ་སོགས་པའང་སྤྲོ་མཚན་དང་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གསུམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རང་མཚན་ཡིན་ཞེད། སྐྱེ་ཤཱཀ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བྱེའི་རྟོག་པའི་བློ་དག་

ནི་སྐུང་སྣང་ལ་སོགས་པ་དེའི་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐུང་སྣང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ལས་སྣང་བ་ལྟར་དོན་སྐྱ་ཤད་ཉིད་ཀྱི་རང་མཚན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་ཤད་ཉིད་གཞལ་བྱ་ཐུང་གསུམ་པའང་འགྲུབ་ན་མ་ཡིན་ལ། དེའང་སྣང་བ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་བློ་དང་། དེ་མེད་པའང་རྟོག་པ་སོགས་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློ་ཙམ་མོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་མཚན་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ནམ་དེ་ཡང་རང་མཚན་དུ་ཐལ་བར་འགྲུབ་བས་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱུབ་པར་མི་འགྲུབ་ངེ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱེ་བཏགས་ཤེས་རྟོག་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ནང་བློ་ཡི་རྗེས་སམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་དབྱུད་ན། ནང་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས་ན་རང་མཚན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བས་གནོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྤྱི་མཚན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཞེས་པའི་གཞན་ནས་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་འགྲུབ་ངེ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་སྐབས་ན་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་

བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཡུལ་ཅན་བློ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དེའི་ངོར་དེ་ལ་སྤྲོ་མཚན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རྟམ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བཏགས་ནས་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དོན་གྱི་སྤྱི་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་ཀུན་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་དུ་འཇིག་པ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱིར་བཏགས་པ་དུང་དེ་ཡི་རྟ་བའང་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ནི་ཚིན་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་སེལ་ལ་བཏེན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཞག་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་མཚན་རང་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། སྤྱི་ཡི་ཁྱད་ཆོས་དངོས་སུ་བསྟན། ཅེ་ལྟའི་སྤྱི་ཡི་དབྱེ་བ་བཤད། ཁངས་པོ་ལ། སྤྱི་ཞི་དངོས་མེད་རིགས་པས་བསྒྲུབ། ཁཚྭོག་པ་རང་མཚན་དངོས་པོར་བཤད། ཁངས་པོ་ལ། རིགས་པ་རྣམ་བདུན་བསྟན་པ་དང་། ཅེ་ཕྱིར་དངོས་མེད་བྱུང་པ་ལོ། ཁངས་པོ་ལ། སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དང་གཞན་དུ་མེད་

པ་དང་། ཁོན་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྟུབ། །ཐུབ་མོང་རྣེས་འཛིའི་སྤྱི་ཉིད་ཡིན། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དང་། །བརྡ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་པ་དང་། །ཡན་གང་མི་སྣང་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དངོས་དང་དེ་ལན་དགག །དང་པོ།

བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཐྱིར་དེ་དངོས་མིན། །དབང་སོགས་འབྲས་བཅས་ཉིད་ཐྱིར་རོ།།

སྤྱི་མཚན་ནི་སྒྲས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐྱིར་དེ་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་ཡིན་ཡང་ཅི་འགལ་སྟམ་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་དབང་པོ་སོགས་མེད་པར་ཡང་བུམ་པའི་རང་མཚན་རྟོགས་ཟིན་པས་ན་དབང་སོགས་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་ན་ཡང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབང་ཡུལ་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་སྤྱི་དེ་སྒྲ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དབང་ཡུལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་མཚན་དངོས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཐྱིར་སྒྲའི་ཡུལ་ལ་རང་རྐྱ་སྦུབ་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་མིང་སོགས་དངོས་ཡིན་དགག །སྤྲུལ་ཏྲུང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག །དང་མཚན་སྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་དགག །དང་པོ་ལ། ཐོག་མས་སྤྲ་བརྗོད་དང་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ། མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཚད་པོ་དང་། །ཉན་པོ་བརྗོད་བྱ་རྗེས་འབྲེལ་ཅན།། མིང་སོགས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན།།

སྤྲུལ་འཇོག་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དེས་བསྟུང་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ནི། ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ་ཡུལ་དེས་ཤེས་པ་དེ་བསྟུང་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་འཇོག་ལའང་དེ་བསྟུང་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་རང་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། མངོས་བཀུར་བའི་སྟེ་པ་དགག་ན་དེ། སྐྱས་བརྗོད་བྱ་ནི་མིང་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཞེས་པ་བརྡ་དང་མཚན་མ་ཞེས་པ་ལྷོ་ཕྱིད་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ།

དེ་གཉིས་ནི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ལ་སྐྱས་བརྗོད་བྱའང་དེ་

ཡིན་ཏེ་མིང་རང་མཚན་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་དེ་ལས་མཚན་མ་ལ་འཇུག་དེ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་སོགས་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྒྲས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

མིང་ཞེས་པའི་ཚ་ས་དེ་འཆད་པོ་དུང་ཉན་པོ་ཡི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། བརྗོད་བྱ་དོན་རང་མཚན་དང་རྟེན་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནམ། མིང་སོགས་དེ་བློ་དང་ཡུལ་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཚོགས་ལ། བློ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དངོས་དགག །འབྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་དགག །དོན་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད་དང་སྐྱོན་སྤོང་དགག །དང་པོ།

དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

བློ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བློ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཙམ་བརྗོད་པར་འགྱུར་གྱི་དེས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོན་གཞན་ལ་གོ་ཞེང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ལ། འཆད་དགག་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་དོན་ལ་ཚུལ་འདྲ་ལས། །འཐུལ་འདྲུག་འགྱུར་ན་དུས་ཀུན་དང་། ཡུལ་ལ་འཐུལ་མེན་""།

གལ་ཏེ་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་དེ་དོན་ལ་འདྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་སོགས་ལྟན་མེན་དེ་དང་དོན་རང་མཚན་གཉིས་ཚུལ་འདྲ་བ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ལས་སྒྲེས་བྱས་གཅིག་ཏུ་འཐུལ་ནས་འདྲུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདྲ་བ་ལ་འཐུལ་ན་རེས་འགའ་འཐུལ་གྱི་དུས་ཀུན་དུང་ཡུལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་མེད་པར་འཐུལ་བ་མིན་ཏེ་དབང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་ནས་རེས་འགའ་མ་འཐུལ་བའང་སྲིད་དགོས་ན། སྒྲས་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་དང་གཅིག་ཏུ་ནམ་ཡང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ལས་རེས་འགའ་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་གྱུར་པའི་མིང་སོགས་དེ་བརྗོད་པར་མཐོང་བ་མེད་པས་གཅིག་ཏུ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ལ། རྟམ་བཅས་པ་ལ་དེ་མི་མཚུངས། །མིང་སོགས་རྟམ་བཅས་ཀྱང་མི་འཐད། །དང་པོ།

""""ཤེས་པ་ལ། །མཚུངས་མིན་རྟམ་པ་དེ་འདྲའི་བློ།།

སྐྱེ་ཕྱིར་གཞན་ལ་དེ་མེད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཡི།།
བློ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་ཕྱིར་རོ།།

སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་འདོད་པ་ལའང་སྐྱོན་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་མཚུངས་པར་འདྲུག་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོར་འབྲ་བར་མཐོང་ནས་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བློས་བྱམ་པ་རང་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་རྟོག་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཁྲུལ་པས་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཆད་ཡུལ་རང་མཚན་དང་སྦྱར་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རེས་འགའ་མ་འཁྲུལ་ནས་ཡུལ་ལ་མི་འདྲུག་པ་མེད་ལ། གཞན་རྣམ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡི་བློ་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལྟར་ཤར་བའི་བློ་རྣམ་པརྗོད་བྱ་མིན་པར་རང་མཚན་གོ་བའི་མིང་རོགས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་བརྗོད་པས་གཞན་ལ་དུས་ཀུན་འཁྲུལ་པ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་ཚོས་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་རེ་རེ་ཡིན་པས་མཚོ་མ་ལྟ་

བྱའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་རེས་འགའ་ཞོར་ཡང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞོར་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མིང་སོགས་རྣམ་བཅས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་འགོག་པ་ལོ། །དང་པོ།

ཁས་ལེན་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལས། །ཐ་ཤད་པ་ན[5]ཚད་ཅན་མིན།།

ཞེས་པ་སྨྲས་པ་མེད་ཐྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་མིང་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཆོ་དེ་ཉིད་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ནུ་ཡང་སྣང་ཡུལ་དེ་མིང་དང་མཚན་མ་ཞེས་བའི་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོར་འདོད་ནུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཅན་མིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལྟོག་པས་དེ་འཛིན་ལྟོག་པ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཀ་བ་ལྟ་བུ་ལོག་ན་ཀ་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་བློ་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་ཀ་བ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པར་སྣང་ཀྱང་སྤྱི་བློའི་སྣང་ཡུལ་དེ་གང་

(5) སྣར་ཐང་དེའོ་སྙམ་ཞུ ཇ་བདད་པ་ནི།།

དུ་མེད་པ་ན་དེའི་བློ་སྟོག་པ་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ནམ་དམིགས་པ་དེ་ན་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གང་དུ་དེ་དམིགས་མི་རྟང་བའི་ཐོག་མར་དུས་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོག་པ་མེད་པར་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བྱམ་པ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་མ་གཏད་པས་དུས་ཀུན་ཏུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་རིམ་སྦ་ཕྱིར་སྣང་བ་མི་སྲིད་དེ་ཁྲོ་བོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དམིགས་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བློ་ནི་བརྟ་དང་རྟོག་ལ་འོག་མ་འོག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་འོག་མ་འོག་གི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །བརྟ་དང་རྟོག་བ་ནི་ནང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་མིང་མཚན་མའི་ཡུལ་མེད་ན་དེ་བློ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་བུམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་ལ་ཆེད་དུ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་མིང་སོགས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་འོག་ན་ནང་གི་ཡན་ལག་ཚང་ཡང་དེ་བློ་སྟོག་པར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ཉིད་བློ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་འགྱུབ་ཀྱང་དེ་འཇུག་མི་སྲིད་དོ།།

གཉེས་པ་དེའི་ལན་འཕོག་པ་ལ། ཤེས་ཀུན་དོན་ལྡན་ལ་གནོད་སྐྱེ། ।དོན་ལྡན་ལྷོག་པས་གནོད་ཚུལ་ལོ། ।དངོས།

ཤེས་ཀུན་དོན་ལྡན་ཐྱེར་ཞེ་ན། ।འཐད་མེན་རྨི་སོགས་རྣམ་གཞན་བློ།
མཐོང་ཐྱེར་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་མེན། ।སྲོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་ཐྱེར་རོ།།
ཐོགས་མེད་ཐྱེར་ན་སྲོ་སོགས་མིན། ।རྒྱང་ཡུལ་གནས་པས་མི་ཤེས་པ།།
དང་ཉིད་ཤེས་ཐྱེར་དེ་ཤེས་ཡིན། ।དེས་ནི་མིང་སོགས་བརྗོད་པ་ཡིན།།

གཟུང་དོན་མིང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་གཞན་པ་དེ་ལོག་པའམ་མེད་ཀྱང་དེ་བློ་ལྡོག་པར་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་འདི་མ་བྱས་སྟེ། བློ་ལ་ཡུལ་གང་ཡང་མ་ཤར་ན་ནི་ཡུལ་མེད་མོད་ཤར་བན་ཚད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐྱེར་ཡུལ་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱབ་པས་ན་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་བློ་ཞིག་ནམ་ཡང་མི་འབྱབ་པས་ཡུལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་གི་ཡན་ལག་ཙམ་ལས་བློ་རང་ཉིད་ཡུལ་བྱེ་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞེས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ་རྨི་ལམ་དང་སྐྱ་ཤད་སྣང་བ་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཙན་མིན་

པར་རྟོམ་པ་གཞན་གཟུང་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བོ།།

རྣམ་ཐམ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟ་སུ་གྱུར་པ་དེ་བློ་དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་ལྟན་མིན་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་རྣམ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡུལ་དེ་ལ་སྟོ་ལ་སོགས་པ་ཁངོ་བ་དང་དབྱེབས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣང་ཡུལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་ཚ་ནས་དེ་འདོགས་པ་ལ་རྟོད་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་ཟད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་མིག་ཆུང་དུའི་ནང་དུ་ཉལ་བའི་མི་ཤི་ཐོག་ཀྱི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་གྲུང་པོ་ཆེས་གང་བར་རྟེས་ཀྱང་དེས་གཟུགས་ཅན་གཞན་འདྲུག་པའི་གོ་མི་འགོག་པས་ན། དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དེ་ལ་ཐན་ཆུན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་རང་མཚན་སྟོ་

སོགས་མིན་ཏེ་གཟུགས་རང་མཚན་པ་ལ་མི་ཐོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་
ན་ནང་དེ་ལྟར་གློང་པོ་འོངས་པའང་མིན་ལ་ཤེས་པ་ལུས་ལས་ཕྱིར་དོན་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་ལུས་ལ་ཤེས་པ་སྟོག་ནས་ཤེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིད་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་ཐོགས་མེད་དུ་མཐོང་བ་
མིན་ཏེ་དེའི་ཡུལ་རྣང་བར་གནས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་ཆ་གཅིག་ལུས་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་ཕྱིར་ཐོན་
པ་མིན་ཏེ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་
ཙམ་ལས་ཡུལ་གཞན་སེམས་ལ་སྣང་བ་གང་ཡང་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་
དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཀུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེག་ཡིན་ན། གང་གིས་སྟོ་
སོགས་དེ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་བློ་གཏད་པའི་གང་ཟག་གཞན་
རྣང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་སྣང་འཛིན་རིགས་ནའང་།
དེ་དག་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་འདྲའི་རྟམ་པ་ཤར་བའི་གང་ཟག་རང་ཉིད་
ཁོ་ནས་ཤེས་ཕྱིར་སྣང་བ་དེ་རང་གི་ཤེས་པ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཤེས་
པ་དེ་སྐྱེད་པའི་གཟུང་དོན་གཞན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དེས་ནི་མིང་

མཚན་མ་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་བསྟན་པ་དོན་ལྡན་ལྷོག་པས་གཅོད་ཚུལ།

མིག་ལ་སོགས་པའི་བློ་འདོད་པ། ।དེ་ཉིད་དོན་ལྡན་གང་གིས་འདོད།།

གལ་ཏེ་དོན་ནུས་མཐོང་ཕྱིར་ན། ।གཞན་པ་དོན་མེད་ཅན་ཐོབ་འགྱུར།།

མིག་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་བློ་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེས་པ་ན། པ་རོལ་པོ་དེ་དག་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་ན་དབང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་ཞིང་། གཟུང་དོན་དེ་ཡོད་པ་ན་དོན་དེའི་ནུས་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཟུང་དོན་དང་ལྡན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་བཙུན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བ་ཅི་ཞིག་ཏུ་བྱ་སྟེ། དོན་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡ

དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མི་འགྱུབ་པར་དོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་གིས་གང་འདོད་དུ་སྦྱུལ་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་ཀུན་གཟུངདོན་ཅན་ཡིན་ན་འབྱུལ་ཤེས་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་རྣ་བ་གཉིས་སྣང་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་བྱིས་སྟོང་པས་ཤེས་པ་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་མེད་པའི་མིང་སོགས་དགག་པ།

འགྲེལ་མེད་ན་ཡང་འཇུག་མི་འགྱུར།

ཆོ་དང་དོན་གང་ལ་ཡང་མིང་སོགས་དེ་འགྲེལ་བ་མེད་ན་ཡང་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་མིང་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་སུ་ཆུགཔ་ཀྱང་། སྒྲ་དེ་དོན་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྲེལ་མེད་གཞན་བརྗོད་པས་གཞན་ལ་འཇུག་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ་ཀ་བ་བརྗོད་པས་བྱམ་པའང་གོ་བར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་དང་འགྲེལ་བ་དག་པ།

གལ་ཏེ་དོན་དང་འགྲེལ་ལྡན་ན། །འདས་དང་མ་འོངས་བརྗོད་བྱ་མིན།། དོན་དང་དེ་ནི་ཟད་ཕྱིར་རོ།།

གྱལ་ཀྱེ་སྨན་བརྟོད་བྱ་མིང་སོགས་དེ་དོན་རང་མཚན་དུང་འབྲེལ་བ་ཅན་ནམ་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདུས་པ་དུང་མ་འོངས་པ་སྨན་བརྟོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་དུང་དེ་ལ་འབྲེལ་བའི་མིང་སོགས་དེ་ནི་ཟད་པ་སྟེ་འགག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་ཅན་མེད་པར་ནི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་བསྟུབས་ཟིན་ལ། གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱང་རྟག་སྟུ་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་སྨོས་ན། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ད་ལྟ་མི་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་བསྒྲུབས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་གནོད་པ་བྱང་ན་དངོས་སུ་སྨྲ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་འདས་པ་ལ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ནི་མི་ཐོགས་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་འདྲའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡུལ་དུས་གང་ཞེག་ན་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཡིན་ཚད་ཀྱི་ཚོ་ན་ནི་གནས་པ་མི་སྲིད་ལ། འཇིག་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཚོ་སྣང་བ་ཞེན་ནི་མི་སྲིད་དོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་ན་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བཏགས་པ་དོན་མེད་ཅིང་། གལ་

ཏེ་དེ་ལྟར་གདགས་རྟང་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལྷང་བར་བྱོས་ཤིག

དེས་ན་འདས་མ་འོངས་སོགས་སུ་ལྷོས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོར་གང་ཡང་མེད་པ་ལ་ལྟག་པར་སྐྱོ་བཏགས་པ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རྟའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་ལ། སྤྱི་རྟུང་བརྗོད་བྱར་མི་འཐད་དེ། །འཐད་ན་རྟགས་སོགས་མི་སྣང་ཐལ། །དངོས་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་འགོག་པ་གཉིས། །དང་པོ།

སྐྱ་ཡི་ས་སྤྱི་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་ཐལ་བར་མི་འདོད་ན།།

དེ་མིན་སྤྱི་ནི་ཡན་གང་བ། །བརྗོད་མེད་ཕྱིར་རོ་བརྗོད་ན་ཡང།།

དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་དམིགས་འབྲུར་ཏེ།།

རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རོ་།།།

སྤྱི་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། སྐྱ་ཡི་ས་བརྗོད་བྱ་ནི་སྤྱི་ཡན་གང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྐྱས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཆུའི་ཡུལ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྤྱི་དངོས་

པོ་བ་དེ་ནི་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྣུམ་བརྫོད་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་ལ་གྱལ་ཏེ་རང་མཚན་བརྫོད་ན་དབང་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འདས་མ་འོངས་སྣུམ་མི་བརྫོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གོང་གི་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འཇུག་པར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ནི་ཡན་གར་བ་བརྫོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཞེག་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དེ་མེད་པར་སྣུཾརྐྱ་འཇུག་མི་རུང་ན་སྣུཾརྐྱ་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་འཛིན་པ་ན་ཡང་ཁྱད་པར་དང་བཅས་ནས་མ་བརྟག་ན་ཞེག་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཉིད་དུ་མ་བརྟག་པས་སྤྱི་ཉིད་དུའང་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་བརྫོད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པར་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་དེ་གསལ་བ་རྣམས་དང་མཚུངས་པའང་མིན་པ་དུང་། གསལ་བས་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གསལ་བ་མཐོང་ཡང་ཡན་གར་བའི་སྤྱི་མཐོང་བ་ལ་མི་བནྡ་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་གསལ་བས་དེ་གསལ་བ་མིན་ཏེ་དེ་ནི་འདིའི་སྤྱི་འོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྷར་ན་ཐ་དད་པ་འབྲེལ་བ་ཅན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དབང་ངམ། རྟོག་པ་གཞན་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་དབང་ནི་སྨྲ་བྱ་སྐྱེ་བ་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རྟག་པ་ནི་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་གཞན་དབང་ནི་རིང་པོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཐུང་ངུར་རྟོགས་པ་ལྟར་ལྷོས་ནས་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་གསལ་བ་ལ་མི་ལྷོས་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསལ་བ་དེ་སྤྱིའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པས་ན་སྐྱེ་བ་གཞན་དབང་ངམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མིན་ལ། ཀ་བྱམ་བཞིན་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་དེ་སྤྱི་དེའི་རྟགས་པར་གཞག་འཛོག་གི་རྒྱུ་ཡང་མིན་པས་རྟོགས་པ་གཞན་དབང་ངམ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་གྱ་ལ་འགྱུར་ཏེ་བ་ལང་གི་གསལ་

བས་རང་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཀ་བའི་སྤྱི་མི་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གསལ་བ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པ་དེས་ན་དེའི་ངོ་བོ་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་རང་ཚོ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པགང་ཞེག དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་འགོག་པ།

"""གལ་ཏེ་ཡང་། །གསལ་ལས་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་ཡིན།།
བདག་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ན། །ནུས་པ་གང་དེ་ནུས་ཉིད་ཡིན།།
གལ་ཏེ་འགའ་ཚེ་ནུས་མེད་ན། །དེ་ནི་ཁྱད་ཚེ་[6]ནུས་མེད་འགྱུར།།
དེ་ཡིས་ནུས་པའམ་ནུས་མེད་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ།།
རྟག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་ཟད་བྱ་ཕྱིར་ནུས་པ་གང་།།

གལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བ་རྣམས་ལས་སྤྱི་ཡན་གང་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྣོལ་ལ་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེན་ན། སྤྱི་དེས་བདུག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་

(6) སྐབས་འདིར་དེ་ནི། ཅཅཀཁ-ཁ། ཇ་ཀྱན་ཆ། ཀ

པ་ཞེག་ན། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉེས་པ་སྐྱེད་ནུས་པ་གང་དེ་རྟག་ཏུཔང་ནུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གསལ་བ་ལ་ལྷོས་པར་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་མེད་པའི་དུས་ཁགའ་ཞེག་གི་ཚེ་ན་དེ་ལ་རང་ཚོ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ན། སྤྲུལ་དེ་ནི་གསལ་བ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་དུས་ཀུན་གྱི་ཚེ་ནཔང་རང་འཇོན་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྤྲུལ་དེ་ཡིས་རང་ཚོ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའཔ་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ་དེ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་དེའི་མི་ནུས་པའཔ་ནུས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐུན་རྐྱེན་ནམ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་འཇུག་པ་གང་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་སོགས་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་ནི།

སྤྲུལ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་དེ་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་སྔོན་དོ་ལ་སོགས་པའི།།

རྣམ་པའི་ཚ་ནི་རྣམ་དེས་གང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་གང་གིས་སྨྲལ།།

སྤྲུལ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྔོན་བོ་

ལ་སོགས་པའི་ཁངོ་ནང་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཚ་ནི་བསྟོན་མེད་དུ་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་འཇིག་པའི་ཕྲེང་ཡུལ་དེ་ལ་གང་གིས་སྣུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཆོས་སྤྱི་ཡན་གང་དུ་འཇིག་པར་ཁས་ལྡང་ལ། སྤྱི་ཙམ་ནི་དབྱིབས་དང་ཁངོ་ནག་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྟག་དངོས་གཅིག་བུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་དེ་སྙད་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའི་སྤྱི་མཚན་སྙང་བའི་ཚེ་ན་མདོག་དང་ལྡོག་ལྡིར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྙང་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་ལ་རྣམ་པ་དེ་དག་མེད་བཞིན་མདའ་ལ་སྤྲོ་ལྟང་སུ་ཞིག་གིས་སྣུལ་བ་ཡིན། དེ་བུམ་གསལ་ལ་ཀྱིས་སྣུལ་འོ་སྙམ་ན། སྤྱི་ཡན་གང་བ་འཇིག་པ་དེས་བུམ་གསལ་གཏན་མ་བ་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། ཀ་བ་འཇིག་པའི་ཐྲེ་ལྟ་དུ་བུམ་པའི་རྣམ་པ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྣུས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཡས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཞེག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་དེ་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་པའི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དབང་པོ་སོགས་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས། སྣུའི་དངོས་

ཡུལ་སྤྱི་མཚན་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་འཐུལ་པ་ལས་ཉེས་པ་ལས་ཐར་དེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ངང་མཚན་སྐོག་གྱུར་ཡིན་པ་དགག་པ།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉེས་དོན་ཉིད། །བྱིར་ན་དབང་པོ་དོན་མེད་མིན།།
དེ་དངོས་གཅིག་བྱིར་སྐྱེ་སོགས་ལས། །ཐ་དད་སྣང་བློ་གང་ལས་ཡིན།།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་གིས་ངང་མཚན་ཉིད་སྐོག་གྱུར་དུ་འཛལ་བས་ན་སྐྱེས་བརྟེད་བྱ་རང་མཚན་དངོས་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཡང་ཉེས་པའི་དོན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་སོགས་དོན་མེད་བས་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་ཡུལ་དང་དབང་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་ངང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལུ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་དང་སོགས་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་ལས་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་གསལ་མི་གསལ་འདེས་མ་འདེས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པར་སྣང་བའི་བློ་ཡོད་པ་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཡུལ་

སྒྲ་དང་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་སྤུ་འཐྲེལ་པས་བཤད་དོ། །དེ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་ལྡང་སེལ་ལོ། །སྐྱེས་བུའི་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་མེད་དེ་བུམ་པ་མཐོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བུམ་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རང་མཚན་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་དང་འོག་ཤེས་རྟམས་ལ་དེའི་རང་མཚན་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེ་ལྟར་གཞལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཚོའི་ཡུལ་དེ་རང་མཚན་རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་ཚོའི་ཡུལ་དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་ནས་གཞལ་བྱར་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབ་ཚོགས་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་སྤྱི་མཚན་ཞེས་པ་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་ཐ་སྙད་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་གི་སྐོར་ནས་ཡུལ་གཞལ་བའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་ན་སྤྱི་ཚོའི་ཡུལ་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་

པོ་འམ་རྟོས་སུ་མེད་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་བར་ཡུལ་དུ་སྤྲོ་བཏགས་པའི་སྐོ་ནས་གཞལ་བྱར་བྱས་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་སྟེ་གནད་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་གཅིག་དང་གཞན་དུ་མེད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ། ཅེ་ལ་རྩོད་པ་སྟང་བ་འོ། །དང་པོ།

རིགས་ལྡན་རིགས་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞན་རྟེན་མེད།།

གལ་ཏེ་ཐ་དད་གྲུབ་ཅེ་ན། །ལྷོས་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད།།

རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་རབ་ལས་མེད་པར་ཡང་།།

རྟོག་པ་ཡིས་ནི[7]འབྲེལ་བར་བྱེད། །འབྲས་མིན་རྟེ་ལྡང་ཡང་ཅི་ཞེག།

གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་མེད། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ།།

རིགས་དང་ལྡན་པའམ་གསལ་བ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པས་གཞན་ནག་རྒྱང་སོགས་ལ་རྟེན་པ་མེད་པའམ་རྟེ་ཞིག་འགྲོ་བ་རིགས་

(7) སྐབས་ཐད་ཀའི་རིང་། ཅཅ༠ག-ཅ། ཾཡིནོ།།

གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྟེན་སྣ་འཛོོ་བ་དང་འགལ་ལོ།།

གལ་ཏེ་རིགས་ལྔན་ལས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལྷོས་པ་མེད་ན་ནི་རིགས་དང་རིགས་ལྔན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ལྷོས་པའི་སྐྱེར་སྦྱི་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལས་བྱུང་ཞིན་པའི་སྐྱེར་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་བ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཆུང་ཟད་མེད་པར་ཡང་། སྔར་གྱི་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུ་འདི་འཛིན་ཞེས་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་སྤུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་བའི་སྐྱེད་ན་འབྲེལ་བ་ཞེས་པའི་རྟོས་སུ་བྱུབ་པ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་དང་རིགས་ལྔན་གྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་རང་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་བུ་མིན་པར་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་ན་ནི། ཅི་ལྟར་ཡང་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞེ་ཞེག་ཡོད་དེ་མེད་ལ་དེས་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་རང་མཚན་ལ་འདྲུག་པ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་སྐྱེ་གསལ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནམ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་

བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ཕྱི་ར་སྤྲོ་རྩང་གཞིན་མེད་པའམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱག་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་པ་སྐང་བ་ལ། མེད་པ་རིགས་སུ་ཐལ་བ་མིན། །སྤྲོ་རྟེས་འཇུག་བ་བརྟག་པས་བྱེད། །དང་པོ།

མེད་པ་རིགས་སུ་ཐལ་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་ཁ་ལྟོས་པ[8]མེད་པའི་ཕྱིར།།

སྤྲོ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་བཞིན་སྤྲོ་ར་འཁད་ན་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་ཐལ་འོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་ཡིན་པར་ཁས་ློངས་པ་མེད་ལ། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་བློ་ངོར་འཛེལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་སུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པར་འདུ་བས་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་རིགས་སུ་འགྱུར་ན་སྤྲི་དངོས་སྐྱ་བ་ཁྱོད་ལ་ཡང་བ་ལང་གི་སྤྲི་བུམ་པའི་སྤྲི་ར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོར་འདུ་བས་སོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ར་ཡང་དེ་དང་འདུ་སྟེ་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་

(8) སྐབས་ཐད་དུའོ་ཞེས་པ། ཅཅ৭ག-ཀ། ཇ་བསྡུས་པ། ཉ

པ་ནི་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་ལ་ལྷོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱི་དོ་བོ་མི་ལྷོས་པ་ལྟ་ཅི་སློས་ཚྭོངས་སྐྱེ་བཏགས་ནས་ཀྱང་དེ་བོང་གི་རྣ་སོགས་ལ་བྱམ་སོགས་སུ་ཞེན་པ་མེད་དོ། །སྐྱེ་བང་གི་དངོས་པོ་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པར་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྟམ་པ་ལ་སྐྱེ་བཏགས་པ་དེ་གསལ་བ་དང་ཐ་མི་དད་པར་ཞེན་ཞིང་། ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐོ་ནས་ལྷོག་པ་དང་ལྷོག་ལྟན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་སྟེ་ལྷོས་པར་འཛིན་པས་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་བཏགས་པའི་སྐོ་ནས་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་རྗེས་འགྲོ་བ་བརྟགས་པས་རྒྱེད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་མི་འཐད་སྟོང་། །དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས། ངོ་བོ་མེད་པའི་རིགས་ཏེ་བཏགས་[9]པ།།

བྱང་པར་དེ་ལ་འདྲུག་དོན་ཅན། །སྐྲ་རྟམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྲན།།

(9) སྡེ་ཐང་དང་པེ་ཅིན། ཅཅ་ཁ-ཅ། ཇ་བརྟགས། ཐེ་ཚན་དང་པེ་ཅིན། ཅ་ཁ-ཅ། ཇ་བརྟོགས།

དེ་ལ་ངོ་བོར་སྣང་བ་འམ། །དོན་ལ་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ།།
གང་དེ་འཁྲུལ་པ་ཐོག་མེད་པའི། །དུས་ཅན་མཐོང་གོམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་ཡིན།།
དོན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྲུལ་གང་ཡིན། །གཞན་ལས་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།།
སྒྲ་འདི་དག་གིས་གང་བརྗོད་པ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཆུང་ཟད་མེད།།
ངོ་བོ་མེད་ཅན་སྤྲུལ་ཟློ་ལ། །སྤྲུལ་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཕྱིར་དང་།།
དོན་ལ་འཁྲུལ་པའམ་མེད་པ་ནི། །སྤྲུལ་པ་འདོད་དེ་ཡང་བསླུད་ཕྱིར་དང་།།
དེ་ཉིད་དུ་ནོན་དངོས་སུ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན།།
ངོ་བོ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་མིན།།

དེ་ལྟར་རིགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་ངོས་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཤེས་རྣམ་དེ་ལ་རིགས་སུ་སྦྱོ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྣང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་སྐོར་ནས་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་འདུག་པའི་དོན་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སྒྲ་མཚན་དེ་ལ་ངོ་བོ་སྣང་བ་སྟེ་ཤེས་པ་

ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའམ། དོན་རང་མཚན་ལ་སྤྱི་སྣང་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྣང་བརྟག གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་དེ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་འཁྲུལ་པ་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ནས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོོམས་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ས་སྣང་བཞམ་སྐྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་རང་མཚན་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་རང་མིན་གཞན་ལས་ལྡོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གང་ཞེག རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་དག་གི་ས་དངོས་སུ་གང་བརྟེད་བྱར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟགས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་ཤེས་རྟོག་ཙམ་ལས་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཅན་སྤྱི་ཚུད་དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་ཞིང་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བཏགས་ཏེ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཚུད་དོན་རང་མཚན་ལ་འཁྲུལ་པ་སྟེ་ཚུད་ལ་དོན་དུ་འཁྲུལ་པའམ། སྤྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་ར་

འདོད་པ་སྟེ་སྤྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ནང་གི་རྟོག་པས་བསྟུང་བཅས་སྤྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུང་། དོན་དམ་པཨམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དཔྱད་ན་སྤྲོ་ཞེས་བྱ་བདོག་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོས་སུ་མེད་པས་རང་མཚན་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མི་འཐད་སྟངས་བཞི། གཞན་བརྗོད་ཙམ་ལས་སྤྲོ་དངོས་མེད། །སྒྲ་འཇུག་རྒྱུ་ལས་དངོས་ཡིན་དགག །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་འཁའ་ཞིག་ལས། །དངོས་འདོད་དངོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡང་།།

བརྗོད་བྱ་མེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཉེར་ལེན་ཐ་དད་ཕྱིར་གཞན་བྱ།།

བརྗོད་པར་བྱ་མེན་ཉེར་བརྟགས་ཕྱིར།།

གལ་ཏེ་བྱམ་སྤྲི་དང་བྱམ་གསལ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་ཡང་། བྱམ་སྤྲི་དང་སྐམ་གསལ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ན། དེ་འདྲའི་བརྗོད་བྱ་འཁའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲི་དེ་གཅིག་

ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་མ་གྲུབ་པས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟག་པ་ཀུན་ཏུ་དངོས་པོ་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བུམ་སྟམ་གྱི་སྒྲ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་ན་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དང་སྟམ་བུ་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྒྲ་ཡང་བཏགས་པའི་སྐོར་ནས་ཐ་དད་པར་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་གཞན་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིར་བཏགས་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་པ་སྐྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་སྒྲ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་འགོག་པ་འོ། །དང་པོ།

འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི། །དོན་ལའང་སྒྲ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཏྭ།།

མཉན་པ་དག་ནི་འཇུག་འགྱུར་ན། །ཡོད་པ་མེད་ཚོས་རྣ་ལྟར་འགྱུར།།

འདུས་པ་འགགས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ལའང་སྤྲོ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་མཉན་པ་སྟེ་སྤྲུ་དུག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་དང་མ་འོངས་པ་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དུང་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུ་འཇུག་པ་ཡོད་ན་སྤྲའི་དངོས་ཡུལ་ནི་སྤྲུ་ཡིན་པས་སྤྲུ་ཞེས་བྱ་མཚན་ལས་སྤྲས་དོན་དེ་དག་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་སྐྱས་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ།།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་གི་སྤྲུ་ནི་བརྗོད་པ་ནུ་སྤྲུ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡི་སྤྲུ་དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དངོས་པོ་ད་ལྟར་མེད་པ་དེའི་ཚོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ལྡན་ནམ་ཚོས་ཅན་མེད་པ་ལ་ཚོས་སམཾ་རིགས་དེ་དེའི་ཚོས་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ། མེད་པའི་ཚོས་སུ་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་བུའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

བཀའ་དཔེ་བཞག་ཚུལ།

གལ་ཏེ་ཁེའུ་བཏགས་[10]པས་དེ་འདོད། །གང་ཞིག་སྨན་སོགས་ལ་མེད་ལ།།
ད་ལྟར་བ་ཡི་བྱམ་པ་ཡི། །དངོས་མེད་དང་ཅི་ཉེ་བ་གང་།།
ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མེད་འདུག་པ། །རྒྱུ་ཀུ་དངོས་དང་སྦྱོ་འདོགས་ལ།།
སེམས་བྱམ་ཟེའི་ཁྲེ་ཞུ་ལ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་འང་འཇིག་རྟེན་ཡོད།།
དོན་མེད་ན་ཡང་འཁྲོ་བ་ཡིས། །གང་ལ་བྱགས་པས་སྦྱ་བཀོད་པ།།
དེ་ལ་དེ་དངོས་དེ་མཚུངས་ཕྱིར། །འགྲེལ་རྟོག་ཅན་གཞན་པས་ཡལ་བ་ཡིན།།
རྗེ་ལྟར་དངོས་པོ་ནུས་མེད་ལ། །མེད་ཅེའམ་རྟོག་པ་རྗེ་བཞིན་དུ།།
ནུས་ལ་འང་གཅོ་བོ་ལ་སོགས་པའི། །མཐན་པ་སྐྱེ་བོས་བྱས་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ལ་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་འི་མིང་ཉེར་བཏགས་ཙམ་དུ་འདུག་པ་ལས་དེ་ལྟར་དོ་ཞེ་ན། བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་སྐྱ་གང་ཞིག་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་སྐྱམ་བྱ་དང་ཀ་བ་སོགས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འདུག་པ་མེད་ལ། ད་ལྟ་ཡ་ཡི་བྱམ་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་

(10) སྐབས་འདིར་ཁེའུ་བཏགས་ཟེས་པ། ཀཀཡཀ-ཤ། ཁེའུ་བཏགས་།

འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱམ་པ་དང་ནི་ཉེ་བ་ཡི་སྒོ་ནས་བཏགས་མིང་དུ་འདྲུག་པའི་ཆུ་མཚན་གང་ཞེག་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟམ་སོགས་ལ་ཆུ་མཚན་མེད་པས་བྱམ་སྒྲ་མི་འདྲུག་པ་དེ་བཞིན་འདས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་བྱམ་པའི་སྤྱི་བང་ཉེ་བཅས་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཆུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་འདྲུག་པའི་ཆུ་མཚན་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དངོས་མིང་དང་མེད་པ་ལ་བཏགས་མིང་ཞེས་འདོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་ཁགལ་ཏེ། ཚོས་གང་ལ་ཐོག་མར་རང་གི་མིང་དུ་བཀོད་པ་གང་ཞེག་དེ་བརྗོད་པ་ན་སྒོ་ནས་ཚོས་གཞན་གྱི་ཆམ་པར་འགྱུལ་པ་འམ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་རང་ཉིད་ལ་དྲང་པོར་འདྲུག་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་རྟག་ཏུ་དེ་ཡི་དངོས་མིང་ཡིན་པ་དང་། མིང་དེ་འདྲ་བ་ཚོས་གཞན་ལ་དེར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མིང་དུ་བྱས་པ་ལ་བཏགས་མིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་གཅན་གཟན་གྱི་ཁྱད་པར་ཞེག་ལ་སེ་རྟ་ཞེས་པ་དངོས་མིང་དང་། བྱམ་རེའི་ཁྱེ་ཁྱུ་དཔའ་རྩལ་དང་ལྡན་པའམ་དབྱིབས་སེ་རྟ་འདྲ་བ་ལ་སེ་རྟ་ཞེས་བཏགས་

མིང་དུ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའང་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མ་ཐུན་དུ་གྲགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་དུ་འདོད་པ་དོན་མེད་དེ། མིང་ནི་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་དབྱུང་བས་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །དོག་ལྡོག་ཤཱལ་དང་ལྡན་པའི་སྒོག་ཚགས་ལ་མིང་གཞན་མི་འདོགས་པར་བ་ལང་ཞེས་པ་ཁོ་ན་འདོགས་དགོས་པའི་མིང་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཡང་འགྲོ་བ་བརྟ་སྦྱོར་བ་པོ་ཡིས་ཡུལ་གང་ལ་ཐོག་མར་མིང་དེ་ཉགས་པར་བྱ་བའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྨྲ་གང་ཞེག་བཀོད་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་མིང་དེ་རང་གི་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན། གང་ལ་སྨྲ་བཀོད་པ་གྲགས་པས། །ཞེས་བསྟུར་བ་བདེ་སྐྱེ་ཐོག་མར་སྨྲ་བཀོད་པ་དེ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་ན་དེ་ཡི་དངོས་མིང་ཡིན་ཚོ་ཞེས་སོ། །སྔ་མ་མིང་དེ་ར་གྲགས་ཟེན་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྔ་མ་དེའི་མིང་གཞན་ལ་བཏགས་པ་ན་མིང་གི་སྐོག་ནས་སྔ་མ་དེ་ར་འཁྱལ་པའི་རྟོག་

བཤམ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་མིང་གཞན་ནི་སྡ་མ་དེ་ལ་
ལྷོས་ནས་ཐལ་བཤམ་བཏགས་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་བཏགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ནི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ་སྐྱེས་
བུས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བརྡ་སྦྱར་ཟིན་པ་དང་། གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ཅོམ་
ཉ་གྲགས་པ་ལས་དངོས་བཏགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་
ཁྱད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་པ་ལ་མེད་
པའི་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། མེད་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་
ན་དངོས་པོ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་ལ་མེད་དོ་ཅེའམ། དོན་མེད་ཀྱང་རྟོག་
འགྱུར་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་དངོས་མིང་བཏགས་ནས་དེ་
ལྟར་རྟོག་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་དུ་མ་བྱེད་ནུས་པའི་མི་ལའང་གཙོ་
བོ་དང་བྱེད་པོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ངམ་མཚན་པ་བཏགས་མིན་དུ་སྐྱོ་
བོས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་དབྱ་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ནུས་
པ་མེད་པ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མེད་པ་
ལ་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ཅེས་སོགས་དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་དང་།

གཙོ་བོ་སོགས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོག་པས་མིང་ཐོགས་ཟིན་ནས་གཞན་ལ་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་བས་ན་དངོས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བརྟ་ལས་གྲགས་ཚུལ་ཅམ་གྱིས་ཟེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དོན་མེད་པ་དང་མཚུངས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ།

:ཞེག་ལ་[11]སྐྱ་ལས་ལྡོ་ཅེ་འབྲ། །སྣང་བ་དེ་འདྲ་མ་ཞེག་ལའང་།།

རྟ་བ་ལ་སོགས་རྟམ་པར་ཤེས། །དོན་ཡོད་ཅན་ལ་དེ་དག་མེད།།

འདི་ལྟར་བྱམ་པ་ཞེག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་དེ་འཇིག་ཀྱི་ལྡོ་ཅེ་འབྲ་ཞེག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་དང་འབྲ་བར་མ་ཞེག་པ་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱམ་པ་ལ་སྐྱ་ལྡོས་གཞལ་བ་ནལ་ཁྱད་མེད་དེ། དོན་དང་མཚན་ཡོད་མེད་གང་གཞལ་ཡང་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ལ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན་དང་གི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཅམ་སྟེ་ཡུལ་གྱིས་རྟམ་པ་གཅད་པ་ཅན་མིན་གྱི། རྟ་བ་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་

(11) སྐབས་ཐང་དེའི་རིང་། ཀཀཅ-ཀ། ཞེག་ལས།།

གཟུང་དོན་རང་མཚན་ཡོད་པ་ཅན་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དེ་དག་ལྟ་བུ་མེད་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ལས་ཚོགས།

སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །མེམས་གཉིས་དག་ནི་མཚན་པ་ཡིན།།

དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འཛིན་བྱེད་པ། །སྔར་ནི་རྣམ་པར་བརྟོག་ཅེའོ་ཏོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་བྱམ་པ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཡན་གང་བ་ཙམ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རེམས་གཉིས་པོ་དག་ནི་སྣང་ཡུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཡན་གང་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་སྤྱི་བློ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྟར་ན། དེ་མཚུངས་མིན་དང་གསལ་བ་མིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་བརྟོག་ཅེའོ།།

བཞི་པ་སྤྱི་ཉིད་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི།

ཐན་ཚུན་ལྡོག་པར་ཅན་རྣམས་ནི། །ལྡོག་མེད་དོ་སོ་ཇི་སྐད་འགྲུབ།།

ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་དངོས་གཅིག་ཏུ་ཇི་སྐད་འགྲུབ།།

གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི། །དངོས་དེ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད།།
དེ་དག་གི་ཞེས་འབྱེལ་མེད་འགྱུར། །སྟོག་པ་ལ་ནི་སུན་དབྱུང་མེད།།
དེ་སྐྱེར་མཚུངས་ཉིད་སྨྲི་ཤའི་ལ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།།

གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཐན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཅན་རྣམས་ནི་ཁྱད་མེད་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བ་གཅིག་ལའང་གནས་སྐབས་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་ཐན་ཚུན་རྟེས་སུ་འཇོག་བས་ཁྱད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཅི་འགལ་སྟམ་ནུ་ཡང་། ཁྱད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཐན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་རྟེ་ཤད་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་དེགས་སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཁྱད་མེད་གཉིས་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་དག་མཚུངས་པ་ཡི་སྨྲི་ཡི་དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ནི་གསལ་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྐོར་ནས་དེ་དག་མཚུངས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་ཤུག་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་སྨྲི་དེ་གསལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་

མེད་དེ། བདག་གཅིག་འཛེལ་མེད་ལ་དེ་བྱང་ཡང་མེད་བར་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་གསལ་བ་དེ་དུག་གི་སྤྱི་ངོ་ཞེས་འཛེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ངོ་ན་ལྷོག་པ་ལ་སྤྱི་ར་འདོད་པ་ཁྲོད་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷོག་པ་དངོས་མེད་ནི་གསལ་བ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་ནི་བརྟག་པ་དེ་ལྟ་བུས་སུན་དབྱུང་བ་མེད་དེ། ལྷོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློས་སྤྱི་ར་བཏགས་པའི་འཛེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་གསལ་བ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་རྟེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ལ་བརྟགས་ན་བློས་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ་ཐུན་མོང་བའི་ཡིད་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནོ།།

ལྟ་བ་འཕྲས་བྱང་མི་འཕད་པ་ནི།

དེ་འཕྲས་ཤེ་ན་དུ་མ་དང་། །འཇིག་འགྱུར་དེ་ཡང་འདོད་མ་ཡིན།།

འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཙམ་དང་ནི། །རྟེས་འབྲེལ་ཕྱིར་ན་རྟག་ཉིད་མིན།།

དེགས་རྣམས་འཕྲས་བུ་མིན་ཕྱིར་ན། །མ་འཕེལ་བ་དང་དངོས་མེད་འགྱུར།།

སྤྲོ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན། དེ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གནས་སོ་ཤེ་ན། སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་ནའང་ཚུལ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲོ་གཅིག་པུ་དང་རྒྱུ་པར་འདོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཇིག་པར་རེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཙམ་དང་ནི་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་སྤོང་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེགས་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ན་གསལ་བ་རྣམས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

བྱག་པ་བརྟན་ལ་སྟོས་པ་ལ། དངོས་དངོའི་གས་པ་སྐང་བ་གཉིས། །དང་པོ།

དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཁ་ཡི། །[12]ཞེས་པ་གང་དེ་བརྟག་ལ།།

(12) ཚེ་དགེ་བའེ་རིང་། ཅ།ཀ-५། ཤི་ཡིན། །

ལྷོས་པ་མ་ཡིན་སྤྱི་ཡི་ནི། །ཆོ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད།།

གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཡི་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གང་དེ་མིང་ངམ་བརྡ་དྲན་པ་དྲག་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་འཛིན་པ་ཡི་ནི་ཆོ་ལ་བརྡ་དྲན་ལ་མི་ལྷོས་པར་ཡུལ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མེད་པས་སྤྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པས་དེའི་ཆོ་ལྟེ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་བརྡ་དྲན་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་གི་སྟོབས་ལས་དེར་སྣུལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་དོགས་པ་སྤང་བ།

དངོས་གཉིས་མཐོང་ལ་ཆོ་ལ་འཁྲུལ་ཞེན། །བརྡ་མེད་ན་ཡང་ཐ་དད་མེད།།

རྟེས་སུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་དེ། །དོན་ཉེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན།།

ཇི་ལྟར་རིགས་མེད་ཤེས་པ་ཡི། །འབྲས་ཅན་མིག་སོགས་ཉེ་འདོད་བཞིན།།

གང་གི་ས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིས་ས། །རིགས་ཀྱང་རྟེས་སུ་འཐོ་བ་ཡིན།།

དེ་ན་མ་དེས་ཏེ་བ་ལང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་མཐོང་བ་ལ་དེ་འཛིན་གྱི་ཆོ་ལ་འཁྲུལ་ཞེན་བརྟུ་ལ་མེད་ནུ་ཡང་། དེ་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་མེད་པར་རྟེས་

སུ་འདྲ་བའི་བློ་སྐྱེ་བས་ན་བརྟ་ལ་མ་ལྷོས་ཀྱང་སྤྱི་ཡི་རང་བློ་སྐྱེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདའི་བློ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་བ་ལང་གི་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཚོས་མཚུངས་པའམ་ཉེ་བ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས་བློ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཏེ་ལྟར་ན། མིག་དང་ཀ་བའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ཐུན་མོང་བར་རྟེས་སུ་འཇུག་པའི་རིགས་བ་ལང་གཉིས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དེ་མེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་མིག་གི་ཤེས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེས་ན་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྐོར་ནས་ཉེ་བ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཉེ་བ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཐུན་མོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་ཚོས་གཅིག་དང་པོར་ཡོད་པས་དེ་བློ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཐུན་མོང་བར་བློས་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་དོན་རང་གི་སྟེང་ན་ཐན་ཆུན་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་དེ་རིགས་དང་པོ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན་ནོག་དང་ཡོག་

ཤཱལ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱང་གི་ས་དེ་མིན་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡི་ས་བ་ལང་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བདེ་ལ་དེ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅིང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་བཅད་པ་དེ་འདྲའི་གཞན་སེལ་བའི་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྡན་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་པོ་ཞེག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

བདུན་པ་སྤྱི་ཡན་གང་མི་སྣང་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་སྣང་ངོ། །དྲང་པོ།

རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ། །དེ་དངོས་སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་དོ།།

སྤྱི་འདི་ལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ན་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པར་དེའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྣང་བ་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་སྤྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་འབྲེས་པའི་རྣམ་པ་འགས་ཀྱང་སྟེ་ཚ་ཐུབ་ཀྱི་ས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤྱི་དེ་ཡི་དངོས་པོ་འདིའི་ཞེས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་སྩལ་པ་དོགས་པ་སྤང་བ།

གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་དབང་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་ལྟ་བ་པོ་ཡོད་ན།།
དེ་ལུས་སྣང་འགྱུར་རིགས་རྣམས་ནི། །མ་ཡིན་ཡན་གང་མཐོང་མིན་ཕྱིར།།
གསལ་འཛིན་ཞེས་ཆོ་ནང་[13]དེ་སྐྱེ་དང་། །ངོ་བོ་ལས་གཞན་སྣང་བ་མེད།།

གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣ་ན། དབང་པོ་ཡོད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་འཇུག་ལྟོག་གི་རིགས་པས་བྱུབ་པ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མེད་ན་མི་རུང་བའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་ལ། དབང་པོ་རྣམས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་ཐལ་བའི་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཏན་ནས་མཐོང་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་ལ་གཏན་ནས་མཐོང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྟ་བ་པོ་རྣལ་འབྱོར་པ་སོགས་ཡོད་ན། དབང་པོ་དེ་ཡི་ལུས་སམ་གཟུགས་ཇི་ལྟར་

(13) སྣར་ཐང་དེའི་རིང། ཅཅཡཀ-ཀ། ཆོ་ཀ།

ཡིན་པ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ།།

རིགས་རྣམས་ཀྱང་ནི་དེ་དང་འདྲའོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བ་ལས་རིགས་ཡན་གྱང་དུ་མཚོང་རྟང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གསལ་བ་ལས་ཡན་གང་དུ་མཚོང་དུ་ཡོད་ན་གསལ་བ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། དབྱིབས་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་དམིགས་ན་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། བ་ལང་གི་གསལ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཆེས་འགལ་བ་བརྒྱ་ཐུགས་གི་གཙོད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཡན་གང་དུ་མཚོང་མི་རྟང་བས་དེགས་པས་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཡན་གང་དུ་སྣང་མི་རྟང་ན་ཡང་གསལ་བ་མཚོང་བ་ནི་ཡུལ་ཡང་མཚོང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན་མཚོང་མི་སྲིད་དེ། བ་ལང་གི་གསལ་བ་འཇོག་པའི་ཚེ་ནུབ་བདག་གིས་ཡིད་ཀྱད་དེ་བརྟགས་ན་ཡང་དེ་ཡི་མིང་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྣུ་ཅམ་དང་ནོག་ཀྱོག་ཤལ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་སྲི་ཞི་འདིའོ་ཞེས་སྣང་བ་རྟོང་ཟད་

ཀྱང་མེད་པས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་སྟེ་མི་སྣང་ངོ།།

དེ་གསལ་བ་འཇིག་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་རུང་ཡིན་པར་ཁས་ལྡང་ལ་དེ་གསལ་བ་ཁོ་རང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལྡང་པས་ན། དེས་རང་འཇིག་ཤེས་པ་ལ་རྟགས་པ་གཏད་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་རྟགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དམིགས་དགོས་ན་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རྟགས་གཏོད་པའི་སྤྱི་ནི་རེ་རོང་གི་རྟ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཤེས་ཅམ་གྱི། །དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ།།

དེ་མི་རུང་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་ནི་དངོས་མེད་མཚན་ཉིད་ཡིན།།

དེ་ལྟར་རིགས་པ་བདུན་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཕྱིར་སྤྱི་དེ་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་ལྟ་ཅི་རང་འཇིག་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ།།

དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་དེ་དོན་བྱེད་ཐུས་སྟོང་དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བརྗོག་པ་རང་མཚན་དངོས་པོར་བཤད་པ་ནི།

ཇི་སྐད་བཤད་ལས་བརྗོག་གང་ཡིན། ཀེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིའོ།།

སྨྲ་ལ་རྟེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལས་བརྗོག་པ་སྒའི་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་གཅིག་པ་དང་དུ་ཡོད་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་པར་འཛིའོ།།

གཉིས་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་དོགས་སྤོང་ངོ། །དང་པོ།

དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྨྲ་དེ་འང་རྣམ་པ་གསུམ།།

བྱམ་པ་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྲ་དང་། ཧམ་མཁའ་དང་བྱམ་མེད་སྐྱེ་མེད་སོགས་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྨྲ་དང་། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སྨྲ་དེ་འང་སྨྲ་བཀང་རིགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ལ་དོགས་པ་སྤོང་བ།

གལ་ཏེ་དངོས་བཟེན་དངོས་འཛེལ་ཕྱིར། །དངོས་པོ་ཤེས་འགྲུར་ཞེ་ན་མིན།།
ཡན་བཏབ་ཕྱིར་དང་འདས་སོགས་ལ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་དངོས་ཆོས་ཉིད་ཉམས་ན། །དངོས་པོར་འཇིག་པ་སྟོན་འགྱོ་ཅན།།
དེ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་ཉེས་འདི་མེད།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་འཛེལ་བའི་ཕྱིར་ དངོས་པོའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་སྟོག་བྱེད་དགོས་བས་ན་དངོས་པོ་ལ་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་འཇིག་བའི་ཚེ་དེས་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་ ཤེས་པར་འགྱུར་བས་ན་ཡུལ་མེད་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཅམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་དངོས་པོ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཟུང་དོན་ཡིན་ན་དབང་པོ་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པས་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་འོངས་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བཟུང་བའི་སྒྲིབ་དངོས་

པོའི་རང་མཚན་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བཞག་པའང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་དེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲོ་ར་བཞག་པ་མི་ཉམས་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པའི་སྤྲོ་གཞལ་བ་ནལང་སྤང་བུམ་པའི་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷོ་ཕྱིར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་འདྲ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དུ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྤྲོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདྲི་མེད་དེ། དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་སད་པའི་ཚྭོ་སྣང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་དེའི་རྣམ་ཤེན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འདྲུག་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྟོད་སྤོངོ། །དང་པོ།

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁ་གཞལ་བྱ །[14]ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་བྱོད་རྣམས་ཀྱི།། དོན་བྱ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ།།

(14) སྣར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཅཅཡཀ-ཡ། ཇ་ཞཽཏ་ཐྭ། །

དོན་དམ་པར་རམ་མཐར་ཐུག་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་གེ་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཁོ་ན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་མཚན་དེ་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་དབྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མས་བཅད་པ་ལྟར་དོན་བྱ་བའི་སྒྲུ་ཙམ་ལས་མ་ཡིན་པར་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལས་བྱག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚད་མ་ཚད་མིན་ནི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་གཞལ་བྱའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་བྱག་མ་བྱག་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མིན་ནོ།།

དེས་ན་རང་མཚན་དངོས་སུ་མ་མཐོང་བ་གང་གཞལ་ཡང་བློ་ངོར་སྣང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་བསྟེས་ཤིང་ཡུལ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་ཡུལ་འཛལ་བར་སེམས་པ་ཡིན་པས་ན། གང་གཞལ་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་ལའང་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་མེད་དབྱེད་སྨོས་ན། སྒྲུ་ལ་དབྱེད་པ་ན་ཡང་ཅི་སྒྲུ་འདི་རང་མཚན་ཡོད་དམ་མེད་ཅས་དབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་

ཚེ་ཁ་ཅིག་གིས་རང་མཚན་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་རང་མཚན་མེད་པར་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཅོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅན་བྱི་ལ་ལ་སོགས་པའང་སྣང་བརྟག་བསྟེས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡོད་པར་མེམས་པ་ཡིན་ལ། ནམ་ཞིག་ཆོས་སྣང་ཙམ་ལས་བརྟག་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་དེས་པ་ནི་འདྲའི་རང་མཚན་མེད་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་དོྲད་པ་ཡང་དགག་བྱའི་རང་མཚན་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་མེད་པར་དོྲད་པ་ཡིན་པས་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གཞན་དུ་སྟྲི་ཙམ་ལ་དེ་རང་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དོན་བྱ་བ་གཞན་མེད་པས་ན། སྔར། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་འདོད་བརྟགས་པས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབྱད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚོད་སྟྲོང་ལ། ལུང་དང་དེགས་པར་འགལ་སྟྲོང་གཉིས། །དང་པོ་དེ་ནི་རང་གཞན་དོ་སོ་ཡིས། །རྟོགས་པྱེད་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད།། ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་འཐུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད།།

གཞལ་བྱ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་ཤྲཱིགུ་ཏས་བྱེ་གས་བྱི་གྱང་པོས། མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱའོ། །ཞེས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ནི་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ན་གཞལ་བའི་དོན་མིན་ཏེ་རྟེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མཚན་དངོས་སུ་གཞལ་ཡང་དེའི་སྐོ་ནས་མཐར་རང་མཚན་གཞལ་བ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱའི་རང་མཚན་གང་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་དང་། རྟེས་དཔག་གིས་གཞན་སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཡིས་རང་མཚན་དེའི་ཆུལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་རང་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་རང་མཚན་དེའི་ཆུལ་ལ་ཚད་མས་འཇུག་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མཐུལ་བར་གཞལ་ཞིང་རྟེས་དཔག་གིས་སྤྱི་ལ་དེར་འཐུལ་ནས་ཞེན་པས་གཞལ་བ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རྫི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་མི་སྣུ་བ་ལ་འཇུག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ཡོད་དེ་མངོན་སུམ་ལ་

རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་བས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འགྲུལ་ཞིང་། རྟེས་དཔག་སོགས་སྤྱི་འཇིན་པའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཏེ་ཤུ་བ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་ན་ཡང་དེ་ཤུར་གྱབ་པ་མེན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་པ་དོན་རང་མཚན་དངོས་སུ་དེའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ལ་དེ་ཡོད་པར་འགྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེགས་པར་འཛལ་སྒོང་

གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ནི། །རྟོག་ཤ་ན་[15]འགྲུལ་པ་ཚད་མ་མིན།། བསམ་པ་ལ་ནི་བསྟུ་མེད་ཕྱིར། །འགྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད།། རྣམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རྟོག་ས་མཐོང། །ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟིན།། ནོར་བུ་སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ། །ནོར་བུའི་ངྲོ་ཡིས་མངོན་རྒྱུ་བ།། འོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །རི་ཤུར་དོན་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད།། དེ་ཤུར་རི་བཞིན་དོན་མེད་ནཱང་། །རྟེས་དཔག་དང་ནི་དེ་ཤུང་དག། དོན་བྱེད་པ་དང་རྟེས་ཁ་འཛེལ་བ། །[16]ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག།

(15) སྡུད་ཐབ་དཔེ་ཅིང་། ཅཅཡཀ-ཡ། ཥོོག་ཏ།

(16) སྡུད་ཐབ་དཔེ་ཅིང་། ཅཅཡཁ-ཀ། ཥའཕེལ་བསལ།

གྱལ་ཀྱེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པ་སྤྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ནི་གཞན་རང་མཚན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་དེ་འགྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་ལ་དེས་ན་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བཅད་པའི་བསམ་པ་དེ་ལ་ནི་བསྟན་པ་མེད་པར་དེ་ལྟར་རང་མཚན་ལ་ཡང་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་དུ་འགྲུལ་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་གཞན་གྱི་རྟོག་གཞན་རྟོགས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དེ། ཚད་མ་ནི་དོན་ཏེ་ལྟར་བཅད་པ་དེ་ཙམ་ལ་མི་སྣུ་བའི་སྐོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་གཞན་གཞན་ལ་མི་སྣུ་བ་མཐོང་བས་སོ། །ཏེ་ལྟར་ན། མཐོང་བ་དང་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པོར་མཐོང་བའི་ཚད་མས་བཅད་པའི་ཆོས་ཅན་ཟིན་པས་མཐོང་བ་ན་ཡང་སྟོན་པོ་ཙམ་ལ་མི་སྣུ་བ་དང་། ཡུལ་གང་ན་སྣན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཆྭ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིས་དུས་སུ་ཤོགས་དེར་སྣན་འཚོལ་བ་ལ་སྣན་དང་ཐུབ་པར་མི་སྣུ་བ་དང་། ཚོས་གཞན་དུ་བ་ལ་བརྟེན་

ནས་མེ་རྐོགས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གཞན་གྱིས་གཞན་རྐོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་གྱུར་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་སྐོན་ནས་རང་མཚན་བརྒྱང་བ་ནི་གཞན་གྱིས་གཞན་རྐོགས་པའི་ཐྱེར་འབྲུལ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་མེད་དོ།།

གཞན་ཡང་གཞལ་བྱ་གཞན་གྱིས་གཞན་རྐོགས་པ་མི་འཐད་པར་བརྗོད་པའི་སྐྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་ཅི་དགོས་པར་བཏུབ་ཟེན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་མཐར་ཐུག་གི་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཡིན་པའམ་སྤྲི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ན་རྗེས་དཔག་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཟེར་བ་ལ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཐྱེར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཟིན་ལ། གཉིས་ཀའི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་མི་འཐད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རང་གཞན་ངོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ལ། གཉིས་ཀའི་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ན་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་མི་འཐད་ཟེར་ན། ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་སོགས་ཀྱི་ལན་བཏབ་ཟིན་ཅིང། འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་དོན་རང་མཚན་ལ་མི་སྣང་མི་འཐད་ཅེ་ན། གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་སྔར་ལེ་འུ་དང་པོར་ལན་བཏབ་ཟིན་ཏོ།།

དེས་ན་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཡང་དོན་ཐོབ་པ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་དུས་འཇིག་རྟེན་རང་ལ་གྲགས་པ་བཞོད་ན། ནོར་བུ་དག་གི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་ཏེ་ནོར་བུ་ལེན་དུ་རྒྱུག་པ་དང་། སྟོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུའི་སྐྲ་ཡིས་ནོར་བུ་ལེན་ནོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་རྒྱུག་པ་གཉིས་ཀ་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། སྐྲོན་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་པས་ནོར་བུ་མི་འཐོབ་ལ། ནོར་བུའི་འོད་ལ་འཁྲུལ་ནས་རྒྱུག་པས་ནོར་བུ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱད་ན་ནོར་བུ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཚད་མས་བཅད་པའང་མིན་ལ། ནོར་བུ་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཅམ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པའང་མ་ཡིན་མོད་དེ་ལས་དོན་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་དང་། འཁྲུལ་པ་ཡིན་པ་ཅམ་ན་དོན་ལ་སྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་རིགས་ཏེ། སྨྲ་བ་དེ་མ་དེས་པ་དབེ་འདི་མ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ནོར་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཁྲུལ་པ་འདི་མ་ཤེས་པར་ཐུབ་ཀྱང་ནོར་བུའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྒྱུས་ལྷུང་བར་པ་ཆེན་ཤྲཱི་ཐྲོ

སོགས་བཞེད་དོ། །དེའི་དེ་ལྟར་རྟེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡུལ་དེ་ཇི་བཞིན་པ་རང་མཚན་གྱི་དོན་མེད་པར་འཛན་ལྡང་སྐྱེ་མེ་རྒྱ་རྒྱས་པའི་རྟེས་དཔག་ལྟ་བུ་དང་ནི། སྐྱེ་རྒྱ་འཇོག་པ་ལྟ་བུ་རྟེས་དཔག་དེར་སྐྱེ་བཞམ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དཀ་ལས་དོན་བྱེད་པ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་རྟེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མེ་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱི་རྟེས་དཔག་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཞེན་སྐྱེས་ལྟར་དོན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། གཉིས་སུ་ངེས་པའི་གྲངས་ངེས་བསྟུན། །དེ་ལས་གྲངས་གཞན་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཚུལ། །དེ་ལས་འཇལ་བྱེད་གཉིས་སུ་ངེས། །དང་པོ་ལ། མངོན་གྱུར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞལ། །ལྷོག་གྱུར་རྟེས་སུ་དཔག་པས་འཇལ། །དང་པོ།

གང་ལ་དོན་གྱི་ཁྱས་པ་ལས། །རྟེས་འགྲོ་ལྟོག་པ་ཅན་གྱི་ཚོ།།

དེ་ལ་འཇོག་པ་རང་དབང་ཅན།།

གཞལ་བྱ་གང་ལ་ཡུལ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་དོན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྟེས་འགྲོ་དང་། མེད་ན་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་རང་མཚན་དེ་ལ་འཇིག་པ་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་དེ་ཡོད་པ་ལས་དེ་རང་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལས་བརྟག་དང་རྟོག་བ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གང་ལའང་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་དེ་ལྟར་གཟུང་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་བློས་རང་དབང་གིས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐོགས་བྱང་རྟེས་སུ་དཔག་པས་འཇལ་བ་ལ། ལྷོག་གྱང་འཇལ་བྱེད་རྣམས་སུ་བསྟན། །རྣམས་དེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ། །དེས་ན་དེ་འཇལ་གཅིག་ཏུ་ངེས། །དང་པོ།

དེ་ལས་གཞན་དངོས་དབང་པོ་འདས། །མ་མཐོང་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་དེ།།

:རྟོག་པའི་[17]རྟེན་ནི་དོན་གཞན་ཡིན།།

རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞེག་དེ་ལ་

(17) སྣར་ཐང་དེའི་དིང་། ཅཅ།ཁ-ག། ཀ་རྟོག་པའི། །

རྟོག་ཅིང་དབྱོད་པ་ཡོ་དེའི་ད་ལྟ་བའི་དབང་ཡོ་དག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདུས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་མ་མཐོང་བ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ནེ་གཞལ་བྱ་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞལ་བྱ་སྐོག་གྱུར་དེ་རྟོགས་པའི་རྟེན་ལ་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་དེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ།

གལ་ཏེ་དེ་རྟེན་དང་འབྲེལ་ཅན། །ཡིན་ན་དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་ཉིད།།
དེ་ཚེ་གོ་བྱེད་རྗེས་འཇུག་བ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས།།
དེས་ན་སྐོག་གྱུར་དོན་ཐམས་ཅད། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཚོས་གཞན་ཞེག་གིས་གཞན་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་གང་རུང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དེ་རྟགས་ཅན་བསྟན་བྱའམ་རང་གི་རྟེན་ཚོགས་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཆུལ་གསུམ་ཚང་ན་ཚེ་ཚོས་

གཞན་རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུན་དང་རྗེས་སྤྱད་འབྲེལ་སྟབས་ན་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཐོག་མཚོས་བྱ་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་འབྲེལ་ཏེ་རྗེས་འཐོ་ལྡོག་ཁྱབ་གྱུབ་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་འཐྱལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བ་དེ་ཡི་ཚེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་འཇོ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མེ་ལྟ་བུ་ནི་མེ་ཅམ་ཀྱི་སྤྲིན་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ནས་ཁྱོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་མཚན་ཀྱི་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེས་ནས་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་ལས་མེ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱི་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྩ་དང་འོ་མ་ཙ་ཐྲན་གྱི་མེ་སོགས་དང་། གསལ་ཞིང་འབར་བའི་རྣམ་པ་དང་དབྱེ་བས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དུ་བ་ཙམ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་དེ་དག་རྗེས་སུ་འཐོ་ལྡོག་ཚད་མས་མི་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་

ཅན་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ཙམ་ལ་མི་འཐུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

བསྟན་པ་དེས་ནད་འཇལ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ།

འཕྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚོས་ལས་ནི། །ཚོས་ཅན་ལ་ཁྱོགས་[18]སྐྱེ་བ་གང་།།
ཁ་དེ་ནི་[19]རྟེས་དཔག་ལྡོག་གྱུར་གྱི། །སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་ཡིན།།

བསྒྲུབ་བྱ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འཕྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚོས་སུ་གྱུར་པ་རྐགས་ལས་ནི་རང་གང་ལ་ཐོག་གི་ཚོས་སུ་གྱུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་གྱུར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟེས་དཔག་དེ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་གཞན་མི་སྲིད་དེ། གཞལ་བྱ་རང་ཉིད་ལྡོག་གྱུར་ཡིན་པ་ལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་གཞན་ཞེག་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། གཞན་གང་ཡང་རུང་བས་མི་སྐུ་བར་རྟོགས་མི་ནུས་པས་རྐགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེས་སུ་དཔོག་པ་ལས་མཐའ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་རིགས་པས་ཡང་དག་

(18) སྐབ་ཐང་དམེ་དོང་། ཅཅ།ཁ-ཀ། ཁ་རྟོག།
(19) ཤེད་ཁར་དམེ་རྟིང་། ཅ།ཁ-ཤ། ཁ་དེས་ཏེ།

བར་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་གཉིས་སུ་དེས་པ་ནི།

མངོན་སུམ་ཐོག་ཏུ[20]སྐྱེ་བ་ལས། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས། །ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་།། གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །གསུམ་གཅིག་གྱངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན།། ཡུལ་གཞན་བྱ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་ཐོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་གཞལ་བྱ་གཞན་ཤུང་གསུམ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་འདྲེ་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ་དེས་ན་གཉིས་མིན་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཡུལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་དེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་དེས་པར་བཞེད་པ་དུང་། གཞལ་བྱ་མངོན་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ལ་གསུམ་དང་གཅིག་གི་གྲུབ་སུ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

(20) སྣར་ཐང་དེའི་རིང་། ཅཅཡཁ-ཀ། ཇོ་གྲུ།

གཉིས་པ་ཚད་མ་གཉིས་སུ་མ་དེས་པར་བྱངས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཉང་བ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག །གཉིས་ལས་མང་བར་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། ཐོག་ས་སྟ་བརྟོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ།

མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཐེབ། །གཅིག་ཉིད་ཅེ་ན་""།

རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། གང་མེད་པ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐེབ་གཞལ་བྱ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རང་མཚན་གཅིག་ཉེ་ཡོན་ལ་དེའི་ཐེབ་ཚད་མ་ནི་མངོན་སུམ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་ལན། །དང་པོ།

""""ཁོ་བོ་འང་འདོད།།

ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཛུག་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པ་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འང་འདོད་དེ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ། །མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་ཉིད་ལས་ཚད་མར་བསྒྲུབ། །ཚད་མ་མིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་བཀག །དང་པོ་ལ། དགག་པའི་རྟགས་ལས་ཚད་

མང་བསྟུབ། །སྟུབ་པའི་རྒྱས་ལས་ཚད་མང་བསྟུབ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ།

མེད་པཉང་དེས་ཐྱིར་གཞལ་བྱ་ནི། །མིན་ལ་མ་དེས་པ་ཉིད་དམ།།
དེ་དེས་ཚད་མ་གཉིས་པ་ཉིད། །མེད་ལ་དབང་སྐྱེས་ཟློ་མིན་ཏེ།།
དོན་གྱི་ཁ་སྐོངས་ལས་[21]སྐྱེས་པའི་ཐྱིར། །དོན་གྱི་ནུས་ལ་ལྟོས་མེད་ན།།
བར་ཆོད་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཡང་ །དབང་སྐྱེས་ཟློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

དོན་དམ་པར་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཡིན་པས་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་གཅིག་ལས་ཚད་མ་གཞན་མི་འདོད་ན། མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ཚད་མར་སྨྲ་བ། རྒྱང་འཕེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་པཉང་དེས་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་ཐྱིར་མེད་པ་གཞལ་བྱ་ནི་མི་ནོ་ཞེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་མས་གཞལ་དགོས་ལ། དེ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མེད་པར་མ་གཞལ་ན་ཚད་མ་གཞན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་པཉང་དེས་སུ་

(21) སྐོངས་པའོ་ཞེས་ཅ། ཅཉཁ-པ། ཁསྐོངས་ལ།

འཛིན་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མས་དེ་ལྟར་གཅོད་དགོས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མེད་པ་མི་གཞལ་ན་འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་མེད་ཅེས་བའི་ཚིག་ཅམ་ལས་མེད་པར་མ་དེས་པ་ཉིད་དུམ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཁ་རོལ་ནི་མེད་པར་དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མེད་པ་མི་གཞལ་བའི་ཕྱིར་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེས་པ་ནི་ཚད་མ་གཞན་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་བྱག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མེད་པ་ལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་བའི་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བའི་བློ་འདྲུག་པ་མིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་ནི་གཟུང་འཛིན་དོན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྣོད་བས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་དོན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དབང་བློ་སྐྱེ་ན་བར་ཆོད་པ་བསྐལ་བའི་དོན་དང་། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོས་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱན་ཡོད་ན་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བའི་བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་གྱིས་ཆས་པ་གཏོད་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་བློ་འདིས་དེ་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཛིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཡུལ་རང་ཉིད་ལ་སྣང་བའི་དོན་མེད་ཀྱང་དབང་

པོས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ནམ་མཁའ་སོགས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་ཞེས་པའང་དགག་གཞི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་མེད་པར་སྤྲོ་ཐློས་བཟུང་བ་ཡིན་ཡང་རྟོག་རྟོག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤན་ཚོར་ནས་མངོན་སུམ་བཟུང་བར་འགྱུལ་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཆུ་ལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བར་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་མེད་པས་དེའི་གཟུགས་བརྙན་མི་སྲིད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབྱེབས་ལས་བར་སྟོང་པ་ལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པའི་དངོས་པོ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེར་ཡིད་གཏད་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་ལ་མདུན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་སྣང་གི་དེ་ལས་གཞན་སྣང་མི་སྲིད་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་འདི་ན་འདི་དང་འདི་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྟོད་པ་ནི་སྤྲོ་མཚན་ཡིན་གྱི་རྟོག་མེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྡོག་ལས། །མེད་པར་དེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།།

འགལ་བཅས་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་དང་། རྗེས་འཇོལ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལྡོག་པ་ལས་ཡུལ་དེ་མེད་པར་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱང་འཕེན་རང་གི་ལུགས་ལ་འགལ་བཅས་ཡང་ནའམ་མེད་དེས་སུ་རྟོགས་ནུས་ན་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་འགལ་ན་མེད་དེས་སུ་འཇོག་བྱེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འོག་པ་ན་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་ཚད་མ་མ་ཞུགས་པར་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ན་ཅིན་ཏུ་འགལ་ཏེ་སྟོ་འཇིན་ཚད་མ་མེད་པས་སྟོན་པོ་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་འཇིན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་གཞལ་བྱ་དེ་འགྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ན་མོ་གཤན་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཚད་མ་མ་ལོག་པ་དོན་གྱིས་དེའི་བརྗོག་ཐོག་ཡིན་པས་བུམ་པ་སོགས་མེད་པར་ཐོབ་པས་ན་ཅིན་ཏུ་འགལ་བའོ།།

དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་ན་མངོན་སུམ་ནི་མེད་པ་ལ་དངོས་སུ་མི་འཇུག་ཅིང་མངོན་སུམ་ལོག་པ་ཅམ་ནི་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་འགྱོ་བས་ན་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བས་

དགག་པར་སྣང་བའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཚན་ཚད་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་སྣང་རུང་གི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་མདུན་འདིར་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་འོག་པས་བསྟུབས་ན་ནི་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་དང་རྟེས་འཇོག་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་འཇལ་གྱི་མངོན་སུམ་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དགག་མི་ནུས་པ་ལ་སྣང་རུང་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་མེད་པ་ལས་མེད་དེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙོག་པར་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེས་སུ་འཇོལ་ལྟོག་མེད་ན་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སྣུབ་རྟགས་ལས་རྟེས་དཔག་ཡོད་པར་བསྟུབ་པ་ནི། གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཚད་མ་གཉིས་ནི་བྱུབ་པ་ཡིན།། སྐྱེ་སོགས་ལ་ནི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ངེས་པར་བྱུབ། བསྟུམེད་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་ཉིད།།

རྒྱང་འཕེན་པ་ཁྱོད་གཞན་རང་གི་སྣོན་བུ་སོགས་ཀྱི་སེམས་དུག་ནི་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་གྱི་སེམས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ།།

རྗེ་ལྷུང་རྗེས་སུ་དཔག་ན། དག་གསོང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་བྲག་མཐའ་བསྐྱན་པ་ལ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དག་སྐྱེ་བ་དང་གཡོ་འགུལ་ལ་སོགས་ཐུས་དག་གི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སེམས་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དེ་རྒྱུ་སེམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་ན་སེམས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་པ་དེའི་རྒྱུད་ན་དེས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ལྟ་བུ་འཐུལ་བ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་བ་ལས་མེ་སོགས་དཝོག་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྗེ་སྐེད་པའང་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་དེ་འདྲ་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀག་པ་ལ། མངོན་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ལ་ལ་དག་ཏུའི། །འཕྲལ་ཤིར་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེ་ན།།
ཞེས་སྐབས་ལོག[22]མཐོང་ཤིར་དེ་དེ་འབྱ།།

གལ་ཏེ་རྟེས་དཔག་ནི་གནས་སྐབས་ལ་ལ་དག་ཏུ་འཕྲལ་བར་མཐོང་སྟེ་སྐྱུ་རུ་བཅིག་ཟོས་པ་ལས་ཡུལ་ཀུན་གྱི་སྐྱུ་རུ་རང་རོ་བསྐྱབར་དཔོག་པ་འཕྲལ་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འཕྲལ་སྲིད་པའི་ཤིར་ཡིད་བརྟན་མེད་མཐད་མ་མིན་པར་འདོད་དོ་ཅེ་ན། དེ་འདྲའི་འཕྲལ་པ་ཅན་དེ་ནི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གིས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་རྟགས་ལོག་པ་མཐོང་བའི་ཤིར་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་རྟགས་ལོག་དེ་དང་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ཁྱོད་རང་ཉིད་འཕྲལ་གྱི་རྟེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་འཕྲལ་པ་ཡོད་པས་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་བཤགས་པ་ལ། སྐྱབ་པའི་རྟགས་ལ་འཕྲལ་པ་མེད། །དཔག་རྟགས་འཕྲལ་པ་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ།

གང་ལས་འགའ་ཚེ་དངོས་འགའ་ལ། །དེ་ཡི་ཞེས་པ་[23]བྱབ་གྱང་པ།།

(22) སྐབས་ཐང་དེའི་ཅིང་། ཀཀཡཁ-ཤ། ཁ་རྟགས་ཡོགས། །
(23) སྐབས་ཐང་དེའི་ཅིང་། ཀཀཡཁ-ཤ། ཁ་རྟོགས་པར། །

དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འམ། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ།།
རང་གི་རྒྱུ་འམ་ངོ་བོ་དག །མེད་པར་དོན་ནི་སྲིད་མིན་པ།།
དེ་དག་རང་བཞིན་མཚོང་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཡིན།།

སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་འགྲུབ་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མི་སྲིད་དེ། དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་གང་ལས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཡི་ཚེ་ལ་དང་སྒྲུབ་བྱ་ཚོས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་མེ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཡི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁ་བར་གྱུབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འམ། ཡང་ན་དེ་དང་བདག་གཅིག་པ་ཡི་ངོ་བོར་གདོན་མི་ཟ་བར་དེས་པའི་སྐོར་ནས་རྗེས་འཇུག་བྱར་བཅག་གྱུབ་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་རྒྱུ་མེ་ལྟ་བུའམ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དག་ལོག་སྟེ་མེད་པར་གྱུར་ན་རྟགས་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡོད་གྱུར་ཏེ་མེ་ཤར་བ་མིན་པ་ལྟོག་པ་གྱུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཡུལ་དུས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུའང་དེ་ལྟར་

དེས་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་མེའི་ཚ་བ་ལྟུ་བུ་ཡིན་པས་ཡུལ་དུས་ལ་ལང་མ་འཐུལ་ཡང་ལ་ལང་འཐུལ་སྟིད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྟིད་དོ།།

བཀྲིས་པ་དགག་རྟགས་འཐུལ་བ་མེད་པ་ནི།

བལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་འམ། །རང་རྒྱུ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དག། ཡོད་པར་སྣང་བ་མེད་ན་ནི། །དེ་དང་ལྡན་པའང་ཇི་ལྟར་ཡོད།།

བལྟར་རུང་བའི་ཚོས་རང་གི་ངོ་བོ་དུ་བ་ལྟ་བུའམ་ཡང་ན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་མེ་དང་ཁྱབ་བྱེད་བལྟར་རུང་བ་དག་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡུལ་དེ་དག་སྣང་བ་མེད་པ་སྐེ་དེའི་ཐོ་མི་སྐྱེ་ན་ཉིད་བལྟར་རུང་གི་ངོ་བོ་དེ་དུ་བ། དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྐེ་འབྱེལ་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མེད་དེས་སུ་འགྱུབ་པས་དགག་རྟགས་ལ་འཐུལ་པ་མེད་དོ། །རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་འདི་ཙམ་གྱིས་དགག་རྟགས་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དོན་གྱིས་བསྟུས་པ་སྐེ་བལྟར་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འབྲེལ་ཡུལ་ལོག་པས་འབྲེལ་ཟློག་འབྱུང་

མི་དེགས་པ་དང་། འགལ་དམིགས་ཀྱང་སྣང་མ་དམིགས་པར་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་དཔག་ཚད་མ་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ།

སྤྱི་ཡི་བློ་ནི་ཚད་མིན་ན། །མེད་པ་འཐོབ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི།།

དངོས་བཞིན་""""།

རྟེན་དཔག་ཚད་མ་ནི་འཐུལ་པ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་འི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུ་སྤྱི་ཡི་བློ་ནི་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་ན། ད་ལྟ་དབང་བློས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཏི་ཅམ་པ་དེ་ལས་གཞན་མཐའ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཁྱོད་རང་གིས་འདོད་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་དལྟ་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ན་མེད་པའི་རང་གི་དོན་སྣིང་དང་ཡོ་བྱད་གནས་བྱེད་གཞན་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་སྣིད་པའང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྤྱི་མཚན་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་འཛིན་པ་མིན་ན་དེ་ཀུན་མེད་པར་

འགྱུར་ཏེ། དཔལ་མངོན་སུམ་གྱི་ས་ད་ནི་གས་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྐོ་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་འབྲལ་བ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཚན་དགག་པ་ནི།

""""གལ་ཏེ་དབང་རྣམས་ཀྱིས། །དུས་གཞན་དུ་ནི་རྟོགས་ཤེ་ན།།
དེ་མིན་དབང་དང་ཀུན་སོགས་ལ། །ཡ་དབང་སྐྱེས་[24]བློ་ནི་སྲིད་ཕྱིར།།
མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་ནི། །ཐོ་དང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་འགྱུར།།
རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །དང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ།།
རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱི་འཛིན་མིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཉིད།།

གལ་ཏེ་དཔྱད་གཞི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བཟུང་ཡང་དེ་དག་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔྱོགས་ཀྱུག་ཏུ་ཡང་རྣམས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གཞན་དུ་ནི་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དུས་གཞན་དུ་ན་དབང་ཐོས་མངོན་སུམ་རྟོགས་ན་ཡོད་ཅིང་མ་རྟོགས་ན་མེད་པའི་སྐོ་ནས་ཡོད་མེད་དུ་འཛད་པ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དུང་

(24) ཤེད་ཁར་དེས་ཚིད་། ཟཀ-ཁ །དབང་ཞེའོ།།

ས་བོན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། རྩས་ཀྱི་ནུས་པ་སོགས་ལ་དུས་ནམ་དུ་ཡང་ཟལ་བའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་ཅི་ཡོད་དེས་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་དབང་བློས་མངོན་སུམ་བྱར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡི་ནས་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོའི་བློ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དབང་པོ་དང་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ལྟ་དབང་བློའི་འཁྲུལ་པར་དབང་པོའི་ནུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོགས་པས་དབང་བློ་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་འདིར་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ས་བོན་རང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་འདི་ལ་ནུས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་གོ་ཞེས་གཅོད་མི་ནུས་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཡང་དལ་མ་མཐོང་ཡང་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བས་ཡོད་ན་འདིག་རྟེན་སྤྱ་མ་ཡང་སྤོན་གྱི་དབང་པོས་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་རང་རང་བྱེས་

བའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཡང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་སྟེ། དེས་ན་རང་ཉིད་སངས་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཐལ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཡང་མིག་ཟུང་བཅུམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བློ་དང་རྟེས་སུ་འཛིན་ལྟོག་གི་རྟེས་སུ་དཔག་པས་བྱུབ་པ་ཡིན་ལ། ས་སྙུག་ལྟ་བུའང་རྟེས་སུ་འཛིན་ལྟོག་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་གྱི་ས་སྙུག་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས་ན་དབང་བློས་མཐོང་བ་ཙམ་ནི་རང་ཡུལ་དེ་ཙམ་ལས་སྤྲ་ཞི་སྒེལ་ནས་མཐོང་བ་མེད་དོ། །མདོར་ན་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕྲོ་བཅམ་སྐྲོད་དེན་འཛེས་རྣང་གི་རྟོག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་ཚེ་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། མངོན་སུམ་སྐྱང་བ་དེ་ཙམ་ལས་འཇུག་ལྟོག་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྐྱོ་ཚོགས་སེམས་པ་ནི་ཕྱི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་

དང་འདྲེས་སུ་རྩང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ནི་སྤྲོ་འཛིན་པའི་ཚོར་སྤྲོ་བ་ནམ་ཡང་མི་ནོ། །དེ་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་དུ་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དེ་ལ་རྟེས་དཔག་ཉིད་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མང་མཐའ་འགོག་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་ནི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ།

ཁ་གཞལ་བྱ་[25]དེས་ན་ཁངོ་གི། །མེ་རྟག་ཉིད་དུ་རྟོགས་མེ་འགྱུར།། དེ་ཚོ་ཚད་མ་གཞན་འགྱུར་ཏེ། །ཁ་རྟག་མེད་[26]པར་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ།། ཁྱད་པར་མཐོང་ལ་རྟག་པ་དང་ནི། །འཇིག་བ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།། དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །གཞལ་བྱ་མང་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམས།། མང་པོ་ཉིད་དམ་གཅིག་ལ་ཡང་། །དུ་མ་ཉིད་ནི་འདྲུག་ཕྱིར་ཏེ།། གཅིག་གསུམ་གྱང་མེ་ལ་མི་འགྱུར། །དེ་ལར་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་བཞིན།། ཡུལ་དེམ་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་ཕྱིར་རོ།།

(25) སྣང་ཐང་དེ་ཉིད། ཅཅཡཀ-ཡ། ཇ་གཞལ་བྱམ། །

(26) སྣང་ཐང་དེ་ཉིད། ཅཅཡཀ-ཡ། ཇ་རྟག་མེད། །

གཞན་དག་ན་རེ། གཞུལ་བྱ་གཉེས་སུ་གྲངས་དེས་ནུ་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁུ་དོག་དང་སྣུ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་རང་མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཚད་མ་གཞན་ཐུང་གསུམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་སྤྱི་འཛེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་དེས་པའང་མེད་དེ་མར་མེ་འགག་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་འགག་ཁ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་དེས་པས་རྟོགས་མེད་པར་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁང་ནང་དུ་ཙཎྜན་གྱི་མེ་ཡི་རང་མཚན་ནམ་ཁྱད་པར་མཐོང་ནས་ཁང་རྩྭ་ཏུ་སོང་ཚེ་དུ་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཙཎྜན་གྱི་མེ་རྟོགས་པ་ལ་རྟག་ནས་དུ་བ་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཙཎྜན་གྱི་མེ་ལ་མི་འགྲུལ་བའི་འཇུག་པ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་དཔག་མིན་ལ་དེ་དུས་རང་མཚན་མ་མཐོང་བས་མངོན་སུམ་མིན་ཡང་ཡུལ་ལ་མ་འགྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུལ་

བྱ་རང་སྤྲོ་གཉིས་སུ་མ་དེས་པ་གཞན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱང་གཉིས་སུ་མ་དེས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུམ། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེས་ན་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་གྲངས་དག་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའང་ན་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ཡི་སྐྱོ་བཞིན་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དུ་མ་འཇུག་པས་ན་ཚད་མ་གཉིས་ཞུགས་པས་གཞལ་བྱ་གཅིག་གི་གྲངས་མི་སེལ་ལ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ནི་མེད་དེ་རང་མཚན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་སྒྲོ་མཚན་ཡང་རྟགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་རང་སྤྲོ་གཉིས་མིན་པའི་གཞན་ཕུང་གསུམ་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྟ་ལ། རབ་སྦྱོར་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་མིན། །ཡང་ཡང་ཤེས་པའི་ཕུང་གསུམ་དག་ག །དང་པོ་ལ། རྟགས་ལས་རྟོགས་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན། །གཞན་དུ་དེས་ཤེས་ཚད་མ་མིན། །དང་པོ་ལ། མདོག་འཛིན་རྟོག་ཡུལ་སྤྲོ་མཚན་ཡིན། །དེ་ལ་མི་འཁད་རྩོད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ནི།

སྐྱོན་འདིར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁངོ་སྤྲོ་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་རོ།།

མདོ་ལས། དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་ཕྱིར་ཚད་མ། །གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་རོལ་པོས་རང་མཚན་མཐོང་བཞིན་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་དེ་ཚད་མ་ཤུང་གསུམ་པའོ་ཞེས་རྟོག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཕྱེད་པར་རྟོད་པར་ཟད་དེ། དེས་ན་རབ་སྦྱོར་ཚད་མ་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་འཇེས་པའི་ཤུང་གསུམ་ཡིན་པར་རློམ་ནས་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་འདི་ར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁངོ་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱིའི་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་དངོས་མི་སྣང་བས་སྤྱི་འཛིན་དེས་རང་མཚན་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྦྱར་ནས་བརྗོད་དོ་སྙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྗེས་དཔག་གིས་དོས་ཟིན་པའི་ངོར་སྣང་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པོ་སོགས་ལ་འདི་མི་རྟག་གོ་སྙམ་པ་དེ་སྣང་བཞིན་པ་དེ་ལ་བརྗོད་དོ་སྙམ་པ་

ནེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡུལ་འདི་མི་རྟག་གོ་སྟན་དུ་སེམས་ཀྱང་རྟོག་ཡུལ་
ནེ་སྤྲོ་མཚན་ཡིན་པ་ལས་མ་ཉམས་པང་གནས་ལ། སྣང་བརྟག་འཇེས་
བའི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་མ་ཕྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སྟོན་པོ་མཐོང་བཞིན་
པ་ལ་རྟགས་ལས་གསར་དུ་མི་རྟག་པར་དེས་ནའང་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ནེ་
སྤྲོ་མཚན་ཡིན་ཀྱི་མཐོང་བཞིན་པའི་ངང་མཚན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དེའི་དངོས་
ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་མེད་པར་འགག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་ལ་
འདི་འགག་པར་འགྱུར་ངོ་སྟམ་པའམ་འགག་གས་སོང་ངོ་སྟམ་པ་ནི་ཡང་རྟོག་
བའི་ཡུལ་ནི་ངང་མཚན་མིན་ཏེ་སྤྲོ་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གལ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་ལ། རགས་
བའི་མི་རྟག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྲོའི་ཡུལ་ཅན་
དུ་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་སྤྲོ་མཚན་
མེད་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་དངོས་ཡུལ་སྤྲོ་མཚན་ཡིན་
ཀྱི་སྣང་བཞིན་པ་ངང་མཚན་དེ་མ་ཡིན་ལ། མངོན་རྗེས་ཚད་མས་མི་རྟག་
པར་བཅད་ཟིན་ཀྱི་དེས་ཤེས་ནི་ཚད་མ་མིན་ཏེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཞིང་དེའི་

ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བོད་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་དང་བཅད་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་ན་ཡང་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མངའ་ཡང་སྐབས་འདིར་མི་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ཚད་མའི་ཡུལ་ལ་རང་སྤྱི་འཇུག་པའི་ཐུང་གསུམ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པས་རབ་སྤྲོ་ར་ཚད་མ་ཞེས་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། དངོས་མེད་ཚོས་སུ་འགྱུར་བ་སྤང་། །དངོས་པོའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བ་འཐད། །དང་པོ།

དངོས་མེད་དོ་བོ་མེན་དེ་ཉིད། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྤྱན་ཕྱིར་རོ།།

མི་རྟག་པ་ཁོ་ནོག་གི་སྤྱི་ལ་སྤྲོ་རན་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་མེད་སྤྱི་འི་ཚོས་སུ་གྱུར་པས་དེ་དོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་དོ་བོ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་ནུ་ཀེ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ན་བློས་ཀྱང་དེ་འཛིན་ལ་རྟག་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྤྱན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་ལྟར་ན་མེ་ཚ་བའི་རྟན་ལྟན་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་བློས་མེ་འདི་ནི་ཚའོ་སྙམ་པ་དེ་སྣང་བརྟག་

གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་མེ་རང་མཚན་ལ་སྨྱོར་བར་ཞེན་ཡང་དངོས་སུ་རྟོག་ངོའི་མེ་སྐང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་འདའི་སྐྲ་ཚོ་སྨྱོར་བར་སོང་བ་ཡིན་མོད་ཚ་བའི་སྤྱི་འཆོས་སུ་འགྱུར་མི་དགོས་པར་མེ་ལ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཏེ། རྟོག་ཚོ་དོན་མཐུན་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྟོག་ཡུལ་རང་དབང་བ་གང་ཡང་མེད་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ལྟར་དོ།།

གཉིས་པ་དངོས་པའི་ཚོས་སུ་འགྱུར་བའི་འཁད་པ་ལ། རྟོད་ལན་མདོར་བསྡུན་དེ་རྒྱས་བཤད། །དང་པོ།

གཞན་ལས་གཞན་གྲུབ་མིན་ཞེ་ན། །མིན་ཏེ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པྱི་རོ།།

མི་རྟག་པ་ཁོངོ་གི་སྤྱི་ལ་སྨྱོར་གྱི་རང་མཚན་ལ་མི་སྨྱོར་ན་མདའ་ལ་སྐྱོར་སྐྱར་བས་ཀ་བ་ལ་སྐྱར་བར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་གང་དུ་སྨྱོར་ས་གཞན་སྤྱི་དེ་ལས་གཞན་རང་མཚན་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་ཀོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་ལ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ཐོར་ཏི་ལྟར་སྐྱར་བའི་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དོན་རང་མཚན་ལ་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཞེག་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྐྱར་བས་རང་མཚན་

ལ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་ནའང་། རང་མཚན་དེ་ཡི་རྣམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རྣམ་ཙམ་ལས་སྤྲུལ་ཞེས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཁདོག་སོགས་མི་རྟག་པར་བརྗོད་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ལའང་བྱུང་སྟེ་མེ་ཏོག་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཉིད་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་ཁཀ་ལ། རྟགས་སྤྲུལ་ཡུལ་ལ་མི་སྣུབ་ཚུལ། །བྱེ་བྲག་དགག་སྒྲུབ་མི་སྣུབ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རྟོག་པ་སྤང་བ་པོ། །དང་པོ། དངོས་གང་ཏེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ཞེ་རྟགས་སེམས་ཀྱི།། རྒྱུ་ཡིན་དེ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །དངོས་ལ་དེ་ས་བསྟེད་རྟགས་ཅན་ཞོ།། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ཞོ། །བརྒྱད་པ་ཡི་ནི་དངོས་པོ་ལ།། འཇེལ་ཕྱིར་དེར་སྣང་བ་ཡི་ས་ནི། །སྟོང་ཡང་སྣུ་བྲེད་ཉིད་མ་ཡིན།།

དགག་པ་འཁམ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞེག་དེས་དགག་པ་འཁམ་སྐྱབ་པར་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་བའི་ཞོ་ཆོས་གང་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ཡི་རྣམ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ནང་དུ་བ་དེ་མེ་ལས་བྱུང་བའི་འཇེལ་བ་ཙམ་ཡིན་པ་

དང་། བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་དང་ངོ་བོས་འཇེལ་བ་ཡོད་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལས་དུ་བ་དང་བྱས་པ་འདི་ནི་མེ་དང་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་རྟགས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱབ་ཀུས་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེག་ན་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། བྱམ་པ་ཉིད་སྙམ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དག་ག་རྟགས་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་རྟགས་དང་འཇེལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དངོས་པོ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟགས་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཚེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་ན་དེ་གང་ལ་རྟགས་སུ་སོང་བ་རྟགས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡང་རྟགས་དེ་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཚེས་ཅན་ལ་མི་རྟག་པ་དེར་གྱབ་བོ་སྙམ་དུ་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་དེ་རྟགས་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཚེ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་

ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཡི་ས་ནི་དངོས་པོའམ་གཞལ་བྱ་ལ་འཇུག་
བའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་སྐྱེས་བའི་རྗེས་དཔག་དེ་
ནི་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་དེ་ར་སྣང་བ་ཡི་ས་ནི་སྟོང་ཡང། དངོས་
པོའི་ཡིན་ལུགས་ལ་སྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཞུགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཀྲིས་པ་ཅོད་པན་སྐང་བ་ནི།

དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་དེ་དག །དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར།
དེ་དངོས་སྐྱུ་བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང། །འཁྲུལ་པར་རྟོག་ཅིང་བསྟན་པ་ཡིན།།

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་དེ་ལྟར་ཡུལ་ལ་མི་སྐྱུ་བ་ཡིན་ན། གོང་དུ། བཀྲིས་
པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་ཅི་ལ་བཤད་སྙམ་ན། འདི་འཁྲུལ་པར་
བཞག་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལམ་འདྲུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འཁྲུལ་པའི་དོན་
མིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཁྲུལ་པའི་ཚ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། རྟོག་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཅམ་དོན་རང་མཚན་དེ་ཡི་
ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་དུག་ལ་རང་མཚན་དེ་ཡི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་

དཔག་དེ་རང་གིས་རྗེ་ལྷུང་བཅད་པའི་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྣུམ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཡང་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་དུ་འཛུལ་པར་རྟོག་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཟེ་སྐབས་དགག་སྒྲུབ་མི་སྣུམ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་གཞལ་བྱར་འབྱེལ་བའི་ཚུལ། །དགག་རྟགས་གཞལ་བྱར་འབྱེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

དེ་ཐྱིར་དངོས་པོ་རྟོགས་བྱ་ལ། །ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་འམ།།

རྒྱུ་དག་ཁྱབ་པར་བྱ་སེམས་ཀྱི། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་དེ་སྐྱེའི་ཡིན།།

རྗེས་དཔག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་སྣུ་བ་དེ་ཡི་ཐྱིར་དངོས་པོ་འམ་སྒྲུབ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་རྟགས་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དག་ལས། ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པའམ་འབྲས་བུ་བ་ལྟུ་བ་དེ་དེ་སྣུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་འཇིག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ལ། རྟགས་དེ་ཡང་རྟགས་དེ་ཅན་གྱི་སྐྱེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་པོ་ཡང་གཞལ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་

དེས་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་སྐྱེའོ།།

གཉིས་པ་དགག་རྒྱས་ལ། དངོས་དང་རྒྱས་སུ་འཛོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་ཆོས་འབྱེལ་ལས་དགག་པ་འགྲུབ། །འབྱེལ་མེད་དགག་པ་ལྟར་སྣང་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དགག་ཀུན་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ།

དགག་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན།།

ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྣང་ཆམས་ཀྱི། །དོན་གྱི་བརྗོག་པ་ཉིད་ལས་ཡིན།།

སྣང་རྒྱས་ཆམས་དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་དོན་ལ་འབྱེལ་བ་ཡོད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། དགག་རྒྱས་ཆམས་ཀྱིས་དགག་བྱ་མེད་པ་ཙམ་དུ་སྣང་བས་ན་མེད་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་རྒྱས་དང་རྒྱས་ཅན་གྱི་བློ་དོན་གྱི་རང་མཚན་དང་བརྗོད་ནས་འབྱེལ་བ་མི་འཐད་པས་དེ་ཆམས་བསྟུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

དགག་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་བའི་རིགས་མི་འཇུ་བ་ཡོད་ན་ཡང་དོན་དུ་སྟོང་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ཚད་

མས་མི་དམིགས་པ་ཅམ་ལས་དགག་པ་ཉིད་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་རྟགས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གྲུབ་མི་དགོས་པར་སྣང་དུ་རུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལོག་པས་ཡུལ་དེ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་སྣང་རུང་གི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་དབང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་མེད་པས་འཛིན་གྱི་བློ་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་དེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་བཞིན་ཚད་མ་ལོག་པས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་འགལ་སྣམ་ན། སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣལ་སོགས་བསྒལ་དོན་རྟམས་ད་ལྟ་སྣང་དུ་མི་རུང་ལ་དེར་དེ་དག་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ལོག་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གཞལ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་མེད་དེས་སུ་མི་འགྲུབ་ལ། སྣང་རུང་ལ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞི་དེར་མེད་དེས་སུ་འགྲུབ་སྟེ། མདུན་འདིར་བུམ་སོགས་ཡོད་པའི་འཇོག་བྱེད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པྱན་རྟམས་ཀྱི་སྣང་བཞམ་འདོད་པ་དེའི་དོན་གྱིས་སམ་ཤུགས་ཀྱིས་བཟློག་པ་སྟེ་ཚད་

མས་མ་གྲུབ་པའམ་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འགལ་ལ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཀག་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡོད་པར་འཛིག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ན་མེད་པར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པས་སྣང་རུང་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་པར་བསྒྲུབ་ནུས་པས་ན་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་དགག་རྟགས་འགྲུབ་ཐབས་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དོགས་པ་སྟོང་བ་ལ། རྒྱུ་དང་བཞིན་འགལ་མ་དམིགས་འཐེན། །འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་དེ་འདར་བཤད། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དོགས་པ་སྟོང་། །དང་པོ།

དགག་ལ་དེ་འམ་དེ་རྒྱུ་དང་། །འགལ་བར་བརྗོད་པ་མཐོང་གང་ཡིན།།

དེ་ཡང་དེ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད། །མེད་པ་འཐེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

དགྱག་རྟགས་ལ་སྣང་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་འཐམ་ཡང་ན་དུ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་རྒྱུ་མེ་ལྟ་བུ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བར་བརྗོད་པ་དེ་འགལ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསུམ་གཅིག་ཡང་བ་ཡིན་པ་དེ་དམིགས་པ་ཡི་ཚད་མ་ཉིད་མེད་པ་ལ་འཐེན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དགག་པར་དང་དབང་དུ་འབྱུང་ཐབས་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་ཟླ་དོགས་པ་སྐང་བ་ནི།

གཞན་དུ་དངོས་གཅིག་ཡོད་བརྗོད་པས། །གཞན་མེད་དེ་ནི་གང་ལས་རྟོགས།།

འགལ་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །ཅིས་འབྱུང་སྟན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།།

ཞེ་ན་དེ་ཡང་གང་ལས་འདོད། །སྣང་བ་མཐོང་མེད་ཕྱིར་ཞེ་ན།།

དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རང་སྣང་བརྗོད་ན་ཡང་།།

དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྐྱོན་བྱེད་ཡིན། །གང་ལ་དེ་ནི་ཚད་མིན་དེ་ས།།

དགག་པ་རྣམ་ཀུན་བརྗོད་བྱ་མིན།།

རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དངོས་
ཡིན་པས་དེ་ར་ཟད་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ནི་དངོས་སུ་
དགག་བྱ་རང་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་འཕངས་སུ་
ཆུག་ན་ཡང་། འགལ་དམིགས་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཚིག་སྐྱབ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
དེས་མ་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་འཕེན་ཏེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་དམིགས་
པ་འཕེན་པ་ལས་གཞན་དུ་དངོས་པོ་མེ་ལྟ་བུ་གཅིག་གཞི་གང་དུ་ཡོད་
པར་བརྗོད་པས་གཞན་གྱང་རེག་མི་དེ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་
རྟོགས་ཤེས་ངེས་པ་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་
འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འགྲུབ་པར་ངེས་པ་ན། ལྟོས་
ཅིག་མི་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟོས་ཅིག་མི་གནས་པ་
དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་དེ་ལྟར་འདྲིའོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ན་རེ།
འགལ་བྱེད་མི་གསལ་བ་དེར་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་ཀུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེ་ན། ཁོ་བོས་དགག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགལ་དམིགས་ལ་དེ་ནི་ཚད་མ་

ཉིད་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེ་ནི་དེ་ཁས་མ་བླངས་པར་འགལ་དམིགས་ཁོ་ནས་དགག་པ་རང་དབང་དུ་སྨྲ་མ་ནུས་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་བོས་ཀྱང་མེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱང་རྩད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ལྟོག་སྟེ་བས་ཀྱི་ཟུག་ཏུ་ཐལ་ལ། རྒྱ་མཚན་གཞན་མི་དགོས་པར་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཐོར་དགག་བྱ་དེ་མ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་འགལ་དམིགས་སོགས་རྟགས་གཞན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་ངམ་སྒྲས་བརྗོད་ནུ་ཡང་དགག་བྱ་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྒྲས་ཀྱི་རྟགས་གཞན་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་འཕངས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་གང་རེས་མེད་ཀྱང་གང་རེག་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་སྐོར་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་ལེགས་པར་དབྱུད་ན་གང་རེག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་གང་རེག་མེད་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་ཡོད་པ་སྨྲ་ར་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྔར། མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་

ནི། །དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་མདོགས་པ་རང་གི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་དེ་ཉིད་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཅི་རིགས་པར་སྣང་བར་བྱེད་པར་ནུས་ཞེས་སོ། །དེས་ན་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གང་ལ་དགག་བྱ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་མིན་པར་འདོད་པ་དེས་དགག་པ་རྟོག་ཏུ་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་པར་ནི་དགག་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བློ་སྦྱོགས་ནས་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་ངོར་འགལ་རྐྱེན་ཀྱིས་དོན་གཞན་འགལ་ཟླ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱབ་བོ་སྙམ་པ་དང་། མ་དམིགས་པས་མེད་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་གཞལ་ལོ་སྙམ་དུ་མེམས་པས་དོན་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྐྱེན་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་རང་དབང་བ་ཞིག་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞལ་བྱ་རང་དབང་བ་ཞིག་ཏུ་བློ་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མེད་པ་ལ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཏུས་པ་ཡོད་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟགས་འགལ་དམིགས་ལྟ་བུ་

དངོས་པོ་ཡིན་པ་བགོད་ན་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་སྐད་འགྱུར་བས་ན་མཐར་དངོས་མེད་ཀྱང་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པས་ན། དེའི་ཚུལ་ཞེབ་ཏུ་བྱད་པ་འདི་དག་མངོད་པ་ཡིན་པས་ཤེན་ཏུ་ཞེབ་པའི་སྐོ་ཁོས་ནས་སྐྱང་བྱ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འགལ་འཇལ་ལ་ཡང་དེ་འཇར་བཤད་པ།

དེས་ན་དེ་དང་འགལ་དོན་གྱི། །འཇས་བྱ་བརྗོད་པ་བཤད་པ་ཡིན།།

ཀུན་ལ་སྒྲོར་བ་ཐ་དད་ཉིད། །ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད།།

དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་དེ་ས་ནུ་དགག་བྱ་དེ་དུང་འགལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་འཇུས་བྱ་རྟགས་སུ་བརྗོད་ནས་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་འགོག་པ་ཡང་མི་དམིགས་པ་འཐེན་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་རྟགས་འདི་དག་ཀུན་ལ་རྟགས་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཅམ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཆད་དགག་བྱ་མི་དམིགས་པར་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དགག་རྒྱས་ལྡང་སྣང་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་གཉིས། །དང་པོ།

འགལ་དང་དེ་ནི་ཐབས་བཅས་པ། །གྲུབ་དང་བཀག་པ་མེད་པར་ནི།།

དགག་ལ་ཚད་སྐྱེ་གང་ཡིན་དེ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་དེ།།

སྐྱེ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་སྐྱེ་བཞིན།།

དགག་བྱ་དང་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གྲུབ་པ་དུང་། སྣང་རུང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དབྱེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་བཅས་པ་བཀག་པ་མེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་འགལ་རྐྱེན་གྱུར་པ་དང་རང་དང་རང་གི་འབྲེལ་རྐྱེན་རུང་བཀག་པ་མེད་པར་ནི་ཡུལ་གང་ཞིག་དགག་པའམ་མེད་ངེས་སུ་སྣང་བ་ལ་རྒྱས་ལྡང་བ་བཀོད་ནས་དེ་དེ་སྐྱེ་ཀྱི་ཚད་མར་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྣང་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་དབང་པོ་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་དུང་། རྒྱས་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གཞན་དང་ལྡན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་

སྐྱབ་པ་བཞེན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཁྲབ་པ་ནི།

དབང་པོ་ལས་འདས་དོན་རྣམས་དང་། །འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་སྣུ་པོ་ཁ་དོག་ཡིན་[27]ན། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དོ་བོ་གང་།།
དེ་འདུ་མི་དམིགས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྗོད།།
མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ། །དེས་བྱེད་མིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད།།
དེ་ཕྱིར་ཤིན་ཏུཕྲོག་གྱུར་ལ། །ཡོད་མེད་དེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སོགས་ཐལ་བའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དུང་ངག་སྐྱ་བ་སོགས་རྟགས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ངག་སྐྱ་བ་སོགས་དང་ཀུན་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུ་ཐུན་སྣང་ངས་འགལ་དོངས་དང་བརྒྱུད་འགལ་མིན་པ་གྲུབ་ཀྱང་ཐལ་ཞེག་མི་གནས་འགལ་ཡང་མིན་ཏེ། སྣང་བ་འཛེལ་བས་སྐུན་པ་འགྲིབ་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་འཛེལ་བས་སྐྱ་བ་འགྲིབ་པར་མ་

(27) སྣང་ཐང་དེའོ་རིང། ཅཅཟཁ-ཟ།ཇ་རིགས་ཡིན།

མཐོང་ཞིང་ངག་ཅམ་ནི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་ལ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་ན་སྣྲ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་ཡང་མཐོང་བས་འདི་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བཞིན་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ལའང་འགལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་དོ། །འགལ་བ་མེད་ན་ཚོས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཞེགས་ཏེ་བུམ་སྣམ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་གལ་ཏེ་ངག་སྣྲ་བ་དོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཀུན་རྟོག་པའང་ཡིན་ནའེ་གཉིས་ལ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ངག་སྣྲ་བ་སོགས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་མི་དམིགས་པའི་ཐྱེ་ཚེ་ཞེས་ན། མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ནས་སྐྱེབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཅི་མ་བརྗོད་དེ། འཕེལ་མེད་དམ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་བ་བཀོད་ནས་རང་ཉིད་ཟློག་པོར་མཚོན་པར་བྱས་པས་ཅི་ཞེག་བྱ། དེ་ལྟར་དགག་རྟགས་ཀྱི་མཐའ་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་སོགས་རྒྱང་འཕེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་དེས་བྱེད་མིན་པར་སྟར་རུ་ཁྱོད་རྗེད་ཅིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་

བའི་དངོས་པོ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ཐྱེར་ཤེན་ཀུ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་ཐ་མལ་བའི་དབང་ཐོབ་རྟོགས་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་བས་ཡོད་དེས་དང་མེད་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དགག་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ལ། འགལ་དམིགས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་གཉེས། །དང་པོ།

འགལ་དེ་ཚོས་ནི་ཐ་དད་དམ། །ཐ་དད་མེད་ལ་རབ་སྦྱོར་ཀེ།།

ཁ་བ་མེད་པར་སྣང་བ་ལ། །མེ་དང་སྐྱེ་ལ་ཡོད་གཞོད་བཞིན།།

འགལ་ཟླ་འགོག་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་ཚོས་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུམ་ཡང་ན་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཀེ། དཔེར་ན་ཁ་བ་མེད་པར་སྣང་བ་ལ་མེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། གང་ཟག་ཅན་པས་གཟུགས་སོགས་གཅོ་བོ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་དུས་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལྷང་ཟེར་བ་བཀོད་པས་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྲིད་སྙམ་ན་བདེན་ཡང་ཚོལ་བའི་ཞེ་འདོད་དང་བསྟུན་ཏེ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྲིད་པས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་པས་འབྲས་བུ་སྤར་ཡོད་ཡིན་པར་

ཁས་བླངས་ནས་དེ་མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་གང་སྡང་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅིང་སྐྱེ་ཡང་མི་སྲིད་ལ་སྡུ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ནི་སྡུ་ན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོན་ལ་སྡུར་ཡོད་དང་སྡུར་མེད་འགལ་ལ། སྐྱེ་བ་ནི་སྡུ་ན་མེད་པ་ལ་འབྱུང་བས་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲིང་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཐ་མི་དད་ཡིན་ཡང་ཡོད་ཟེན་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་སྟེ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལས་བརྗོད་ཚུལ་མེད་དོ་སྙམ་པ་སྐང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐང་རྟོག་མ་དཔྱིས་གསལ་བ་ལ། སོ་སོར་བཤད་དང་དོན་བསྡུ་བ། །དང་པོ་ལ། འཕེལ་བ་མ་དམིགས་རྒྱས་ཡིན་ཚུལ། །ངོ་བོ་མ་དམིགས་རྒྱས་སུ་འཛད། །དང་པོ་ལ། དངོས་པོའི་འབྱེལ་ལས་རྒྱས་སུ་འགྱུར། །དེས་དངོས་འབྱེལ་མེད་རྒྱས་གཞན་ཁེགས། །རྒྱས་དེས་རྒྱས་ཅན་གོ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

ཇི་ལྟར་དངོས་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ། །དངོས་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འདོད།།

དེ་བཞིན་དངོས་ཉིད་རང་སྟོག་ན། །དངོས་རྟོགས་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

རྗེ་སྐྱར་མེ་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་སྣང་བ་ལ་དུ་བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་དངོས་པོ་རྟོགས་ཀྱི་དོན་སྣང་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟུ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་རང་སྟོག་པ་ནུ་བ་དང་བྲལ་བ་སོགས་འབྱེལ་ཟླར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྟོགས་སྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་སྩལ་བ་དེས་དངོས་འཛེལ་མེད་རྟགས་གཞན་ཁེགས།

དེས་ནི་རྟོག་པས་སྣང་བའི་ཚོས། །ཤོགས་དང་མཐུན་པའི་ཤོགས་དག་ལས།།

གང་རུང་ཉིད་སོགས་བསལ་ཡིན་ཏེ། །ཅི་ཡང་རུང་ལ་སྲིད་ཤི་རོ།།

དེ་སྐྱར་སྣང་བ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པ་སྐྱར་འབྱེལ་བ་ཅན་སྟོག་པའང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་ལ་མ་བྱས་པར་རང་གི་རྟོག་པས་སྣང་བའི་ཚོས་ཤོགས་དང་མཐུན་པའི་ཤོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་རྟགས་ཡིན་པར་སྣང་བ་སོགས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པས་སྣང་བ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་

བསྒྲུབ་བྱ་དང་དེ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་རྟགས་དེ་འཇུག་སྤྱིད་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རྗེ་ལྷང་ནས་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ན་རེ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པང་སྒྲུབ་བའི་སྐྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲ་རྟག་པ་སྐྱོགས་སམ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་བའི་དོན་མེད་ལ། ནམ་མཁའ་རྟག་པང་བསྒྲུབ་བའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སྒྲ་རྟག་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བཞག་པང་བྱས་ཀྱང་ཕྱོགས་སུ་བཏགས་པ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་ལ། སོགས་ཁོང་ནས་ཁོ་བོས་ཁས་བླངས་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་བཤད་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ཙམ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ་། །རང་གི་བློས་སྒྲུབ་བ་དེ་འཇུས་དངོས་པོ་དེ་ལྟར་གྱུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་བཤད་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མི་རྟག་པར་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་སྩལ་བ་རྒྱས་དེས་རྒྱས་ཅན་གོ་ཆྱལ།

དེ་ལའང་ཁྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཚོར། །ཁྱབ་བྱ་ཡོངས་པའི་གོ་བྱེད་འདོད།།

གལ་ཏེ་རང་གི་ཡོངས་པ་ནི། །རྣམ་འགར་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་འོ།།

འབྱེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚོས་ལོག་པས་དེ་དང་འབྱེལ་བ་གཞན་ལོག་པ་ཉེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལའང་ཁྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་ལོག་ན་ཁྱབ་བྱ་ཡོངས་པའི་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ་ཤིང་ལོག་པས་ཤ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལོག་པས་འབྲས་བུའང་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པར་དེ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གོ་བྱེད་དུ་ནས་འགྲོ་ན་གྱལ་ཏེ་ཁྱབ་བྱ་ཡོངས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགར་བཅད་པའམ་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སོགས་རྣམ་པ་འགས་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཤིང་མེད་པ་ན་ཤིང་གི་བྱེ་བག་ཀུན་མེད་མོད། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤ་པ་མེད་དོ་སྨན་དུ་བསམ་ན་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པ་དེ་ཤ་པ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཤུག་པ་མེད་དོ་སྨན་དུ་བཟུང་ན་ཤུག་

པ་མེད་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤ་པ་ཞེས་པ་ཤིང་ཤ་པ་ཞེས་པ་སྟེ་ཤ་གཅིག་དུའི་མིང་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་སྔང་རྩང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི།

མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི། །ཚད་མེད་རྟགས་སུ་བརྗོད་གང་ཡིན།།

དེ་ནི་ཤིན་དུ་རྨོངས་དོན་ཏེ། །གང་གཱ་རྗེ་མོ་བར་བྱགས་ཐྱིར་རོ།།

སྔང་རྩང་གི་བྱམ་སོགས་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་བ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་སྔང་རྩང་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྲོད་བ་གྲངས་ཅན་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་དོན་མེད་པ་ཅམ་ནི་གནུགཱ་རྗེ་མོ་ཡི་བར་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཐྱིར་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐོག་གང་དུ་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའཨ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་བྱམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་རང་དོག་གིས་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནི་དགོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་

ནལངང། བྱག་མཐས་བློོ་བསྡུད་པ་དག་ལ་སྣང་རྩང་མ་དམིགས་ཀྱང་མེད་ངེས་སུ་མི་འཇིོག་པས་དེའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེའི་རྟོགས་པ་བསྒོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་གཟུགས་དམིགས་པའི་ཚེ་བྱམ་པ་འདི་ནི་དབྱིངས་དང་ཁ་དོག་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཞན་ལ་དེ་བཤད་མི་དགོས་པར་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལྷོོང་བ་ནི་དེ་འདྲའི་བློོ་སྐྱེ་བ་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་ལྷོོང་བ་ཡས་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་ལ་སྣམ་བུ་མེད་དོ་སྣམ་དུ་ཉམས་སུ་ལྷོོང་བ་ནི་བྱམ་པ་ལ་སྣམ་བུའི་རྣམ་པའི་བློོ་གང་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་ལྷོོང་བ་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་ལྷོོང་བ་ཡས་ཡུལ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྷོོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་འདི་དག་བློོས་མངོན་སུམ་གཅོད་དོ་སྣམ་པའི་ལྷོོང་བ་སུས་ཀྱང་ཁེགས་པར་མི་ནུས་པ་འདི་རང་རིག་གིས་རང་རྒྱུད་ལ་བློོ་གང་ཞེག་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མེམས་ལ་གཡོ་སྒྱུ་སོགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉམས་སུ་ལྷོོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཉམས་

རྒྱང་དེའི་སྐོར་ནས་ཡུལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བྲེད་དེ། སྔར་ཚང་དང་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ཡི། །འཇུག་ལ་དེ་གཅོ་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གནད་འདི་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

མི་དམིགས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཞེག །མེད་ལ་དེས་པའི་འབྲས་ཅན་ཡིན།།

དེ་ཡང་སྣང་བར་འདོད་པ་ཡི། །རྒྱུ་འཛིན་རང་བཞིན་སྣང་མེད་ཉིད།།

མི་དམིགས་པ་ཡི་རྟགས་ནི་འཆད་འགྱུར་འདི་ཙམ་ཞེག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལ་དེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ནམ། མེད་དེས་སུ་སྒྲུབ་ཀྱས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་སྣང་དུ་རུང་བར་འདོད་པ་ཡི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་འམ། རང་གི་ངོ་བོའམ། དེའི་ཁྱབ་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་མ་དམིགས་པའམ་སྣང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཀུས་པ་ཐོགས་མེད་འགོག་པ་ལ་རྟགས་ཡིན་ཡང་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཙམ་ལ་མ་དེས་ཤིང་བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་པོ་ནི་དམིགས་བསལ་མེད་པར་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་རྟེས་དཔག་ལས་གཞན་པ་དེས་ཤེས་ཚད་མ་མིན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྟོད་པ་སྟང་། །དང་པོ།

རྟེས་སུ་དཔག་པས་མི་རྟག་སོགས། །འཇིག་པ་ལ་ནི་ཚུལ་འདིར་འདོད།།

གཞན་དུ་གཟུང་བ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་མ་ཡིན།།

དངོས་ལས་མི་རྟག་གཞན་དུ་མེད། །དེ་ཡང་དབང་པོ་ལས་སྐྱང་བྱུག།

རྟགས་ལས་རྟེས་སུ་དཔག་པས་ཁོངས་སོགས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཇིག་པ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་རྟེས་དཔག་གི་ནང་ནས་ཡུལ་སྤྱི་ལ་སྐྱོང་ཡང་རང་མཚན་ལ་མི་སྐུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་འདོད་པས་ཁོངས་སོགས་མི་རྟག་པར་འཇིག་པ་རབ་སྤྱོང་ཚད་མ་ཞེས་བྱང་གསུམ་པ་མིན་ལ། གཞན་དུ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་འགག་པ་མཐོང་བའི་མདོན་སུམ་གྱིས་དྲན་པའི་ཁོངས་མི་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་འཇིག་པ་ནི་སྔར་མདོན་སུམ་ཚད་མས་གཟུང་བ་དེ་ཙམ་སྟོང་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བཅད་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ལས་དེའི་མི་རྟག་

པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་དུ་མེད་དེ་དེས་ན་ཁངོ་བ་དེ་ལས་ཁངོ་བ་ཉིད་གཞན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཁངོ་བ་སྐད་ཅིག་ལས་མི་སྟོང་པ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ་དེ་འདྲའི་ཁངོ་བ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལས་བཅད་ཅེས་ཀྱིས་སྟོང་བྱེད་བས་ན་བཅད་ཅེས་ལ་མི་སྨྲ་བའི་བྱ་བ་གསར་དུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འཐོབ་བའི་ཆུ་མཚན་གང་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྟངས་ནས་ལ། དངོས་འཛིགཔ་གཅིག་ལ་གནོད་བྱེད་མེད། །དངོས་འཛིགཔ་གཞན་འདོད་གནོད་བྱེད་མིན། །དང་པོ་ལ། ཐ་དད་སྒྲས་བརྗོད་མི་ནུང་དང་། །རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་མི་ནུང་སྟེ། །དང་པོ།

དུ་མའི་དངོས་དེ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཇོག་པས་བསྒྲིད་ཚེས་བརྗོད་བྱ་ཡིན།།

དངོས་པོ་ལས་མི་རྟག་པ་གཞན་དུ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་འཇིག་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་དང་ཀྱིས་བརྗོད་མི་ནུང་བ་དང་དངོས་པོ་རྟག་ལས་བསྐྲུན་མི་དགོས་ལ་མི་རྟག་པ་རྟག་ས་ཀྱིས་བསྐྲུན་དགོས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་

དོག་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་སྐྱ་ཐ་དད་འདྲུག་པ་ནི་དོན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱ་མའི་དངོས་པོ་ཡོད་པས་དེ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་བྱ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དོན་ལ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཚོས་ཚོས་ཅན་དུ་བཞག་པ་རྟོག་པས་བསྒྲུབ་པའམ་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་དེ་སྐས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་སྣང་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་འདྲུག་པ་མི་རུང་སྐང་བ་ལ། མདོར་བསྡུན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད།།དང་པོ།

སྒྲུ་ཡི་རྟེན་ནི་གྲུབ་པ་ན། །སྒྲུ་དེ་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན།།

དེ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་དེ། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པྱིར་རྗེས་དཔོག་ཡིན།།

ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པ་དོན་ལ་སོ་སོར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་མི་རྟག་པ་རྗེས་དཔག་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་མི་འཐལ་ཏེ། དོན་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་འཁྲུལ་རྟོས་ངས་ནུས་པའི་སྒོ་འདོགས་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྟོག་དོར་སྣང་བ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་ཡི་རྟེན་སྐྱ་

དང་ཁངོ་གི་ལྟ་བུའི་རང་མཚན་ནི་བྱང་པ་ནུ་མ་བྱང་པ་དང་ཚ་བ་བྱང་པ་ལྟར་རྟོག་ངོ་ན་སྟེ་ མཚན་དུ་སྣང་བ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ནི་ གང་གི་ངོ་བོས་བྱང་པ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཡང་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟག་མར་ལུས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་རྟེན་དཔག་གིས་དོན་གྱི་ངོ་བོར་གསར་དུ་ཅི་ཞིག་སྣྲུབ་སྟེ་རྟེན་དཔག་ནི་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བྱང་པ་དང་མཉམ་དུ་མི་རྟག་པ་བྱང་ཀྱང་འགྲུལ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཡིད་ངོར་མི་རྟག་པ་དེ་མ་བྱང་པའཚམ་མ་དེས་པ་ནུ། སྔར་ནས་བྱང་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་རང་ཏུ་བྱང་པ་ཤེས་པའཚམ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་དཔག་པ་འདྲུག་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྲ་འདོགས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་བཞག་ལ། མ་དེས་པ་ལ་རྟེན་དཔག་འདྲུག །འགྲུལ་ཚུལ་མེད་ན་དེ་མི་དགོས། །དང་པོ་ལ། མཐོང་ཡང་དེས་པ་མེད་པའི་ཚེ་ལ། །དེས་ན་རྟེན་དཔག་འདྲུག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་དང་ནང་གི་མི་དེས་ཚེ་ལ། །དང་

པོ་ལ། ཕྱི་ན་འཕྲལ་རྒྱུ་ཡོད་མི་དེས། ངེ་མེད་ནན་དེས་ཚུལ་འོ། །དང་པོ།
འདུ་བ་གཞན་དེ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། །ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ།།
འཕྲལ་ཕྱིར་སྐོང་གི་ཐ་དད་བཞིན། །ཐ་དད་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ངུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ངུ་མི་དེས་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་ལྡུ་བ་གཞན་བར་མ་ཚད་ངུ་ནི་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་མ་དབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ལར་སྐད་ཅིག་སྤྱི་སྐྱེ་འགག་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ་སྤྱི་གཅིག་ཡིན་པར་ཟློ་འཕྲལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་མོ་མཁན་གྱིས་གོང་བུ་གཉིས་འདོར་ལེན་སྤྱད་པར་འཕངས་པའི་སྐོང་གི་ཐ་དད་པ་མི་ཤེས་པར་ཟན་ཚུན་འཕྲལ་བ་བཞིན་ངུ་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་ཙམ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་ཡིད་དོན་ཐ་དད་ངུ་མཐོང་བ་མེད་བར་སྣང་གྱི་དེ་འདིའི་སྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཟློ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་མེད་ནན་དེས་ཚུལ།

འདི་ལྟར་རྟགས་མེད་བྱེས་བར་གྱི། །སྐྱེ་བོས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དང་ནི།།

འབྲེལ་མེད་མངའ་མེ་ལ་སོགས་ཀྱི། །འཇིག་པ་མཐོང་བས་ཡོངས་གཅོད་ཉིག།

འདི་ལྟར་འཕྲལ་རྒྱུ་མེད་ན་རྟགས་མེད་ན་ཡང་མཁས་པ་ནས་བྱེས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུན་ཕྱི་ས་འབྱུང་བ་དང་ནི་འབྲེལ་བཉམས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་མར་མེ་དང་སྒྲ་དང་གློག་ལ་སོགས་པ་འགག་ཁ་མ་རྟམས་ཀྱི་འཇིག་པ་ནི་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཕྲལ་རྒྱུ་མེད་པས་མངོན་སུམ་ཁོ་ནས་མི་རྟག་པར་དེས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་སྐྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་སོ་སོ་བ་རྟམས་རང་གི་ངོ་བོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་རྟམས་ཀྱང་མཐོང་ཆུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནང་ཟློའི་ཀྱས་པ་ཞན་པས་མི་དེས་པའི་ཚུལ་ནི།

ཀྱས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ། །གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་མེད་པས།།

འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྫོངས་གྱུར་དེས་གསལ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ས་བོན་ལ་སྣ་ཁུ་སྐྱེད་པའི་ཀྱས་པ་ཡོད་པ་སོགས་དངོས་པོའི་ཀྱས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གཟུང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དེས་ཏེ་ཕྱི་ན་འཕྲལ་རྒྱུ་མེད་པས་

སོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལས་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་ན་ དངོས་པོ་དེས་འབྲས་བུ་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེད་ཅིང་ནུས་པ་དེ་ཡང་ཐུག་མེད་ དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་ནུས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ ནམ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་ཅི་ལྟག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཆད་ཅིག་ལས་ འཕྲལ་དང་ཐུག་པ་ལས་ནུས་པ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་འབྱེད་ ཁ་མའི་དེ་མ་ཐག་པ་ད་ལྟ་མེད་པས་དེ་མཐོང་བ་མེད་ལ། དེས་ན་རྒྱུ་དེས་ འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱེད་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དེ་ལ་ནུས་ པ་དེ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུར་མ་དེས་ པར་རྟོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དེ་འདི་དང་འདི་ཞེས་དེས་ པར་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནུས་པ་དེ་དངོས་པོ་ལ་མཚོང་ བའི་དུས་སུ་མེད་པ་མིན་ཡང་ཐལ་བས་དེ་བཞིན་དུ་དེས་མི་ནུས་ཏེ་ འབྲས་བུ་འབྱེད་པར་མཚོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཚོང་བ་ ཙམ་གྱིས་གཅོད་མི་ནུས་པ་ནི་དངོས་པོ་རྟེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པར་ འདྲུག་པའི་བློའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉེན་པ་མཐོང་ཡང་མ་དེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟོ་ངར་རྟེན་དབག་འདྲུག་པ་ནི། དེ་ཉིད་བརྟེག་པའི་ཚེད་དུ་ནི། །རྟེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན།།

ལྟོ་དང་ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱུའི་འགལ་རྐྱེན་གནས་པའམ་མ་ཐུན་རྐྱེན་མ་ཚོང་བས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དེས་མ་ནུས་པར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་བཏགས་བྱང་ན་དེ་ཉིད་བརྟེག་པའི་ཚེད་དུ་ནི་རྟེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་དོན་ཡོད་དེ་དེ་དེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ལྟོ་ངར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལའང་རྟེས་སུ་དཔག་པ་དུ་མ་འདྲུག་སྟེ་སྟོན་འདོགས་པ་དུ་མ་སྣིད་པའི་ལྟོ་ངར་རོ།།

གཉེན་པ་མཐོང་བས་དེས་ན་རྟེས་དཔག་དེ་མི་དགོས་པ་ལ། མཐོང་བས་དེས་པ་སྣིད་པར་བསྟན། །དེས་ཀྱང་སྟོན་རྟོག་དུ་མ་འདྲུག །རང་གིས་དེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉོ། །དང་པོ།

བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་བྱེད།།

མཐོང་བས་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་འདོགས་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པའི་འཕགས་པ་རྣམཔས་ལྟ་བུ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ནི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་

ལས་མི་རྟག་པ་སོགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་ལྷུར་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་དེ་གོམས་པ་གསལ་ཞིང་འབྱུལ་བས་བསྟན་པའི་རྟོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མིག་གསལ་བས་ཡུལ་ལ་ལྷུ་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐལ་བའི་མཐོང་བ་ལས་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པའི་མཐོང་བ་འཕགས་ཤིང་དེ་ལས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དང་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཐོང་བ་བྱུང་པར་འཕགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ས་བཅུའི་བྱུང་པར་གྱིས་མཐོང་བ་གོང་དུ་འཕགས་ལ། ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟེགས་པས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་ལྷ་ཏི་སྟེང་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་གཟེགས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཟློ་དང་། རྗེ་ལྷང་ཁྲ་བདར་བཀའ་སྩལ[28]པ་ཡི་སྐུ། ཐ་དད་རྟེན་ཅན་བཞིན་འདྲུག་འགྱུར།

དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་དབྱེར་མེད་པར་དེས་ཟིན་ན་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་ཅེས་ཐ་དད་ཀྱི་སྐྱོན་ཟློ་མི་འདྲུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྟོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྐྱོན་ཟློ་ནི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ལྟོག་པ་ཡི་ས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་རང་མཚན་དེ་ལ་ནི་གཞན་གང་དང་གང་ལས་ལྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཟློ་དུང་། ཟློས་བཟུང་བ་དེ་རྗེ་ལྷང་བཙུན་བཀའ་སྩལ་པ་ཡི་སྐྱ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་སོ་སོ་བ་ཅན་བཞིན་དུ་འདྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་པས་གང་དང་གང་ཤེས་འདོད་དང་བརྗོད་འདོད་དེ་ཙམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མཉམ་བཞག་ཏུ་མྱོང་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱེ་དང་རྟོག་པའི་ཟློས་གཞན་སེལ་བའི་ཚུལ་བཀྲི་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ནི་སྐྱོ་

(28) སྐར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཀཀ།ཁ-ཀ། ཇ་བཙ་བཀྲ་ཤིས།།

འདོགས་པ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ཏེ་མི་རྟག་པང་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་ནུས་ཀྱང་སྐྱེགས་གིས་དེ་མཚོན་ཏེ་བརྗོད་པ་འཐད་དོ།།

བག་སྲུམ་པ་རང་གིས་དེས་བའི་རྒྱུ་མཚན།

འཁྲལ་རྒྱུ་མེད་ན་དེ་ཡིས་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དབང་ནི།།
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོར་སྐྱེད་བྱེད།།

གཞན་དང་གཞན་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མེད་ན་རང་མཚན་མཐོང་བ་ན་དངོས་པོ་དེ་ཡི་ས་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་གི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མིག་མ་འཁྲུལ་པས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ན་སྟོན་པོ་ཉིད་དུ་རྗེས་པ་རང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དངོས་འཇིག་གཞན་འདོད་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་ལ། ཞེག་འཇིག་གཅིག་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན། །འཇིག་པ་ཚོད་པར་འདོད་པ་འཁྲུལ། །དང་པོ།

ཡང་ན་འདིར་ནི་མི་དམིགས་པའི། །རྟགས་ལས་ཤེས་འཇིག་པ་[29]བྱུང་པ་ཡིན།། སྔར་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་གྱུར་པ། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན།།

འགག་ཁ་མའི་སྐད་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དེ་བཅད་ཤེས་ལས་ཡང་ན་འདི་ར་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དངོས་པོ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་གིས་སྡུར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་པས་དངོས་པོ་སྐྱེས་ཙམ་མི་རྟག་མིན་ཏེ་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་འགལ་བས་ཚོས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས་སྡུར་བྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིས་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགག་པ་མི་སྲིད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་འཇིག་པ་དངོས་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། དགག་པ་ཐམས་ཅད་མི་

(29) སྐབས་ཐད་དེའི་རིང་། ཀཀ།ཁ-ཀ། ཇ་འཇིག་པར།

དམིགས་པ་ལས་འབྱུང་བས་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་རྟེས་སུ་མི་དམིགས་པ་ལས་འབྱུང་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་རབ་སྦྱོར་ཚད་མ་ཤུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་ལ། ཞེག་འཇིག་དོན་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་འགག་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྐྱེ་བརྟོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་ཞེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དེའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་ཙམ་ནི་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཞེག་པ་དངོས་མེད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མི་སྲོད་པས་དུས་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཞེག་པ་ཡིན་ལ། རང་གྲུབ་པའི་དུས་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྲོད་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དེས་དངོས་པོ་ལས་འཇིག་པ་གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་མི་ནུས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་བྱས་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་ཚ་བ་མེ་ལས་ཐ་དད་ན་མེ་ཚ་བ་མིན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་དོན་གཞན་པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སུ་བྱུར་ན་དེ་གས་པ་ཅན་པ་

འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐུན་མོང་དུ་ཤེགས་ཀྱིར་འདི་ལ་ཆེད་དུ་དགག་པ་ཡང་མ་མཇད་པར་རང་སྟེས་འདོད་པའི་རྟོག་གེ་སྐྱེས་ཏེ་ཞེག་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་སྟོང་ཞེང་རྒྱུན་འགག་ཁ་མའི་མཐར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མེད་རེས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས་ལྟར་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་པ་ཚོད་པར་འཛིད་པ་འཐུལ་བ་ལ། ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་བརྗོད་དེ་དྲེས། ཞེ་ལ་རིགས་པའི་གཙོད་པ་བསྟན། ཞེང་པོ།

གང་གི་མཐའ་གཉིས་ཚོད་ཡོད་པའམ། །འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན།།

མི་རྟག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པ། ཞེ་མཐའ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད།།

སྐུ་སྟེགས་རིགས་པ་ཅན་པ་གྱང་གི་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་ཆོད་པའི་ཡོད་པཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་འཛིད་པ་འདུ་བའི་ཞེ་འབྲེལ་བ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་མཐའ་ཞེས་པ་དེ་དག་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲི་བ་མཇད་དོ།།

དེ་ཡང་རིགས་པ་ཅན་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་མི་རྟག་པ་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་ཐོག་མར་བདག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཤུང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཐྱེར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་གང་ཞེག་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པའོ། །དེ་འདྲའི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བར་དེ་ལ་དེའི་མི་རྟག་པ་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་བའི་ཐྱེར་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་འཐད་ཀྱི། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་མི་འཐད་དེ་ནམ་མཁའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་སམ་དངོས་མེད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་དང་མི་འབྲེལ་ཏེ་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལ་འབྲེལ་ལོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གིས་དངོས་པོ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཙ་བ་ནི་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཟློ་ཐ་དད་ལ་ཞེན་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཟློ་ཕྱོགས་ནས་བྱམ་པ་དང་མི་རྟག་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་དོན་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བསྟན་པ་ལ། སྔ་ཕྱི་མེད་མཐར་འདོད་པ་དགག །

རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མཐར་འདོད་པ་དགག །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྔར་ཕྱིར་མེད་ཡིན་ན། །དེ་ཉིད་མི་རྟག་ཅེས་མ་ཡིན།།

དུག་པ་སོགས་སྤྲོར་མི་རྩང་ཕྱིར། །ཞེན་མཐའ་ལ་དེ་རིང་ལྟར།།

ཡོད་ཉིད་དང་འབྲེལ་རྟག་པའི་ཕྱིར། །མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མིན།།

མཐའ་ཞེས་པ་གང་ལ་བརྗོད་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་སྔ་ཕྱིར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། བུམ་པ་ལྟ་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་སྔ་ནས་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེག་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ནས་མེད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཚུད་པའི་ངང་ལྟའི་བུམ་པ་ཡོད་པ་དེའོ་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱིའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཅེས་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན་དེ་དག་ན་རེ། མཐའ་དེ་གཉིས་ནི་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྣྲོར་བ་མི་རྩང་བའི་ཕྱིར་དེ་མི་རྟག་པ་མིན་ཞེས་བཀག་པ་དང། དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་བདུན་པ་དང། དངོས་པོ་

ལས་མི་རྟག་པ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ལྷ་བ་དང་། དངོས་པོ་མི་རྟག་ཅེས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དྲུག་པ་སྟོང་ཉིད་ཆ་འབྲེལ་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དེ་དག་མི་རྟག་པའི་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྟོང་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟག་པའི་གཉེན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་དངོས་པོའི་སྡང་མེད་དམ། སྡུག་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱི་ན་མེད་པའི་དངོས་པོ་སོགས་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། མཐའ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ། མཐའ་གཉེས་ཀྱིས་ཚོད་པའི་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བ་ཡང་རྟག་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ཡིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་རང་ཉིད་མི་རྟག་པའི་བདག་ཉལ་ཅན་མིན་ན་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རྟག་པར་བྱ་མི་ནུས་ཏེ། ཡོད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྟངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ནི་སྐད་པར་ནས་

ཡང་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དངོས་མེད་གཞན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་དེ་མཐའ་ཡི་ཁོར་ཡུག་ནམ་མཁས་ཆོད་པས་བྱམ་པ་མི་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་མཐར་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་བྱེད་དོན་བསྟུ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་ཡིན་ན། །ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ།།
འབྲེལ་མེད་ཐྱེར་རོ་དེ་ཡིས་ནི། །དངོས་པོ་སྟར་མེད་འཛིན་པས།།
དེ་ལ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་ཅན། །བརྟེན་པ་དེ་ཡང་མི་འགྱུབ་ཐྱེར།།
ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་རྒྱུ་དང་ ། ཁ་འབྲེལ་བྱེད་ཐྱེར་ན་རྒྱུ་ཡིན་ལོ།།
ཡོད་ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་དེ་ཡང་ །[30]རྟག་ན་འོན་ཏེ་འདི་འཐས་གང་།།
གང་ཞེག་མེད་པ་དེ་བྱེད་ན། །དངོས་པོ་སྟར་མེད་ལྟན་མིན་ཏེ།།
འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་མེད་ཐྱེར་རོ། །དེ་ཐྱེར་རིལ་འདི་རྟག་པར་འགྱུར།།

(30) སྡར་བང་དེའོ་ཅིང་། ཀཀ་ཁ-ཁ ཥ འཇེལ་བྱེད་ཡིར་ཅ་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་གསལ། །ཡོད་ཉིད་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་།། །

མཐའ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྨྲབ་མ་ནུས་ནས། གལ་ཏེ་རྟུ་སྤྲུལ་མའི་མཐའ་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མཐའ་ཡི་ན་བས་ན་དབུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་རྟུ་འབྲས་དེ་དག་འབྲེལ་བ་ཡོད་བས་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་བ་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། སྤྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་གཡོད་པ་ཙམ་ལས་མཐའ་ཡི་ས་ཚོད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་གསུམ་ག་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་སྤྲ་ཕྱི་ར་མིད་པའི་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱི་རོ། །དེའི་རྟུ་མཚན་ཡང་སྨྲ་དངོས་དབང་གིས་འདྲུག་པར་སྨྲ་བ་རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡི་ས་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྤྲར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི། དངོས་པོ་དང་སྤྲར་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དངོས་པོ་སྤྲར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྟུ་མཚན་མེད་ཚད་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་འདོད་པས་ན། དངོས་པོ་སྤྲར་མེད་འདོད་ཀྱང་རྟུ་རྟུང་བ་མིན་པས་དངོས་པོ་དེ་ལ་མེད་པའི་མཐའ་དེ་ཡི་ས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་དེ་ཡང་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དཀྱུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་མཐའ་རྟུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོས་ཚོད་ཀྱང་ག་བུམ་སྣམ་གསུམ་བསྒྲིགས་

བས་དབུས་ཀྱི་བྱམ་པ་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབེལ་བཟང་ཆུང་ཟད་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ནི་འགགས་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པའི་དབུས་སུ་ཆུད་པའི་ཡོད་པ་དེ་མི་རྟག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཏགས་ཀྱང་ད་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྣང་བྱེད་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འབྲས་བུ་ད་ལྟ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་དུང་དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་སྣ་མའི་དངོས་པོ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་འབེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྣ་མ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ། འདི་ལ།

འབྲེལ་བྱེད་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ཞེས་བྱགས། །ཞེས་པའི་འགྲུར་ལྟར་ན་འང་ཡོ་བྱག་ཅིར་གསུམ་མ་རངས་པའི་ཚོགས་དུ་གོ་བར་བྱའོ། །སྣ་མ་རྒྱུ་ཞེག་ཅིན་དང་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྐོ་ནས་འབེལ་བ་བྱག་པ་ཙམ་མིན་པར་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབེལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཡོད་པ་དེ་དུང་འབེལ་བ་དེ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་དང་འབེལ་བ་གཉིས་ཆར་དལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དག་

མེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྟུལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་འདོད་ནས་ཁོ་ནས་འདི་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཏེ་དུས་གཅིག་པའི་བུམ་སྣམ་བཞིན་ནོ། །གཞོད་པ་དེ་དོགས་ནས་གང་ཞེག་མེད་པ་དེ་བྱུང་བ་སྟེ་རྒྱུའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་པས་དེ་རྒྱས་བྱེད་བ་ཡིན་ལ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་མེད་པས་ཞེག་ནས་མེད་པ་དེ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་སྟུང་མེད་པ་གཉིས་སྤྲུན་པ་མིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་དངོས་མེད་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པ་མིན་ལ་ཡོད་པ་དང་དངོས་མེད་འབྲེལ་བའི་ཚིགས་གཅོད་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཅེས་ཀྱང་ཁྱོད་པ་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་མིན་ལ་དངོས་མེད་གཞན་གྱིས་དེ་མི་རྟག་པར་ནམ་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟན་མེད་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་དངོས་པོ་དེ་སྟན་ཡོད་པར་

འཛིན་པ་སོགས་བརྗོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱི་གཞན་སེལ་བའི་སྐབས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པས་སྤྲོ་མཚན་བརྗོད་པ་ལ་དཔྱད་དོན་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་དངོས་པོའི་མིང་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་པའི་བུམ་པ་དང་འབྱང་འགྱུར་གྱི་བུམ་པ་དང་སྔ་ནེ་བའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་སྔར་མེད་པ་སོགས་རྟེ་སྟེང་བརྗོད་རྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་ཅན་པའི་མི་རྟག་པ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཏུ་གསལ་པོར་བཤད་པ་མི་འདུག་ཀྱང་འདིར་ཆེས་གསལ་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱུ་ཞིག་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སྔང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཚོད་པས་ན། རྒྱུ་མ་ཞིག་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་ཞིག་ཅིན་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་མ་ཚོད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བརྟག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཞིང་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་ཞིག་ཅིན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་དོན་བསྡུ་བ།

དེ་ཕྱིར་མེད་དོན་སྤྲོ་འདོགས་པ། །བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཙམ་ཟློ་ཞེ།།

ཐ་དད་མེད་དོན་མངོན་འདོད་ཅན། །ཁྱུ་ལའང་[31]སྟོག་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ།།

འཕྲེལ་བ་རྩ་སྐ་བྱབ་པ་དེ་ཕྱི་ར་མེད་པའི་དོན་ལ་འཕྲེལ་བ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཚོས་སྐད་ལྟ་ཡོད་པར་སྟོན་འདོགས་པ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་སྐད་ཀྱི་དངོས་པོ་དངོས་པོའི་ཞེག་པ་སོགས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་ཅན་ལྟ་བུའི་ཚོ་ནི། ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་རང་མཚན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཅན་ཀྱི་ལུགས་ལ་དྲུག་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ནི་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྐྱ་ཀུན་ལའང་ཟློག་པ་ཐ་དད་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱ་ཚོ་ནས་གྲངས་པར་མི་འགྱུར་ལའོན་ཐ་དད་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ། དགག་དང་བཞག་དང་རྩོད་སྟོང་གསུམ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཉེས་སྟོང་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

སྐད་ཅིག་ཐ་སད་[32]ཐ་དད་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ངེ་ཤེས་མ་ཡིན་ནོ།།

(31) སྡུར་ཐང་དེའི་ཡིད། ཅཅ།ཁ-ཤ། ཁ་སྐྱེ་ལའང་། །

(32) སྡུར་ཐང་དེའི་ཡིད། ཅཅ།ཁ-ཤ། ཁ་སོ་སོ། །

མཐོང་དང་མཚུངས་པར་དེ་འཛིན་པོར། །ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཉིད་མིན།།

ཚད་མ་མངོ་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྲུབ་ཟན་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཚད་མ་དུ་མས་དོན་གཅིག་ཡང་ཡང་ཤེས་པའམ་མངོ་ཤེས་ཚད་མ་དགག་པ་ནི། རང་མཚན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་སྐྱེད་ཅིག་མ་སོ་སོར་གཞན་དང་གཞན་ཐ་དྙད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ངོ་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཤེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་ལ་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་རང་མཚན་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་རྟག་པ་དེ་རང་མཚན་གྱི་སྐོ་ནས་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སྤྲ་བྱི་གཉིས་ཀས་སྤྱི་གཅིག་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་གི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཛིན་སྐྱངས་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྲུབ་ན་ཡང་། སྤར་མཐོང་བ་དེ་དྲང་མཚུངས་པར་ཕྱིས་ཀྱི་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྤར་གྱི་རང་མཚན་ནམ་ཁྱད་པར་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་

ཀུང་མིན་ཏེ་ཡིན་ན་སྔར་མཐོང་བའི་བློ་ལས་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀུང་ཡོད་པར་མེ་རེགས་སོ། །དེས་ན་སྤྱི་འི་རང་མཚན་རྟག་པ་དེ་བརྫུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་སྔ་ཕྱིའི་སྤྱི་མཚན་རྟོག་ཡུལ་དེ་བརྫུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་བ་ཉེས་སྤོང་དགག་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི། །ཕྱིར་ན་སྤྱི་འཛིན་མིན་ཞེ་ན།།
དེ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་གྱུབ་དེ་ལ། །ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།།
གལ་ཏེ་བརྗེད་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་ན། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་མཐོང་ལ་དེ་དངོས་ནི། །ཚད་མས་གྲུབ་ན་དངོས་གཞན་ལ།།
དེ་ཉིད་སྤྲོ་འདོགས་ཕྱིན་ཅི་འོག །དེས་གྲུབ་ཚད་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན།།

མངོན་སུམ་ཅིག་ཤོས་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར། །གཅིག་གྲུབ་པན་ཏྲ་གཉིས་ཀ[33]གྲུབ།།
གལ་ཏེ་སྔར་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་མི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མ་འདིའི་སྐབས་སུ་དེ་ཡིན་ཏེ་སྔར་ཤ་ར་མཐོང་ཟིན་ནས་ཕྱིས་མཐོང་དུས་སྔར་ཤ་ར་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཟིན་པ་དེ་དེའེ་ང་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་འདི་ཡང་ཤ་ར་ཡིན་

(33) སྐབས་ཐང་དེའི་རིང། ཀཀཤཀ-ཀ། ཀ་ཉིས་ཀ་ཁང་འགྲུབ། །

བདང་ངོ་ཤེས་པདང་བྲེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་ཙམ་འཇིན་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཚད་མ་སྐྱ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་ཡང་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་སྐྱ་མས་ཤེས་ཟིན་མ་བརྟེད་པདང་དུས་ཉིད་དུ་དྲན་ལམ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་དེ་མཐོང་བ་ནི་དེས་བདང་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་གསང་དུ་རྟོགས་བྲེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ་སྐྱ་མས་ངེས་ཟིན་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པདང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་མཐོང་བ་དེ་བདག་སྐབས་སུ་བརྟེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ངྱི་བྲེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། གང་དྲན་ལམ་དུ་མེད་ཅིང་བརྟེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དེ་དེ་སྣུབ་ཀྱི་དབེ་མ་ཡིན་ཏེ་བློ་ལ་མ་བྱུང་བ་ནི་གཞན་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་སྐབས་སུ་བརྟེད་ཀྱང་ཕྱི་མཐོང་བ་ལ་སྐྱ་མ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་སྐྱ་ཕྱི་དུ་མས་རང་མཚན་གཅིག་བུ་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ངྱི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྐྱ་ངྱི་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་བློ་དེ་གྲུབ་པ་ནི་ཚད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་སྡུ་ཤྱིར་མཐོང་བའི་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱི་ཐ་དད་མེད་པས་ན་སྣང་གྱི་དེ་འདིའོ་ཞེས་ངོ་མཚན་པའི་བློ་འགྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དང་ནི་ཅིག་ཤོས་ཏེ་རྗེས་སུ་མི་དཔག་གཉིས་ཀས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་ཐ་དད་པ་དེ་ཙམ་ཤེས་པས་ན་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཤྱིར་གང་རུང་གཅིག་བྱས་པ་སྟེ་ཡོད་ནུ་གཉིས་ཀ་བྱས་ཀྱི་ཚོད་མ་གཞན་དང་གཞན་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ་ཡུལ་རྟོགས་ཟེན་པའི་ཤྱིར་རོ། །རྟོགས་ཀྱང་དགོས་ན་ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་མངོན་སུམ་ནི་སྣང་མཐོང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཤྱི་མ་མཐོང་བར་སྣང་རོ། །དེ་ན་མངོན་སུམ་སྣ་མས་བྱུབ་ཟིན་པ་དེ་ལ་ཤྱི་མས་གསར་དུ་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་དེ་ཕུན་པ་སྟོན་པོ་བྱུབ་ཟིན་ནས་ཡང་སྟོན་པོར་རྟོགས་སུ་མེད་པ་དང་། ལ་ལ་མེ་ཡོད་རྟོགས་ཟིན་ནས་ཡང་རྟོགས་གཉིས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ན་མངོན་སུམ་སྣ་ཤྱིའི་རྟོགས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཚད་མ་ཤྱི་མ་བཅད་ཅེས་འབའ་ཞིག་ལས་མི་སྲིད་ལ་བར་སྐབས་སུ་སྣ་མས་བཅད་ཟིན་གྱི་བྱེད་པ་ཉམས་ནས་བརྗེད་པ་ན་ཤྱི་མ་

ཚད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཡང་། བརྟེད་པ་ན་སྡང་གྱི་དེ་དོ་ཤེས་པའང་མི་སྲིད་ལ་མ་བརྟེད་ན་ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དོ།།

རང་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པས་མངོན་སུམ་མ་འགྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྡང་གྱི་དེ་འདིའོ་སྙམ་པའམ། འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མཐོང་ཟིན་དེས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ཞེ་འདོད་དང་བསྟེ་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་ཅ་ཙོག་གྱི་མེ་མཐོང་བ་ལས་ཕྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཉིད་ད་ལྟ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ནི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅ་ཙོག་དང་འབྲེལ་བའི་དུ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་དུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་དེ་དཔག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཚེ་མེའི་རང་མཚན་མཐོང་བ་མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ནི་མེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཅ་ཙོག་གྱི་མེ་དང་འབྲེལ་བའི་དུ་བ་ཡིན་པར་དེས་དུང་གི རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་ན་མེ་ཅམ་དབོག་གི་ཅ་ཙོག་གྱི་མེར་མི་དེས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་སྡང་གྱི་མེ་དེ་དུང་ཡང་གནས་སོ་སྙམ་ན་ནི་སྡང་

བྱེ་གཅིག་ཏུ་འཐུལ་བའི་བློ་ཙམ་ཡིན་ཞེང། དུ་བ་སོགས་རྟགས་ལས་སྣང་བྱེ་མེ་དེ་འདི་ན་ཡང་འདུག་གོ་སྣམ་པ་ནི་རྟགས་དེ་མེ་ཙམ་ལ་མ་འཐུལ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཡང་སྣང་བྱེ་དེ་འདིའོ་སྣམ་པ་ནི་འཐུལ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྣང་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་སྣང་ཡང་མཐོང་བ་ཞེས་པ་མི་སྲིད་དེ། རང་མཚན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ་ནམ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་བྱེད་རང་མཚན་གཞལ་བ་ཡིན་མོད་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་བློ་འཐུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབྱད་པས་ཚད་མ་གཉིས་པོའི་ཡུལ་མ་འདེས་པར་གནས་ཀྱི། མངོན་སུམ་བྱེ་ཡུལ་ནི་རྟག་ཏུ་རང་མཚན་ཁོ་ན་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཚན་ཁོ་ན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་ཡང་མངོན་སུམ་མིན་པའི་བློ་གཞན་བྱེ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཚན་འབའ་ཞིག་འཛིན་པས་ན་རྟོག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤན་བྱེད་པར་གྱུར་པ་ན་ཚད་མའི་ཡུལ་ཐུང་གསུམ་པ་དང་། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱས་སོ།།

གཉིས་པ་བཞག་པ།

གཞན་དང་མཚམས་ནི་སྟོང་བ་ཡི། །[34]ཞེན་པ་མཁས་པས་དྲན་པར་ཤེས།།

དོན་གཞན་སྐྱ་མ་དང་ཕྱི་མ་ློས་གཅིག་ཏུ་མཚམས་ནི་སྟོང་བ་ཡི་སློབ་ཁས་སྐང་གྲི་དེའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་དེ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པས་སྐང་མཐོང་བ་དེ་དྲན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ། སྐང་མཐོང་བཉིད་ལས་སྐང་གྲི་རྒྱུན་ནམ། དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་མཐོང་བ་ན་སྐང་སྲོང་བ་དེ་དྲན་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་ནས་སྐང་གྲི་དེ་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྨྲོ་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ།

གལ་ཏེ་དེ་རྟགས་ལ་ལྷོས་ཕྱི་བ། །དྲན་མིན་མ་ཡིན་འཛུལ་ཕྱི་རོ།།

གལ་ཏེ་ཕྱི་ས་ཀྱི་ཟློ་དེ་ཡང་རེས་འགའ་རྟགས་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱི་ངྲན་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། དྲན་པ་ནི་སྐང་སྲོང་བ་རྟགས་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་ཡིན་ལ་ཁང་ནང་གི་ཙཏྟན་ཀྱི་མེ་དུ་བས་དེའོ་ག་པ་ལྟ་བུ་སོགས་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་

(34) སྐབས་ཐད་དེའི་རིང། ཀཀཤཀ-ཀ། ཁསྲོད་བཡིས། །

དེའི་ཚོ་སྐྱེ་བ་དང་། སྡུང་མཐོང་བ་ཐྱི་མ་ངོ་ཤེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་སྡུང་བྱེད་བ་ལྟ་ཡོད་པ་ལ་རྟགས་དེ་འདྲ་འགྲུལ་ཏེ། ན་ཉིང་གི་མེ་ད་ལོའི་དུ་བས་དགོག་པའམ་ན་ཉིང་དུ་བ་མཐོང་བས་ད་ལོའི་མེ་དགོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྟགས་སམ་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་མཐོང་བ་ལས་སྡུང་བྱེ་སྲོང་བ་སད་པར་བྱེད་པས་དེ་དན་རྒྱན་དུ་སོང་ཡང་དན་པ་མིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་ཉིད་བཞག །བརྗོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཞག །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ནི་མཚན་ཉིད་བཞག །མཚན་གཞི་བཞི་པོའི་ཁྲད་པར་བཞག །དང་པོ་ལ། རྟོག་བཟལ་ཡོངས་གཅོད་དུའི་བསྟུན། །རྟོག་བཅས་རྣམ་བཅད་ལ་ནི་དགག །དང་པོ་ལ། རྟོག་བཟལ་སྟུབ་བྱེད་རང་ལུགས་བཞག །འཕྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གིས་སྟུབ་ཚུལ། །དང་པོ།

མངོན་སུམ་རྟོག་དང་།[35]ནི། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།
ཀུན་བྱེད་རྣམ་རྟོག་མིང་རྟེན་ཅན། ། སོ་སོ་[36]རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན།།
ཐམས་ཅད་ལས་ནི་མེམས་བསྡུས་ནས། །ཁང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་།མེད་པར།[37]
གནས་ནའང་མིག་གིས་གཟུགས་དག་ནི། །མཐོང་བའི་སྐྱོན་དང་སྐྱེས་ཡིན།།
སྣར་ཡང་ཆུང་ཟད་རྣམ་རྟོག་ན། །ཁོ་བོའི་རྣམ་འདི་འཇུར་བྱུར།།
ཅེས་རིག་སྔར་བཤད་གནས་སྐབས་ཀྱི། །དབང་པོས་[38]རྟོགས་པ་ལ་མེད་དོ།།

ཚད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲོ་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་དང་། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་ཆགས་ལ་སོགས། །རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་ཐོག་མར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་པ་ལ། སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་ཡོད་དེ་ཡུལ་རྟོག་

(35) སྡུད་ཐབ་དཔེ་ཅིང་། ཅཅ་ཀ-ཀ། ཁ་བྱལ་བར།
(36) སྡུད་ཐབ་དཔེ་ཅིང་། ཅཅ་ཀ-ཙ། ཁ་སོ་སོར།
(37) སྡུད་ཐབ་དཔེ་ཅིང་། ཅཅ་ཀ-ཙ། ཁ་མེད་པམ།
(38) སྡུད་ཐབ་དཔེ་ཅིང་། ཅཅ་ཀ-ཚ། ཁ་དབང་པོའི།

ཅིང་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་རྩིང་བའི་ཆ་མ་བཅད་ཀྱང་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ཀྱི་བློ་ལ་མེད་
དོ། །འདིར་བྱལ་བ་ནི་གསུམ་པ་སྒོ་དོན་འཇེས་རྗང་གི་ནམ་པར་རྟོག་པ་
དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་དན་པའི་སྐྱོག་ཏུ་མ་ཚུད་པའི་
མཁས་པས་རང་བློ་ནམ་དུ་བཞག་སྟེ་བརྟགས་ན། མདོན་སུམ་གྱི་བློ་རྟོག་
པ་དུང་བྱལ་བ་ནི་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་དིག་པའི་མདོན་སུམ་ཉིད་
ཀྱི་ཤ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ངེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ནམ་པར་རྟོག་པཨམ་
རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློ་ནི་མིང་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ་མིང་དང་འཇེས་སུ་རུང་བ་ཡིན་
ལ། བརྗ་ལ་བྱང་ནས་མིང་དོན་འཇེས་པར་འཛིན་པ་ན་བརྗ་ཡི་སྟོབས་ཙམ་
ལས་རྟོག་བློ་དེ་སྐྱེ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་གི་ས་དིག་པར་བྱ་བ་སྟེ་སྐྱོང་བས་བྱུབ་
པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་མེམས་བསྟུས་ནས་རྟོག་
བཅས་ཀྱི་བློ་གང་ཡང་མི་འཐོ་བར་ནུང་གི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཡོ་བ་
མེད་པར་གནས་པའི་ཚེ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འགགས་ནུའང་མི་གི་ས་
གཟུགས་དུག་ནི་མཐོང་བ་མི་འགག་པར་གསལ་བའི་བློ་དེ་དབང་པོ་ལས་

སྐྱེས་པའི་བློ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་དབང་ཆེའོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་སྐྲ་ཆོས་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་དབང་ཆོས་ཡང་ལྡོག་པར་རིགས་ནའང་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དབང་ཆོ་མི་འགག་པར་རང་གིས་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་འཆད་པའི་དག་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མི་འགག་པར་གནས་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནུབ་པ་དེའི་ཚེ་དབང་ཆོ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཚོར་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ནང་དུ་བསྟུས་པ་དེ་ལས་སྣང་ཡང་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནུ་ཡང་ཁོས་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདི་དང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཏོ་ཅེས་རང་གིས་དེག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཆོ་སྟ་མ་གང་སྐྱེས་པའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རྗེས་སུ་བསམ་དབྱོད་བཏང་ན་རང་ཆོ་རང་གིས་མི་མཐོང་བཞམ་མི་ཚོར་བ་མི་སྲིད་ཀྱང། སྟར་བཤད་པ་ཡིད་རྟོག་ནུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོས་ཡུལ་རྟོགས་པཞམ་ཤེས་པ་ལ་ནི་མཐོང་བ་མ་འགགས་པ་དེ་ཙམ་ལས་སྤྲོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཞེས་ཉམས་སུ་ཚོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་རང་རིག་པའི་ཉམས་སྐྱོང་གིས་དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་དེ་ལྟ་བུ་རང་གིས་སྐྱོང་བས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དེས་མ་གྱུབ་ནས་ལ་སོམས་ཡོད་མེད་དང་བའི་སྡུག་ཡོད་མེད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྟེས་དཔག་གིས་སྟྲུབ་ཚུལ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྱལ་ཉིད་དུ་བསྟུབ། །མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག །དང་པོ།

གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། །གཞན་ལས་འཛིན་ཏེ་ཏུ་མཐོང་མི་འགྱུར། །

དེ་ལས་ཐ་སྙི་གཞན་[39]ཐ་དད་པ། །ཡོད་མིན་ཐ་དད་བློ་མེད་ཕྱིར། །

དེ་ཕྱིར་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་བློ། །ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །

ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་སྣང་དག་ནི། །འདྲུག་པ་སྣིད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །

ཁྱད་པར་རྟེས་འཛིན་མེད་པས་ན། །བརྟ་འདྲུག་པ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱ་རྣམས་ཡུལ་ཡང་གང་དེ་ཉིད། །དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་སྐྱོར་བར་བྱེད། །

(39) སྐར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཅཅཤག-༡། ཇ་གཅིག་གཞན། །

དེའི་འདི་ཞེས་ནི་འབྲེལ་བ་ལ། །དོན་སྣང་བནི་གང་ཡིན་པ།།
དེ་དག་ཉིད་ནི་འབྲེལ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།།
དེ་ཚེ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི། །དོན་སྣང་བནི་མེད་ཕྱིར་དོ།།
ཤེས་སྣང་ཐ་དད་པ་ཡིས་ནི། །དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།
མིག་ལ་དོན་སྣང་བ་ན་ཡང་། །འདི་ཞེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གང་།།
དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིས་སྤྱོར་བྱེད་ཀྱི། །དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།།
དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ། །གཞན་དག་ཅམ་གྱིས་སྣང་མེད་ཕྱིར།།
འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ཅན་མིན་ཏེ། །རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་ཕྱིར་དོ།།

ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ་རང་མཚན་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་མཚན་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་མཚན་དེ་ལས་ཐུན་མོང་རྟེས་སུ་འཛིན་བའི་སྤྱི་གཞན་ཐ་དད་པ་དོན་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པ་མཐོང་བའི་བློ་མེད་པ་འམ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྟེས་དཔག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་མཚན་མ་འདེས་ཤིང་སྤྱི་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་

དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཁྲུད་པར་རང་མཚན་ཉི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་གཟུང་དོན་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་འདྲའི་ཁྲུད་པར་རང་མཚན་རྣམས་ལ་བརྟད་བྱུང་པའི་སྒྲ་དག་ནི་འདྲུག་པ་སྟེད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཁྲུད་པར་རྣམས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྣང་ཙམ་དེར་ཟད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་བརྟུ་འདྲུག་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱུང་པ་ཡང་གང་རྟོག་ཡུལ་ན་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲ་དེ་རྣམས་ཉིད་ནི་སྟོང་པར་བྱེད་དེ་སྐྱེས་བུ་བརྟ་བྱེད་པ་པོའི་རང་དབང་གིས་རྟོག་ཡུལ་ན་སྣང་བ་ཡུལ་དུ་མ་རྣམ་པའི་ཚ་ཐ་དད་དུ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་བཅད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དོན་དེའི་མིང་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་རྟོག་པས་མིང་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ལ་མིང་གདགས་པའི་གཞིར་རྟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ནི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་དབང་ཤེས་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་

བ་ཡི་དོན་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་གི་རྟོག་སྣང་དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་མེད་པ་ན་དེ་དབང་ཐོབ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་རང་མཚན་དབང་པོའི་བློ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་སྟེ་བརྟག་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མིག་གི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དབང་ཐོབ་ཡུལ་དུ་དེ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་འདྲེ་མི་སྲིད་ལ། དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་མེད་པས་ན་ཡུལ་ཅན་དབང་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་བུམ་པ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ཀ་བར་འཛིན་པ་མི་འདྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཤས་ནི་དོན་རྣམས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ཡི་ན་བས་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་རྟོག་མེད་སྣང་ཡུལ་དེ་དག་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་དེས་ན་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པར་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུབ་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་སོགས་དང་ལྡོག་ཏུ་བྱར་བའི་ཡུལ་

ལ་བརྟ་སྣུར་ན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་སྟོར་བ་མིན་ཡང། དཔལ་བའི་རང་མཚན་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་བརྟ་སྣུར་ན་རང་མཚན་ལ་དངོས་སུ་ཅི་སྟེ་སེམས་སྟོར་སྣམ་ན། མི་གལ་དེའི་རང་མཚན་སྣང་བ་ཡོད་བཞིན་པ་ནུ་ཡང་འདི་བྱམ་བའོང་སོགས་གཞན་གྱིས་དེའི་མིང་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་ཡུལ་སྤྲང་དང་འཇེས་རྟང་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲ་ཡི་ས་དངོས་སུ་སྟོར་བར་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཐོའི་སྟོར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རང་མཚན་དེ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟ་འདོགས་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནུས་ན་བརྟ་ཡུལ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མཚན་དེ་གཞན་གྱི་ངག་གི་ས་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་དེ་བཞིན་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་གཞན་གྱི་ངག་གིས་དེ་སྟོན་ནུས་དགོས་ནའང། མི་གསོགས་དབང་ཐོའི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱི་མིང་བརྗོད་པའི་ངག་ཙམ་གྱིས་རང་མཚན་དེ་གསལ་བར་སྟོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་གི་ས་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་ནུས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཡུལ་ལ་བརྟ་མ་སྟུར་ཀྱང་རང་མཚན་འཛིན་པ་ན་སྐྱོན་འཇེས་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། དོན་དེ་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མིང་དང་འདེས་ནས་སྐྱེས་པས་སོ་ཞེ་ན། མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་དོན་ལ་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བཞིན་སྐྱེས་བྱའི་སྒོས་བཅས་པའི་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་དོན་ལ་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཅན་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་བརྟགས་ཤིང་གོམས་པ་མེད་པར་ཡང་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་ནས་རྟང་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ཡི་མིང་འདི་འདི་ཞེས་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འོངས་པ་དགག་པ་ལ། མཐོང་རྟོག་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ཉེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་འོ། །དང་པོ།

རྟོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ།།

འཇུག་པ་སྣུར་ཕྱིར་ཆུབ་པོ་དག །ཉེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན།།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཏེ་ནམ་བུམ་པ་མཐོང་བ་ན་འདི་བུམ་པའོ་ཞེས་འཇོག་པ་དང་། བརྗོད་མ་བྱང་བས་ཀྱང་འདིའོ་སྙམ་དུ་འཇོག་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པས་འགྲུབ་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཐ་དད་ལ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་གསལ་མི་གསལ་

གཉིས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དུས་མི་མཉམ་ན་གཅིག་གི་བར་གཅིག་གིས་ཚོད་པས་རྒྱུན་མ་ཚད་པར་སྣང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེར་ན། སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། རང་ལུགས་ལ་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བཅིག་ཏུ་འབྱུལ་ནས་ཐ་དད་དུ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་རམ། ཡང་ན་འཇུག་པ་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བར་མ་ཚོད་པར་སྣང་བ་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་སྐར་ན་དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་བྱུང་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་སྐར་འབྱུལ་བར་འདོད་པའི་སྐྱེ་ཀེ། གང་སྐར་ཡང་བློན་པོ་དག་མཐོང་རྟོག་དེ་དག་ལ་ནི་ཤན་མ་ཟེད་པར་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྐྱར་བ་ལ། མགོ་སྐྱེ་མས་ཚུལ་གྱིས་རྟོད་པ་སྐྱར། །དེ་ཡི་ཉེས་སྐྱོང་དགག་པ་འོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་གིས་བཅད་པས། །མཐོང་བ་རྒྱུན་འཚད་འགྱུར་ཞེ་ན།།

གཞན་གྱི་འང་དེ་གས་ནི་ཐ་དད་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་ཚེ་དེ་ལྟར་མིན།།

གལ་ཏེ་མཐོང་རྟོག་ཐ་དད་ན་རྣམ་རྟོག་གི་ས་བར་བཅད་པས་དབང་པོའི་

བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་མཐོང་བ་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཚོ་རིགས་ཐ་དད་པས་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནཱང་མཐོང་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་འདྲུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་དངོས་པོའི་ཚོར་ཉིད་ཡིན་པས་རིགས་པ་དེ་ས་གནོད་མི་ནུས་མོད། དང་པོར་མགོ་བསྐྱེ་བའི་ལན་ནི། གཞན་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ནཱང་བུམ་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་བ་ལང་ལ་སོགས་པ་རིགས་ནི་གཞན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་ཚེ་མཐོང་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་རྗེ་ལྟར་མིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་ནི་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་བླངས་པས་གྲུབ་ལ། རྣགས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་སྟེ་བུམ་པ་མཐོང་བཞིན་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་སོ།།

གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ལ། གཞན་འདོད་ཁོ་ན་དེས་མི་འགྲུབ། །ལན་དེའི་དབེ་དོན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་མགལ་མེ་མཐོང་བ་བཞིན། །དངོས་ཀྱིགས་སྟོབས་ཀྱིས་དང་ལྡན་འདོད་ན།།

དེ་ནི་གཞན་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་མགལ་མེ་བསྐོར་བ་ན་ཡུལ་སྤ་ཐྱིར་རིམ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡིན་ཡང་འཇུག་པ་སྙུར་བས་སྤ་ཐྱེའི་ཚ་བསྟོམས་ནས་ཟླུམ་སྐོར་བར་མ་ཚད་བའི་འགོར་འོ་ཉིད་དུ་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་བཞིན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ཅན་གྱི་ས་བར་ཆོད་ཀྱང་དབང་པོའི་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དངོས་པའི་ཐྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་བར་མ་ཚད་པ་ལྟར་མཐོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན།

ལན་དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ནི་མི་མཛེས་ཏེ་དབང་ཤེས་རྟོག་བཟལ་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལའང་བར་མ་ཚད་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ན་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ལགདེའི་དུས་རོན་མི་འཚད་པ་ལ། དོན་དགག་པ་དང་དུས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་མི་འཚད་སྣང་། །དང་པོ།

ཡི་གེ་འང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། །འདི་དོན་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་བྱ།།

འདུས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡོད་པ་ན། །ལྟ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ན་ཡང།།

ཚོད་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཚེ། །གང་དེ་མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི།།
ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་འདེས་པྱིར། །ཚོད་པར་སྣང་བ་དེ་དོ་མཚོན།།
དེ་ཕྱིར་ཚྭེའི་ཅིག་ཅར་འགྱུར། །སྣང་བ་ལ་ཡང་ཁྱད་མེད་ན།།
བར་བཅས་བར་མེད་རྟེ་ལྟར་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལའང་།།
ཞེས་[40]དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

བར་ཚོད་ཀྱང་འཇུག་པ་སྟུར་བས་བར་མ་ཚོད་པ་ལྟར་སྣང་དོ་ཞེས་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པ་སྟུར་བ་ཙམ་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པ་ལྟར་སྣང་ན་སྟེ་དང་ར་སྟ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་འང་སྟ་སྟི་མེད་པར་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་བར་མ་ཚོད་པར་སྟུར་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་སྟིར་རོ། །འདོད་ན་མཚོ་དང་རོ་ཞེས་སོ་སོའི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བས་འདོད་མི་ནུས་ལ། དེ་བར་མ་ཚོད་ཀྱང་རིམ་ཙན་དུ་སྣང་ངོ་སྤྲམ་ན་མགལ་མེ་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྣང་ལ་འདི་སྣང་བ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཉོག་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཁྱོད་འདོད་པས་སོ། །བློ་གཉིས་

(40) སྒེ་དགེ་དཔེ་རིང་། ཅ༠ཁ-५། ཇ་ལམ། ཀ

ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ལུགས་འདི་ངའི་དོན་གཟུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བར་དུག་པོ་ཀུན་དང་ཅིག་ཅར་དུ་འདུས་པ་ཅན་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ནི་བློ་དུག་པོ་འབྱུང་ལ། དེ་དུག་གི་སྣང་ཡུལ་དེ་བར་མ་ཚད་པར་སྣང་བ་ལ་ཁྱད་མེད་ན་ཡང་ཁོང་ཤུང་དུ་ཤེ་ལ་གཞན་ལྟ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་ནུ་ཡང་འཇུག་པ་སྣུར་བའི་དབང་གིས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་ཚོད་པ་མེད་པར་རང་གི་རྒྱུན་བར་མ་ཚད་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡི་གེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་བར་གཞན་གྱིས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚོད་པར་འཇེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་དེ་མི་འབྱུང་བར་བར་ཚོད་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་དོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དངོས་བྱོགས་སྟོབས་ལྡན་ལྷས་བར་ཚོད་ཀྱང་འཇུག་པ་སྣུར་བས་མ་ཚོད་པ་ལྟར་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྣང་ལ། གཅིག་གིས་བར་མ་ཚོད་པར་འཇུག་པ་སྣུར་ཡང་དེ་འཇའི་འཁྲུལ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཅིག་ཅེས་ལྟ་ཡ་མཚན་ཆེའོ་ཞེས་མ་རངས་པའོ། །དེ་ལ་དབང་དུག་ཡུལ་དུག་ཐམས་

ཅང་དུས་གཅིག་པ་མིན་ཏེ་ཡིད་དབང་གཅིག་ལུ་ནི་འདས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ དོན་ལྟ་དང་དབང་ལྟ་དུས་གཅིག་ཚོགས་པ་ནི་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཤེས་པ་ ལྟ་སྟེ་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་དང་མཉམ་པར་སྟང་འགག་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ལས་ སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ལྟ་བོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་ལ་རྟེ་སྲིད་དུ་དེ་ལྟར་ སྐྱེ་བ་ན་རྒྱུན་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ནོན་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་ གནོད་པ་སྟོན་པའོ། །དེ་འང་སྐྱེད་མོས་ཚལ་གྱི་བཀོད་པ་མཐོང་བཞིན་མེ་ ཏོག་སོགས་ཀྱི་དྲི་ཡང་ཚོར་ལ། བྱང་བའི་གླུ་ཡང་ཐོས་ཤིང་། ཟུང་བསིལ་ བའི་རེག་བྱ་ཡང་མྱོང་ལ། འབྲས་བུའི་ངོ་མངར་བ་མྱོང་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ དབྱེད་པ་ཡང་རྒྱུ་བ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཆེད་དུ་ཡུལ་གཅིག་ ལ་ཡིད་ལྟག་པར་གཏད་པས་ཡུལ་གཞན་འཛིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུས་པ་ ཉམས་པར་བྱས་ནའི་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་མི་སྣང་ངོ།།

དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་རྟོགས་དཀའོ་ སྙམ་ན། རེ་ཞིག་གཟུགས་མཐོང་བཞིན་སྐྲ་ཐོས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ སོགས་ལ་བསམས་ཀྱང་བློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་རྟོགས་ཏུས་སོ། །དུ་

མ་ཅིག་ཅང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཆོ་དུ་མ་ནི་རྒྱུན་ཚོད་ཅིག་ཅང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་གཅིག་ལུ་ལའང་སྲོ་མེར་སོགས་དུ་མ་ཅིག་ཅང་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་འཇིག་པའི་ཆོ་དེ་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་སྣྲེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ནི་དོན་ཉེ་བའི་དབང་གིས་ཏེ་མེ་ལོང་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་བཞིན་ནོ། །མེ་ལོང་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལ་གཟུགས་གཅིག་གི་གཟུགས་བརྙན་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་མི་འཆར་བ་བཞིན་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཆོ་ལ་ཆོ་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་མི་སྲིད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཤེལ་ལ་ལང་མང་མེ་གཅིག་ལའང་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་སོགས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རིགས་མཐུན་པ་གཉིས་ཤར་ཡང་ཅི་འགལ་སྟམ་ན། དོན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཤར་བ་གལ་སྲིད། གལ་ཏེ་ཆོ་གཉིས་བཞིན་དུ་འཕྲལ་ནས་ཤར་ན་ཡང་རིགས་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ཐ་རོལ་ཚུ་རོལ་གྱི་རླུང་བ་གཉིས་སུ་དེས་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་ཅིག་ཅར་ཤེར་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་གྱི་གོ་སར་དང་རྣམ་པས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་གྱི་ནང་རིགས་མཐུན་པ་མེད་དོ། །རྟོག་མེད་རྣམས་ནི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་དབང་ལས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་སྟལ་མའི་རྒྱུ་ལས་ཡུལ་གང་ལ་གཞན་ཀུན་ཏུ་ཅིར་རྟོག་པ་ཙམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་དེ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྣང་ཡང་མཐའ་མེད་པ་མི་སྣང་སྟེ་ཐལ་བའི་དབང་པོ་དང་ཤེས་པས་ཉེ་ཚེ་བའི་ཡུལ་ཙམ་ལས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་དབང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ན་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྣང་བཞང་དུས་གཅིག་གཅོད་ལ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་གཟིགས་པཞང་སྲིད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པས་དུ་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱོང་གཉིས་གསུམ་དང་བྲངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་

བ་དེ་དག་གི་སྣང་བ་ལ་ཡང་ཐུབ་པར་ཆུང་ཟད་མེད་ནུ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ལ་བར་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་དང་། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བར་མེད་པའོ་ཞེས་འདོད་པཡང་ཡིན་ཏེ་རང་གི་རྟོག་པས་ལྟར་སྣོ་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལའང་རིམ་ཅན་དུ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཅིག་ཅར་འཇིག་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་མའི་མཐའ་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་སྟུར་བ་དེ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཚི་འཇིག་པ་སྟངས་པ

ལ་ལར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་སེམས་ཅན། །དོན་ཉེ་བ་ལའང་འཇིག་མེད་གང་།།
ཆགས་པས་གཞན་སྐྱེད་ཀུས་ཉམས་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྟོད་འགྲི་ཡོད།།

ཡུལ་ཉེ་བས་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་ཡུལ་ལྷ་གཅིག་ཅར་ཉེ་བའི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཡང་ལྷ་གཅིག་ཅར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡུལ་ལྷ་ཉེ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྷ་ཆར་མི་འཇིག་པར་གང་རུང་

རེ་འཛིན་པར་ཡང་མཐོང་བས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་འཛིན་པ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཚོགས་པ་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ཡང་ཚོང་དགོས་པས་ན། སྐབས་ལ་ལར་གཟུགས་མངོས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་པའི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ཅན་དེ་ནི་སྐྱེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཉེ་བ་ལའང་འཛིན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་སྐྱེ་སོགས་གཞན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་འདི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་ཡུགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། ཁྱོད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་ལྟ་བོ་རིམ་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་ན་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྟོད་པ་འདི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་ཁོ་བོས་ནི་སྐྱོན་དེ་ལྟར་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབེ་དགག་པ།

མཐལ་མེ་ལ་སོགས་སྣུར་འཇུག་པའི། །རྗེས་སུ་འཛིོ་བས་གནོད་པ་ཅན།།

མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འཕྲུལ་སྐྱེ་ཡི། །དེ་མཐོང་མཚམས་སྦྱོར་ལས་མ་ཡིན།།

མགལ་མེ་དང་ཐུག་ཤིང་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་སྡུར་དུ་འདྲུག་པའི་རྟེན་སུ་འགྱོ་བས་སྟེ་སྡུར་དུ་འདྲུག་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་སོང་བས་ན་འཕྲུལ་རྒྱུ་དེས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་མིག་དབང་གིས་བདག་རྟེན་བྱས་པ་ལས་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མ་ཚད་པའི་འཁོར་ལོར་འཕྲུལ་པ་འབྱུང་སྟེ། དབེར་ན་གྲུང་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་མིག་དབང་ལས་དེ་ཙོ་འཕྱོ་བར་སྣང་བ་སྤང་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རླུ་གཉིས་སྤང་གསལ་སྣང་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡི། འཁོར་ལོར་སྣང་བ་དེ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་སྤྲ་ཐྱི་རིམ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཤེས་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་འཁོར་ལོར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ནི་གཅིག་དུས་ན་གཅིག་མེད་པས་དུས་ཅིག་ཅར་གསལ་སྣང་ཡོད་མི་སྲིད་ལ། སྔར་སྐྱོང་བ་དྲན་ནས་དེ་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་སྐྱོ་འདོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཕྲེལ་བྱེད་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། དབང་སྐྱེས་རྟོག་བཟལ་རྟགས་ཡིན་དགག །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

ལ་ལ་དབང་སྐྱེས་ལ་སོགས་ཤེད། །བྱིས་པའི་བློ་བཞིན་རྟོག་མེད་དང་།།
བྱིས་པའི་རྟོག་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ། །བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་རྣམ་གག།
དེ་དག་གི་ནི་རྟོག་མེད་ཤེད། །བྱིས་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
བརྟ་ཡི་ཚུལ་དང་བྲལ་བའི་ཤེད། །དེ་ནི་ཤེས་ཀྱང་མི་འཐུབ་བོ།།
གལ་ཏེ་བརྟ་ལ་མ་བྱང་བའི། །ཡིད་ཡོད་དེས་ན་དེ་འདོད་ན།།
དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར། །འདི་འདྲ་འདི་ཡང་ལྷག་ལྷན་ཡིན།།
བྱིས་ལ་སྣང་བར་བྱེད་གང་ཡིན། །དེ་ཉིད་འདི་ཡང་བརྗོད་བྱ་སྟེ།།
དབང་པོའི་[41]རྣམ་ཤེས་ཤེད་བོ།།

ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྤེད་པའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་དེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་ཡོངས་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཚན་པོའི་དབང་བློ་དེ་དག་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་བློ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཞོ་ཞེས་པའོ་དུང་། དེ་ཡང་དེ་བསྟན་བྱས་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐད་

(41) སྐབས་ཐད་དེའི་རིང་། ཅཅཀཀ-ཅ། ཇ་ཚོན་ཞི།།

དུ་བྱེས་པའི་ཚྭོ་རྩྭ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བརྟ་ཉམས་པ་སྟེ་བརྟ་བྱེད་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སྣང་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་བརྟ་ཉམས་པ་ཅམ་གྱིས་རྩོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱེས་པའི་ཚྭོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩོགས་པར་མངོན་སུམ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ཅེ་ན། བརྟ་ཡི་རྒྱུ་རྩོགས་པ་སྟོན་སོང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱེས་པ་དེ་ནི་ཕྱིས་ཆད་པོར་གྱུར་ཀྱང་རྟོག་པ་ཙམ་བརྟ་བྱེད་ཀྱི་རྩོགས་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བརྟ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འཇེས་སྲང་གི་རྩོགས་པ་དེ་ཡིན་ལ་དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་བརྟ་མི་ཤེས་ཏེ་དྲན་དང་མངོན་འདོད་གང་ཡང་མེད་པར་དལ་ཡིའུ་ལ་ལྟ་བ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་འབའ་ཞིག་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དལ་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་བའི་ཟས་དང་གཉེན་སོགས་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱོ་བྱེས་པ་ལ་འང་ཡོད་པས་ན་དེ་རྩོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཞ་རོལ་པོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བརྟ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་ཡུལ་ལ་དབྱོད་ཀྱས་པ་ཡོད་པ་དེས་ནི་བྱེས་པ་ལ་ཡང་བརྟ་བྱེད་ཀྱི་རྩོགས་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་འབྱང་བར་འདོད་དེ་དེ་འདྲའི་ཡིད་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱེས་པའི་དུས་ན་

བརྟ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཡིད་དེ་ཏན་པོའི་དུས་ན་བརྟ་ཅན་གྱི་རྟོག་པར་སོང་བ་དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚོ་ལ་ཡང་ཏན་པོའི་དུས་སུ་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་བྱིས་པའི་དུས་ན་སྤྲུངས་འཕེས་རྒྱབ་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་བྱིས་པའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་བརྟ་མི་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལ་འགོག་བྱེད་མ་བསྟན་པས་ཅི་ཡང་མི་འབྱུབ་ཅེས་སོ། །དེས་ན་དབང་སྐྱེས་ཡིན་པའི་རྟགས་འདི་དང་བསྟུན་བྱ་རྟོག་མེད་ལ་རྗེས་འཇྲོག་བར་བ་བསྟན་པ་མེད་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟོག་བཅས་ལ་རྟགས་ལྡོག་པའི་གནོད་པ་ཅན་སྐྱབ་མི་ནུས་པས་ན་འདི་འདྲ་བ་ཡི་རྟགས་འདི་ཡང་སྐྱ་ལྡོག་ལྡན་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་སྐྱེས་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ཏེ་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའམ་སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་སྐྱོང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་བྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྣང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཏན་པོའི་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྣང་བའི་སྐོབས་འདི་ར་ཡང་བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། ཏན་བྱེས་ཀྱི་དབང་པོའི་བློ་ནི་རྟོག་བྲལ་དུ་འགྱུབ་དགའ་སྟ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་བྱིས་པས་བརྡ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་རྟོག་བཟལ་སྨྲས་པ་ཙམ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུངོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཤེགས་ཚུལ།

འདི་ས་ནི་རྫོང་སོགས་བཤད་པ་ཡིན།།

དབང་སྐྱེས་ཙམ་གྱིས་རྟོག་བཟལ་སྨྲས་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་ནི་སྡོང་བས་འཇུག་པ་དང་ཡིད་བྱུང་མིན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཀུན་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དབང་སྐྱེས་ལ་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་པ། དེ་བཞིན་སྡོང་བ་ལ་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་བསྟུང་བས་འགྱུབ་ཅིང་། གཞན་ཡིད་བྱུང་མིན་པའང་སྐྱབ་སྡུད་ཀྱ་འགྱུབ་མི་ནུས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་སྟང་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་དུ་རྟོག་བཅས་དགག་པ་ལ། དོན་སྤྱོད་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག །སྐྱེ་སྤྱོད་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། དགག་དང་བཞག་དང་དོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། རྣམས་འགོད་པ་དང་ཐོག་ཚེས་བསྟུན། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་བསྟུན་དང་རྣམས་འགོད་བའོ། །དང་པོ།

ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །འཇིལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི།།
བརྟུང་ནས་དེ་དག་སྤོངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཐོག་ཏུ་[42]གཞན་དུ་མིན།།
དེས་དབྱུག་ཅན་བཞིན་""""།

སྤྱི་ངོན་སྤྱོངཀྵ་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དོན་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོས་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དབྱུག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ན་ལང་གི་དེགས་དང་དཀར་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་འགྲོ་བ་སོགས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གོང་བུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་གསལ་བ་མཐོང་བ་ནི་དེའི་དེགས་ལ་སོགས་པའང་དག་དང་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འདོད་ཀྱང་། དེགས་དང་དེགས་ལྡན་སྤྱི་ངས་འཛིན་པ་འདི་ཙམ་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དབང་ཤེས་ལ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། དོན་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ལ་ཚོས་བཞི་འཛིན་དགོས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་དང་

(42) སྡེ་བདེ་དགེ་རིང་། ཀཀཀ-ཀ། ཙོ་ཁོག་ཀྱིས། །

ནེ་དེ་གང་ལ་ལྷན་པ་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བ་ལང་ལྟ་བུ་དང་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇྲེལ་བ་དུང་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀ་བ་ལང་ཞེས་པ་དང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དག་ཀྱང་ནི་བཟུང་ནས་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་ཚོས་སྡོམ་པར་བྱས་ཏེ། ཁངོག་དཀར་པོ་ཅན་གྱི་བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་དེའི་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་མ་བཟུང་བར་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནམ་ཡང་མི་ཀ། དེལེ་ན་སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟགས་ཚིགས།

""""དེགས་སོགས་ཀྱི། །བྱེ་བག་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།།

དེ་ལྟན་སྨྲོར་བ་ཡོད་མིན་པ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཁྱོག་པཉང་[43]མེད།།

དོན་སྨྲོར་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་ཡན་ཆུན་སྨྲར་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ནས་དེ་མཐོང་བ་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། དེགས་དང་བྲ་བ་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་དེགས་ལྟན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་

(43) སྐར་ཐང་དེའི་རིང། ཀཀ་ཀ-ཅ། ཁྱོག་པཉང་།

མཐོང་བའི་སྐོར་ནས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་སྡུད་དང་དོན་གཞན་སྟོང་བ་ནི་མཐོང་བ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ནས་ནུ་དབང་ཤེས་འདི་ལ་རིགས་སོགས་དོན་སྟོང་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅོཊང་མེད་དོ།།

སྐྱེས་བུ་དང་དབྱུག་པ་བ་ལང་གི་རྣ་དང་རྣ་བ་སོགས་མཐོང་ཡང་རྣམ་པར་མ་ཚད་པར་གནས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་མཐོང་གི་དེ་དོན་སྟོང་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་མོ། །དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཡུལ་རི་ལ་པོ་གཅིག་ནི་སྣང་བ་མེད་ལ་ཆ་བཅས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་ནི་དོན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་ནས་མ་བཟུང་གི་བར་དུ་དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབས་པ་ལ། རིགས་གཞན་ཁས་ལྡངས་དགེ་གིས་གཞོད། །དེ་དག་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ། །དེ་ལ་བྱགས་པས་སྐྱབ་མི་ནུས། །དེ་བཞིན་རྗེས་

དཔག་མེད་པ་འོ། །དང་པོ།

རྗེས་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ཡང་སྣང་དང་གསལ་བར་སྣང་།།
ཁ་དོག་དབྱིབས་ཡིག་རྣམ་པ་ཡིས། །སྟོང་པ་བ་ལང་ཉིད་དུ་བརྗོད།།

རིགས་ནི་རིགས་པ་ལྟར་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་འདི་མ་གྲུབ་སྟེ་ཐུན་མོང་རྗེས་སུ་འཛིན་བའི་སྤྱི་ཚད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དོན་དུ་ཡོད་པར་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སུ་འཛིན་བ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་གསལ་བ་དེའི་མིང་གི་སྐྱེ་དང་གསལ་བ་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྟེ་ལྟ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྤྱི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཡིས་སྟོང་པ་ལ་བ་ལང་གི་སྤྱི་འམ་བ་ལང་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ་སྤྱི་ནི་རྟག་གཅིག་ཚ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པས་སོ།།

དེས་ན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱི་ར་སྤྲོ་བཏགས་པ་དེ་བོར་ནས་རྗེས་སུ་འཛིན་བ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་དེ་ནི་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉེན་པ་དེ་དག་མངོན་སུམ་ཐྱོས་མི་འགྲུབ་ལ། གང་སྨྲོ་ངོ་དེགས་ཐ་དད་མ་གྲུབ། །
གང་གིས་སྨྲོ་ང་བ་འཛོད་འདུ་ཡང་། །དད་པོ།
དེ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། །མིག་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་མེད་དེ།།
སྣང་བ་གཉེན་ནི་མེད་ཐྱེར་རོ། །ཆོས་དང་བཞིང་རྟེན་པར་དཀའ།།
རྟོག་ཡུལ་ན་སྣང་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་
ཀྱུར་བའི་སྨྲེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་དུ་ཆུང་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོག་ངོར་སྣང་བ་
ཅམ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མེད་དེ། མིག་གིས་
གསལ་བ་མཐོང་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྨྲེ་དེ་འདྲ་མཐོང་ན་དེ་གཉེན་ཀ་དབང་
པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་དགོས་ནའང་དེའི་ཡུལ་ལ་སྣང་བ་གཉེན་ནི་མེད་
པར་མངོན་སུམ་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཐྱེར་རོ། །ཡུལ་གཉེན་མི་སྣང་བ་དེས་ན་
ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་ལ་རིགས་དང་རིགས་ལྡན་འཇོག་པའི་ཚོར་ཐ་དད་པ་
ཉི་ལྟར་བརྟགས་ནའང་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ་ཀ་བ་ལ་སྣམ་བུའི་ཚོར་ཞིན་ནོ།།
གཉེན་པ་གང་གིས་སྨྲོ་ང་བ་འཛོད་འདུ་ཡང་
དབང་པོས་འཛོད་འདུ་འཇོག་མེད་ཐྱེར། །འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས།།

དབང་ཡུལ་ལ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་སྟེ་འཛོད་པ་འདུ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་ཡང་དབང་པོས་འཛི་ལ་འཛིའི་ཞེས་འབྱེལ་བ་མཐོང་ན་འཛོད་འདུ་ཉིད་དབང་པོས་འཛིན་དགོས་ན་ཡང་། དབང་པོས་འཛོད་པ་འདུ་བ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛོད་པ་འདུ་བ་ནི་མཚོན་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་རྟེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་ཁས་བླངས་ལ། དེ་དབང་པོས་མཚོན་སྐབས་འཛིན་ན་མིང་དང་མི་རྟག་པ་སོགས་དངོས་པོ་དེའི་ཚེས་རྟེ་སྟེང་བཞང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པས་ཀྱང་གནོད་དོ། །རིགས་དང་རིགས་ལྡན་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་ཞིང་འཛོད་འདུ་བར་དབང་པོས་མ་བཟུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་རིགས་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་འབྱེལ་བ་ནི་དབང་པོས་མཚོན་སྐབས་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

བསྟན་པ་དེ་ལ་བྱགས་པས་སྣུན་མི་ནུས་པ་ལ། དངོས་དང་དོགས་པ་སྣང་བ་གཉིས། །དང་པོ།

སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཞེས། །སྒྲ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱས།།

བ་ལང་ལ་རྣ་ཞེས་འཇིག་རྟེན། །རྣ་ལ་བ་ལང་འཇིག་རྟེན་མིན།།
བ་ལང་ཞེས་བྱ་ཡན་ལག་ནི། །ལྷག་མ་རྣམ་བཅད་དམིགས་མེད་ཕྱིར།།

སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་བ་ལང་ལ་རྣ་ཡོད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་། གྲགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟར་གྲགས་པ་དོན་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བས་འཕྲོད་འདུ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་འདི་དུག་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་བུ་བརྟ་བྱེད་པ་སོ་དང་གི་རྟོག་པ་དག་གི་ས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བ་ལང་ལ་རྣ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་ཀྱི་རྣ་ལ་བ་ལང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་མིན་ན་ཡང་། རྣ་དང་བ་ལང་ཐན་ཆུན་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་དེ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་རྣ་ལ་འང་བ་ལང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་གཉིས་ཀར་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལ་དེ་

གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་ན་བ་ལང་རྭ་ཅན་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་སྨོས་ན། བ་ལང་ཞེས་བའི་སྒྲས་ནི་རྭ་ནས་རྩིག་བའི་བར་གྱི་ཚོས་ཅན་ལིང་ལིང་པོ་དེ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བ་ལང་རྭ་ཅན་ཞེས་བའི་སྐབས་སུ་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེས་རྭ་མ་གཏོགས་བའི་ཡན་ལག་ཀྱེ་གས་མ་གཞན་ཀུན་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ལྡོག་མ་དེ་ཀུན་ཀྱང་རྭ་དང་རྟོག་བར་བཅད་པ་དཔེ་གས་པ་མེད་བའི་ཕྱིར་ཏེ་མི་གཙོ་གས་ཡན་ལག་ཀུན་དང་ལྡན་བའི་གོང་བུ་དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྭ་ཡང་འབྱར་བ་ལྡར་སྣང་ཞེང། དེ་ལྟ་བུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་བ་ལང་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ཅིང་དེ་གཉིས་འཕྲོད་འདུས་མི་བྱེད་བར་འབྲེལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ལ་མི་གཡོད་ཅེས་བའི་སྐབས་སུ་མི་ལས་གཞན་བ་ལང་གི་སྒྲས་ཡུལ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་བ་ལང་གི་ཡན་ལག་ཏི་སྟེད་པ་ལ་སྦྱངས་ཀྱང་ཆུལ་དེ་འདྲ་བས་ན་ཡན་ལག་ཏི་སྟེད་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་ཞེས་པ་དོན་དུ་ཏི་ལྟར་བྱབ་སྟེ་འདི་དག་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

བཀའ་དཔོན་བསྟོང་ཀ

སྣལ་མ་དེ་ཁར་རྣམས་ཀྱི་[44]སྣམ་བུ། །འདི་ཞེས་སྣལ་མ་འདུས་བྱས་ལས།།
ཕྱིས་འབྱུང་འབྲས་བུར་བརྟོད་ཡིན་གྱི། །རི་ལྟ་བུར་ཡང་དུས་གཅིག་མེན།།
ཁགའ་ཡིས་རྒྱུ་སྦྲོ་བཏགས་པ་ཁམ། །སྦྲ་ཡི་རྐེན་ནི་སྟོན་པ་ན།།
སྣལ་མ་གཅིག་ནི་བཀར་བྱས་ལ། །འབྲས་ལ་སྣལ་མ་ཞེས་འདྲུག་འགྱུར།།
ཐན་གདགས་ཐན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དམ། །རྣམ་པར་ཚད་མེད་སྣང་བཉིག།
འཁྲུལ་མེད་ཅན་ཤེས་དང་ཡོ་ཡི། །ཁང་ལ་[45]སྦྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་དངོས།།

འཇེལ་བ་དོན་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པ་ན། དེ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྣམ་བུའི་རང་མཚན་ལ་མཚུ་བ་མོ་འཚུགས་པ་དང་། སྣམ་བུའི་དུས་ན་སྣལ་མ་འདིའོ་ཞེས་སྣལ་མ་རེ་རེ་ནས་བསྟན་དུ་ཡོད་པས་ན་རྟོག་པས་སྦྲོ་བཏགས་པ་ལ་རང་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་རྗེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣམ་བུ་ནི་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་ཐགས་པས་འདུས་བྱས་བ་ལས་ཕྱི་ས་འཕྱིང་

(44) སྣར་ཐང་དེའོ་སྙེད། ཅཅ་ཀ-७। ཁ་རྣམས་ཀྱིས། །
(45) སྣར་ཐང་དེའོ་སྙེད། ཅཅ་ཁ-१। ཁ་བརྟ་ཡི། །

བའི་འབྲས་བུ་སྣམ་བུར་དམིགས་ནས་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དེ་དང་གཅིག་ཏུ་སྦྱོ་བཏགས་ཏེ་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཇི་ལྟར་བྱུར་ཡང་སྔར་གྱི་སྣལ་མ་དང་དལ་ལྡའི་སྣམ་བུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྣལ་མའི་རང་བཞིན་མ་གྲུར་བཞིན་དུ་སྣམ་བུ་མེད་ལ་སྣམ་བུའི་དུས་ན་སྔར་གྱི་སྣལ་མའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣལ་མ་ལ་སྣམ་བུ་ཡོད་ཅེས་ཇི་ལྟར་གདགས་སྐམ་ན། བརྟ་བྱེད་པ་ཡོ་འགའ་ཡི་རྒྱུ་སྣལ་མ་དེ་འདུས་བྱས་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུར་སྦྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྣལ་མས་ཀྱང་ལྷགས་སྐྱོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཐགས་སུ་བཟུང་པ་སོགས་དོན་མེད་དོ། །འམ་ཞི་མ་དང་སྡུད་པའི་ཚོགས་ཀོ །ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་འགགས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་སྣམ་བུའི་དུས་ན་སྣལ་མ་དེ་རེ་ནས་ཀྱང་བསྟན་དུ་ཡོད་པས་སྣལ་སྣམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་མེད་ཟེར་ན། སྣལ་མ་རྣམས་ཐགས་སུ་བཟུང་ནས་འདུས་བྱས་པ་ན་ལྷགས་སྐྱོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིང་པོར་སྣང་བ་དེ་སྣམ་བུ་

ཡིན་ཞིང་སྣལ་མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་སྣམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་
གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་སྣམ་བུ་ཞེས་པ་སྣལ་མ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་མིང་
དུ་བྱས་ནས་སྣལ་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡི་རྗེན་ཞེ་དམིགས་བསལ་ཏེ་སྟོན་པ་ནུ་
ཚོགས་ཅན་གྱི་བེ་བྲག་སྣལ་མ་གཅིག་ནི་འོགས་སུ་བཀར་བར་བྱས་ལ།
དེ་འདྲའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྣམ་བུ་ལ་སྣལ་མ་ཡོད་པ་
ཡིན་ན་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བ་ལང་ལ་བརྟེད་
པ་བཞིན་བརྟེད་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བརྟེད་པར་ཟད་ཀྱི་སྣལ་སྣམ་ཐ་དད་དུ་
དུས་མཉམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོན་ཡང་ལགས་སྣལ་མ་རེ་རེ་ནས་མངོན་
སུམ་བྱབ་ཀྱང་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཡན་ལག་ཅན་སྣམ་བུ་མེད་ན་
ལྟགས་སྐྱོན་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཐལ་ཞིང་། སྣམ་བུའི་མིང་
ཡང་སྣལ་མ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ཡང་དེའི་སྟོན་དུ་སྣམ་བུའི་
དངོས་མིང་ནམ་ཡང་མ་བྱུབ་པས་ན་བཏགས་མིང་དེ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། བ་
ལང་གི་དངོས་མིང་སྟོན་དུ་མ་བྱབ་ན་ཁྱད་བུ་སོགས་ལ་གདགས་སུ་མེད་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་སྣལ་མ་དང་ཡན་ལག་ཅན་སྣམ་བུ་དུས་

གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁན་ཆུན་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་
པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་ལྟགས་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་གང་
ཞེག་སྨན་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་ཚོགས་ཅན་སྨལ་མ་ཁན་ཆུན་ལྟགས་སྐྱོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་
ཁན་གདུགས་བྱ་དང་ཁན་འདོགས་བྱེད་དུ་གཞས་པ་ཉིད་དུམ། སྨལ་མ་ཁན་
ཆུན་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་ཡིང་པོར་སྨང་བ་ཉིད་ལ་སྨན་བུ་ཞེས་པའི་
མིང་འདྲུག་ལ། མིང་དེས་ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྲོ་འདོགས་པའི་
འགྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཅིང། དེ་ཡང་བརྡ་བྱེད་པ་
པོས་ཐོག་མར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་ཡི་བརྡ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དེའི་སྐྲོ་ད་
ཡུལ་ལམ་བརྗོད་བྱར་སོང་བ་གང་ཡིན་པ་ལྟགས་སྐྱོབ་སོགས་གྱི་དོན་
བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨན་བུའི་མིང་
ནི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་གྱི་བཏགས་མིང་མིན་ལ་ལྟགས་སྐྱོབ་
ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྨལ་མ་གཅིག་སྨན་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་དེ་བཞིན་རྟེ་སུངས་ལེའུ་ལ། མདོར་བསྡུན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་ཅན། །དེགས་སོགས་ལ་ནི་རྟེ་ས་དཔག་མེད། །དབྱག་པ་ཅན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང་། །ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས།། དངོས་པོ་ལས་ནི་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་དེགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་བྱུབ་པ་ལ་ནི་རྟེ་ས་སྐུ་དཔག་པ་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱབ་ན་འདིའི་དེགས་སོ་ཞེས་སོགས་འབྱེལ་བ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ཀྱང་ཡིན་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་མི་དགོས་པར་དོན་ལ་འབྱེལ་བའི་མཐུན་དུ་ཡང་དག་པའི་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་མཐུན་དུ་ལེར་འདོད་པ་དབྱུག་པ་ཅན་དང་རྭ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྱེལ་བ་འབྱུབ་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་བློས་བཏགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དབྱུག་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ཡན་གང་དུ་མཐོང་བ་ལ་འབྱེལ་བ་མེད་དེ་ཀ་བྱམ་བཞིན་དང་། བར་མ་ཆད་པར་སྣང་

ནས་ཡང་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བ་རྒྱང་ཞིང་། དེ་ལ་འཇང་བར་མ་ཚད་པར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས་འབྱེལ་བ་སྟོས་མ་བཏགས་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འབྱེལ་བ་གང་ཡང་སྣང་མི་ནུས་ཏེ་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དབྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐོང་བ་ནི་བར་མ་ཚད་པའི་སྣང་བ་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་མཐོང་གི་དོན་ལ་དོན་སྟུར་བ་ཞེས་པའི་འབྱེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་བཤཊ་པ་ལ། དམ་བཅའ་བརྗོད་དང་དེ་དག་གི །འཐད་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ།

དངོས་པོ་ཁང་བཟང་ཐེང་སོགས་ཀྱི། །སྐྱ་ཡང་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེན།།

བ་ལང་གི་རིགས་དང་བ་ལང་གི་དཀར་པོ་བ་ལང་གི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་སྤྲལ་མའི་སྤྲམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཅོག་པས་ཐ་དད་པ་ལྟར་བསྟན་ནས་འབྱེལ་བ་སྐྱབ་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དོན་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་རྟོངས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཚོག་གིས་བསྟུས་ཏེ་ཚོག་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་བཞིན་དོན་ལ་འབྱེལ་ཡུལ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱབ་

ཅིང་འཛོད་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟལ་བ། ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཁྱད་བཟང་གི་ཕྱེད་བ་ཞེས་པ་དང་། ཁང་བཟང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡང་གཞི་དེ་དག་ལས་གཞན་པར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་སྐྱོས་པ་མིན་པར་མཐོང་ན་ཚིག་ཐ་དད་པའི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་དོན་ཡ་ཐ་དད་ཡིན་པར་སེམས་པའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

དེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྗས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། །བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་པོ་འདི་ས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་འདི་ཙ་འདུ་ས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དེ་ཚིག་དོན་དྲུག་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཚེས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་དོན་མེད་ལ། ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་ནི་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་ས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་སྒྲ་བཤད་ཉམས་སོ། །ཁང་བཟང་གི་ཕྱེད་བ་ཞེས་པ་དེ་ཁང་བཟང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཕྱེད་བ་

ཞེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་དོན་དྲུག་པོ་གང་དུའང་མ་འདུས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁང་བཟང་ཞེས་པ་ཇ་སོན་ཏེ་རྫོ་ཤིང་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྟུལ་བྱིས་ཡན་ལག་ཅན་བྱི་ཇ་སོ་རྩོམ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཁང་བཟང་ཇ་སོན་ལ། ཞེང་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ཇ་ལ་བཞེན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཁང་བཟང་གི་ཞེང་བ་ཞེས་པ་མི་འབྱེལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་འཐད་པ་ཡེགས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁང་བཟང་ཞེང་བ་ལྷན་པ་མིན། རིགས་ཀྱང་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། བཏགས་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཁང་པ་ལྷན་ཡིན་ན། དེ་ཞེང་དེ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན།།

གལ་ཏེ་ཁང་པ་བཟང་པོའི་ཞེང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁང་པ་ལྷན་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཁང་བཟང་དེ་ཡི་ཞེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དོན་དྲུག་གི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ལ་ཡོན་ཏན་མི་བཞེན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་

ཁས་བླངས་ན་འདིར་ནི་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་དང་ཁང་བཟང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དུ་འཇེལ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཁང་པ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་བཟང་པོའི་སྒྲ་ཡུལ་གང་ཡིན་སོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་སྩལ་པ། ཅིགས་ཀྱང་ཡིན་པར་དགག་པ།

གལ་ཏེ་དེགས་ཡིན་ཁང་གཅིག་ཀྱང་། །ཤིང་བཞིན་ཐེང་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར། ཐེང་མང་པོ་ལ་དེ་ཡི་སྒྲ། །རྡེ་ལྟར་དེགས་ལ་དེགས་མེད་ཕྱིར།།

ཁང་བཟང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་མི་རུང་བས། གལ་ཏེ་ཐེང་བ་ཞེས་པ་དེ་ལྷན་པ་དེའི་དེགས་ཡིན་ཏེ་དེགས་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཁང་པ་གཅིག་ཀྱང་དེས་ན་ཤ་བ་གཅིག་ལའང་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ་ཐེང་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁང་བཟང་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་ལ་ཐེང་བ་ནི་དེའི་དེགས་ཡིན་པས་ལྷན་པ་ཡོད་ཙམ་ནས་དེའི་དེགས་ཡོད་པས་ཁྱབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་ཟེར་ཀུས་ཏེ་ཁང་བཟང་གཅིག་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་

བ་ཞེས་བརྗོད་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཁང་བཟང་གི་ཐྲེད་བ་མང་པོ་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཐྲེད་བའི་ཐྲེད་བ། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེད་བ་ཆེན་པོ། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེད་བ་མང་པོ་སོགས་དེ་ཡི་སྒྲ་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཐྲེད་བ་ཐྱི་མའི་སྒྲ་དང་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྒྲ་མིན་པར་དེ་གས་ཀྱི་སྒྲར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་ཁང་བཟང་གི་དེ་གས་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་དེ་གས་ལ་དེ་གས་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཐྱི་རེ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་བཀག་པར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་ལ། གཞན་ཀྱི་ལ་འདོད་པའི་དངོས་བཀག་པ་གཅག །གྲུབ་དོན་དང་ལུགས་དངོས་བཀག་པ་ཞེས། །དང་པོ་ལ། ཞན་ཚུན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དང་། །དང་ཚིག་འགལ་བའི་དབེ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ།

ཐྲེད་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས། །ཉེར་བརྟགས་ལས་འདོད་གང་ཡིན་པ།། དངོས་དང་ཁྱད་མེད་རྟམ་ཤེས་ཀྱིས། །གཟུང་བྱ་ཉིད་ཐྲེད་ཉིད་ཉེར་བརྟགས་མིན།། ཁང་བཟང་གི་ཐྲེད་བ་དང་ཁང་བཟང་གི་གོང་ཁྲེར་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་སྡ་མ་ལས་བརྗོད་དོན་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་

ཉེར་བརྟགས་ཙམ་ལས་འཇུག་པ་སྟེ་བཏགས་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་གྱང་ཡིན་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་དེ་སོགས་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་མིང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་དང་འདིའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཁྱད་ཅི་ཡང་མེད་པར་རྟོག་ཏུ་ཡང་སྣང་མེད་ཅིང་། ཁྱད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་ཤིང་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཉེར་བརྟགས་མིན་ཏེ་ཁང་བཟང་གི་ཐེང་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་མེད་ན་དེ་སོགས་ལའང་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་བཏགས་ཡིན་མིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་ནགས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཟག་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ནགས་ལ་མེ་ཏོག་མེད་ཀྱང་ཤིང་གི་རྫས་ལ་མེ་ཏོག་ཡོད་ལ། མེ་ཏོག་དང་གང་ཟག་གཉིས་རྫས་ལ་འཛོད་པ་འདུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནགས་ལ་མེ་ཏོག་འབྲེལ་བར་བཏགས་ཞེས་ཁྱོད་འདོད་ཀྱང་ཐེང་བ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བར་གདགས་པའི་ས་བོན་ཡང་མེད་དེ། ཁང་བཟང་དང་ཐེང་བ་རྫས་མིན་པར་འདོད་ཅིང་ཐེང་བ་དང་ཆེན་པོ་

སོགས་ཁང་བའི་རྟོ་ཤིང་སོགས་རེ་རེའི་རྩས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཀའ་བསྩལ་བ་རང་ཚོགས་ལས་བའི་དུས་སྟོན་པ།

དངོས་སུ་མངོན་པར་འོངས་པ་ལའང་། །རྒྱུ་གཞན་མེན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས།།

དུག་རྣམས་ལ་ནི་ཚོག་དོན་སྐྱ། །རྒྱུ་གཞན་གང་ལ་ལྷོས་པར་མཐོང་།།

ཁྱེད་རང་གི་མིང་དེ་དངོས་སུ་འཇུག་པའམ་དངོས་མིང་དུ་མངོན་པར་འོང་པ་རེ་ཆེན་པོ་དང་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་ལའང་ཁྱོད་གཞི་དང་ཁྱོད་ཚོས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གཞན་དང་གཞན་ལས་སྐྱ་གཞན་དང་གཞན་འཇུག་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་ནི་བཏགས་པར་འདོད་པ་འདི་དང་མཚུངས་ཏེ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་དེས་པར་དངོས་མིང་ལ་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་པ་རེ་ངོས་སྐལ་བ་ཐོབ་པ་ཡོད་དགོས་ན། རྩས་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཐུན་མོང་དུ་ཚིག་གི་དོན་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་འཇུག་པ་དེ་རྒྱུ་གཞན་གང་ལ་ལྷོས་པར་མཐོང་སྟེ། དུག་པོ་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་ཡོད་ན་ཚིག་གི་དོན་བདུན་པའང་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ་དུག་ལས་གཞན་མེད་ན་དེ་ལ་དེ་

ཡང་བཀག་མི་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ལྡེའུ་བྱམ་པ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ན་ཟངས་བྱམ་སོགས་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མིན་པའི་བྱམ་པའི་རིགས་ལ་དངོས་མིང་དུ་གྱུར་པ་དེ་བྱེ་བྲག་ལ་བཀག་མི་དུ་འགྱུར་རོ།།

ཁོ་ན་རེ། མི་འགྱུར་ཏེ་ཚིག་གི་དོན་ཞེས་པ་དང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ནི་རིགས་བརྗོད་ལ། རིགས་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པའི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱམ་པའི་སྒྲ་རྟས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རིགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ།།

གཉིས་པ་སྒྲའི་དོན་རང་ལུགས་དངོས་བཀག་ནཞག་པ་ལ། དངོས་དང་བཀག་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟེན་བྱའ་མི་དགོས། །དང་པོ།

རྟེ་ལྟར་གྲགས་ལས་བྱའ་གང་ཡིན། །དངོས་དང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།།

གང་ལ་དེ་སྐད་བརྗོད་པལ་པ། །དངོས་ལ་དངོས་མེད་བཀག་ཕྱིར་རོ།།

བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་བཀག་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་བརྗོད་བྱ་ཕྱི་

རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ཟུ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འཕད་དེ། དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་རྟོག་ཡུལ་གང་ལ་ཐོག་མར་བརྟགས་ཤིང་སྒྲུབ་བ་དེ་ཉིད་ལྟར་ཡང་ལྟ་བ་ཙམ་ལས་དེའི་མིང་དུ་སྨྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་བྱ་དེ་ཡི་དངོས་མིང་དུང་། སྔ་མ་བཀག་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་དུང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གང་ལ་སྔ་མའི་མིང་དེ་སྐད་བཏགས་ཤིང་བརྗོད་པ་ནི་ཐལ་བ་སྟེ་བཏགས་མིང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཡིན་པ་ནི། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བྱ་བ་སྒྲུབ་ནུས་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པས་དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་བྱ་དན་པ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

བཀའ་དྲིན་པ་དེས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཉིད་མི་དགོས་པ།

གྲགས་པ་བརྟག་ཡི་རྗེས་འཚོ་ཅན། །དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འཚོ་ཅན།།

ཐ་སྙད་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །སྟེབ་སྦྱོར་མིང་དང་སྒྲ་ཚ་བཞིན།།

དོན་གང་ལ་མིང་དེ་ད་གྲགས་པ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་སྟོབས་ལས་མ་ཡིན་

ཏེ། བརྟག་བྱ་བཏགས་པ་དེ་ཡི་རྟེན་སྣ་འཛིན་བ་ཅན་ནོ། །བརྟག་བྱ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྐྱེས་བུ་བརྟག་འདོད་གས་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟེས་སྣ་འཛིན་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མིན་ན་བརྟགས་ཅིའི་ཕྱིར་འདོགས་ཟེར་ན། ཕྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡི་གེའི་ཕྱི་ཡང་བཀོད་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ལ་མེ་ཏོག་ཟེང་འཛིན་པོགས་མིང་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་མེ་ཏོག་གི་ཟེང་བ་བརྟུང་བ་ཡོད་དགོས་པ་མིན་པ་དང་། སྒྲ་ཡི་ཚ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་རྒྱན་གྱི་ཚ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་ལ། བྱིངས་དང་། མིང་དང་། རྒྱན་དང་། དེ་དེ་དེ་ལ་འང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པའི་མིང་འདོགས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་བཏགས་མིང་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་ལ་མིང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོན་ཐ་དད་པ་དེ་དེ་སོ་སོར་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སི་གཅིག་ལ་འང་རྒྱན། རྣམ་དབྱེ། རྣམ་དབྱེ་དང་པོ། རྣམ་དབྱེའི་རྒྱན། རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཚོག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བརྗོད་ཀྱང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་གོ་བ་སོ་སོར་སྟེང་མོད་དོན་ཐ་དད་པའི་བརྗོད་བྱ་དེ་དེ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དོན་སྤྲོ་རྟོག་པ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་གཞན་སེལ་ཡིན། །དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་འོ། །དང་པོ།

ཐ་དད་ཀུང་གང་དངོས་ཆོས་ཀྱིས། །དེ་འཇུའི་རྟགས་ཤེས་རྒྱུ་ཡི་ནི།།
དོན་དེ་དག་ལ་ཤེས་པ་དེ་ས། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་ཡིན།།
ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་པར་ནི། །རྟོགས་ལ་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ།།
དེ་ཕྱིར་དེ་འབྲས་མེད་བྱལ་བ། །རྗེས་འཇྱོ་དངོས་གཅིག་ཡོད་མ་ཡིན།།
དངོས་རྟགས་ལ་ཡོད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དངོས་ལ་མཉན་པ་དེ་མཐའ་ཅན།།
ཕྱི་རོལ་ཏུས་པ་རྟམ་གཅོད་ལ། །དེག་པ་མེད་ཀུང་སྐྱེ་ནི།།
རྟམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་རྟམས་དང་འབྲེལ།།
དེས་ན་གཞན་སེལ་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །མཉན་པ་གཞན་སེལ་བྱེད་པར་བརྗོད།།
ཕྱི་རོལ་པ་རྟམས་ན་རེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་དོན་སྤྲོ་རྟོག་པ་མེད་ན་བ་
ལང་དཀར་ཟལ་དང་ནག་པོ་མཐོང་བ་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་
མི་འགྱུར་ཞིང་། རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱས་ཀྱང་རང་མཚན་གོ་བར་

མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་མེད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། གསལ་བ་རྣམས་ཐུབ་དང་ཀྱང་གང་ཞིག་གསལ་བ་རང་གི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་མཚུངས་པའི་དབང་གིས་ན་སྣང་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡི་ནི་གཟུང་དོན་དེ་དག་ལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་རྣམ་པ་རྟེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་མེན་པ་དེགས་གཅིག་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་པའི་སྒྲི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བཞང་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་བུམ་འཛིན་གྱི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུའང་རང་མཚན་ནོ་ནོའི་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནའང་སྔ་ན་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྒྲིང་བུམ་འཛིན་ཤེས་པ་ཞེས་དེགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྔར་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྒྲིང་དོན་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དེ་མིན་ཆམ་པར་བྱལ་བའམ་གཞན་སེལ་བ་ཅམ་ཁྱད་པར་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་

བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་སེལ་དེ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་མཉན་པ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འདྲུག་པ་དེ་ནི་གཞན་སེལ་བ་དེ་ཡི་མཐའ་ཅན་ཏེ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ད་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་ལ་རེག་པས་སྒྲས་རང་མཚན་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲར་རྟོག་པའི་ཤེས་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་སྒྲས་བརྗོད་བྱར་བཀའ་བ་དང་། རང་མཚན་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་བཀའ་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཞིག་རང་མིན་རྟག་པར་གཅོད་པའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་རེག་པ་མེད་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་དེར་སྣང་བ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟར་སྣང་ལ། རྟོག་སྣང་དེ་ནི་རང་མཚན་དེ་ཡི་གཞན་སེལ་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་རྟག་པ་སྤྱི་དང་བརྟག་བསྟེས་ནས་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འབྲེལ་བ་དེ་ས་ནུ་སྐབས་རང་མཚན་གོ་བ་ནི་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་མཉན་པའམ་སྐྱེ་བརྗོད་བྱ་ལས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའམ་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་

པར་བརྗོད་དོ།།

གཉེས་པ་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ཚུལ་ལ། སྣང་བརྙན་ཐེ་ཚོམ་མེད། །སྣང་བརྙན་བསྟེན་པས་བསྟོད་བྱར་རྟད། །དང་པོ།

ལྟོག་པ་བཞིན་དུ་སྐྲ་དག་ལས། །ཤེས་ལ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་།།

གང་དེ་འང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་འཁྲུལ་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་ཡིན།།

དེ་ནི་མཉན་པས་བརྗོད་པ་ན། །དོན་གྱི་ཚ་གང་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

དེ་མ་རྟོགས་ན་དེ་དོན་ཅན། །བརྫུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་འགྱུར།།

སྐྱས་དོན་ཚ་ནི་: ཅི་བརྗོད་[46]ཅེས། །དེ་ལ་གཞན་མེལ་བརྗོད་པར་བྱ།།

ཏཱམ་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་མེད། །དེ་བརྗོད་དེ་ལྟར་དོན་བརྟེན་ཡིན།།

རྗེས་འཇོ་: ཅན་སྐྱས་[47]རྗེས་འཇོ་ཅན། །དོན་གྱི་འབྲས་ཡིན་མཐོང་གོམས་པས།།

སྐྱལ་དེ་འང་རྗེས་འཇོ་མེད་པ་ཅན། །ཆྭོ་ལས་ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་རོ།།

དོན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཀུན་ལས་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་དེ་མཐོང་བ་ན་ཡང་ཐུན་མིན་

(46) སྐྱར་ཐང་དཔེ་ཅིང་། ཀཀ০ཀ-ཀ། ཁ་སྐོར་བརྗོད།

(47) སྐྱར་ཐང་དཔེ་ཅིང་། ཀཀ০ཀ-ཀ། ཁ་ཅན་སྐྱ།

དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་སྣང་ཞིང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་རྟོག་ཡུལ་ནི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བའི་བརྡ་བྱས་པས་མིང་དོན་བསྟེས་ཏེ་གོམས་པ་ན་དངོས་པོ་རང་གི་ལྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དུག་གི་རྒྱུན་ལས་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཤི་རྟོག་ལྟོར་ལྟིར་བ་ཅན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་གཅིག་དེ་འདི་དོན་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་མིན་ཡང་བློ་སྣང་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་འབྱུང་ཞིང་དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་སྔར་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་ཐོང་བའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཅོ་ལོ་ལ་སོགས་པའང་བདེ་སོགས་གཞན་ཐོང་བའི་རྣམ་པ་ལས་དེ་ར་སྤྲོ་བཏགས་པའི་བློ་ཉིད་བཟུང་བ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་རང་གི་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་སྐྱས་བརྟེད་བྱ་ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མཉན་པས་བརྟེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ན། དེས་དོན་ལྟོ་ལྟིར་བའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་ཚ་གང་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཧང་གི་བློ་རྟོག་དེ་ཙམ་བརྟེད་བྱར་བྱེད་པའི་བུམ་པ་ཞེས་ནམ་བརྟེད་པ་ན་སྣང་བཏུག་ཅིག་ཏུ་མི་འཐུལ་བར་བློ་སྣང་ཙམ་པོ་དེ་

ལ་གོ་བ་ཞེག་ན། རང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་སྐྱོང་བརྟེད་པ་ཙམ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཚུ་སྐྱོར་བའི་དངོས་པོ་ལེན་པ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པ་དེ་དེའི་མིང་གིས་མ་རྟོགས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནམ་ཆིང་དུ་སྐྱོར་བ་ཅན་གྱི་བརྟུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོན་འདོད་ཀྱི་བརྟེད་བྱ་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མི་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་ནས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན་དོན་དམ་པར་བརྟེད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་དགུ་གཅིག་དོན་གོ་བ་ཙམ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མྱོང་བས་བྱག་པ་ཡིན་ལ། རྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཚ་དག་ནི་ཅི་ཞེག་བརྟེད་པར་འདོད་ཅེས་བ་དེ་ལ་དོན་དེའི་དེ་མིན་གཞན་སེལ་བའི་ཚ་དེ་ཙམ་བརྟེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟེད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་རང་མཚན་དངོས་དང་དེ་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བའི་དེགས་དང་ཤེས་པའི་རང་མཚན་གང་ཡང་བརྟེད་བྱར་མི་འཐད་ལ། རྟོད་བྱེད་སྐྱས་དེ་མིན་བསལ་བ་ཙམ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱམ་སྐྱས་བྱམ་མིན་བཅད་པས་བྱམ་པ་ཙམ་གྱི་ཡོ་བ་སྟོན་ལ་བྱམ་མིན་བཅད་པ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་

ན་ཞེན་པའི་དབང་གིས་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འགྲོ་བཅང་ནམ་བཅད་ཀྱི་གནད་འདི་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་དབྱད་ན་ཕྱི་དོན་རྫུང་པ་དང་ནང་གི་བློ་རྣམ་ཡན་གང་བ་རེ་རེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ན་བརྟདོན་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གཞན་ཐུབ་གསུམ་པ་ཡང་མི་སྲིད་མོད། ཤེང་སྒྲས་ཤིང་མིན་ལས་འོག་ཅམ་ཀྱི་གཞན་སེལ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དེ་མིན་གཅོད་པ་ཅམ་འདི་གོ་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྟེ་ཞེས་པ་ཡང་གཞན་སེལ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་སྟེ། ལེགས་པར་དབྱད་ན་རྟོག་པས་བཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་དོན་ལ་མེད་ན་དེ་བརྗོད་པ་ནི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའམ་ལའི་ཡི་ཀ་དོན་ལ་འབྱེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གསལ་བ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའམ་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྟེས་སུ་འགྲོ་ཅན་དེ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱད་ན། གཞན་དག་ནི་སྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ནི་མི་སྲིད་ལ་

དོན་གསལ་བ་རྣམས་ཐན་ཆུན་འདུ་བ་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་ཚོར་སྐྱེ་སའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་བཟུང་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཐུབ་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་འདོད་དོན་དམ་པར་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེན་སུ་འགྲོ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ནང་གི་ཚོར་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་ལ་རྟེན་སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དབུད་ནས་སྣང་བརྟག་ཟེ་ན་སྤྱི་དང་བརྩོད་བྱའི་དངོས་པོར་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་མི་འཐུབ་བོ།།

གཉིས་པ་སྣང་བརྟག་བསྟེས་པས་བརྩོད་བྱར་རྟུང་ཚུལ།

དེ་དངོས་སྤྱོ་བཏགས་རྟོགས་པ་ཡིས། །གཞན་ལས་བཟློག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་།།
སྐྱོན་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཅེས། །བརྩོད་པ་ལའི་འགལ་བ་མེད།།
ཤེས་པ་སྐྱ་ཡིས་དེས་སྨྲལ་པ། །དེ་དག་ལོག་པར་སྣང་བ་ཉིད།།
དོན་གྱི་ཚ་ལ་འདི་རྟེན་ལྟོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པ་གཞན་སེལ་བྱེད།།

དེ་ཐྱིར་བརྡ་ཡི་དུས་ནས་ཡང་། །རང་ཉིད་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན།།
བསྟན་པའི་དོན་དང་ཁ་འབེལ་བའི་ཐྱིར། །[48]གཞན་སེལ་སྒྲ་དང་འབེལ་བར་འགྱུར།།
གཞན་དུ་མ་མཐོང་ལ་ལྷོས་དང་། །ལ་ལར་དེ་མཐོང་ལ་ལྷོས་ཐྱིར།།
གཞན་སེལ་སྒྲ་དང་འབེལ་འགྱུར་གྱི། །དེ་ནི་དངོས་ལ་མི་རྟང་ངོ།།

དོན་རང་མཚན་དེ་ཡི་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟོག་ཡུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིས་དོན་དེ་ཉིད་གཞན་ཀུན་ལས་བཟློག་པ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པ་ཙམ་ཐྱིར་ཡང་ལོག་ཤྱོག་གཅིག་གི་ས་གཅིག་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཁྱིམ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སྔོན་བརྟག་བསྟེས་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་དགུ་ནམ་སྐྱས་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཞེས་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པའི་སྔོན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་གཞན་སེལ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། སྤྱི་འཇིག་ཚོགས་པ་གང་ཞེག་སྐྱེ་ཡི་རངས་པར་སྣང་པ་དེ་དུག་གཞན་ཀུན་ལས་ལོག་པར་སྔོན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ལ་དོན་གྱི་ཆ་ལ་འདི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྔོན་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་ལོག་པ་ནི་དངོས་པོ་རང་

(48) སྒོང་ཁང་དཔེ་རིང་། ཅ༡༠ཀ-༥། ཇ་འཕྲེལ་བ་ཡི། ཀ

རང་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྟེན་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་དང་རྟེན་པས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་མཐའ་ཐུག་ཅིང་སྐྱོའི་གཞན་སེལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་མཉན་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྐྱེ་རང་མཚན་མཐོང་བཞིན་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡི་དྲྭ་ཤང་དོན་རང་ཉིད་མཐོང་བའམ་ཤེས་ཤིང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ཅན་དེ་དེའི་ཚེད་དུ་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དང་མིང་དེ་འབྱེལ་བའི་སྐྱེ་རང་མིན་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་ཉིད་སྒྲ་དང་འབྱེལ་བར་འགྱུར་གྱི་རང་མཚན་དང་འབྱེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྨྲེ་ས་དངོས་སུ་ཤེས་པ་སོགས་བྱར་མེད་དེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་འབྱེལ་བ་མེད་དོ། །མིང་བཏགས་པ་དེ་ནི་སྨྲེ་ས་ཀྱང་དེ་འབྱེལ་ཞིང་མིང་ལས་དོན་དེ་ཤེས་ཤིང་འཇུག་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ན་དངོས་པོ་གང་བསྟན་ནས་མིང་བཏགས་པ་ན་མིང་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་གཞན་དུ་འཇུག་པར་མ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱོས་

པ་སྟེ་མི་འཇུག་པའི་ཐོབ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་མི་འཇུག་པ་འཐོབ་དགོས་པ་དང་། རང་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལར་མིང་དེ་མཐོང་བ་ལ་ལྷོས་པ་དེ་རིགས་མཐུན་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་མིང་དེ་འཇུག་པ་དང་མི་འཇུག་པ་ནི་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཐོག་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་པའི་ཐྱེད། ལྷོས་པ་དེ་སོ་སོ་ནས་བསྟན་མི་དགོས་པར་རིགས་མཐུན་ལ་འཇུག་རིགས་མི་མཐུན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་སྟུང་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འགྱུར་གྱི་ལ་ལར་འཇུག་ལ་ལར་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་མི་རྟུང་སྟེ། བུམ་པའི་རང་མཚན་གཅིག་ལ་མིང་ཐོགས་ན་འདི་མ་ཡིན་པ་གཞན་བ་ལང་སོགས་ཀྱང་བུམ་པར་འགྱུར་རམ་སྟམ་དུ་མི་མཐུན་ཐྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མི་ཤེགས་ལ། ཡང་ན་མཐོང་བ་འདི་ཁོ་ན་བུམ་པའོ་ཞེས་པ་ལས་བུམ་པ་གཞན་ལ་མིང་དེ་འཇུག་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་མི་འགྱུབ་ལ། འདི་ནི་འདི་འདྲའི་མཐུན་ཐྱོགས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་ཅེས་རིགས་མཐུན་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་མཐའ་

དག་བསྟན་ནས་འདི་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་བསྟན་པར་ནི་སྐབས་ཀྱང་མི་ཤུས་པས་སྨྲ་དང་རང་མཚན་འབྱེལ་མི་ཤུས་ཏེ། རང་མཚན་ལ་བརྟགས་ཤུར་ཡང་མིང་གདགས་ཡུལ་གཞན་སེལ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་གཉིས་མཐོང་བ་མེད་པར་འཇུག་ལྟོག་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་ངོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ།

དེ་ཕྱིར་རིགས་སོགས་དེ་ལྟན་ནི། །ཡོད་མིན་དོན་དང་དེ་དག་ལ།།

མཉན་པ་འབྱེལ་མིན་གཞན་ལས་ནི། །ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲ་སྒྲོང་ཕྱིར།།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཕྱིར་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དེ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱི་སྐྱེ་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་གཞི་བྱམ་པ་སོགས་དོན་དུ་ཁྱད་ཚོས་སྨོ་བསངས་སོགས་དེ་དུག་ལ་འདི་འདིའི་འོ་ཞེས་པའི་མཉན་པ་སྐྱེ་སྒྲ་འཇུག་པ་ནི་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་བརྟེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ལྟར་འབྱེལ་བཅས་རྟེན་པ་མིན་ཏེ་གཞན་ལས་ནི་ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་ཐ་དད་

པ་སྟོང་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་སོགས་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་ནི་རྟོག་པས་སྟང་ཀྱི་དོན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པས་དོན་རང་མཚན་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མིང་སྟོང་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། མཐོང་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཚུལ་བརྗོད། །ཡོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་རྟོག་རྣམ་པ་འགལ་བར་བསྟན། །རྟོག་བཞིན་མཐོང་ལ་རྟོག་པ་མེད། །དང་པོ།

བརྡ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་གྱི། །མཐོང་བ་སྟེ་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན།།

སྔ་ཕྱི་འཇིན་པས་སྟོང་པ་ཡི། །མིག་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ཇི་ལྟར།།

མིང་སྟོང་རྟོག་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་མཐོང་བའི་ཚེ་བྱམ་པའི་མིང་དང་བཅས་པ་འཇིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་དེ། མིང་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་དོན་གང་ཡིན་པའི་བརྡ་དྲན་པ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྔ་ཕྱིར་མཐོང་བ་གཅིག་ཏུ་སྣེ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཇིན་པས་སྟོང་པ་ཡི་མིག་

ཤེས་སོགས་རང་མཚན་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ནི་མིང་གིས་བསྟེང་བའི་རྟོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ། དེས་རང་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་འཇེས་པ་དེ་ཙམ་འཇིན་གྱི་སྤྲུ་ཕྱི་བསྟེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་བཞིན་མཐོང་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ། དངོས་དང་གཞན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ་གཞན་ལ་འདུག་སེམས་ཅན་གྱི་ཡང་། །མིག་གི་ས་གཟུགས་དག་མཐོང་བྱུང་པ། དེ་དེའི་གསལ་བར་དེ་ཡི་བརྗ། །མི་འཇིན་དེས་བསྟེང་རྟོག་པའང་མེད།།

མཐོང་བཞིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མ་ཡིན་པ་འདས་སོགས་དོན་གཞན་ལ་རྟོག་པ་འདུག་བཞིན་པའི་སེམས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཡང་དེའི་སྐབས་སུ་མིག་གི་ས་རྟོག་ཡུལ་དེ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དུག་མཐོང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱུང་པ་དེ་ར་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ཡི་བརྗ་མི་འཇིན་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་འདུག་པར་སྐྱོང་བས་བྱས་སོ། །དེས་ན་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་རང་གི་བརྗ་དེས་བསྟེང་པའི་རྟོག་པའང་མེད་དེ། ཀ་བ་ལ་རྟོག་བཞིན་བྱམ་པ་མཐོང་བ་ན་བྱམ་སྣང་ཙམ་ལས་བྱམ་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་དོ།།

བཀའ་དམ་གཞན་དུ་ཅང་ཐལ་བ།

གང་ལ་སྣ་ནི་དེས་འགོད་པ། ཁེ་ལ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
དེས་ན་དབང་སྐྱེས་འདོད་པ་ཡིས། །འཇུག་འགྱུར་ཕྱི་རོལ་མཐོང་ཞི་འགྱུར།།

དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཅོག་སྟུ་དོན་འཛེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་ཏ་
ཅང་ཐལ་ཏེ། ཡུལ་གྱང་ལ་དེ་ཡི་བརྡར་བྱང་པའི་སྟུ་ནི་དེས་པར་འགོད་པ་
ན་བརྡ་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་ས་ནྱ་
དབང་སྐྱེས་ཀྱི་ཚྭོ་ཡང་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་བརྡ་དང་རྩོལ་བ་ཅམ་
གྱི་རང་གི་འདོད་པ་ཡིས་འགར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་རྟོག་
བཅས་ཀྱི་ཚྭོ་བཞིན་ནོ། ཁེ་ལྟ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་སུ་གསལ་བར་
མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པས་འཇུག་པ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་
གཟུང་དོན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
གཟུང་དོན་མཐོང་བ་ན་དེའི་བརྡ་འཛིན་གྱི་གཟུང་དོན་མེད་པར་ཡིད་རྟོག་
བཅས་བཞིན་དུ་མི་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཟུང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་
བརྡ་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟོས་ཏེ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་

མིན་ན་སུ་ཡང་བརྟལ་ལ་རྣོངས་མི་སྲིད་དེ་བརྟ་མི་ཤེས་པ་དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟ་འཛིན་པས་བརྟ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཀུན་ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདིར་ནི་སྐྱོན་འབྱེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་མི་དགོས་ཏེ་མིང་དང་དོན་སུ་སྦྱོར་བ་ལ་འབྱེས་རྟང་ཙམ་གྱིས་མི་འཐུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། ཡུལ་ཅན་འཛིན་རྟམ་སྣོང་མེད་ཐལ། །སྣོང་ཡུལ་བང་མཚན་མི་རྟོགས་པའོ། །བང་པོ་ལ། བང་རིགས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། །དེས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེ་ཕྱིར་རྟོག་མེད་གྲུབ་ཚུལ་ལོ། །བང་པོ་ལ། བང་རིགས་མེད་པས་སྣོང་མི་འཐད། །དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོང་ལན་བགག་པའོ། །བང་པོ།

གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་མཐོང་བ་ནི། །ཁ་དེ་སྐྱོ[49]ཞེས་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་།།

ཁ་དེ་ཡི་[50]ཉམས་སུ་སྤྱོང་བཤད་ཡོད། །དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན།།

གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་མཐོང་

(49) སྐྱར་ཐང་དཔེ་ཅིང་། ཅཅ་ཁ-ཅ། ཇི་སྐད་སྐྱོ། །

(50) སྐྱོ་བའི་དཔེ་ཅིང་། ཅཅཀ-ཡ། ཇི་ཡིས། །

བ་ཡིན་ནུ་གཟུགས་དེ་འཇིག་པའི་ཚྭ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེར་ཇོ་ལྟར་མཐོང་སྟེ་གཟུགས་མཐོང་བའི་རྟོག་བཅས་དང་གཟུགས་འཇིག་ཀྱི་ཚྭ་མཐོང་བའི་རྟོག་བཅས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་འཇིག་པའི་ཚྭ་དེ་དང་ཚྭས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཅན་ཚྭ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་དོ་ཞེས་ཚྭ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལོངས་བའང་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་ན། དེ་མ་ལོངས་ཞེས་རྗེ་ལྟར་དགག་པར་ནུས་ཏེ། ཐ་སྙད་དབྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་རྟགས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ཡུལ་གང་ལ་སྤྱོད་འདོགས་གཅོད་ནུས་པ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ན་སྲོན་པོ་ལའང་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་སྲོན་པོ་མངོན་སུམ་གྱིས་ལོངས་པ་འདི་དང་འབྲ་བར་རང་ཚྭ་གང་སྐྱེས་པ་འདི་ལའང་སོམ་ཉི་ཟ་མི་དགོས་པར་ལྷོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུར་གྲུབ་བཞིན་རང་རིག་མེད་ཅེས་པ་ནི་རྗས་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་བདག་གིས་མ་ཟྱེར་རེས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་འདིང་བའི་རྗུན་པོ་ཆེའི་རྒྱབས་གཏོང་བ་ནི་འཇིག་

རྟེན་དུ་ཡང་མི་མཛེས་ན་དེགས་པ་སྣ་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་སྣ་བར་མི་ནུས་སོ། །མཐོང་སྤོང་གི་ཐ་སྙད་བསྟོན་མེད་འདི་ཙམ་ལས་དབུ་མའི་གཞུང་ཁུངས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་དམ་དབྱེད་པས་དབུལ་ན་མི་འབྱུབ་པ་ནི་གཞན་རིག་ལ་འང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་འཛིན་སྤོང་བ་དེ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་སུ་སྣ་བ་ཁོང་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ཏེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ་ལ། རང་སྤོང་འགོག་དང་གཞན་སྤོང་འགོག །དང་པོ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་ཡིན་ན་ནི། །རྟོག་གཉིས་ཅིར་ཅང་མཐོང་བ་མེད།།

གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་རང་སྤོང་བ་ཡིན་ནུ་ནི་ཁོང་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་རྟོག་པ་གཉིས་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་སྤོང་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་གཞན་སྤོང་འགོག་པ་ལ། དུས་མཉམ་དང་ནི་མི་མཉམ་གཉིས། །དང་པོ།

དེས་ནི་དུས་མཚུངས་རྟམ་པར་ཤེས། །གཞན་ཀྱིས་སྤོང་བ་བསྟན་པ་ཡིན།།

རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་གཟུགས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་དང་དུ་སྣང་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་རྟེན་པ་གཞན་གྱིས་དེ་སྐྱོང་བ་མེད་པར་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་པ་འཇིག་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་དུ་ཆུག་ནའང་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་རྒྱུ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་བསྩལ་པ་མི་མཉམ་པ་དགག་པ།

འདས་པ་ལ་ནི་དྲན་པར་འགྱུར། །སྐྱོང་བ་མེད་ལ་དེ་ཇི་ལྟར།།

གལ་ཏེ་གཟུགས་འཇིག་དེ་རང་གིས་སྐྱོང་བ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཀ་མིན་ཡང་འདས་པ་དེ་དྲན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་རིག་མ་སྐྱོང་བར་འདས་པ་ལ་ནི་ཕྱིས་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྔར་ནམ་ཡང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་མེད་པ་ལ་དྲན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྟེ་དྲན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱངས་ཀྱང་དྲན་ན་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་སྔར་འདས་པའི་འཛིར་ལོས་སྐྱེར་བ་དང་སངས་

རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ། དེ་འཇུ་ལ་དྲན་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འཇུ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདས་པའི་རྟོག་པ་ཟློག་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དྲན་པ་དང་མི་འཇུ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གི་མིང་སྤྱི་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་འདས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་སྔར་རང་གིས་ལྡོང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ད་ལྟ་དྲན་དུ་ཡོད་ལ། གཞན་དྲན་དུ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ལྡོང་བས་གྲུབ་པ་འདི་ལ་བརྩད་དུ་ཅི་ཞེག་ཡོད།

གཉིས་པ་རང་རིག་མེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། རང་གཞན་བློ་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་གཅིག །ངོན་རིག་འདས་པ་སྣུབ་བྱེད་མེད། །དེང་པོ། རང་བློའི་བློ་དང་གཞན་གྱི་བློ། །ཡོངས་གཅོད་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར། །རང་བློ་རང་གི་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་མེད་ན་གཟུགས་འཛིན་སོགས་རང་བློའི་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས་

སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་དུང་། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་རྣམ་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་གཅོད་ཀུས་མི་ཀུས་ཀྱི་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ཚོ་ཡིན་ཡང་རུང་ཉམས་སུ་མ་རྫོང་བ་དེ་ནི་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་མི་ཀུས་ཏེ། རང་གི་དོན་སྟེང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྟེང་གི་དབྱེབས་སོགས་ཅི་འདྲ་བ་དབྱད་པའི་ཚེ་ན་གཅོད་ཀུས་མི་ཀུས་ལ་ཁྱད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཚོད་གཞན་གྱིས་མི་བརྟུང་པར་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་རྒྱུད་ཚོད་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཟིན་པར་མ་གསུངས་པ་འདི་ས་ཀྱང་རང་དེ་ག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་དེ་གཟུང་བ་སྐྱེབ་ཟེད་མེད་པ་ལ། དངོས་དང་གཞན་གྱི་ལན་འགོག་པ། །དང་པོ།

དོན་དེ་ག་འདས་པ་དེ་དག་དང་། །བྲལ་ཞིང་རྣམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ།།
ཅི་ས་གྲུབ་གང་ཟི་ར་དེ་ལ་ནི། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་རྣམས་ཅན་མིན།།

དེ་ལྟར་རང་དེག་མེད་ཅིང་དུས་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་

གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་དོན་རིག་པ་སྤང་བྱྱང་ནས་འདས་པ་དེ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་དོན་རིག་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་དོན་རིག་སྣང་བའི་མ་ཐུན་དམེ་ཡང་དག་པ་དག་དང་བྲལ་ཞིང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡང་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ལྟ་ན་དེ་ཅིས་གྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྟགས་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མས་ཆོས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཅན་དོན་རིག་དེ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་དེ་འཛིན་གྱི་བློས་མངོན་སུམ་དུ་གཞལ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་དེ་རྟགས་ཅན་མིན་ཏེ་སྐྱབ་རྟགས་ནི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་ཡུལ་ནམ་ཡང་མཐོང་མ་ཐོང་བ་དེ་ལ་རྟགས་སུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྐབས་ན་ཡུལ་སྟོ་སོགས་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ས་གྲུབ་པས་བརྟད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རང་རིག་གི་ས་གྲུབ་པས་ཐོང་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་བརྟལ་བརྟག་བྱར་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཡུལ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་

སྐྱ་བ་ནི་མིག་མི་འདོད་ལ་སྟོན་པོ་མཐོང་བར་འདོད་པ་དང་འདྲའོ།།

ཡུལ་ཅན་ཚད་མས་བྱུབ་པར་འདོད་ན་ནི་མངོན་རྟོས་གང་རུང་གིས་འགྲུབ་དགོས་ལ་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་རྟོས་དཔག་ཏེ་ནས་འདི་མི་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལ། མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་ན་ནི་རང་རིག་མ་གཏོགས་པར་གཞན་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འོག་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་བ་གཞན་གྱི་ལན་འགོག་པ།

གལ་ཏེ་རི་ཤོར་ནོར་ནི། །སྣང་ཅན་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚློས།།
གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་འཛིན་འགྱུར་ན། །སྒ་བློ་དེ་ནི་འཛིན་མི་འགྱུར།།

ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་མཐོང་བཞིན་པའི་རྒྱུན་མ་འགགས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གཅིག་ཅིག་ཅར་འདྲུག་པ་མི་སྲིད་པས་ན། གལ་ཏེ་དོན་རིག་འདས་པ་དེ་ཡི་རྗོ་བོར་ནི་སྣང་བ་ཅན་རང་གི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་བ་བར་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་བློ་འགས་དེ་ནི་ལུགས་ལ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་

ཚོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཟུགས་སོགས་སྐད་ཅིག་སྟ་མ་དེ་འགགས་ཀྱང་དེའི་རྟམ་པ་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རེག་དེ་ཡང་ཟློ་གཞན་དེས་འཇིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེས་རང་གི་སྟོལོགས་སུ་བྱང་བའི་དོན་རེག་དེ་འཇིན་དུ་ཆུག་མོད། དེའི་སྟོ་མར་བྱང་བའི་ཟློ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ནི་འཇིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྟམས་ནི་མ་བཟུང་བར་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་འདོད་མི་ཆུས་ཏེ། རང་ཟློ་གང་ཇི་སྟེད་སྐྱེས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལས་རྟོག་མེད་བྱུང་ཚུལ།

ཇི་ལྟར་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །རྟམ་ཤེས་ཉམས་སྐྱོང་དེ་རྟོག་མེད།།

དེ་བཞིན་བརྟ་བྱ་མི་ཤུས་པ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་དབྱད་པས་རང་རིག་མེད་པ་མི་རུང་ལ། དེ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་བྱང་པ་དེས་ན་རང་རིག་རྟོག་མེད་དུ་བྱུང་ལ། ཇི་ལྟར་གཟུགས་འཇིན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟམ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པའི་

ཉམས་སྐྱོང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དང་མཚན་བརྡུ་བར་མི་ནུས་པའི་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་འཇིན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་ཡུལ་དང་མཚན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ།

སྤྲུལ་བརྟེད་དང་ཚུལ་ཅན་སྐྱེད། །རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན།།

རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་ན་ནི། །ཁྱད་པར་གང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཤེས་པ་ཀུན་རྟོག་བཅས་སུ་སྐྱེ་བ་ཁྱེད་ལྟར་ན། འདེས་པ་སྤྲུལ་བརྟེད་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་སྐྱེ་དྲང་རྟོག་པའང་སྐྱེ་དེ་དང་དོན་གཅིག་པ་སྤྲུལ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་དང་། སྐྱེས་བུའི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་འཐའ་ཞེག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཁྱད་པར་དང་མཚན་ཏྲེ་གང་གི་ས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་ཡུལ་སྤྲུལ་དེ་སྣང་ན་ས་དང་མཚན་རྟོགས་པའི་ཏྲེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ལར་ན་སྐྲ་ཏྲེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ་ལ། རྟོག་མེད་ཡོད་ན་འདོད་པ་གྲུབ། །ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པར་རྟེན་པ་མིན། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་རྟོག་མེད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །ཡོད་ན་དེ་དང་མཚུངས་རྒྱུ་ཅན།།

ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་འབྲས་བདག་ཉིད། །ཐ་དད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་ཡིན།།

གལ་ཏེ་རྟོག་བཅས་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ་རྟོག་མེད་རང་མཚན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྟོག་མེད་དེ་དུང་རྟེན་གསུམ་པོ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྟོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་གཟུང་དོན་རང་མཚན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་འི་ཡུལ་ཅན་མིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པར་རྟེན་པ་མིན་ལ། རྒྱུ་ལས་མཐོང་རྟོག་པ་དང་བསྟུན། །དེ་ཕྱིར་ལྷོས་པ་མི་འཐད་པ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་རྒྱུ་གཞན་ལེགས། །དང་པོ།

ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྷོས་མེད་པར། །བརྟ་དྲན་པ་ལས་སྤྲོ་ར་བ་ཡིན།།

དེ་བཞིན་བརྟུལ་ལྡོམ་མེད་པར། ।དངོས་ཀུས་ཉིད་ལས་མི་གློད་ལ།།
མངོན་སུམ་མཐོང་བ་དང་རྟོག་པའི་བློ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ।རྡེ་སྐད་ནརྟོག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྡོམ་པ་མེད་པང་
མིང་བརྟ་ཙམ་དུན་པ་ལས་ཡིད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དེ་སྤྲོ་ར་བཞམ་སྐྱེད་པ་
ཡིན་ལ། རྒྱུ་དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟ་ལ་ལྡོམ་པ་མེད་པར་དོན་
དང་མཚན་གྱི་དངོས་པོའི་ནུས་པ་ཉིད་ལས་མི་གློ་བ་ལྡུང་བ་ཡིན་
ནོ། ।དེས་ན་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་འཇེ་བ་མེད་དེ་ཐོ་
དང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་མྱ་ཀུ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཕྱི་རྒོལ་ལ་མི་འཐད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོད་དགག ।དང་པོ།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ནི་བརྟ་བྲན་ལ། ।ལྡོམ་ནས་དབང་པོའི་བློ་དག་ལ།།
ནུས་འབྱུང་ལྡོམ་མེད་མ་ཡིན་ན། ।རྟགས་བཞིན་དན་པ་ཉིད་ལ་འགྱུར།།
དེ་ནི་དེ་འབྲེལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ।དན་ལས་དབང་བློ་འགྱུར་བཞམ་མིན།།
དེ་ལས་དུས་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར། ।ལ་ལར་རྣམ་གཡེང་སྲིད་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་བང་མཚན་ནི་བང་གི་བརྟ་བྲན་པ་ལ་ལྡོམ་ནུས་

དབང་པོའི་སྟོང་དུག་ལ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱི་བརྟན་དང་མ་ཚོགས་ན་རང་ཁོ་ནས་ལྟོས་པ་མེད་པར་དབང་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ངེ་ལྟར་རྟགས་འཇིག་མེམས་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་མ་ཡིན་པར་རྟགས་སུ་བྱན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་འདི་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་གི་གཟུགས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འགྱུར་གྱི་གཞན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་བརྟ་སྦྱན་པ་དང་བརྟ་མི་མེས་པ་དག་ལའང་གཟུགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྟོ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་གཟུགས་དེ་མཐོང་བ་གཞན་དབན་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་ལ་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་བཤད། གལ་ཏེ་བརྟ་དྲན་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྱེལ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟ་དྲན་མེད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འབྱེལ་ནས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་དོན་ཉེ་བར་མེད་ཀྱང་བརྟ་དྲན་པ་ཙམ་ལས་དབང་སྟོང་པར་འགྱུར་བཞམ། དེ་མི་སྐྱེ་ན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་དེས་པ་མེད་པས་གཟུགས་མཐོང་བའི་སྟོང་ཡོད་ཀྱང་བརྟ་

བན་སྐྱེ་བ་མིན་ལ། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་བའི་དུས་དེར་མི་སྐྱེ་བར་དེ་ལས་དུས་གཞན་ཐྱིས་སུ་བཙུན་ནས་བན་པའི་ཉིད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཉེ་བ་ན་ཡོད་ལ་དབང་པོ་གཏད་ཀྱང་སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་དོན་གཞན་ལ་རྟོག་པར་གཡེང་ནས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དེའི་བཙུ་མི་འཛིན་པ་སྲིད་བའོ་ཐྱིར་རོ། །ཡིད་ཀྱིས་བཙུ་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དེའི་སྐོ་འགག་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་འགག་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་སྣང་ཡང་དེའི་བཙུ་བན་ཡུལ་མཐོང་བ་སྟང་དང་ཁྲུད་མེད་པས་ན་དབང་སྐོ་བཙུ་བན་པ་ལ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་ལྷོས་པ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྐྱོང་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་འགོག །དང་པོ་ཁ་ཅི་རིམ་གྱིས་གཉིས་རྒྱུ་ཡིན། །ཐ་དད་མེད་ཐྱིར་སྤང་ཉིད་འགྱུར། །དབང་པོའི་སྐྲོ་རྒྱུ་ཁཞན་ཡིན། །དེ་ལ་བན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །བཙུ་བན་རིའ་ལྡུར་བཙུར་བཏགས་པ། །གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། །ཁྲད་པར་བཙུར་བཏགས་མེད་འཛིན་ན། །དེ་ལ་བན་པ་དོན་ཅི་ཡོད།།

ཁ་ལ་ཏེ་ཡུལ་ཁ་རྒྱས་ཁ་ཅིག་ཐུ་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་བཙུ་བན་གྱི་སྐྲོ་དང་

དབང་བློ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱི་བྱིར་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་མེད་ཕྱིར་སྣང་ཉིད་དུ་དབང་བློ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པ་མིན་ཡང་སྤ་ཕྱི་གཟུགས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བས་ཐལ་བ་འདི་རྟག་མི་རྟག་ཆུན་མོང་ལ་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ལྟར་དབང་བློའི་ཆོ་རྒྱ་སྤ་མ་བརྟ་དན་གྱི་ཆོ་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཞེག་ཡིན་ནམ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་དྲན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཆོ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྟ་དྲན་པ་ནི་ཤུར་བརྟན་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོ་ངོར་གྱུར་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་རང་མཚན་ནི་བརྟར་བཏགས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་བརྟ་དྲན་པ་ལ་དོན་ནམ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་དེ་གང་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་དོ། །རྣལ་མ་ཐག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མེད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལན་འདོགས་པ།

སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། །ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ།།

བརྡ་དྲན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་དེ་ས་བརྡ་དྲན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སྤྱི་འི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྡ་དྲན་རྟོག་པ་དེ་སྤྱི་ཙམ་ཡན་གང་དུ་འཇོག་པ་ཡི་བློ་ཡིན་ནམ་ཡི་ཡུལ་ཡན་གང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་དེ་འཇོག་སྐྱེ་ཡི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་མི་རུང་ངོ། །དེས་ན་བརྡ་དྲན་པ་ནི་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་སྤྱི་བའི་རྟོག་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ཙམ་རྟོག་ངོར་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་རྒྱུ་རང་མཚན་མི་དགོས་ཏེ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་ནང་གི་རྟོལ་བ་དང་བརྡ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་ཡུལ་མཐོང་བ་ན་དེའི་བརྡ་དྲན་ཀྱང་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་སད་ཀྱིན་ཙམ་དུ་འཛིན་ཡི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་འཛེ་བ་མེད་དེ། དུ་བ་མཐོང་བས་མེ་དྲན་ཀྱང་དུ་བ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མེ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་དབང་ཤེས་རྒྱུ་གཞན་ལེགས་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར་མིག་དང་གཟུགས་དག་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་ཐོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

བརྡ་དྲན་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་མིག་དབང་དུ་གཟུགས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་ཐོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐོ་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུང་བ་གང་ལ་དེ་མ་ཐག་རྟོག་གེ་ཐོ་བང་གི་སྣ་མར་གང་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་ཡིན་

པས་གཞན་དུ་མ་སྨོས་ལ། རྒྱུ་གཞན་ནི་དབང་ཡུལ་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བརྟག་པའི་སོགས་གཞན་གང་ཡང་རྒྱུར་མི་དགོས་པས་ན་དབང་ཐོས་ནི་ཡུལ་རང་མཚན་ཙམ་གསལ་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་འབྲེས་ནས་བཟུང་བ་མེད་ལ། དེའི་ཤེར་དེ་ལ་སྨྲི་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ། རྟོག་བཞི་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་བཤད། །བཞི་བྱ་རྟོག་པ་བསྟན་མཐུག་བསྡུ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིད་མངོན་སུམ། །རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་ཐ་སྙད་ལོག་རྟོག་དགག །སྒྲོ་ཡུལ་ལོག་བར་རྟོག་པ་དགག །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་ནི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཤེས་སྐྱེད་ལ། །དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ནུས་ཡིན།། འོན་ཅི་ཕྱིར་གཉིས་རགས་ལས། །སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེས་མི་བརྗོད།།

གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གསལ་བྱེད་པས་ན་ཅི་ཀྱི་ཕྱིར་

ཡུལ་དབང་གཉེས་ཀ་ལ་རྒ་ལས་ཉེ་སྐྱེ་བ་ཡི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་ཏེ་ཡུལ་དེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས། །ཐ་སྙད་དེས་པར་སྨྲར་བ་ཡིན།།
དབང་པོའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ཡོད། །སྨྲར་བར་བྱ་བཞད་དེ་ཚོས་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི། །སྨྲར་བྱ་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་ཏེ།།
ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ཁོག་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷོག་པར་འགྱུར།།

དབང་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་བཏགས་ན་ཤེས་པ་དེ་ཐུན་མོན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མཐོང་ནས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དེས་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་བརྟེན་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་སྨྲ་བ་ཀྱི་གོ་མི་ནུས་པ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ་བརྟེན་བྱེད་པ་ནི་དོན་དེ་གོ་བའི་སྒོན་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མི་གཅེས་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་

དབང་པོའི་སྤོ་ནས་བཏགས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་གོ་ཆུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྤོ་ནས་བཏགས་ན་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ཉེས་དང་གཟུགས་ཉེས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ན་གཞན་ཡིད་དང་ཡང་ཟུན་མོང་གི་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དེ་ཉེས་པ་དེ་ལ་སྣང་བར་བྱ་བའམ་སྣང་བའི་ངོས་ཡོད་པའང་ཐ་སྙད་དེ་ཡི་རང་གི་ཚོས་ཡིན་ཏེ་རྟོག་གེ་བ་ལ་རྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་སྤོ་ནས་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཉེས་པ་ལྟ་སོ་འདི་ལ་ནི་སྣང་བར་བྱ་བཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་སྤོ་ནས་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཚོས་ཅན། ཉེས་པ་འདི་ལ་སྣང་ངོ་རྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་འི་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྫི་དང་ནས་ཀྱི་སྒྲ་གུ་བཞིན་ཞེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་དེ་ལྟ་བུ་གོ་བྱེད་དེའི་རྗེས་སུ་འཇོག་ཞིང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ངོ་རྟོང་པ་དེ་ནི་ཡོག་པའི་ཕྱིར་ནི་ཁྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གང་སྣང་ངོ་རྟོ་མི་རྟོང་བ་དེ་དེའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཤེས་དང་། ཅ་སྤྲ་ལ་དབྱུ་གུའི་

སྐྱ་ཞེས་དང་། ནས་ཀྱི་སྡུ་གུ་ལ་ས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུ་གུ་ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཅན་གྱི་བརྡའི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་གོ་བྱེད་དེ་ཡང་ཡོད་པར་མི་སྲིད་ལ། གང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚད་མ་མདོ་ལས།

ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་སྒྲོ་དཔྱལ་གོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ། ཡུལ་རང་མཚན་ལ་འོག་རྟོག་དགག །ཡུལ་མིན་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། ལུང་དོན་འོག་པར་རྟོག་པ་བསལ། །ལུང་གི་དོན་བཞེན་བསྒྲུབ་པ་འི། །དང་པོ་ལ། མདོ་ཡི་ལུང་དོན་གཞན་འདོད་འགོག །དབྱིག་གཉེན་ལུང་དོན་བཤད་པ་འི། །དང་པོ། བསགས་པ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། །དེ་སྐྱེ་ཁ་དེ་ལ་[51]དབང་པོའི་བློ།།

སྐྱེ་བློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་། །ཆུམ་བར་རྟོག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ།།

དོན་གཞན་དང་ནི་མདོན་འབྲེལ་ཕྱིར། །རྟུལ་ཟན་གཞན་གང་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།

(51) སྐབས་ཐད་དེའི་རིང་། ཅཀཀཀ-པ། ཇ་དེ་ཡས།།

དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན།།

དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤྲུལ་ཡོད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ན་རེ། ཚོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཚད་མ་མངོན་པ་

དེ་ངོན་དུ་མས་བསྟུང་པའི་ཕྱིར། །རང་ངོན་སྤྲུ་ཡི་སྤྲུ་ད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པས་དབང་བློའི་ཡུལ་སྤྲུ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུལ་ཟད་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ནམ་ཡང་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་བསགས་པ་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། བསགས་པ་དུག་ནི་རྣལ་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཚོགས་པའི་སྤྲུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་རྣལ་ཕྱན་དེ་རེའི་ངོ་བོ་ནི་སྔར་དང་ཁྱད་མེད་པས་ན་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མི་འཐད་ལ། འདི་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་བློ་སྤྲུ་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་དབང་བློ་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཞེན་ནོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུ་

དང་རགས་སྣང་ཞེས་བྱ་བ་རྟུལ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྐྱར་པ་དབང་པོ་སྐྱེད་ཀྱས་ཀྱི་རྣ་སྐད་ཙང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ།།

འོ་ན་བསགས་པ་ན་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་འདས་ཀྱི་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཡུལ་རྣམ་པར་རང་བཞིན་དུ་ཅན་གནས་ན་དབང་བློ་མི་སྐྱེད་པ་དེ་དག་དོན་གཞན་རྟུལ་ཐུ་རབ་རྣམས་དང་ནི་ཤན་ཆུན་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་ཅན་དུ་འདུས་ཤིང་མངོན་པར་འཛེལ་བའི་ཐྱིར་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ཀྱས་ཀྱི་རྟུལ་ཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱང་ཞིག་ཏུ་སྐྱར་པའམ། དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲི་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཚོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟུལ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་ཀྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་འཕྲོན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པ་ན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་ཚོགས་པས་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཀྱི་མ་ཚོགས་ན་མི་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་དངོས་གཞི་ལྟ་དོན་བཤད་པ།

རྟུལ་ཞན་གཞན་དག་མེད་པར་ནི། །རྟུལ་ཞན་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་མེད།།
ཤས་དེ་གཅིག་ལ་དེས་མིན་ཕྱིར། །སྟེ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད།།

སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ལྟར་འདོད་ཀྱི། རྟག་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདི་དང་ཀུན་བཏུས་གཉེས་ཀས་དབང་ཤེས་ནི་སྟེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ་སྣམ་ན། ལུང་གི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོས་མངོན་པ་ལས། འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྟོན་པོ་གཅིག་བུས་ཀྱང་མིག་ཤེས་སྐྱེད་ལ། འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སྟོ་སེར་སོགས་ཚོགས་པས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་དེ་ཞེས་བཞག་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྟ་ཚོགས་པ་འཇོག་ན་དེ་ཇི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བརྗལ་བ་ན། དེ་ལ་ལན་དུ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྟོ་སེར་སོགས་སོ་སོ་བཅམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་། མིག་ཤེས་སྐྱེད་

པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཅམ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ་རིགས་མ་ཐུན་པ་དེ་དག་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྡུག་སེར་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་མཚན་གཅིག་ཏུ་རྟུང་གི་དེའི་ཚེ་ན་སྡུག་སོགས་རྫས་སོ་སོའི་རང་མཚན་རེ་རེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཅིག་ཁོ་ནར་དེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཇིག་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཆོལ་བའི་བསམ་པར་སྡུག་སོགས་རེ་རེ་ནས་མི་འཇིག་པར་སྨྲི་འཇིག་པར་བཤད་དོ་སྙམ་དུ་འོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་སྨྲིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་རྟག་ལྡན་གཞན་དུག་དང་ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི་དབང་པོ་སྐྱེད་ཀུས་ཀྱི་རྟག་ལྡན་ལྟུང་བར་བ་དེ་ཡང་མེད་ལ་དེ་འདྲའི་རྟག་ཚོགས་པ་དབང་པོ་སྐྱེད་ཅུས་པ་ཙམ་སྙ[52]ག་པ་དེ་ཡུལ་རྣང་བར་གནས་པ་ན་ཤེས་པ་དེ་རྟག་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་ཚ་ཤས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་ཞིང་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་བར་དེས་པ་མིན་པར་དེར་ཚོགས་པ་ཀུན་ལ་འདུ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཚོགས་པའམ་ཐུན་མོང་

(52) དཔེ་ཁྱར་མ་དཔེ་རྙེད་ཀྱི་ཡ། ཇ་ཏྲ་ཀྱི། ཞེས་གསལ་ཡང་། ཇ་ཤུས་ཀྱི། མིན་ནམ་སྐྱམ་ཞུ་དག་ཅའི་མཚན།

སྤྲུལ་ཡི་སྤྲུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤཱད་ཀྱི་ཚོགས་པའམ་སྤྲུལ་ཡན་གང་བ་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་དུ་བཤཱད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཐལ་པའི་དབང་པོས་རྟུལ་ཐ་དད་ཡན་གང་དུ་བཟུང་བ་ནམ་ཡང་མེད་ལ། ཚོགས་པ་ན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣ་དབང་ཡུལ་ཡིན་ཡང་དེས་ཀྱང་ཐ་དད་བ་ཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཇི་སྙེད་པ་གཟུང་བར་ནུས་པའི་བར་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེང། དེ་ལ་འང་ཆ་རྣམས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རགས་པ་མེད་པས་མཐར་ཐ་དད་རགས་པ་གཉིས་ཀ་དབང་ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པས་དེ་ར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་པར་འགྱུར་ཀྱི་ཐ་དད་རྣམས་ནི་འགྱུར་བར་འཐོག་ཏུ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ལྟང་གི་དོན་བཞིན་བསྟན་པ་ལ། འོག་རྟོག་འགོད་དང་དེ་བསལ་བ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། །ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྐྱེ་མཆེད་གཅིག་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་ལིང་པོར་སྣང་བའི་སྤྲུལ་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྣ་མཆེད་གཅིག་ཡིན་ཀྱི། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཆ་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉེས་པ་ལན་ལ། ཏེལ་སོགས་ཅེག་ཅར་འཛོད་མེད་ཐལ། །ཁྲོ་ཅེག་ཅར་འཛོད་མེད་ཐལ། །རོག་སོགས་ཅེག་ཅར་འཛོད་མེད་ཐལ། །སྨ་ཚོགས་གཞན་དུ་ཤེས་མེད་ཐལ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོང་དགག །དང་པོ།

ཏེལ་སོགས་ཐ་དད་ལ་ཇི་ལྟར། །ཅེག་ཅར་འཛོད་པར་སྣང་བ་ཡིན།།

དུ་མ་ཅེག་ཅར་འཛོད་མི་སྲིད་ན་ཏེལ་དང་ཡུངས་ཀར་འབྲས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པའི་འབྲུ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་ཆུགས་པ་མ་འབྲུང་བ་ལ་ཇི་ལྟོར་ཅེག་ཅར་འཛོད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པ་དགག་མི་ནུས་ལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་རྟགས་སིལ་བུར་གནས་པ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའང་གཞན་གྱིས་ཁས་མི་ལེན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོང་དགག་པ།

འདི་ལ་མཁྱེགས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ།། རྟེ་སྣང་རིམ་མིན་འཛོད་མི་འགྱུར། །ཐོ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།

དུས་མཚུངས་རྟེ་ལྟར་དེ་དག་ལ། །འགའ་ཞིག་ཡིན་[53]སྣང་བ་དང་།།
གཞན་ནི་རིམ་ལྟན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དོན་ཀུན་འཛིན་པ་ལ།།
འདི་ནི་རིམ་མིན་ཐལ་བར་འགྱུར།།

འདི་ལ་སོ་སོར་བཟུང་ཡང་ཆོས་འཛུགས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཕྱད། ཡི་གེ་འང་ཅིག་ཅར་དམིགས་པར་འགྱུར། །སོགས་ཀྱིས་དེ་མི་རིགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཉེ་ལ་སོགས་ནམ་མཁའ་ནས་ཐུར་ཀྱེ་རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྟེ་ལྟར་རིམ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཀྱེ་མཐོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དུག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིག་གིས་འཛུགས་པའི་དུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེར་བའི་ངོར་མཚུངས་པ་ཡིན་ན། རྟེ་ལྟར་ཆོའི་ཡུལ་དེ་དུག་ལ་འགའ་ཞིག་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བ་དང་། གཞན་ནི་རིམ་པ་དང་ལྡན་པར་སྣང་བར་གང་གིས་འགྱུར་ཏེ་རིམ་

(53) སྣང་ཐང་དེའོ་རིད། ཀཀཀཁ-ཀ ཇ་རིམ་ནི།

མིན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་མཐོ་གས་པ་དེ་ནི་དེ་ཀུན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་དོན་ཀུན་འཇིག་པ་ལ་ཆོས་མཐོ་གས་པར་འདུག་པ་ཅན་འདི་ནི་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་ཁྱབ་ཅིག་ཅར་འཇིག་མེད་ཐལ་བ་ལ། ཁྱ་ལས་དོན་ཉིད་དུ་མར་བསྟུན། །དེ་ལ་རྟོད་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཅིག་ན་ཁྱབ་སྣང་མི་དུད། །སྣང་བས་དུ་མར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

ཕྱི་མ་ལེབ་ཁ་ལོགས་གཟུགས། །དུ་མཉང་།[54]རྡེ་ལྟར་ལྷུང་།།

དུས་གཅིག་ཏུ་དུ་མ་མི་སྣང་ན་ཕྱི་མ་ལེབ་ཁྱབ་དང་རྣ་བའི་མདོ་དས་དང་དས་ཁྱབ་ལ་ལོགས་པ་གཟུགས་མི་འདུ་བ་དུ་མཉང་རྡེ་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་ཁྱབ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྣང་བས་དུ་མར་བསྟུན་པ་ལ། དོན་དེ་དུ་མ་ཡིན་པས་བསྟུན། །ཐོ་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བས་བསྟུན། །དང་པོ་ལ། སྣ་ཚོགས་གཅིག་པར་གཞོད་པ་བརྗོད། །དེ་ལན་བཅོས་མ་བཅོས་ཁྱད་དགག །དང་པོ།

(54) རྡེ་དགེ་དབེ་རིད། ཀཀཀ-ཀ། ཇི་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་དེ་གཅིག་ན། །དེ་བས་ཆེས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ།།

སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །དེའི་ནན་ཚོར་བྱའི་གཟུགས་དེ་བཞིན།།

གལ་ཏེ་ཁྱེ་མ་ལེབ་ཁྲ་སོགས་མཐོང་བ་དེ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་མིན་ཏེ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཡན་ལག་ཁྲ་བོ་གཅིག་གི་རྟོག་གེ་བས་ཁྲ་བོ་ཙམ་གྱི་རྟོག་གེ་བསྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣ་བྱའི་མདོངས་བཀྲ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ངམ་དུ་མ་མི་འཛིན་པར་འདོད་པ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་སྨྲ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་པར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དུ་མ་དང་གཅིག་ཐན་ཚུན་འགལ་བའི་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་ལེན་པར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་རྟ་གདང་ཚུ་ཤེལ་བཟུང་སུ་ཉེ་རུ་ལོངས་པའི་ཚེ་སོགས་པའི་ཆོར་བྱའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཤུང་བོར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལན་བཅོས་མ་བཅོས་ཁྱད་དགག་པ།

སྟོ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི། །སྣམ་ཁུ་ལ་སོགས་དག་ལཉང་མཚུངས།།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཡན་ལག་གཟུགས། །འབའ་ཞིག་དེ་ལྟར་མཐོང་ཞེ་ན།།

གལ་ཏེ་སྡོ་སོགས་སྣང་བ་ཡི། །ཁོ་བོ་གཞན་མཐོང་ངོ་མཚར་རོ།།
དུས་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། །མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དག་ལས།།
གཅིག་ནི་རིམ་ཕྱིན་དོན་མང་དང་། །གཅིག་ནི་རིན་དོན་གཅིག་གིས།།
གལ་ཏེ་ཧོར་བུའི་ཐུང་པོ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ རྣམ་སོ་སོར་དབྱེ་བར་ནུས་པས་གཅིག་མིན་ཡང་མ་བཅོས་པའི་ཁོ་བོ་ཉེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་རྣ་བུའི་མདོངས་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་ནུས་པས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྡོ་སེར་སོགས་འདི་དང་འདི་ཞེས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་མ་བཅོས་པའི་ཉེ་མ་ལེབ་ཁོ་བོ་བཅོས་མའི་སྣམ་ཁུ་ལ་སོགས་པ་དུག་ལའང་མཚུངས་ཏེ་མ་འཇེས་པར་གནས་ན་དབྱེ་མི་ནུས་ཞེས་པ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ།།

གལ་ཏེ་ཉེ་མ་ལེབ་སོགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་གཟུགས་སྡོ་སེར་སོགས་འབའ་ཞིག་དེ་སྐྱར་དབྱེ་ནུས་པར་མཐོང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ཁོ་བོ་མ་ལ་དབྱེ་མི་ནུས་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྡོ་སོགས་ཡན་ལག་དབྱེ་ནུས་པ་

དེ་རྣམས་སྤྲངས་པ་ཡི་ཡན་ལག་ཅན་ཁྲོ་བོ་གཞན་དབྱེ་མི་ནུས་པ་མཐོང་ནི་ཁྱོད་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། མོ་གཤེམ་གྱི་བུ་མཇེས་ཤིང་ཡྷན་སྡུག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འཛུམ་ངོ།།

གལ་ཏེ་བཅོས་མའི་ཁྲོ་བོ་འདི་དག་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་རིམ་ཅན་དུ་དམིགས་ལ་མ་བཅོས་པའི་ཁྲོ་བོ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དམིགས་སོ་ཞེན་ན། འདི་ལྟར་བཅོས་ཀྱང་རུང་མ་བཅོས་ཀྱང་རུང་རིགས་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཁོ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ཁྲོ་བོ་དམིགས་པ་ན་དུས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་དུང་། དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་ནི་མཚུངས་ཏེ་ཁྱད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐྲོ་འབྱུང་བ་དག་ལས་བཅོས་མའི་ཁྲོ་བོ་གཅིག་ནི་རིགས་པ་ཅན་ཡྷན་ཞིང་དོན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མངོ་ཡོད་པ་དང་། མ་བཅོས་པའི་ཁྲོ་བོ་གཅིག་ནི་དུས་ཀྱང་རིམ་མིན་དུ་དམིགས་ལ་དོན་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་པ་ཅེས་འགྲུབ་སྟེ་ཚད་མ་གང་ཡང་ཡོད་པར་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་ཆོ་ལ་སྦྱ་ཚོགས་སྡུང་བས་བསྡུབ་པ་ལ། རྒྱས་འཐོབ་པ་དང་མ་དེས་སྨད། །དེས་ན་རྟོག་མེད་ཀྱང་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་རྒྱས་འཐོབ་པ་ནི།

ཆོ་རྣམས་སྦྱ་ཚོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དོན་རྣམས་སྦྱ་ཚོགས་ངོ་བོ་ཉིད།།

གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མིན་ཞེ་ན། །ཐ་དད་བཞག་ཀྱི་གང་གིས་འགྲུབ།།

ཁྱབ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེ་འཛིན་ཆོ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་སྦྱ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་དོན་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་མིན་ཏེ་སྦྱ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དུ་འགྲུབ་ཀྱི། །གལ་ཏེ་ཆོ་ལ་སྡང་བ་སྦྱ་ཚོགས་ཀར་ཡང་ཆོ་དེ་ཕྱི་དོན་ཐ་དད་པར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་བཞག་པ་འདི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ས་འགྲུབ་སྟེ། ཆོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྡང་ཡང་དེས་ནི་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་དད་པའི་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྲུབ་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་དེ་མ་དེས་པ་སྟོང་བ་ལ། དུ་མར་སྡང་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་དགག །དུ་མར་སྡང་བ་འགྲུལ་པ་དགག །དང་པོ།

དེགས་མི་མཐུན་རྣམས་རྩོམ་མེད་བྱིར། ཁེ་མོ་སོགས་བློ་སྣ་ཚོགས་མིན།། གཟུགས་མེད་བྱིང་ལྡན་སྣ་ཚོགས་མིན། ཉེ་བར་བརྟགས་ལ་བཏེན་པའང་མིན།། དེ་དེ་སྣ་ཚོགས་མིན་བྱིར་རོ།།

བློ་ལ་དུ་མར་སྣང་ཡང་རྟག་དོན་ལ་དུ་མར་མེད་དེ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། དུ་མར་སྣང་བ་འཐུལ་ཀ་རླུ་བ་གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཅན་ཁོ་ནའི་མེད་པར་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ་མ་ཚོགས་པའི་སྟོ་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཁོ་ནར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྫལ་དེགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རྩོམ་པ་མེད་པར་ཁས་ལྡོངས་པའི་བྱིར་བཅོས་མའི་དོ་མོ་ཁོ་ནོ་ལ་སོགས་ཀྱི་བློ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་བ་མིན་པར་ཐལ་ཀ་དེ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་མོར་བྱེས་པའི་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཁོ་ནོ་དང་ཕྱེ་མ་ལེབ་དངོས་ཀྱི་ཁོ་ནོ་སོགས་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྫལ་དེགས་མི་མཐུན་པ་ལ་ལྷན་པ་ཡོད་པས་དེའི་

དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མིན་ཏེ། མིག་ལ་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་ཡིན་ལ་གཟུགས་དེ་འང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁྱོད་རང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་རྫས་སུ་མེད་ན་ཁྱབ་གཅིག་ཏུ་མི་སྣང་བར་འདོད་པ་དོན་མེད་དོ། །ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་མ་བྱུབ་ན་ཁྱབ་ཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུབ་སྟེ། ཁ་དོག་གཅིག་གམ་ཁ་དོག་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་ཉིད་ཞེས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་ཁྱབ་ཡོད་པ་དེ་དང་འབྲེལའི་ཕྱིར་བཅོས་མའི་ཁྱབ་ལ་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའོ་ཞེ་ན། བཏགས་པའང་མིན་ཏེ་བཅོས་པ་དང་མ་བཅོས་པ་གཉིས་ཀའི་ཡང་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཅིག་གིས་དུ་མ་མི་འཛིན་པྱིར།།

ཁྱབ་བོ་མཐོང་ཚེ་སྟོ་སེང་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ་ནི་བརྒྱང་བ་ལའང་ཐྱིས་ནི་སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་ཟློ་ཡིས་བསྟེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ནམ་ཡང་ཟློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་མི་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཐྱིར་སོ་སོར་བརྒྱང་བའི་ཐྱིས་ཀྱང་དུ་མ་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཟློ་ཡོད་ན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པའི་ཐྱོགས་བཏང་འགྱུར་རོ།།

བཀྲུམ་པ་དེས་ནཀྟིགཝེད་ཀྱང་ཡན་གཏན་ཚིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ།

དེ་ཐྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། །གང་ཐྱིར་དོན་གཅིག་རྟོག་པ་ནཱང་།།

གཞན་དག་མཐོང་བ་དེ་ཐྱིར་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན།།

ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པའི་རིལ་པོ་གཅིག་སྣང་བ་མེད་ཅིང་། ཡན་ལག་རྣམ་པར་མ་ཚད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དེ་ཐྱིར་བློ་གཅིག་ལ་དོན་དུ་མ་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་པ་གང་གི་ཐྱིར་ཁྱབ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་ནང་གི་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་དོན་གཅིག་ལ་སྟོན་པོའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ཉེ་ཞིན་པ་ནི་ཞེས་པ་ནས་གཞན་

དང་མ་འཇེས་པའི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དུག་གསལ་པོར་མཐོང་བ་མ་འཁགས་པར་ཡོད་པ་དེ་ཕྱི་ཙ་ཡང་དབང་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ།

གཉིས་པ་ཁྲོས་ལས་དོན་དུ་མར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལ་རྩོད་སྤོང་ལྔ་ཤེས་གཅིག་སྟ་ཚོགས་མི་སྟང་བའི། །རྩོད་པ་འགོད་དང་དེའི་ལན་གཉིས། །དང་པོ།

སྟ་ཚོགས་སྟང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རེགས་ན།།

རེ་ཞིག་གཅིག་པུའི་བློ་དེ་ཉིད། །སྟ་ཚོགས་སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྟང་།།

སྟ་ཚོགས་སྟང་བ་ཅན་གྱི་ཕྱི་དོན་རྣམས་ལ་གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་མི་རེགས་པ་ཡིན་ན། མ་བརྟགས་པའི་ངོར་རེ་ཞིག་གཅིག་པུའི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤོ་སོགས་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་སུ་ནི་ཇི་ལྟར་སྟང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོ་གང་ལ་རུང་བ་མིན་པའི་ཕྱི་རོན་ལ་མི་རུང་ན་ཤེས་པ་ལའང་མི་རུང་ལ་དེ་རུང་ན་དོན་ལའང་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ན།

གཉེས་པ་དེའི་ལན་ལ། དོན་དམ་སྟ་ཚོགས་སུ་མ་བྱུང། །ཐ་སྙད་སྟ་ཚོགས་
ཀྱང་མི་འགལ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྡུན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།
རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་དོན་བསམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བྱལ་ཞེས།།
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་དངོས་སྨོས་འོང་བཡིན།།
གཅིག་ལ་སྟ་ཚོགས་དེ་ཅིར་འགྱུར། །ཟློ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།
གལ་ཏེ་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་འདིར། །འོངྀ་ན་ཁྱེ་ལ་ངས་[55]ཅི་བྱ།།

དོན་དམ་པར་ཤེས་པའང་སྟ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་
པས་སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ལྟ་རྗེ་ལྟར་དོན་ནམ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་
ལ་འདིའི་གྲུབ་ཚུལ་རིགས་པས་ཚེགས་པར་བསམས་པ་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
སྣང་ཙམ་ལས་བདེན་པའི་རྟགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་ཡང་
དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ལས་འདོང་
བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་སྟ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་གང་ཡང་

(55) སྣར་ཐང་དེའི་རིང་། ཅཅཅཀ-ཀ། ཇ་ལ་ཡང་བསྣ།

དབྱད་མི་བཟོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚེ་དང་དོན་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚེ་གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པ་ན་དེ་ཡོད་ན་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་བའི་བསམ་པའོ།།

ཚེ་དེ་ལའང་གཉིས་སྣང་གིས་བསྟན་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པས་ན་ཚེ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚེ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དོན་རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་ཉིད་འདི་ལ་ཡོད་ཅིང་གྲུབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཞིག་ན་བདག་གིས་དགག་ཏུ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་གཅིག་མ་སྣང་བ་ཞིག་ན་བདག་གིས་དགག་ཏུ་ཅི་ཡོད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱུ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་མི་བདེན་པར་དགག་པ་འདྲུག་སྟེ་འཐུལ་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།

མེད་སྣང་དག་ལས་གང་རུང་ཞེག །མེད་ན་འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་དང་།།

དེ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་འཕྲེལ་པ་སོ་སོས་འཆད་ཚུལ་མང་ཡང་འདིར་བློ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་བཤད་བའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཐ་དད་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན། །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་འོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་སྟོང་པར་བསྟན། །དེས་ན་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་འཁྲུལ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་ལ་ལྟོས་གཟུང་འཛིན་མེད། །ནང་ཤེས་ལ་ལྟོས་གཟུང་འཛིན་མེད། །དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རགས་སྣང་ཡོད་མིན་དེ་བདག་ཉིད།།

གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

སྣང་ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དམྱད་ན། མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་གཟུང་བའི་དོན་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་རགས་སྣང་ཡིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བ་ཡོད་པ་མི་ཉེ། རགས་པ་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་ནི་ཚ་ཤས་

གཅིག་ལ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཚ་དུ་མ་ཚོགས་པའི་མངོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཅིག་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་མངོ་ལ་རྟེ་སྐྱེ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་ལས་ཐ་དད་པའི་མངོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་རགས་སྣང་ནི་ཡན་ལག་ལས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་བདེན་པར་བྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གང་སྣང་བ་དེ་ནི་ཆ་མེད་པའི་ཡན་ལག་གཅིག་ལུང་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་རྣམས་བརྫུན་མི་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནང་ཤེས་ལ་སྐྱོས་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་གྲུབ་དོན་ནོ། །དང་པོ།

ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་སྐྱེ། །གནས་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་ཡིན།།

ཐ་དད་མེད་ཅན་ཤེས་པ་ཡི། །ཐ་དད་སྣང་བ་རྫས་པ་ཉིད།།[56]

དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་ཁང་ཐམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

ཕྱི་དོན་རགས་སྣང་བརྫུན་ན་མི་འཐད་པས་མེད་དུ་ཆུག་ནའང་ཤེས་པ་

(56) སྣང་ཐང་དེ་དོད། ཅཅཅཀ-ཀ། ཥབསྣང་ཨ་ཉིད། །

ལ་སྟོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་བསྒྲུ་མེད་དུ་རྫོང་བས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་གྲུབ་པང་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ཤེས་པས་ཡུལ་སྟོ་སོགས་ཉམས་སུ་ལྷོང་བས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ནང་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་སྣང་བ་དེ་འཛིན་པས་གཟུང་བའི་ཕྱི་རོལ་ལྟར་གནས་པ་འདི་ནི་ཚ་གཞན་གཟུང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པ་མེད་པ་ཅན་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་གྱུར་པ་ཡིར་བཅད་བཞིན་གཅིག་ལ་ཐ་དད་པའི་རྟོག་པས་སྣང་བ་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའོ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་པ་ཉིད་དེ་ཟུར་གཉིས་སྣང་ལྟུང་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གཟུང་བ་མེད་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་གང་རུང་གཅིག་ནི་མེད་པའམ་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷོས་བཅས་ཡིན་པས་རེ་རེ་ཡན་གང་དུ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་བྱུབ་དོན།

དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་ངང་དེ་ཉིད་ཡིན།།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་ར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡི་རང་རིག་རང་གསལ་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཡི་ཚང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་འཕྲུལ་པ་ནི།

དངོས་རྟམས་ཐ་དད་གནས་པ་འདི། །དེ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།།

དེ་ནི་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་བསྟན་འགྱུར།།

ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྟམས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་དེ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུང་སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཟློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་འགྲུབ་ཐབས་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བཞིན་རྟོག་པས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་ནང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡོད་

བཞང་ནང་གི་བསླབ་བའི་དབང་གིས་འགྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འགྲུབ་པས་ན་ཐུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་དག་ཀྱང་བསླབ་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་བསླབ་པ་ཡིན་པས་ཐེ་ཙོམ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བཞང་བསླབ་པ་ཡིན་གྱི་མ་བསླབ་པར་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟོད་སྤོང་ལ། ཤེས་ཉིད་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་ལུང་། །སྟོང་ན་སྣང་བའི་རིགས་འགལ་སྣང་། །དང་པོ་ལ། ཐེ་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལན། །ཁས་བླངས་པ་ཡི་ལྷང་དོན་བཤད། །དང་པོ།

གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་ཡོད[57]ཡོད་མ་ཡིན།།

དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཐེ་བ། །དང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད།།

གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་གི་བདང་རིག་ཙམ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་འོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཟུང་བ་དུང་འཛིན་

(57) ཤེད་ཡོད་དེས་རྟོག་པ། ཀཡཁ-ཤ། ཇ་ལས་ཅི། ། །

བའི་རྟམ་པ་འདི་གཉིས་ལས། འདི་ལྟར་གཟུང་བ་ལ་གཟུགས་སུ་རྟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཉམ་པར་བྱ་བ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དང་། འཛིན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟམ་པར་རིག་པ་རྟམ་ཤེས། ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཚོར་བ། མཚན་མར་འཛིན་པ་འདུ་ཤེས་སོགས་སུ་བཞག་པ་དེ་དག་གཟུང་འཛིན་མེད་ན་གང་མཐོང་ལ་གང་གིས་མཐོང་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་ཞེག་ཏེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གང་དང་གང་གི་མཚན་ཉིད་རྟམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ནི་གཟུང་བ་དེ་ལ་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སོ་སོ་རང་གིས་དེགས་པ་ལ་ཤེས་བརྗོད་འདྲུག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཅིང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཅིར་སྣང་བ་ལ་དེ་དང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་ཤེས་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཐམས་ཅ

མངོན་དུ་བྱ་བར་མི་དེགས་པས་ན་དེ་འདྲའི་གཉེན་སྡོང་གི་བང་རིགས་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཙམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་དྲིན་དུ།ཁམས་ཟློང་པ་ཡི་ལྷུང་དོན་ཟམཁང་པ།

ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི།།

ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བཟལ།།

ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་དང་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ས་དུ་མ་སྣུངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐོ་དང་རྟེན་ཅན་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཚོན་བྱ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་ཡི་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དཔྱད་ན་མཚན་མཚོན་ཐ་དད་དུ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེས་ཀྱང་ཚོས་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།། ཅ

གཉིས་པ་རིགས་འགལ་སྤྱོང་བ་ལ། སྟོང་ཡང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འཁད། ཉེ་ལ་མ་དེས་སྒང་བའོ། །དང་པོ།

མ་རིག་གིས་བསླད་བདག་ཉིད་ལ། །རྫི་ལྟའི་རང་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་ནས།།
རྟམ་རིག་དེ་བཞིན་མིན་རྟམ་པ། །སྐྱེ་འགྱུར་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞེན།།
པ་རོལ་མཐོང་མིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་རིག་མ་ཡིན།།
གཟུང་དང་འཛིན་པའི་བསླད་པ་དག །མེད་ན་དེ་ནི་མེད་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རང་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཡེ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་རྟོ་ལྟར་སྣང་ཞེ་ན། བསླད་པ་མེད་ན་མི་སྣང་བ་བདེན་ཡང་བསླད་པའི་དབང་གིས་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཞེག་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་བསླད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟན་ཅིང་། དོན་རྟོ་ལྟ་བའི་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་རྟོ་སད་པའི་རྐྱེན་ནང་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ལ་ལྷོས་ནས་ནང་གི་རྟམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་

མིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་སྣང་ཙན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རང་དབའི་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་དང་སྣང་མ་ཟློ་གཉིས་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུ་རོལ་གཉིས་སྣང་ཙན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཐ་རོལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་མིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་བསྟན་པ་དག་ལེ་ནས་མེད་པ་ཡི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་མེད་ན་སོ་སྐྱེ་དེ་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་མེད་པར་རང་གི་ངོ་བོར་སྤྲོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་འཁྲུལ་པས་བསྟན་ནས་ཏེ་བཞིན་ཏོགས་པར་མི་ནུས་ཏེ་སྣང་ཅི་གམ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་སྣང་ཚོས་ཉིད་མི་སྣང་ཞིང་། །དེ་མི་སྣང་བས་ཚོས་ཉིད་སྣང་། །ཞེས་གསུང་སྟ་བའི་ནོ། །དེས་ན་འཁྲུལ་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བའི་ཕྱིར་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་

གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུང་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རང་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཙམ་བའི་ལུགས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བའི་ཚོས་ཉིད་དེ། འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་བའི་མདོ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མཐའ་གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་དང་མི་རྟག སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་སོགས་ལ་སྦྱར་ནས། མཐའ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟག་ཏུ་མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། གནས་མེད་པ། སྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་རིག་མེད་པ། གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ། སྣང་བ་མེད་ལས་གཉིས་དང་ནི། །རྟེ་ལྟར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །དབང་པོ་ཡུལ་དང་རྣམ་རིག་པ། །སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྣང་མེད་ཁྱིར། །དེས་ན་འདི་ས་ནི་བརྟག་མེད་པ། །བསྟན་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། །སྣང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་མངོ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མངོན་སྤྱོད་ག

དེས་དེ་ཉིད་དོན་བཀང་སྟོམས་ཅན། །གླང་ཆེན་གཟེགས་སྐངས་ཉིད་མངོ་དན་ནས།།
འཇིག་རྟེན་ཐུགས་ནི་:འབའ་ཞེག[58]གིས། །ཕྱི་རོལ་དབྱེད་ལ་འཇུག་པར་མངོ་བ།།

བསྟན་པ་མེད་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མེད་པ་དེར་མ་དེས་ཀེ་བསྟན་པ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་མངོ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་གཟེགས་ནས་དེ་ལྟར་
གསུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་སྣང་གི་བསྟན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ས་གཉིས་སྣང་
ཅན་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་གི་བསམ་པ་དང་བསྟུན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སྟོན་པ་རེ་ཞེག་བཏང་སྙོམས་སུ་མངོ་ད་
པ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན། དཔེར་ན་གླང་པོ་ཆེས་ཐ་རོལ་མཐོང་ཡང་
ཆེད་དུ་མི་ལྟ་བར་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཟེགས་ཀྱང་དེ་བསྟན་རུང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལ་
དེ་ཉིད་གཟེགས་ཀྱང་མ་གཟེགས་པ་ལྟར་གླང་ཆེ་ཉིད་གཟེགས་སྟངས་

(58) སྡེ་དགེ་བསྟེན་འགྱུར་-ཤ། ཁ་འབའ་ཞིག་།

ཉིད་མངའ་བ་ནུས་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ སྤུགས་ནི་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཡིན་ཞིང་ ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་ལའང་དབྱེར་ཅིང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་པར་མངའ་དེ། དགེ་སློང་དག་ངེ་ལྟར་སྣང་བརྙེད་པར་ གྱིས་ཤིག ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལས་བརྒྱ་པར་འཛིན་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་དེམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱང་བར་མངའ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ལན་ལ། ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་འཐད། །སྤྱི་དོན་དེ་དང་ཚི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ།

ཤེས་པ་སྤྱོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ། །ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་རྟེན་མེད།།

མཐོང་ནུས་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཚེ། །རྣམ་དབྱེ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར།།

ཤེས་གང་ཉིད་ལྟར་སྣང་བ་དེ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་མེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། །སྣ་ཚོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར།།

དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་བསྟད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བྱང་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་

གཅིག་ཡོད་རྟང་དོན་ལ་འང་དེ་རྟང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་རྟང་བ་ནི་དོན་ཤེས་གང་ལ་འང་མེ་དག་མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་པ་ཙན་ཀྱི་དོན་གཅིག་མི་འདྲ་སྟེ། ཁུ་འཛིན་དབང་ཡོའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་སྤྲོ་སེང་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་བུ་དེ་ཡི་སྡེ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ཡིན་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྡུ་ཕྲེ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་གཞན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲོ་སོགས་སྣང་བ་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཡན་གང་དུ་རྟེན་པ་མེད་དེ། དེ་དུས་ཀྱི་སེམ་སྣང་ཤེས་པ་ལོགས་སུ་བཅད་ནས་སྤྲོ་སྣང་ཤེས་པ་འདི་འི་ཞེས་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གིས་ཚྲོང་བ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་མཐོང་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེས་ཡུལ་གང་ཉེ་བ་སྣ་ཚོགས་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ནུས་ཀྱི་སྤྲོ་སོགས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་མི་དགོས་པས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་

སྣ་ཚོགས་འཇིག་ཞེས་བྱ་སྟེ། མེ་འོང་གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་འཚང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཚད་པ་མེད་པའི་དོན་གཅིག་མི་སྲིད་དེ་སྟོན་པོས་སྟོ་འཇིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་གཅིག་གིས་སྣ་ཚོགས་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ། སྟོ་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། །སྣམ་ཐུ་ལ་སོགས་དག་ལའང་མཚུངས། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའང་སྟོ་སོགས་མཐོང་བ་སོ་སོར་དབྱེ་བར་ཅི་སྟེ་མི་ནུས་ཏེ་ཡུལ་ཁྲོ་མཐོང་བའི་བགོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་འཇིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་དབྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྨྲི་བློས་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དབྱེད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་འདི་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་ཤེས་པའོ། །འདི་སེར་པོ་མཐོང་བའོ། །འདི་བྲུ་བཞི་མཐོང་བའོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ཚ་ལ་འདྲུག་པར་འགྱུར་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་མེད་དེ་ཤེས་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ནི་རིས་སུ་ཆད་པར་གནས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་བཞིན་དུ་དེས་པར་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་ནུས་ན། ཤེས་པ་ལ་ཁངོ་གད་

དབྱིབས་སུ་དབྱེ་བར་ནུས་ཤིང་མཐའ་ཡི་མཚམས་ཀྱང་དབྱེ་བར་ནུས་ལ། དེ་མ་ནུས་ན་ཁངོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པས་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་དེའང་དོན་ལ་འབབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ཏ་ཐུགས་གཅིག་མིན་ཡང་རྟེ་ལམ་བྱེ་ཏ་ཐུགས་གི་སྣང་བ་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དེ་ཡིར་སྣང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་ཇ་ས་ཡིན་པར་འགལ་བ་མེད་ཅིང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པས་ཟུང་ཤར་རིག་པ་གཅིག་ལས་སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་པས་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཡི་དོན་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྐྱེད་ནས་གཞལ་ན་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་མ་ཟྱེ་བར་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་དང་མ་ཐུན་པར་སྨྲ་བ་ཆོ་གཅིག་གིས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ཐ་དད་དུ་མ་ཆད་པ་དེ་ལ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་སྟེ་དེ་ལས་མཐོང་ནས་སྨྲ་ཚོགས་ཆོ་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་

ཅར་སྒོང་བའི་རྣམ་པ་འདི་མེད་དགོས་ནའང་ནང་ཤེས་པ་གསལ་རིག་ཚ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་གཅིག་གིས་སྒོང་བར་རང་རིག་གིས་བྱབ་པ་དེས་ན་བློ་གཅིག་གིས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེས་བུ་དང་མས་སྒོང་བ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་སྒོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྐབས་འདིར་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ནི་གཟུང་རྣམ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་རྣམ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པ་ཡིན་ན། རིགས་པ་འདི་ས་འཛིན་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་ན་གཟུང་རྣམ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་རྟེན་པ་དེ་ལའང་ཡོད་པས་ལྟར་ན་སྒོ་ང་ཐུན་ཆད་པའང་ཐ་སྙད་སྒྲོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་འདི་ནི་སྣ་ཚོགས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལེན་པ་ཐ་སྙད་དུ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཅམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེ་

སྲིད་གཟུང་རྣམ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ན་དེའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་སྣང་སྟེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་གཟུང་རྣམ་དང་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ལའང་ཤེས་དོན་བཞིན་དུ་ཆ་ཐ་དད་གཅིག་དུ་མེད་པར་གསལ་རིག་གི་ཤེས་སྣང་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུའང་མ་གྲུབ་པས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་རང་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱུན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བཅད་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར། དབུ་མ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྣང་ཉིད་བསལ་བར་ཡང་བཞེད་ཅིང་། ཡང་གཞན་དག་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྣང་པའི་རང་རིག་ཙམ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འདི་དགོངས་པ་རྣམ་རྟུན་ལྟར་དུ་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་གཞུང་འདིས་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་མ་གཅོ་བོར་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྣང་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འཆད་པ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྣང་གཞི་དང་འཆར་གཞིར་བྱས་པས་ཅི་ཙམ་

གཙོར་བཏེག་ནས་སེམས་ཙམ་བྱེ་གྲྭབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གསལ་པོར་སྟོན་པ་ནི་གཞུང་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མེད་ལ། སེམས་ཙམ་དེ་ལའང་དོན་དམ་པར་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་ལ་སྡུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་པས་གཉིས་སྟོང་དུ་སྨྲའང་པ་ཙམ་བྱེས་རྣམ་རྟུན་པ་ཡིན་པར་མི་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་བདེན་རྟུན་ནི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་དུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་མི་འཐད་པས་གཞུང་འདིར་རྣམ་བཅས་སུ་བཞེད་པ་ནི། ཡོངས་གཅོད་ནང་ཡིན་ཕྱི་རོལ་ལྟར། །གནས་པ་འདི་ནི་ཚ་གཞན་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཤེས་ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། །རྗེ་ལྟར་དོན་གཞན་འབྲང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སྤྱི་ནི་ཤེས་ངོ་བོའི། །དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྟོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གཞུང་གི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་དབོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཀྱང་།

ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཏེ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཅས་པ་དེ་ལ་བཞེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱོན་མེད་པར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོང་བ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱང་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྨྲའོ།།

ཤེས་པ་གང་ཞེག་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སྣོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྟོན་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་གཏད་ན་སྟོན་པོར་སྣང་ཞིང་ལྟ་གམ་རྣམ་པ་གཏད་ན་ལྟ་གར་སྣང་བ་སོགས་སྤྲོ་གཅིག་ལ་ཡུལ་རྣང་བ་ན་གནས་པ་སྣ་ཚོགས་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་སོ་བྱ་ཞིང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སེམས་གསལ་རིག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་གཅིག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ།

གནས་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ལྷུ་ལ་སྤྲུར་ཡང་དོན་གྱིས་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཀུན་དོན་དང་མི་མཚུངས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་མ་དེས་སྒྲུབ། །དང་པོ་

དས་སོགས་གཟུགས་ནི་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་བཞིན་ཆུམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར།།

སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་སེམས་གཅིག་འདོད་རྟད་བ་དེ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དས་ཁྲོ་སོ་ལྷུའི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཟུང་ཆས་སྣ་ཚོགས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱར་མེད་ཅིང་ཆས་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་ནའང་སྤྲོན་པོ་བསྒྲིགས་པས་གཞན་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྤྲོན་པོ་མཐོང་བས་གཞན་མི་མཐོང་བ་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཆས་པ་ཀུན་ཏུ་ནུས་པ་དེས་ཤིང་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཉེན་པར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཅིག་གིས་སྣ་ཚོགས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པས་གནོད་དོ།།

བཀའ་དྲིན་དཔལ་བསྟོད་བ་ལ།

ཐ་དད་ཅན་ནི་རྣམ་བསལ་བ། །ཐ་དད་མེད་པ་གཞན་མཐོང་མེད།།
གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུར་མངའ་དག།
ཅེག་ཅར་བློ་ཡི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང་། །འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞེག་ཡོད།།
རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། །གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད།།
དེ་ལ་བློ་ནི་གང་དུ་སྣང་། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད།།

གཞོད་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་རོལ་པོས་སོ་སོར་དབྱེ་བར་ནུས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱེ་བར་ནུས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཡན་ལག་ནི་རེ་རེ་ནས་རྣམ་པར་བསལ་བ་ན་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གཞན་ཡན་ལག་ཅན་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་བ་མེད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ།།

སྣུག་བྱེད་འགོག་པའི་དབང་དུ་མངོད་ནས་ཐ་རོལ་པོས་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མི་ལ་བུ་ག་དབང་འདས་ཀྱི་ རྡུལ་ཐུན་དེ་ལས་ཁྱད་མེད་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་

ན་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་བདག་དང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རེ་རེས་དབང་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚོགས་པ་ན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་རྟག་ལ་དུ་མ་ཚོགས་ནས་མཐོང་རུང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་མང་པོ་དག་ཅེག་ཅར་དབང་བློ་ཡི་རྒྱུར་འགྱུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞེག་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ལ། རྟག་ཐནོ་དག་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། རང་འཇིག་ཤེས་པ་ལ་རྟམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཟུང་བ་ཞེས་བ་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡང་མིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་ཞེ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་ཡོད་དེ་དབང་ཤེས་ལ་དབང་པོ་བཞིན་ནོ་ཞེར་ན། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཐོབ་ཏེ་ཡུལ་གང་གི་རྟམ་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་ཐོབ་དེ་ཡི་གཟུང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་ལྟད་དབང་ཤེས་

སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣལ་ཟན་ཁྱད་པར་བ་དུ་མ་སློས་ཡི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་ནོག་སོགས་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པའོ། །དང་པོ།

རྗེ་ལྟར་རང་གི་ཡན་ལག་བཅས། །ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་ཅན་བཟུང་ཡིན།།

ལྷོག་ཤལ་སོགས་མཐོང་མེད་པར་ནི། །བ་གླང་ཤེས་པ་མཐོང་བ་མེད།།

རྗེ་ལྟར་ཁྲོད་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པ་ལྟར་ན་རྣད་གྱི་ཡན་ལག་ནོག་དང་ལྷོག་ཤལ་མིག་དང་རྟ་བ་སོགས་པ་དང་བཅས་པར་ཅིག་ཅར་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་དུ་མ་ཚང་བར་དམིགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ།།

དེ་ལྟར་འདོད་ན་ལྷོག་ཤལ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་བ་ཤེས་པ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པར་དུ་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་དེ་ཡི་ལན་འགོག་པ།

གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གཅོ་བོ་དག །ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཡང།།

ཅིག་ཅར་ཡན་ལག་རྫོགས་འཇོག་མིན། །ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ལྡན་པཉྩ་མིན།།

ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅན། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཐེར།།

ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེར་བརྟུད་གང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་འཇོག་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་དང་། ཁྱད་གཞི་ལྡན་ཅིག་འཇོག་ཏེ་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བས་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣ་མཐོང་བ་ན་ཁྱད་ཆོས་སམ་ཡོན་ཏན་དེ་དང་གཅོ་ཚོ་བ་ལང་དུག་ལྡན་ཅིག་རྟོགས་པཉམ་ཡང་ན་བ་ལང་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ཁྱད་གཞི་གཅོ་ཚོ་བ་ལང་དག་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པའང་ཡིན་ལ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་འཇོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྟས་དུ་མ་ཡིན་ལ་རྟས་དེ་མ་བརྟུད་གི་བར་དུ་དེ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་དབྱིབས་ཀྱང་མི་འཇོག་ལ་ཡན་ལག་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་མ་བརྟུད་བར་བ་ལང་གི་དབྱིབས་རེ་ལ་ཡོ་འཇོག་པ་མི་སྲིད་པས་དབྱིབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཅིག་བ་ལང་རྟེ་ལྡང་འཇོག་ཏེ་མི་འཇོག་ནོ། །ཡང་རྟ་ལྡ་བུའི་ཡན་ལག་

གཅིག་དང་གཅོ་བོ་བ་ལང་ལྟན་ཅིག་འཛིན་སྐྱམ་བའང་བྱེ་ན་སྟེ། རྣ་འཛིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་བའི་བ་ལང་དབང་པོས་རྟེ་ལྟར་བཟུང་སྟེ་རྣ་ཁོ་ན་ལས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་མ་མཐོང་བས་རྣ་ཡན་གང་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་བ་ལང་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་གཡོ་འགྱུལ་སོགས་བྱ་བ་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྣམས་ནི་རང་གི་རྟོག་ལ་འཛིན་པ་འདུ་བ་ལས་རྟོག་གཞན་ལའང་ལྟན་པས་འབྲེལ་ཏེ། དེས་ན་རྣ་བའི་སྤྱི་རྣ་བ་དང་འཛིན་པ་འདུ་བས་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མ་འབྲེལ་ཡང་རྣ་བ་དང་རྣམ་པ་སོགས་ལྟན་འབྲེལ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ལྟན་པ་ལས་གཅིག་བཟུང་བས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ལུས་མ་མཐོང་བར་སྤྱི་ཤག་མ་གཅིག་དང་རྟའི་རྩེ་མོ་ཙམ་མཐོང་བས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་ཀུན་ཀྱང་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ།།

དེ་ས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པའི་ངོར་ཡོད་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་སྟེ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་

ལས་འཇུག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་རྟ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡན་ལག་གམ་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་ཉིད་དུ་ཉེར་བཟུང་སྟེ་ཉེ་བར་བཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་རྟ་ཅན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྟ་ཁྱད་ཚོས་སུ་བརྗོད་ལ། རྨེག་པ་ཅན་ཀྱི་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཚེ་རྟ་ཡང་ཁྱད་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བསྡོམས་ནས་རྨེག་པ་ཉིད་ཁྱད་ཚོས་སུ་བརྗོད་ལ་དེ་བཞིན་ཡན་ལག་ལྡན་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་འཇུག་གོ། །དེ་ལྟར་གོས་དཀར་པོ་བགོས་ཤིང་དབྱུག་པ་ཐོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་རལ་པ་ཅན་ལའང་རེས་འགའ་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། རེས་འགའ་གོས་དཀར་པོ་ཅན་དང་། རེས་འགའ་རལ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་བཞིན་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བཞག་པར་ཟད་དོ།།

བཞི་པ་སྒྲ་ཚོགས་གཞན་དུ་མི་ཤེས་པར་ཐལ་བ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་གཞན་གྱི་ལན་འགོག་པ། །དང་པོ།

རང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་སོགས།།
ཐ་དད་བྱེད་པཉང་མ་བརྙང་ཕྱིར། །གཞན་གཞན་མཐོང་ཡང་བློ་གཅིག་འགྱུར།།
དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་པར་འདོད་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཁྱེད་ཅག་བུམ་པ་སོགས་
རྫས་ཀྱི་རང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་ནི་བུམ་སོགས་གཞན་དག་ལས་ཐ་དད་
མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱེད་ཅག་རྫས་ལས་ཡོན་ཏན་
སོགས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ། རྫས་གང་ལ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་འདི་ནི་སྣམ་བུའོ་
ཞེས་ཐ་དད་པར་ཁྱེད་པ་ནི་རྫས་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་རིགས་ལ་སོགས་པས་
ཁྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། རྫས་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་
པ་ཐ་དད་དུ་ཁྱེད་པ་ཡི་ཚོས་དེ་འདི་མ་བརྙད་པའི་ཕྱིར་བུམ་སྣམ་སོགས་
རྫས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་དུ་ཟིན་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་འཁྱེད་
པར་བློ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་གཞན་ཀྱི་ལན་འགོག་པ།

ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་ནི། །གཟུང་ཕྱིར་དུ་མ་རྟོགས་འགྱུར་ན།།
འགྱུར་མོད་དེ་སྐྱ་ཡིན་ན་ཡང་། །འདི་དག་གི་འཁེལ་འཚོལ་བར་འགྱུར།།

དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཏེ་དང་པོ་ཆོས་ཅན་རྫས་བཟུང་ནས་སྤྱི་སུ་དེའི་ཡོན་
ཏན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཀྱང་ནི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བྱམས་སྣང་
སོགས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ཏུམི་འཇིག་གྱི་སོ་སོའམ་དུ་མ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིམ་གྱིས་ཆོས་གཞན་དང་གཞན་འཇིག་པར་འགྱུར་
དུ་ཆུག་མོད། དེ་ལྟ་ཡིན་ནུ་ཡང་འདི་ནི་ཁྱད་གཞི་འདི་དུག་གི་ཁྱད་པར་
གྱི་ཆོས་སོ་ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། སྣམ་བུའི་ཚོས་བུམ་པའི་ཡིན་པ་དང་། བུམ་པའི་ཚོས་སྣམ་བུའི་རྣམ་
པར་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དུས་མཉམ་པར་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་སོ་སོར་
གཞན་དང་གཞན་མཐོང་བ་ཅམ་ནི་འདི་འདི་འོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་དེས་
པར་མི་ནུས་ཏེ་བུམ་སྣམ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་དེམ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་སྔ་མའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐོང་བས་འབྲེལ་བ་འཆོལ་
བར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། རྗེས་ཐོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མ་དེས་ཏེ་ཀ་
བ་མཐོང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བུམ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་དང་
གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དེས་བྱེད་ཡོད་ན་དེ་བྱང་དུ་འགྱུར་གྱི་རྫས་

ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་དེགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནམ་ཡང་དེས་བར་མི་ཆུས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ།

སྒྲ་སོགས་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཇིན་པར་གྱུར།།
བཀོད་པ་ཅན་ནི་མ་བཟུང་བར། །བཀོད་པ་འཇིན་པར་མི་རུང་ཕྱིར།།

དུ་མ་དུས་གཅིག་འཇིན་པ་དེ་གཞན་གྱངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ན་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཇིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་འཇིན་མི་དགོས་སྟམ་པ་ཀྱི་ན་སྟེ། བཀོད་པ་ཅན་རྟག་སྐྱེ་བས་གསུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐུན་འབྲེལ་གཅིག་ལའང་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པས་ན་དེ་གསུམ་མ་བཟུང་བར་དེའི་བཀོད་པ་སྒྲ་སོགས་འཇིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀོད་པ་ཅན་སོར་མོ་མ་བཟུང་བར་དེའི་བཀོད་པ་ཁྱུ་ཚུར་དང་སྦྱོག་མཇུག་སོགས་འཇིན་པར་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་ཡུལ་མིན་པ་སྤྲི་སོགས་དབང་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆ་དབང་ཤེས་ཡུལ་མ་ཡིན། ཀཀང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེས་མི་གཞོད། ཀེ་ལ་མ་ངེས་སྐང་བའོ། ཀངས་སོ།

ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱོགས་པ། ཁང་དང་གང་ལས་ལོག་དེ་ལས།།

ཐ་དད་བརྟགས་པའི་ཐ་དད་ཅན། ངེ་ནི་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད།།

བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ། །སྟ་ཚོགས་སྐང་བ་དེ་དག་ནི།།

རྟོག་པ་མེད་སེམས་སྟ་ཚོགས་མིན། །དེས་འཁའ་བ་ཡི་སྤྲོད་ཡུལ་མིན།།

ཚད་མ་མདོ་ལས། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚོས་ཅན་ནི། །དབང་པོ་ལས་རྟོག་སྤེད་མ་ཡིན། །རང་རང་དེག་བྱ་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འཚད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་དེ་མིན་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ཙམ་ལས་བརྟགས་པའི་དེགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཕྱོགས་པའི་ཚ་ཙམ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས་དེ་དག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་བྱེ་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན་གང་ཞིག་རང་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྱོགས་པར་བྱུང་བ་ནི་

དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་དེ་སྟང་ངེ་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་དོན་གང་ལ་ཚོས་གཞན་གང་དུང་གང་ལས་ལོག་པ་དེ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚར་སྐྱ་ཟློས་བརྒྱས་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཅན་དེ་ཉི་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་གཅིག་ལའང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་ བེམ་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་མིན་པའི་ཚ་ཇི་སྙེད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཚ་ནས་ཐ་དད་པར་བརྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་དག་ཉེ་སྐྱ་རྟོག་གེ་ངོར་སྐྱ་ཚོགས་སུ་ཡོད་ཀྱི། རྟོག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཡུལ་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རྟ་ས་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་དེར་སྣང་བ་ཙམ་འཇལ་གྱི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཚོས་སུ་སྐྱར་བ་སོགས་དོན་གཅིག་ལ་རྟམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པ་མིན་པ་ཅན། རང་དུས་དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་རྟམ་པ་མ་འཇེས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་རེས་འགའ་ཡི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་སྐྱོང་ཡུལ་དུ་འཇེས་པ་སྐྱ་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལྡོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མི་ནོ།།

དེ་ནི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་མིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཕྱིར།།

གལ་ཏེ་ཆུ་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་ན་དངོས་པོ་རང་གི་སྟེང་ན་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་པའི་དཀར་པོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆུམ་པོ་ཉིད་དང་། རི་བོང་གི་མཚན་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་རྟེན་ལས་ཐ་དད་པོས་ཡི་ལྟོག་པ་མི་མཐོང་སྟམ་ན། དོན་རང་ཉིད་ལ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམ་སྟེང་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆ་རྣམ་པར་མི་བྱེ་བར་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་སྟེ་ལྟ་བར་སྣང་བའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་ནི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་ཀྱས་པ་མིན་ཏེ། རང་མིན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དོན་དེ་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་ཆ་ཤས་སུ་ཞེ་བའི་ལྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་དེ་རྟེ་བཞིན་དུ་མཚོན་པར་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་སྒྲ་བྱུང་གི་ཤེས་པའཛམ་ལྟོག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་སྣང་སྟེ། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ། འཇེས་པ་དང་མ་འཇེས་པ། ཆ་སྙོ་ཚོགས་པ་དང་སྙོ་

ཚོགས་མིན་པར་སྣང་བའི་སྐོར་ནས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་མ་དེས་པ་སྣང་བ་ལ། གཅིག་ཀྱང་ཐ་དད་སྣང་ལན་དགག །གཅིག་པའི་སྣང་བྱེད་ངོ་ཤེས་དགག །དང་པོ།

ཐོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །རྟེན་སྣ་ཚོགས་པས་དེར་འགྱུར་ན།།

ཁེའི་[59]རྣ་ལ་སོགས་སེམས། །ཐ་དད་དོན་ཅན་དེ་གང་ལས།།

སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གཞན་དང་གཞན། །སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི།།

དངོས་དེ་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ། །སྣང་བ་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན།།

གལ་ཏེ་སྣ་ཚོ་དང་དབང་པོའི་ཚོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་རྟེན་ཡིད་དབང་དང་མིག་དབང་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པས་གསལ་མོ་གསལ་ལ་སོགས་པ་དེ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུགས་དེ་སྐྱར་ན་དེ་ནི་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ཤེས་ལྟའི་སེམས་ཀྱང་ཡུལ་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་[60]པ་དེ་གང་ལས་འགྱུར་སྟེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་ཡང་རྟེན་དབང་པོའི་སྐོར་ནས་སོ་སོར་མཐོང་ངོ་ཤེས་དོན་

(59) སྐེ་དགེ་དབེ་ཅིར། ཁཡཁ-ཀ། ཤིང་ཁར་དབེ་སྐྱིར། ཁཡཁ-ཀ། ཇ་ཞི།

(60) དབེ་སྐྱར་མ་དབེ་རྣམས་བྱ། ཇ་མིན་ཅེ། ཤེས་བྱེད་ཡང་། ཇ་ཡིན་ཅེ། མིན་ཅམ་སྐྱམ་ཞུ་དག་ཁའི་མཆན།

བྱིས་འཕོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་གཉིས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་གཞན་དུ་གཞན་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། ཡུལ་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གསལ་མི་གསལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རང་མཚན་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་གཞལ་བའི་བློ་ལ་ཡུལ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མི་རིགས་ཏེ་མིག་མ་འབྲུལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་སྟོན་པོ་གཞལ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་སེར་ཅན་དང་མིག་སྐྱོན་མེད་པས་དུང་ལ་བལྟས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ན་དེ་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་མཚན་གཅིག་ལ་རྟེན་གྱི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་ཞེས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། བློ་མ་འབྲུལ་བའི་སྐྱོང་བས་ཐ་དད་བར་མཐོང་བ་དེ་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ་ཀ་བུམ་དང་སྣུམ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

མཐོང་ལས་བ་གླང་ལ་སོགས་བའི། །ངོ་ཤེས་པ་ནི་བརྒོལ་བ་ཡིན།།
བ་ལང་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལ། །དེགས་སོགས་བརྗོད་དང་རྟོག་དགུ།
རྗེས་སུ་འཇོལ་ལས་རྗེས་དཔོག་གང་། །དེ་ཡང་འདི་ཡིས་སུན་ཕྱུང་ངོ།།
མཐོང་བ་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི།།
རྟམ་རྟོག་གཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཟེན་ཏོ།།

སྤྱི་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡོད་དེ་བ་ལང་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཕྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དཀར་ཟལ་མཐོང་བ་ནི་ཕྱིས་དམར་ཟལ་མཐོང་བའི་ཚེ་རང་མཚན་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་དེ་ལ་ངོ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་སྲིད་དོ་ཞེན། དེར་མ་ངེས་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡི་རང་མཚན་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་ཉེ་འཁོར་མ་འོངས་སོགས་ལ་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་དེ་འི་རྟགས་རྟོག་ཀྱང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་སྤྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་ཕྱིས་པ་གླང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བཀག་པའམ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཞེང་། སྤྱི་ནི་མ་

མཐོང་ཡང་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་བའི་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་བའི་མི་རྣམས་ལ་མིའི་སྐམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐོང་རྟོག་ཡུལ་གཅིག་པ་མེད་བས་ན་འཇུ་བ་མཐོང་བ་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གི་ས་བ་ལང་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལ་ཐུན་མོང་རྟེ་ས་སྡུ་འགྲོ་བའི་རིགས་དང་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ནི་བརྟ་ཐུན་མོང་བའི་བརྟེ་པ་འཇུག་པ་དུང་རིགས་གཅིག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བ་དུག་གི་ཚན་ཚུན་རྟེ་ས་སྡུ་འགྲོ་བ་ལས་རྟེ་ས་སྡུ་དགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡི་ས་སྡུན་ཐུང་ངོ། །འོན་མཐོང་ཟིན་ནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཅི་ཡིན་སྐམ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་དེ་ནི་རང་མཚན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་རྟོག་གཅིག་ནི་སྤྲོའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྔར་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།

གཉེས་པ་ཡིད་མངོན་ལ། ཡིད་མངོན་མི་འཐད་རྟོག་པ་བཀོད། །དེ་ལ་ལན་གྱི་ཟེར་བཞག་བརྗོད། །དངོས།

སྡུང་སྐྱོང་བཀེ་འཕྲོན་པ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་ཚོད་མ་ཉིད་མ་ཡིན།།

མ་མཐོང་འཕྲོན་ན་ལོང་བ་ལ། །སོགས་པ་ཡི་ཀུངངོན་མཐོང་འགྱུར།།

སུ་སྐྱེགས་རྣམ་ཐུག་པ་ན་རེ། སྡུང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་ཉིད་སྣང་ཡང་འཕྲོན་པ་ཡིན་ནུ་ཚད་མ་སྡུ་མས་བཅད་ཟིན་འཕྲོན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བ་གཞན་ཡིད་མངོན་གྱིས་འཕྲོན་ནུ་དེ་ལ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ལོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཀུངཡིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གཉེས་པ་ལན་ལ། ཐལ་བ་དང་པོའི་ལན་དང་ནི། །དེ་བཞིན་ཐལ་བ་གཉིས་པའི་ལན། །དེ་ལ་མི་འཐད་རྟོག་པ་སྟང་། །དངོས།

སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་འདས་པ་ཡི། །དོན་མཐོང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེང་།།

སྐད་ཅིག་མིན་ན་མཚན་ཉིད་ནི། །ཁྱད་པར་བཅས་པ་བརྗོད་བྱར་འགྱུར།།
བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཅན་ལས་ལ་ནི། །ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་མི་ཡི་ཞེད་ལ།།[61]
ཡིད་པོ་ཅན་ནམ་[62]གཞན་དག་ནི། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འདོད།།
དངོས་པོའི་ལས་སྐྱེ་བའི་བློའང་། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱ་མིན་ན། །དེ་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་ཕྱིར་རོ།།

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་གིས། ཡིད་མངོན་ཞེས་[63]དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་ཟིན་པ་སྣང་ཡང་འཛིན་ཚེ་ཞེས་ཟིར་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བཟུང་ཟིན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་དང་པོའི་གཞོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་དབང་པོས་བཟུང་ཟིན་སྣང་ཡང་འཛིན་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་མངོན་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནམ་མེན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་སྐྱེ་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་ཟིན་པའི་རྟེས་

(61) སྐབ་ཐང་དུའི་རིང་། ཅ༣༣ཀ-༡། ཁཆིད་པ།།
(62) སྐབ་ཐང་དུའི་རིང་། ཅ༣༣ཀ-༡། ཁདབང་པོ་ཅན་མ།།
(63) མ་ཕྱིས་ཚོགས་ཆེན་དུའི་རིང་། ཅ༧༠ཁ-༡། ཁཅིས།། ཞེས་གསལ་ཡང་། ཁདེས།། མིན་ཅམ་སྐྱམ་ཞུ་དག་བའི་མཆན།

སྣ་འགག་པས་བས་ན་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་དུས་སུ་འདུས་པ་ཡི་དོན་དེ་དག་ལྟ་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེང་། གཟུང་དུ་མེད་ན་སྣང་ཡང་བཟུང་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་སྔ་ཕྱིའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་བྱ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ནམ་ཞེ་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ལས་འདས་ནས་ཡིད་མངོན་ཚད་མ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁྱད་པར་བ་དང་བཅས་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་བཟུང་ཟིན་འདས་པ་དེ་དན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་དེན་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅད་ཟིན་པ་སྣང་ཡང་འཇིག་ན་དེ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དེ། བྱེད་པ་ཚད་མ་སྐྱ་མས་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཟིན་པ་ཅན་གྱི་གཞལ་བྱའམ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་ནི་སྐྱ་མས་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་

ནམ་རྟོགས་ཟིན་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་ནམ་གཞན་ཡིད་མངོན་དུགའི་སྒང་མ་ཤེས་པ་དེ་ཡི་གསལ་བྱེད་དམ་ཤེས་བྱེད་དམ་སྣང་བར་བྱེད་པར་རྗེ་ལྟར་འདུག་ཀུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གི་ལུགས་ལྟར་ཡུལ་རྐུག་པ་གཅིག་ཉིད་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཤེས་སོ་སྙམ་ན། གཟུང་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རྐུག་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་བློའང་སྒྲ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ཕྱི་ཁྱད་མེད་པའི་གཟུང་དོན་ཉིད་ཐོབ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གཅིག་པོ་དེས་ཀྱང་སྒྲ་ཕྱི་འབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཡུན་ཅིག་བྱེད་རྒྱན་སྒྲ་ཕྱིར་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་འཇོག་ཤེས་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་རྟང་བ་མིན་ཏེ་རྐུག་པ་དེ་རྒྱན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་རྟང་བ་མིན་པས་ན་རང་ལས་གཞན་པའི་རྒྱན་དེ་དག་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་མངོན་གྱིས་དབང་པོས་བཅད་ཟིན་སྣང་ཡང་འཇོག་

པ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་ནམ་ཡང་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཐམས་བཅད་ཀྱི་ཤེས་པའི་བཤད།

དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ངག།།

ཡིད་ནི་ཡུལ་གཞན་ཉིད་འཛིན་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་འོང་བས་མཐོང་བ་མིན།།

དབང་པོས་གཟུང་བ་སྣང་ཡང་འཛིན་མི་སྲིད་པ་དེ་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་མངོན་སུམ་བཟུང་བ་ལས་ཡུལ་གཞན་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིར་འོང་བས་མཐོང་བ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་མིན་ཏེ། དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མེད་པར་དེ་མི་འབྱུང་བས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྦྱོང་བ་ལ། ཡུལ་མ་དེས་བར་ཐལ་བ་སྐྱབ། །དེབང་དོན་རྟུ་རྒྱུན་མི་རུང་སྐབ། །དང་པོ།

རང་དོན་རྟེས་འཞིའི་དོན་ལྟོས་ཅན། །དེབང་སྐྱེས་ཟློ་ཞུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཕྱིར་འདི་གཞན་འཛིན་ན་ཡང། །དེས་པ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན།།

དབང་མངོན་སུམ་མས་བརྒྱད་བ་དེ་ཁོ་ན་ཡིད་དེས་མི་འཛིན་ན་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། དབང་མངོན་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དུ་སོང་བའི་ཡིད་དེས་ཚོད་པ་དང་བསྟལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་རྟེན་རྟེས་འགྲིའི་སྟེ་ཡུལ་སྤོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ཚོགས་པའི་རྟེས་ཐོག་ཏུ་སྤོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྤོ་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་ནི་རང་གི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་སྟེ་མའི་རྟེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། སྤོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྤོན་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་ཚོགས་པ་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དོན་ལ་ལྷོས་པ་ཅན་ཏེ་དང་ཚོགས་ནས་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤོ་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་ཡིད་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དེ་དེའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབང་སྐྱེས་ཀྱི་བློ་ནི་སྤོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཡིད་མངོན་འདྲི་དགག་གི་གཟུང་ཡུལ་ནི་སྟོང་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གཟུང་བ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་སྟོན་པོའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཡིན་པས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུན་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་འཛིན་པ་ཡིན་ནུ་ཡང་། དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རིགས་འདྲ་དེ་ལ་དེས་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་ལ་རྣམ་པ་གཉིད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱང་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་འཛིན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་པ་སྟོན་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ནི་སྟོང་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ཀས་བཟུང་བ་ཡིན་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའང་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཚད་མར་འཐད་དེ་དེའི་ངོ་སྟོན་པོ་གཅིག་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མས་དུས་མཉམ་པར་དམིགས་ན་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་གང་རུང་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བའམ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་སྐྱེད་གཟུགས་དུས་མཉམ་པར་དམིགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གཉིས་

ཀ་ཚད་མ་ཡིན་པའམ། མིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀས་སྟོན་པོ་གཅིག་དམིགས་ཀྱང་གང་རུང་རེ་ཞིག་སྣང་བ་ཚད་མ་མིན་ཞེས་སྨྲ་བར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོ་ཡོན་པའི་བྱིན་ཚད་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཅམ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རྟེན་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེའང་སྐྱ་ཤེས་དང་གཟུགས་ཤེས་བཞིན་ནོ།།

རྒྱུད་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་ཐོ་ལ་རང་རིག་པ་གསལ་རིག་ཅམ་གྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་ཐོ་གཅིག་ལ་དུ་མར་སྣང་ཡང་གཅིག་ཏུ་བཞག་རྟུང་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ལ་སྟེལ་མར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཚད་ཡིད་མངོན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕན་ཚད་རྒྱུན་འཁོགས་ནས་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་དུས་སུ་

ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་བཞེ་ལས་བྱེ་མ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཁས་ལྡང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་འཇིག་ཡིད་མངོན་སོགས་ཡོད་པ་ནི་ལུང་ལས་མ་གཏོགས་པར་རིགས་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་གང་ཡང་མི་སྲིད་ལ། དབང་ཡིད་འགྲོགས་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལུགས་ཐ་ཚད་ཡིན་ཞེས་དེས་ལ་ལར་སྨྲ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ལྟ་གཟུགས་ཁྱོད་མོང་དུ་ཤེས་པ་འདི་ཡིད་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་དབང་ཤེས་ལྟས་ནི་རང་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ལས་གཞན་འཇིག་པ་མི་སྲིད་དོ། །གང་དུ་མིག་དེ་ཡུལ་ལ་མི་ལྟ་བར་བཙུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ན་མིག་ཟློའི་མངོན་སུམ་མེད་པ་བཞིན་གཞན་ཀུན་ལའང་འདྲ་ཞིང་། དབང་ཤེས་ལྟས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་རྟེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཐྱིས་སུ་དན་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིད་མིན་ན་གཞན་གང་ཞེག་ཡིན། ཡུལ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟས་གཞན་དུ་དེ་དུས་མཐོང་མཁན་ཡིད་ཤེས་མི་དགོས་ན་དེ་དུས་ཀྱི་ཡིད་དང་དབང་ཤེས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་རང་གིས་མ་སྐྱོང་བར་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་དན་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ། རྒྱུད་གཅིག་པས་དན་ན་ནི་མིག་ཟློས་ཀྱང་སྣང་དན་པར་འགྱུར་

རོ། །དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་ཡན་ཆད་དན་པ་མེད་དེ་རང་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་
ངེས་པའི་ཕྱིར་སྟེན་ན། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་རང་མཚན་གསལ་
བོར་མཐོང་བའི་ཡིད་མངོན་ཡོད་པར་གྱུབ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་རྟེ་
ལྟར་སྣོང་བ་དེ་བཞིན་དུན་པའི་ཤེས་པ་སྣོང་བས་གྱུབ་པས་སོ། །དེ་འདྲའི་
ཡིད་མངོན་དེ་ཡང་དབང་མངོན་དང་སྦེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་དབང་བོ་དང་
ཡུལ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པའི་སྐབས་ན་ཤེས་པ་
སྔ་མ་སྔ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡང་ཡོད་པས་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་དབང་
མངོན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དབང་ཤེས་
དང་སྣང་ཡུལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དམིགས་པས་ན་སྦེལ་མཉམ་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ཐན་ཆད་ཡིད་མངོན་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་དོ།།

གལ་ཏེ་དབང་མངོན་རྫོགས་པའི་རྒྱུན་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེ་སྟེ། དབང་མངོན་ཡོད་པའི་དུས་ན་དབང་མངོན་གྱིས་
གེགས་བྱས་ནས་ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་དེ་མིག་
གིས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་བར་མ་ཆད་དུ་འཛིན་པ་ན་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་

གོ་བ་ཀག་ནས་མཐར་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་འགགས་པ་དེའི་བར་དུ་
ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གང་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་
དབང་མངོན་བར་མ་ཚད་དུ་སྐྱེ་བ་ན་དབང་མངོན་རྫོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་
མཐར་དབང་མངོན་གཞན་གྱིས་གོ་མ་བཀག་པའི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་
དུས་དེ་གང་ཞེག་ཡིན་ཏེ་བཞག་པར་མི་ནུས་ལ། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་
མས་དབང་མངོན་རྒྱུན་རྫོགས་ཁའི་ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ལས་གཞན་
མ་མཐོང་ན་ཡུལ་ཡུན་རིང་པོར་མཐོང་བའི་རྣམ་པའང་རྟེ་ལྟར་དྲན་ཏེ། དེ་
འདྲའི་སྐད་ཅིག་མས་བན་ཅེ་ཡང་མི་ཐོགས་པས་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་
སོགས་ཡུལ་ལྟ་གསལ་པོར་མཐོང་བའི་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཁས་བླངས་
ཀྱང་དུང་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་འཇོག་གཉིས་པ་ཅན་དུ་དེས་པར་ཁས་
བླང་བར་བྱ་ལ། དུས་མཉམ་པའི་དབང་ཡིད་དེ་དག་གསལ་རིག་ཤེས་
པ་གཅིག་གིས་དུས་མཉམ་པར་རྒྱོང་བའི་རང་རིག་གི་ཚ་ནས་མངོན་སུམ་
འཇོག་གསུམ་པའོ་ཞེས་སུའང་བཞེད་མོད། རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་

ལ་ཡོད་པས་དེའི་འགྲོས་མ་བརྩེས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད་དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་ནི་འགྲོས་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གཞུང་གིས་བྱུབ་ལ། དེ་དག་ཐན་ཚྭན་གེགས་བྱེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་སྣང་མི་རུས་པས་དེས་ན་མིག་དང་རྟ་བའི་མངོན་སུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་གི་རྟེན་དབང་པོ་ཉིད་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལས་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཚད་དུ་རྒྱུན་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོང་གསལ་ཡིན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དེས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་ལས་ཡིད་དབང་རང་ལ་དེ་འདྲའི་རྟེན་ལོགས་སུ་མེད་པས་ན་ཡིད་ཁོ་ནས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་མི་དེས་ཏེ། དེ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་པ་ཅན་ལྟོས་པས་ན་ཡུལ་དེས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པས་དེས་པ་ཉིད་དུ་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡུལ་སྟོན་པོ་ཡིན་པར་མིག་ཤེས་ཚད་མས་བྱུབ་ཅེས་བྱའི་ཡིད་ཤེས་བྱུབ་ཅེས་མི་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་སྟོན་པོ་གཅོད་པ་ལ་

དབང་ཤེས་ནི་རང་དབང་གིས་འཇུག་ལ། ཡིད་ནི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེས་གྲུབ་པར་སོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཀཀངོོན་རྒྱུ་རྐྱེན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། རྟོག་པ་ཡོངོོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ། དེ་དང་བྲེད་དུས་མཚུངས་མེད་ཅན། །རང་ཤེས་དུས་ཅན་དོན་དག་ནི།། ཇི་ལྟར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡི། །ལྟོས་ཅིག་བྲེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།།

གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཤེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དག་ན་རེ། འབྲས་བུ་ཤེས་པ་དེ་དུང་དེ་བྱེད་པ་གཟུང་ཡུལ་གཉིས་དུས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་སྤྱི་བྱིང་གྱུར་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཡོད་པའི་དུས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མེ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ཚད་ཡིན་གྱི་མེ་འགག་ཟིན་ཙམ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་སྔོན་པོ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྔོན་པོའི་སྐད་ཅིག་དུག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྟོན་དང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ལྟོས་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་མངོན་སྐད་

ཅེག་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་སམ། ཡང་ན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅེག་དང་པོའི་སྤྱ་འོགས་སུ་ཡིད་བྱེད་དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཚོགས་པའི་དོན་དེ་དབང་ཤེས་སྐད་ཅེག་དང་པོའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཏི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་ཡང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་ལ། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པར་བསྟན། །དེ་ལ་གཟུང་བར་འཛིགས་པ་འཐད། །དང་པོ།

མེད་པ་སྔར་ཀྱས་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྲོར་ཕྱིར།།

རྒྱུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྔར་ཡོད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་དང་བློ་བཅས་དོན་མིན།།

རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་སྔར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་ན་འབྲས་བུའི་སྔར་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ཀྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ས་བོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་ན། སྔར་མེད་ཀྱས་པ་མེད་ཕྱིར་དུང་། །ཞེས་འདོན་ནོ། །ཕྱི་ས་འབྲས་བུ་ཡོད་ཟིན་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་དེ་ས་བཞིན་པ་གང་ཡང་ཉེ་བར་མི་སྲོར་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། རང་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་གཞན་གང་ལའང་རགཝ་ལས་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་རྒྱུ་སྡུང་མེད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུ་ཡིན་�ནོ་ཅོག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཟེ་སྡུང་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། འབྲས་དུས་ན་འགགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་སྔོན་པོ་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་ཟློ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་དང་བཅས་པ་སྟེ་དུས་མཉམ་པར་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པའི་དོན་དེ་དུས་མཉམ་པའི་ཟློ་དེའི་གཟུང་དོན་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཟུང་བར་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་པ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཁྲུང་པ་འོ། །དང་པོ། དུས་ཏ་ཐ་དད་པས་[64]ཏེ་ལྟོང་འཛིན། །ཞེ་ན་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས།། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་ཀུས་པའི། །རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས།། གཟུང་ཡུལ་འཛིན་པ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པས་ན་འཛིན་པ་དེས་སྟོང་ཡུལ་དེ་ལྟོང་འཛིན་ཏེ། འཛིན་པ་ཡོ་དང་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དུས་མཉམ་

(64) སྣར་ཐང་དེའི་རིང་། ཅཅཀཁ-ཀ། ཾ་ཐ་དད་པ། །

པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་ནུམ་པ་ལག་པས་གཟུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་བརྟགས་པར་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཟུང་བར་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱང་ལེགས་པར་དབྱད་ན་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཐན་འདོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུབ་པའི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་འཇོག་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ནི་གཟུང་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་དེ་ཡི་འཐད་པ།

རྒྱུ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་ །འབྲས་བུ་རྗེས་བྱེད་སྐྱེ་བ་གང་།།
དེ་ཞེ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དེ། །བཞག་དང་བཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།།

སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་པོ་སོགས་རྒྱུ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་དེའི་ནང་ནས་གང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་སྔོན་པོ་དེ་ཡི་ངོ་བོའམ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་གི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་གཟུང་དོན་སྔོན་པོ་དེ་ཡིས་བཞག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་དེས་བཞག་པའོ་

ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་དེས་རང་གི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་བཟུང་བའི་ཚ་ནས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་བཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བུ་ཐ་ཡི་གཟུགས་དང་འདྲ་བ་ལ་བུས་ཐ་ཡི་གཟུགས་བཟུང་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བུའི་ལག་བས་དུས་ཅིག་ཅར་ཐའི་གཟུགས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དཔལ་གསལ་པོར་སྣང་བཞིན་པ་འདི་ནི་གཟུང་རྣམ་ཉིད་དུ་བྱའོ།

གསུམ་པ་རང་དེག་མངོན་སུམ་ལ། སྒོང་བ་རང་དེག་རྟོག་བཞལ་བསྟུག །དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག །དང་པོ།

བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟག །བརྟ་བྱེད་པར་ནི་ཁ་ཅིག་ཟུས་མ་ཡིན།།

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རང་དེག་ནི། །བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན་མ་ཡིན།།

བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཚགས་སྣང་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསལ་བར་མངོན་སུམ་སྒྲོང་ལ་བདེ་སོགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་རང་མཚན་ནི་གཞན་མི་བརྟན་པ་སྟེ། རང་དུས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་ན་མི་གནས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་

ལ་བརྟུབ་བྱེད་པར་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་རིག་པར་བྱ་བ་ཙམ་མོ། །དེ་ཕྱིར་བདེ་སོགས་དེ་དག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་རང་རིག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་སྣུ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཡན་བསྟན་པ་ལ། བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོ་དང་། །ཕྱི་ཡི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་དང་དེའི་ལན་བསྟན། །དང་པོ།

གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་མིན་དེ་དག །རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ལྟར་རིག།

དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །རིག་བྱ་ཡིན་ཞེས་འགལ་ཞེག་ཟེར།།

མིག་ཤེས་སོགས་གཞན་རིག་ཀྱང་རང་རིག་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན་བདེ་བ་སོགས་ནི་མེམས་མེད་ཡིན་པས་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་བས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་རྟོགས་སྟེ་རིག་མོད། འོན་ཀྱང་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་འདི་ནི་ཧང་དུ་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འཛིང་བ་འདུ་བས་འབྲེལ་ཞིང་བརྟེན་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་

རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་དེས་བདེ་བ་སོགས་ཀྱང་དམིགས་པ་ན་བདག་དང་ཡིད་དང་བདེ་བ་འཇེས་པ་ལྟར་འཇོག་པ་སྟེ། དོན་ལ་བདེ་སོགས་ནི་ཧང་དུ་བདག་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་སྟེ་བྱེ་བྲག་པ་དག་གིས་དེ་སྐད་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐབས་ཀྱི་དང་ནང་གི་བེམ་པོ་ཞེས་པ་རང་ལུགས་ལ་རྟུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བེམ་པོར་འདོད་པ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱེ་ཧོ་བ་འདི་བས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཀྱེ་བའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་བེམ་པོར་འདོད་པ་དེ་ཅམ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདེ་སོགས་བློ་ལས་གཞན་མིན་བསྒྲུབ། །དེ་སྲོང་གཞན་མེད་རང་རིག་ཡིན། །དང་པོ་ལ། ཁྱབ་བསྒྲུབ་རྒྱས་འགོད་ཕྱོགས་ཚོས་བསྒྲུབ། །དང་པོ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི།

དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུས་བསྒྲུབ།།

འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་པ་དེ་དུང་། དེ་མིན་པ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀུན་ནི་ཅི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན།

རིགས་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དུང་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྟེད་པ་ཏོ་ནའི་དབང་གིས་ཏེ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞིང་ཐ་མི་དད་པ་ལས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འཇིམ་པ་དང་སྣལ་མའི་རྒྱུ་ལས་བྱམ་པ་དང་སྣམ་བུ་བཞིན་ནོ། ཅེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་བསྟན་ན།

གཉིས་པ་རྟགས་འགོད་པ་ནི།

རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ལས་གཞན་མིན་སྐྱེས། །བདེ་སོགས་དེ་ཅིས་ཤེས་མ་ཡིན།། དབང་ཡིད་ཀྱི་གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་ཡི་གཞན་མིན་པ་སྟེ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་པ་འགོད་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཅིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཅིག་གི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ། དབང་ཡིད་གཉིས་རྒྱུན་གསུམ་ལས་སྐྱེ། ཅེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་མིན། ཅེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྨད། ཅང་སོ། དོན་བཅས་དབང་པོ་རྣང་བ་དང་། །བདག་ཉིད་ཇི་ལྟའི་སེམས་ཡོད་ན།། བདེ་བ་ལ་སོགས་སྐྱེ་བར་མཐོང་། །ཡིད་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།།

ཚོར་བ་བདེ་སོགས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་བའི་རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་རྣགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་ལ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འབད་རྩོལ་དང་ཚོས་མིན་སོགས་ལས་བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེའོ་ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་ལྟ་བུའི་དོན་རྣང་བ་ན་ཡོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་རྟེན་དབང་པོ་བསྟན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་དང་། གཉིད་དང་བསྟན་པ་སོགས་དང་བྲལ་ནས་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚེ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་སེམས་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟེན་གསུམ་པོ་དེ་གང་དུ་ཡོད་པ་ནས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དེས་བཅས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ། གཟུགས་སོགས་འཇིག་པའི་ཡིད་དང་དེའི་འགོར་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་རྟེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་མིན་པ།

དེ་དག་མེད་དང་ཡོད་པ་ནི། །འགའ་ལ་བདེ་ལ་སོགས་དང་བློ།།
སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་མཐོང་དེའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་དེ་སྐྱེ་གཞན་ལས་མིན།།

དེ་ལྟར་རྒྱན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བར་དམིགས་ཀྱང་དེའི་དུས་ན་ནང་གི་བདེ་སོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་མི་ཤེགས་སོ་སྙམ་ན། རྒྱན་གསུམ་པོ་དེ་དག་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ནཱ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་གང་ཟག་འགའ་ལ་སེམས་བྱུང་བདེ་བ་ལ་སོགས་དང་། གཅོ་སེམས་དབང་སྟོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བདེ་སོགས་དེ་སྐྱེ་ཡི་གཞན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ལས་མིན་ཏེ། རྒྱན་གསུམ་པོ་སྣང་སར་གནས་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་ལ། རྒྱན་གསུམ་ཚོགས་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ནུས་པས་ན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་རྒྱན་གསུམ་པོ་འདི་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟེས་སུ་འཇོག་ལྟོག་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟེས་སུ་འཇོག་ལྟོག་དེས་པ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་བོར་ནས་རྒྱུ་གཞན་རྟོག་ན་འཇིམ་སོགས་བུམ་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་སྣམ་སོགས་དེའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེ་སོགས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྟོང་བ་མིན་པར་ཐ་དད་དུ་སྟོང་བཞམ་མཐོང་

བ་ཙམ་ཡིན་ན་འདས་པའི་གདུང་བ་སོགས་དྲན་པའམ་བུམ་སོགས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་བདེ་བས་ཕན་པ་དང་གདུང་བས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཏེ་ལ་ཆ་ཅང་ཐལ་བ་སྟང་གི

དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས། །བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཡིན།། དེ་ལེར་ན་ཆོས་ཏེ་ཁ་ཉིད་ཀྱི་[65]ནི། །གསལ་དང་མི་གསལ་ཐེ་ཚོམ་བཞིན།།

རྒྱུ་མཚུངས་པས་བདེ་སོགས་དང་ཆོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་རྒྱན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྡུག་སོགས་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་རྒྱན་གསུམ་ཙམ་ལས་བདེ་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱན་དེ་དུག་ཁྱིཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཛུ་བ་ལས་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བཏང་སྙོམས་དང་བཅས་པ་རྣམས་མི་འཛུ་བར་ཐ་དད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྒྱན་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་དང་ཆང་གི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བར་འཚར་ཏེ་ཡིད་ལོག་

(65) སྐར་ཐང་དབེ་རིའ། ཅ་ཅ་ཁ-ཅ། སྡེ་དགེ་དབེ་རིའ། ཅ་ཁ-ཅ། ཾཱིད་ཀྱིས།

དང་ཚགས་ལྡན་ལ་བྱང་མེད་ལྷ་བྱད་དང་། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་མི་འདྲ་བས་ཏེ་དབགས་མེའི་གཙང་སྦྲ་ཅན་དང་ཐལ་བ་ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཆོས་བ་གཉིས་ཀར་བྱུབ་པའི་དཔེ་ར་བྱ་ཁ་ལྟར་ཡང་ལས་སྐྱེས་པར་འདུ་ཡང་ཡིད་ཟློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཁ་ཅིག་ཡུལ་དེ་ལ་གསལ་བས་འཇུག་པ་དང་ལ་ལ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་དང་ལ་ལར་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་རྒྱུན་དེ་ལྷན་དིགས་པར་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉེས་པ་བདེ་སོགས་དེ་མྱོང་བ་གཞན་མེད་པར་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ། དབྱད་ན་བདེ་སོགས་རང་རིག་ཡིན། །ཐ་སྙད་དེ་ཡིས་དོན་རིག་འཐད། །དང་པོ་ལ། དབང་ཡིད་རིམ་འཇུག་དང་ཅིག་ཅར། །ཞེགས་པ་བདེ་སོགས་གཞན་མྱོང་དགག །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་བློ་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །ཁ་རྒྱང་ཡུལ་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག །དང་པོ་ལ། དོན་བདེ་རེ་རེ་འཛིན་པ་དང་། །གཉེས་ཀ་འཛིན་པའི་ཞེགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་རང་དུས་བདེ་མི་འཛིན། །སྐེ་ལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་

བཞི། [དངོས]

དོན་གང་ཉེ་བས་བློ་དང་ནི། [བདེ་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་འགྱུར་བ།]

དེ་བོར་ནས་ནི་བདེ་སོགས་ཉིད། [དེས་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར།]

བདེ་སོགས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ནི་བསྟོན་ཚེད་དུ་བྱག་ལ་དེ་ཡང་སྡུང་བྱ་ལྡོང་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་མི་འཐད་པས་རང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡོང་བ་ཡིན་ནོ། [དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བདེ་སོགས་ལྡོང་བར་མི་སྲིད་དེ་འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་བདེ་བ་འཇིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱང་ཞེག་དབང་པོའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བས་དོན་དེ་འཇིག་ཀྱི་བློ་དང་ཉེ་ལྟོག་ཅིག་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤྲ་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལྡོང་བས་བྱུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་གཟུང་དོན་དེ་བོར་ནས་ནི་ཧང་གཞག་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དབང་མངོན་དེ་ས་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཉེ་བ་བོར་ནས་རང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནང་གི་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་

དཔེགས་ཏེ་དཔེགས་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་དཔེགས་ན་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་ཚོར་བ་མི་སྲིད་དེ། ཡུལ་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ལ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཡུལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་མིན་ན་དེ་རང་དུས་ན་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ལ་ཡིད་ཀྱང་དེ་དུས་མི་སྐྱེ་བར་ཐྱོད་འདོད་པས་སོ།།

བཀའ་སྩལ་བ་སྟེལ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པ།

རེམ་ཀྱིས་འཛིན་ན་དེ་སྐྱོང་བ། །རྣམ་ཚད་མེད་པར་སྣང་མི་འགྱུར།།
མགྱོགས་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་མཚུངས་ཕྱིར། །སྐྱོང་བ་མེད་པར་ཅི་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་དོན་བདེ་བ་ཅིག་ཅར་མི་འཛིན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདེ་བ་རིམ་གྱིས་སྟེལ་མར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་དེ་དང་བདེ་བའི་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཀ་འཕངས་པར་རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤན་ཆུན་གཅིག་གི་བར་གཅིག་གིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོད་ཀྱང་འདྲུག་པ་མགྱོགས་པའི་ཕྱིར་བར་མ་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་

ཞེ་ན། མཐོ་གསར་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་སྣང་བར་མ་ཚད་དུ་སྣང་ན་དེའི་དབང་གིས་ཅིག་ཤོས་བདེ་བ་ལྡུ་བུའི་སྒོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཅི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་བར་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་དག་གིས་ཅིག་ཤོས་ལ་སྐྱོན་ཅིག་གི་ཚའམ་རྟག་ཐུ་རབ་ཙམ་གྱི་སྣང་བའི་གོ་ཡང་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་བཞིན་གཉིས་ཀའི་སྣང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་ན་ཅི་ཙང་དུ་སྣང་བར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ་སོར་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །བར་ཚོད་པས་ཆོད་པར་སྣང་བ་སྐྱེད་མི་ནུས་པ་མཐོ་གས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་དེའི་དབང་གིས་ཅིག་ཤོས་སྐྱེ་བར་མི་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མཐལ་མེ་བར་མ་ཚད་དུ་སྣང་བའི་ཐྲུད་འཛོར་དེར་མཐལ་མེ་ལས་གཞན་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་བདེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་འཇིན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི།

གཅིག་གིས་གཉིས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོའི་སེམས་ནི་དེས་ཕྱིར་དང་།།

བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་དོན་དགུ་ཡོས། །[66]སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནུས་གྲུབ་མེད་ཕྱིར།།

དོན་དང་ནང་གི་བདེ་བ་དབང་པོས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དུས་སྦྱ་ཕྱི་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་བར་མ་ཚད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་ས་རང་ཡུལ་དང་གཞན་ཡུལ་གཉིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་སེམས་ནི་རང་གི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རེས་འགའ་རྣ་བས་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་ཕྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་དམིགས་ཏེ་དམིགས་པར་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ལ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་སོགས་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་དག་ལས་བདེ་སོགས་ཀྱི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་དེ་ལ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་

(66) ཤེད་པར་དུས་སྐྱིད། ཀ༥ཁ-ཀ། ཇ ཡབ། །

བ་ནང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པ་ལས་ནམ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཡོད་པ་དམིགས་མི་སྲིད་པས་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་པ་ལ། ཡན་གང་དུ་ནི་འཛིན་པ་དགག །ལྟོས་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དགག །དང་པོ།

གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་ །ཁུས་པ་ཡིན་ན་སྟོ་སོགས་བཞིན།།

བདེ་སོགས་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར། །དེ་རྒྱུའི་དོན་ནི་མ་བཟུང་བར།

དེ་སྐྱོང་བར་ནི་མི་རིགས་སོ།།

དོན་དང་བདེ་བ་འདི་དག་སོ་སོར་དམིགས་པ་ཡིན་ནམ་ལྟོས་ཅིག་དམིགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཉེ་ཡན་གར་བ་ཡང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཁུས་པ་ཡིན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྟོ་སེར་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཡུལ་དུ་མེད་བར་བདེ་སོགས་ཡན་གར་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རིགས་ནའང་། བདེ་སོགས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་

བྱུང་བའི་དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་བརྟུང་བར་བདེ་སོགས་དེ་ཡན་གང་དུ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོང་བར་ནི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་དེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

དོན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད་འཛིན་ན། །ཁ་བའི་སོགས་ཀྱིས[67]ནི་ཟུས་པ་ཅི།། གང་ཟིར་དེས་བསྟེད་ཟློ་མི་འདོད།།

དོན་མ་བརྟུང་བར་བདེ་སོགས་སྤྱོང་བ་མི་སྲིད་པ་ནི་དོན་དུང་བའི་བ་སོགས་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛིན་པས་ཡིན་ནོ་ཞེན་ན། བའི་སོགས་ཀྱིས་ནི་དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟུས་པ་ཅི་ཞེག་བྱས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་ན་བའི་དེས་བསྟེད་པའི་དབང་པོའི་ཟློ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་པའི་ཚེ་དབང་པོ་ནི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་བའི་བ་ནི་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེ་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ལ། ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དབང་པོས་དེ་མི་འཛིན་ཏེ་གཟུགས་དང་དོ་ལྷན་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་མིག་གིས་དོ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ།།

(67) སྣར་ཐང་དེའོ་རིང། ཅཅཡཀ-ཀ། ཾབའི་སོགས་ཀྱི།།

གཉིས་པ་དེ་བསྟན་པ་ལ། དོན་མེད་སྨོང་བ་མི་འཐད་དང་། ངེས་ན་ཡུལ་ཅིས་བདེ་མི་སྨོང་། ཞེས་པོ།

དོན་མེད་པར་ནི་བདེ་ལ་སོགས། །མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྨོང་ན་ནི།།

གཟུགས་སོགས་བྱད་མེད་སོགས་ཁྱད་པར། །ཤེས་ཡང་མིག་གིས་འཛིན་མི་འགྱུར།།

ནང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་པའི་དོན། །ཡོད་ན་ཡྱི་རོལ་མཐོང་མི་འགྱུར།།

དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་སྨོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཁོད་ལྟར་ན་ཡྱི་དོན་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེ་སོགས་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པར་ཡང་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་ག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨོང་ནུ་ནི་དབང་ཤེས་དེ་ཟླ་གཉིས་དང་སྐྱེ་ཤད་སྣང་བའི་བློ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་བློ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ནས། གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་དང་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཇེས་མི་མཇེས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དག་གིས་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དེ་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་མི་མཐོང་བར་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །འཕེལ་པ་རྣམས་སུ་དོན་གཟུགས་སོགས་མེད་

པར་བདེ་སོགས་ཡན་གང་དུ་འཛིན་ན་གཟུགས་སོགས་བདེ་བའི་རྟེན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་དབང་མངོན་གྱིས་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ངོར་དུ་འང་བཀག་ངོ།།

གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་དོན་དུ་བདེ་སོགས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་སོགས་རྒྱུ་འམ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཞེག་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་དབང་ཤེས་འདི་ཡི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་དེ་བདག་ཉིད་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་དེར་དམིགས་སོ་ཞེན་ནོ། དེ་ལྟ་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ནང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ན་རྟག་ཏུ་ཉེ་བའི་དོན་དེ་འབའ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་གཟུང་དོན་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཡིན་པས་རྣ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་བོར་ནས་གཞན་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེས་ན་ཡུལ་གྱིས་བདེ་མི་སྒྲོང་བ།

དོན་འཛིན་ནའི་དེ་ལས་སྐྱེས། །བདེ་བ་ལ་སོགས་སྒྲོང་མི་འགྱུར།།

ཉེས་པ་དེ་དང་དོགས་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་མི་འཛིན་ཏེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམ་ཡང་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་མཐོང་བཞིན་དུ་ནང་གི་བདེ་བ་མྱོང་བའི་ཡིད་མེད་པར་ཁོང་འདོད་ཅིང་དབང་ཤེས་རང་གིས་ནི་བདེ་བ་མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤུ་ཡང་འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་དབང་ཡིད་ཅིག་ཅར་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པ་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་དེའི་ལན་འགོག །དང་པོ།

ཡུལ་དེ་དང་ཞི་དེ་ཡོད་པས། །ཆོ་ཅི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ན་ནི།།

ཅིག་ཅར་དོན་ཞི་ཡོད་པ་ན། །བདེ་སྡུག་དག་ཞི་རིག་པར་འགྱུར།།

ཡུལ་དོན་དེ་དུང་ཞི་ནང་གི་བདེ་སོགས་དེ་ཡོད་པ་ལས་དབང་ཡིད་ཀྱི་ཆོ་གཉིས་པོ་ཞི་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་མྱོང་བཞིན་བདེ་བ་མྱོང་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་དོན་གཉིས་ཞི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ནུ་བདེ་སྡུག་དུག་ཞི་ཅིག་ཅར་རིག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་འགོག་པ་ལ། ཐ་རོལ་ལན་བརྗོད་དེ་ཉིད་འགོག །དངོས།

ནང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་ཡང་། །ཡོད་ན་སྐྱག་བསྡལ་ལ་སོགས་འབྱུང་།།

གཅིག་པོ་དེ་ནི་འགལ་བ་ཡི། །ཉེར་ལེན་མེན་པར་འདོད་ཅེ་ན།།

བདེ་སྐྱག་སོགས་ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ་ནད་གི་ཉེར་ལེན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་ན་སྐྱག་བསྡལ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་བདེ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་སྐྱག་བསྡལ་གྱི་ཉེར་ལེན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡི་ཉེར་ལེན་མིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བདེ་སྐྱག་ཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ། གཞོད་པ་བརྗོད་བདང་ཉེས་སྤྱོད་དགག །དངོས།

གང་གིས་རྟོག་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ།།

བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཁྱོད་ལྟར་ན་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་མི་འདོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་རྟོག་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་ཤེས་པ་བདེ་སོགས་དེ་ཡི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་

མི་དེགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉོན་སྦྱོངཏཱཀཱ་ལ

བདག་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡིན་ན། །དེ་ནི་ཡག་པ་དག་ལའང་མཐོང་།།
དཔེར་ན་སྣང་གཅིག་མཚན་ཆུ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་དག།
གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་དང་། །མཐུན་པ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན།།

ཉེས་པ་དེ་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཤེས་པ་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཆུ་མ་ཡིན་ཡང་བདག་པོ་ཡི་ཆུན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་པོའི་ཆུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགལ་བ་དག་ལའང་གཉིས་ཀའི་ཆུར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་སྣང་བ་གཅིག་ཉིད་མཚན་མོར་ཆུ་བ་ཉུག་པ་སོགས་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་མི་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ་མི་མཐོང་བ་དང་། མཐུན་པ་སྟེ་མཐོང་བའི་བདག་ཆུན་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཡིས་དོན་རིག་འཐད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་བདེ་སོགས་རང་ཉིད་ལ། །འཐོས་པའི་དོན་ནི་སྣང་བ་དང་།།

དེ་སྐྱོང་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདོགས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན།།
རང་བདག་རིག་བྱེད་འདི་དག་ནི། །ངོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད།།
དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་གི །རང་གི་བདག་གྱུར་དེས་སྐྱོང་ཡིན།།
དེས་ན་དོན་སྐྱོང་བར་བཤད་དེ། །དཔེགས་པ་ཉིད་ནི་དེར་སྣང་བའོ།།

བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་ངབང་ཤེས་འགོར་གྱི་བདེ་སོགས་རང་ཉིད་ལ་རྟམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཕྱི་དོན་གྱི་རྟམ་པ་མེ་འོང་ལ་གཟུགས་བརྟེན་ལྟར་འཕོས་པའི་དོན་ནི་སྣང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་དེས་གསལ་བོར་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་ཀདོན་སྐྱོང་བར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། འདུ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ལ། །དོན་སྐྱོང་ཞེས་ནི་ཐ་སྙད་བཏགས། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ལེགས་པར་དབྱད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དངོས་སུ་སྐྱོང་བ་མིན་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་རིག་ཙམ་ཞིག་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྟམ་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱེད་པ་འདི་དག་ནི་རང་གི་སྣང་ལོགས་སུ་བྱང་བ་རྟམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལས་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ས་དོན་དངོས་སུ་སྐྱོང་བར་

སྣང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་སྣང་བཞིན་པ་འདི་ནི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བ་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡིན་ལ། གཟུང་རྣམ་དེ་དག་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དོན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་མེན་པའི་འཇིན་རྣམ་དེ་ས་རྩོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྡོ་སོགས་མཐོང་བཞིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་སྡོན་པོ་ཐྱེ་ན་ཡོངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཟུང་རྣམ་དང་། དེ་འཇིན་ཤེས་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་འཇིན་རྣམ་སྟེ་དེ་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བསླད་པའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསལ་པོར་མྱོང་བ་དེ་ས་ནི་དོན་སྡོ་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མྱོང་བར་བཤད་དེ། དོན་དམ་པར་ནི་དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ལ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གྲངས་ཅན་པས་བདེ་སོགས་ཕྱིའི་དོན་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་དང་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ།

འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། །གནས་ཉིད་དང་ནི་སེམས་མེད་དུ།།

གཟུང་བར་སྨྲ་སྟེ་"""།

འགལ་ཞེག་སྟེ་གང་ཟག་ཅན་བས་ནི་བདེ་སོགས་ཐོ་རོལ་ནུ་དེ་ཙམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཉིད་དུང་ནི་ཡང་སེམས་མེད་པ་དང་རང་ལས་གཞན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པས་གཟུང་བར་སྨྲ་སྟེ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས། གཞན་གྱིས་གཟུང་བྱར་མི་འཐད་དང་། །ཐོ་རོལ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དང་། །སེམས་མེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་བདེ་སོགས་ཐ་དད་དང་། །གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

"""དེ་ཡི་ཡང་། །ཅིག་ཅར་གཉིས་འཛིན་མི་རིགས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཡི་ཡང་དབང་པོའི་སྐོས་དུས་ཅིག་ཅར་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་མི་རིགས་སོ། །རྗེ་སྐད་ན་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ངག་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལྟ་བུའོ།།

བཀའ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་ནི་འཁྲུལ་པ།

སྡོ་སོགས་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང་། །གཅིག་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འཛིན་ཞེ་ན།།
ཐ་དད་སྣང་ཅན་སེམས་ཀྱིས་ནི། །གཟུང་དེ་རྟེན་ཕ་མི་དབུ།།

ཡུལ་སྡུ་ལ་སོགས་བའི་རང་བཞིན་ནི་བདེ་བ་སོགས་དང་གཅིག་བའི་ཕྱིར་རྣམས་ཆུ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་སྡོ་སོགས་བཟུང་བ་ན་དེ་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་བདེ་སོགས་ཀྱང་འཛིན་པས་ཁྱབ་པས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་ཅིག་ཅར་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་གང་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཅན་དུ་མ་འཁྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཏེ་ཀ་བུམ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་ཚོར་བ་སེམ་གདུང་བར་མར་སྣང་བ་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཆོས་འཁྲུལ་པས་དམིགས་སུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་དམིགས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འཛུབ་ན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་དང་བེམ་པོ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འཛུབ་དོ། །འོན་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་བསྟང་པའི་

སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ལ། ཁོང་ནི་དོན་བདེ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་འདོད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །དེད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་སྟུག་འགལ་བ་དག་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་མཐར་མ་བསྟབ་པའི་རང་ཞིན་གཅིག་པ་གང་ཡང་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་ལན་དགག །དང་པོ།

ཕྱི་དེར་ཁྱད་པར་ཡོད་མིན་ཡང་། ཀོམས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལས།།

བློ་ལ་དགའ་དང་ཡོངས་སུ་གདུབ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ།།

བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ཕྱི་དེའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་ནང་གི་བློ་ཀོམས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལས་དོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་བུའི་བློ་ལ་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཅན་དུའི་མི་འགྱུར་བར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་གཅིག་བུ་དེ་ས་བདེ་སོགས་ཤས་ཆེ་ཆུང་

མེད་པར་སྐྱེད་དགོས་ཀྱང་ནང་གི་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་མཐོང་བས་ན་བདེ་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་བསྟན་དེ་ལྟ་བུ་གཞག

གལ་ཏེ་ཆོས་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་འགལ་ན།།
དེ་ནི་ཕྱི་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དེ་ལྟར་རྟོགས།།
གལ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག །གཟུང་འཛིན་མིན་ན་སྐྱེས་བུ་ནི།།
ཀུན་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཉམས།།
འདི་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བསལ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ།།
གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཡོད་ན་དེ་ནི་གཞན་ལའང་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ནང་གི་རྟོག་ཞེས་པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གོམས་པས་ནང་རྟོག་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཅེས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་ན་ཕྱི་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་རྟོག་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེན་ན། ནང་གི་གོམས་པས་འཛེལ་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་སོགས་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་དེ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདུག་ཉིད་ཡིན་ཏོ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་
ཏེ། བདེ་སོགས་ནམ་སྔོང་བ་ནི་བློས་སྔོང་བར་སྣང་གི་བློ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
སྔོང་བ་མི་སྲིད་ལ་བདེ་སོགས་དེ་ནི་ནང་ནཱའི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
ནམ་སྔོང་བ་ན་དེ་ནང་གི་ཡིན་པར་དམིགས་ཀྱི་འདི་ནི་ནང་གི་མ་ཡིན་ཏེ་
ཕྱིའི་བདེ་བའོ་ཞེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པ་དེ་ཕྱིའི་བདེ་བའོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ནང་བློ་
ལ་སྔོང་གི་བློ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྔོང་མི་ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་བ་ནམ་
ཡང་ཞེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་
བ་སྔོང་ཡང་ནང་གི་བདེ་བ་དང་འཇེས་པས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་ནུས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་བདེ་སོགས་རིགས་ནི་ཐ་དད་པ་དུག་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
པར་རུང་བ་མིན་ཏེ་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་དུ་འཐད་དེ།
ནང་དུ་བློ་ལ་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་བདེ་བའི་རང་
བཞིན་མ་ཡིན་ན་དེ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མི་འཛིན་ཏེ་ནག་པོ་ལ་དཀར་པོར་
འཛིན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ན་བདེ་བ་ཡོད་ཀྱི་ནང་དུ་མེད་

ན་རང་གིས་རྫོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཅི་ཡིས་རིགས་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སེམས་མེད་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་གཅོ་བོ་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རིགས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་འཛིན་པ་པོར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྣམ་འགྱུར་གྱིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་བདེ་བ་དག་རིགས་མི་མཐུན་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་གིས་འདོད་པ་སྐྱེས་བུས་མ་དེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཉར་ན་གཟུང་བ་ཕྱིའི་བདེ་སོགས་དང་འཛིན་པ་ནང་ཟློ་ཡི་བདེ་སོགས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་མེད་པར་འདུ་བས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་དབང་གིས་གཟུགས་འཛིན་པ་དང་ས་སྣུག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བས་མ་དེས་སོ་སྣམ་ན། མིག་དབང་ནི་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་དེ་

ཉིད་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་མ་དེས་པ་མིན་ལ། ས་བོན་དང་སྨུ་གུའི་རྒྱུ་འབྲས་ནི་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ་བེམ་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་དགོས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཆོས་དང་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྐོར་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་དེ་མེད་ན་ཡུལ་མྱོང་བ་མི་འཐད་པས་གཟུང་བ་ཡུལ་གྱིས་ཐན་བཏགས་པའི་སྐོར་ནས་འཛིན་པ་སྐྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུང་འཛིན་དེ་ནི་གཞན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལའང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཟ་བ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་གཟུང་ཡུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བས་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆེན་པོའམ་ཆོས་དང་བདེ་བ་ཐན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ལའང་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བདེ་སོགས་སེམས་མེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ། བདེ་སོགས་ཤེས་པཡིན་པར་བསྒྲུབ། ཀྱི་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་དེས་སྒྲུབ། ཀྱང་སོ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཁང་ཉིད་དང་། །སྒྲ་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་སེམས་ཡིན་ནོ།།
གང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཁ་དོ་ཡིས[68]སྟོང་མ་ཡིན།།

གོམས་པ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ཕྱི་བདེ་སོགས་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་། ཁང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གིས་དངོས་སུ་སྟོང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱི་རས་ཡིན་ནོ།།དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གང་གི་རང་བཞིན་ཤམས་སུ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་སྟོང་བས་སེར་པོ་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེས་ན་བློས་མ་སྟོང་ན་ཐར་ཞོག་སྟོང་བ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་སྟོང་གི་རང་བཞིན་བོར་ནས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་མེད་དེ། ཚ་བ་བོར་ནས་མེ་སྟོང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོན་པོ་ཤམས་སུ་སྟོང་བ་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་མིན་ན་མ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བ་དེ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་དང་ཤེས་

(68) སྐབས་ཐད་དེའི་རིང། ཀཀཡཁ-པ། ཇ་ཡི།།

བ་ལ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞེག་ཡོད། རྟང་བ་ན་གནས་པའི་ཡུལ་དེ་རྟེན་གཅེར་དུ་སྦྱོང་ངོ་སྙམ་ན། ཡུལ་རྟང་བ་ན་གནས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་འབྲེལ་ལ་བསྟལ་བའི་ཡུལ་དང་མི་འབྲེལ་བ་རྣམ་མཚན་གང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ནི་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པ་ནི་མེད་པར་འདོད་པས་ན་ཡུལ་ཉེ་བས་ཕན་འདོགས་པ་དང་བསྟལ་བས་ཕན་མི་འདོགས་པ་མེད་པས་ཡུལ་ད་ལྟ་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྟལ་བ་རྣམས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་རྟང་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐུབ་ལ་ཐུབ་ཡི་སྦྱོང་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྦྱོང་བ་ཡོད་ན་སྦྱོང་བ་དེ་ཉིད་དེ་དུས་ལས་སྔ་ཕྱིན་མེད་པའི་ཐུབ་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཐུབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་སྦྱོང་བ་ཞེས་པ་དང་མ་ཤར་བ་མ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་སྦྱོང་བ་ཡོད་པ་ན་ཐུབ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཉམས་སུ་མི་སྦྱོང་བར་སྦྱོང་ཚུལ་གཞན་མེད་དེ། ཐུབ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྦྱོང་བའི་གཏན་མ་

ཤཱན་ཏ་དང་ཁྲོད་ཀེད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་གསལ་ཞིང་རིག་པར་མྱོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྣང་བ་སེམས་སུ་འགྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་དབུ་མ་རྒྱན་དུ་འཆད། རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་སྐྱན་ཟེར་མངོན་སྤོང་བ་ལ། བདེ་ཤེས་མིན་ཡང་མྱོང་བའི་ལན། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ཏོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་མིན་པ། །མྱོང་བས་བློ་གནས་དེ་རིག་ན།།

ཀུལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བདེ་སོགས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དངོས་མིན་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བས་ནི་བློ་ཁམ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དེ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་མེ་དགོས་ཏེ་བློ་ལ་གནས་པའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་མེད་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཤེ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་ཧང་ཐིལ་མྱོང་དང་སྣོམ་དུ་འགྲུལ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་བདེ་སོགས་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་ལ་གཙོད་པ་སྟོན་པ་ལ། སྒོང་རྩང་མ་དམིགས་པ་ཡིས་བཀག །དེ་
ལ་མ་དེས་གཞན་ལན་དགག །རང་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་ །དོ་
མངོན་སུམ་དྲན་པའི་རྟམ་པ་ཅན། །སྐྱོང་བ་མ་གཏོགས་འདི་བློ་གང་།།
དེ་དང་དེ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྐྱོང་བ།།
གཅིག་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་མཐོང་གི །བར་དུ་གཞན་ནི་མ་མཐོང་ངོ་།།

ཤེས་པས་ཡུལ་སྐྱོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱོང་བ་དང་། སྔར་སྐྱོང་བ་དྲན་
པའི་རྟམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོང་བ་སྟེ་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱོང་ཚུལ་
གཉིས་པོ་ཁས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་གྱི་བར་ན་གནས་པ་འདི་
འདྲའི་བློ་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོང་བ་གང་ཞེག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཉམས་
སུ་སྐྱོང་བས་དམིགས་རིགས་པ་ལ་མངོན་རྟེས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་དམིགས་
པས་ཁེགས་སོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བཞིན་དུ་བློ་མེད་ན་ཡུལ་
མི་འཛིན་པའི་རྟེས་དཔག་མེད་དེ་བློ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་ཡུལ་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལས་གཞན་
པའི་བློ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚོན་དང་རྟའི་རྒྱུད་སྟོང་དུམ་འདོད་པ་དང་འདྲའོ།

།ཡུལ་ཡིད་འོང་དེ་དང་ཡིད་མི་འོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་ཞང་གི་ཆྭོས་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སོགས་སྐྱས་བཏང་སྟེམས་རྣམས་ཚོང་བ་ན་བདེ་སོགས་དེ་དག་གི་ཚོང་བ་གཅིག་པུ་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རང་རིག་བས་མཐོང་གི་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཆྭོའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོང་བ་སྐྱེ་བ་ནི་ཚད་མས་མ་མཐོང་ངོ།།

བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ལ་མངོན་གཞན་ལན་དགག་པ།

ལྷགས་གོང་དང་ནི་མེ་བཞིན་དུ། །འཇེས་པས་རྣམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན།།
དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་ཀུན་ལ། །ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་ཉམས།།
ཐ་དད་མེད་ཚོང་གཅིག་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་གང་མིན་དེ་ཐ་དད།།
ཅན་བྱབ་འདི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ན། །ཐ་དད་སྐྱབ་བྱེད་འགྱབ་མ་ཡིན།།
སྡུག་བསྔལ་དཀར་སོགས་ཐ་དད་སྣང་། །ཐ་དད་མ་ཡིན་ཆྭོ་ཚོང་ནི།།
ཐ་དད་མེད་སྣང་ཐ་དད་ན། །ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་རྟེན་ཅི།།

ཡུལ་བདེ་བ་དང་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་ལྷགས་གོང་དུང་མེ་འཇེས་པ་བཞིན་དུ་ཆྭོ་དང་ཡུལ་འཇེས་པས་བསྟབ་པའི་ཕྱིར་ཚོང་བའི་

དོར་རྣམ་དབྱེར་མེད་པར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཅེ་ན། དཔེ་ཡང་མ་བྱུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཕྱོགས་ཅིག་བྱེད་པ་མེ་དང་ཐད་པའི་ཚེ་ཚ་རེག་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ཀྱི་གོང་བུར་སྐྱེས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ལ། དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྫོང་བ་མ་འགྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཀྱང་དེར་མི་འབྱུབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནུ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཡང་ཐ་དད་པར་བཞག་པ་དང་ཐ་དད་མིན་པ་གཅིག་ཏུ་བཞུག་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེའི་དོན་སྟྲུབ་པ་ལ། འདི་ལྟར་བྱམ་པ་གཅིག་ལ་བྱམ་པའི་རྫས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་ཐ་དད་མེད་པར་རྫོང་བ་བཞིན་ཡུལ་དེ་གཅིག་ཡིན་པར་བྱབ་ན། དེ་ལྟར་རྫོང་བ་ལ་མ་འགྲུལ་བས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ཀུན་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འབྱུབ་ཀྱི་གང་འབྱུབ་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདྲ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཀྱང་དེས་མི་འབྱུབ་པར་དོན་དེ་ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་ནས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་འདི་དེ་ཡི་སྣུབ་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེ། ཐ་དད་དུ་སྣུབ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཡང་འགྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་དུ་དམིགས་ཀྱང་གཅིག་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་པས་དེ་

གཉིས་ལ་ཚད་མ་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲ་བ་བསྟལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་པ་ཟློ་ལ་ཐ་དད་བྱ་སྨོང་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཟློ་དང་སྒྲོང་བ་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་སྨོང་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཀུན་ལ་ཐ་དད་པའོ་ཞེས་དང་འདི་ཐ་དད་མེད་པའོ་ཞེས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་འམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཞིག་སྟེ། གཅིག་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་ཟློ་མ་འགྲུབ་བ་ལ་སྨོང་བའི་སྒྲོ་ནས་འཇོག་དགོས་ན་ཟློ་ལ་སྨོང་བས་དེ་མི་འགྲུབ་ན་གཞན་བའི་འཇོག་བྱེད་སྤིད་པ་གསུམ་ན་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་ཐ

གཅིག་ཚོ་གས་ལ་བས་བསྒྲིགས་ན་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱུན་དག་ལ།།

ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་ཡིན།།

སྐྱོན་དེ་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་གཅིག་ལའང་འཕོར་སེམས་བྱང་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་མོད་བློ་མ་འགྲུབ་པའི་སྐྱོང་བ་ལ་གཅོ་སེམས་དང་འཕོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་མཚུངས་

ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དུས་མཉམ་པའི་སེམས་དེའི་རྫས་སུ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཅིག་ལའང་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་པ་བདེ་སོགས་རྟོང་བའི་ཚོར་བ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཚ་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ། དེ་དག་ཐ་དད་པར་རྟོང་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་བྱུང་སྣ་ཚོགས་སུ་བཞག་པ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་མངོན་སུམ་གྱུར་སྟེ། འདི་ལྟར་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བྱུང་གཅིག་ཆེས་གསལ་བས་གཞན་སོ་སོར་མི་སྣང་བར་བསྟེན་པས་བར་གྱུར་ནུ་ཡང་གཞན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཉི་མས་རྒྱུ་སྐར་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡོད་པར་ཅེས་རིས་ན། སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་མི་འདྲ་བའི་སེམས་བྱུང་དུ་མ་དག་ནི་སྐབས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དག་ལ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཐ་དད་པར་ནི་མཐོང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཚན་མོའི་རྒྱུ་སྐར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་བྱུང་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་

དུ་མ་ཡོང་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་སྔོང་བས་བླུབ་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་དང་བདེ་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཐ་དད་དམིགས་སུ་མེད་པས་མེམས་བྱང་ཆུ་མ་དང་མི་འདྲའོ།།

བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ངང་བཞིན་བཤད། །དེ་དག་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ།

རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་སྐོམ་བྱང་ཡིན།།

རྟོག་པའི་དྲྭ་རྣམ་བསལ་བས། །གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན།།

ཚད་མ་མདོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བློ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཤེར་ཉིར་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེག སྔར་ལེ་ཅུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་དེའི་ཚེ་དུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྐོམ་པ་ལས་བྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ཚད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །རྟག་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེའི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དེ་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྣང་བས་ན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་སྐྲོད་དང་མ་འཇེས་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་བསྟན་པ། གསལ་བར་སྣང་བ་འཐད་པའི་དབེ། །གསལ་བར་སྣང་ན་རྟོག་མེད་ཡིན། །གོམས་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་བསྟན། །དང་པོ།

འོད་འཇིགས་སྲུང་གྱིས་བརླམས་དང་། །ཀུན་པོ་རྡེ་སོགས་ཀྱིས་ཏིས་བསྐུང་པས།།[69]

མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི། །ཡང་དག་མིན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར།།

ད་ལྟ་དབང་ཡུལ་ལ་མི་སྣང་བ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་གོམས་ཀྱང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་སྣང་འབྱུང་མི་རིགས་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་ཡིད་འཐུལ་བ་ན་ཡུལ་བུད་མེད་སོགས་དངོས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་ཡང་ཡུད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འཇིགས་པ་གོམས་པས་མེམས་

(69) སྣར་ཐང་དེའི་རིང་། ཅ་ཁ་ཀ-ཀ །བསྟན་པ། །

འཁྲུལ་བ་ན་སྣུལ་དང་འདྲེ་ལ་སོགས་བའི་གཟུགས་གསལ་པོར་སྣང་བ་དང་། བུ་ཤི་བའི་སྙ་ངན་གྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པས་བུ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བརླམས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་རྒྱུད་བསྐད་པ་སྟེ། ལྟ་དབང་བློའི་འཕེལ་བཞིལ་བཤད་ན།

འདོད་དང་སྙ་ངན་འཇིགས་སྟེ་དང་ །རྒྱབ་པོ་རྟེ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ། ། ཞེས་བརླམས་པ་སྟེ་བའི་དོན་དུ་བཤད། དོན་དུ་འདོད་པའམ་སྙ་ངན་ནམ་འཇིགས་པ་སྟེ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེས་རྒྱུད་བརླམས་ནས་སྟེ་བར་གྱུར་པ་ན་ཡུལ་དེའི་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་བཞིན་ཞེས་སོ། །རྒྱུ་དེ་དག་དུང་གཞན་ཡང་རྒྱབ་པོ་འོང་ངམ་སྙམ་དུ་བློ་དོགས་པ་བཅས་བཞིན་གཉིད་པ་ན་གོམས་པ་དེས་འཕངས་པའི་རྟེ་ལམ་དུ་རྒྱབ་པོ་རྟེ་བ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་སྐྱུར་བར་སྐོོང་བ་དང་འཆི་ལྟས་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བསྐྱང་བས་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཡང་གསལ་བར་སྣང་བ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ན་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གསལ་བར་སྣང་ནཀྟོག་མེད་ཡིན་པ་ལ། དངོས་དང་མ་དེས་རྟོད་པ་སྟང་། །དང་པོ།

རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། །དོན་གསལ་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན།།

དེ་འདའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་བརྟ་དང་འདྲེས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་བརྟ་དང་འདྲེས་སུ་རུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ནི་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཐྱེར་རྟོག་མེད་དུ་བྱུབ་བོ།།

གཉིས་པ་མངོས་རྟོད་པ་སྟུག

རྨི་ལམ་ན་ཡང་དྲན་པ་དེ། །དེ་འདའི་དོན་ལྟན་མིན་པར་དྲན།།

རྨི་ལམ་ནི་ཡུལ་མེད་པས་རྟོག་མེད་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཡང་གསལ་སྣང་ཅན་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་མེད་པར་མ་དེས་སོ་སྐྱམ་ན། རྨི་ལམ་རྟོག་བཅས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་རྟོག་མེད་འབྱུལ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་དང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་ལ། སྣང་གྱི་དངོས་པོ་དྲན་པ་དེ་ནི་མི་གསལ་བར་དྲན་གྱི་དང་དུས་ཀྱི་གསལ་

སྣང་དེ་འདྲའི་དོན་དང་སྦྱན་པ་མིན་པར་དྲན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ། གོམས་པ་གསལ་སྣང་འབྱུང་ཚུལ་སྟེ། །ཚོད་མ་ཡིན་མིན་ཞེ་སྡེ་བཀག །དངོ་པོ་མི་གཙང་ཟད་པར་མ་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྟོམས་པ་ཡི།།

ཤེས་རབ་ཀྱིས[70]སྣུལ་པ་རྣོག་མེད་དང་ །གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང།།

དེ་ཞིན་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་གྱུར་པ།།

སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན།།

མི་གཙང་བ་སྟེ་མི་སྡུག་པ་བསྟོམས་པ་དང་ཟད་པར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་འཇིན་ཆེས་གོམས་པ་ན་དོན་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཡི་ཀེང་རུས་དང་། ཡུལ་མཐའ་དག་ས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བཞང་ཡུལ་ཞི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་ནང་གི་བསྟོམས་པ་ཡི་སྟེང་ཤིས་སྣུལ་པ་གང་ཞེག་རྟོག་མེད་དུང་། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་ན་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་གོམས་པ་རྣོས་པའི་ཚེ་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟོས་

(70) སྣར་ཐང་དེའི་རིང་། ཅ་ཁ་ཀ-ཡ། ཤེས་བས་ཀྱི།།

ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །གོམས་ན་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཐྱེ་ངེ་མེ་རྒྱ་སོགས་ཡང་དུག་པ་དང་ཀེང་རུས་སོགས་ཡང་དུག་མེན་པ་གྱང་དང་གྱང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་བསྒོམ་བྱ་དེ་མངོན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡི་མི་རྟོག་པའམ་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྟོང་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་བསྟན་ཚད་མ་ཡིན་མིན་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ།

དེ་ལ་སྔར་བཤད་དངོས་པོ་བཞིན། །བསླུ་བ་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ།།

བསྒོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན།།

དེ་ལྟར་གོམས་པས་གསལ་སྣང་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ཡང་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྣང་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ནོ་ཅོག་རྟལ་མངོན་ཚད་མ་མིན་ཏེ། ཚད་མ་གང་ཡིན་ན་སྔར་བཤད་པ་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བའི་བསྒོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་གང་ཞེག་དོན་ལ་བསླུ་བ་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་ལ།

ལྷག་མ་མི་སྤྱག་པའི་སྣང་ཡུལ་སོགས་ནི་གསལ་བར་སྣང་ཡང་ཚད་མ་མིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྣུལ་པ་ཡིན་པས་ན་བར་བསྟུང་བ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་ཟད་པར་སོགས་འཁྲུལ་སྣང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སྣང་ཙམ་དུ་དེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་པས་རང་དོག་གི་སྣང་ཡུལ་དུ་མ་འཁྲུལ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ཡང་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་འཁྲུལ་གྱི་རང་དོག་གི་སྣང་ཡུལ་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བློ་བྱ་རྟོག་པ་བསྟན་ཏེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཞེ་པའི་མཚུག་བསྟུ་བའོ།

ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན།།

རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོན་མེན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ།།

ཚད་མ་མངོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་དོག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱི་ར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་ལ་བློ་བར་བྱ་རྟུའི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཡི་སྐྱོན་འཛིན་པ་

དེ་འདྲེས་རྩང་ངམ་འདྲེས་འཛིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ལྷོས་ན་ཡུལ་དེར་རྟོག་པ་ཡི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་ནས་སྐྱ་དོན་འདྲེས་པ་མིན་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རང་མཚན་ཡིན་ལ་འཛིན་རྣམ་ཡང་དེ་ལ་རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་རང་རིག་གམ་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གང་སྣང་ཡང་ཟམས་ཅད་ཀུན་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མ་བསྒྲུས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡང་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་བཟློག་པོགས་ལྟར་སྣང་ལ། དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བཞི་རྣ་བཤད། །མངོ་ལས་བདུན་སྟོས་དགོས་པ་བཤད། །དང་པོ།

མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རྟོམ་པ་བཞི། །རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྟམ་གསུམ་དང་།།

རྟེན་བསྟོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན། །རྟོག་པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར། ཚད་མ་མངོ་ལས། འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་

ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རང་
རིག་བཅས། །ཞེས་རྟོག་པ་དྲུག་དང་རྟོག་མེད་གཅིག་དང་བདུན་དུ་ཤཱཀ་
དེ། འཁྲུལ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་སྣོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲུབ་ནས་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྗེས་དཔག་ནི་རྟགས་འཇིག་བྱེད་སེམས་སོ། །རྗེས་
སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྟགས་ཅན་འཇིག་པའི་སེམས་སོ། །དྲན་པ་ནི་
འདས་པ་ལ་རྟོག་པའོ། །མ་ཐོངས་པ་རྟོག་པ་ལ་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་
དྲུག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་དབང་པོ་ཉམས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་མེད་པ་གསལ་སྣང་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་
དང་ས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཏུ་སྡུད་དེ། འཁྲུལ་
ཤེས་ལ་དོན་གཞན་དུ་སྨྲོ་འདོགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་
ཤེས་པ་ལ་བརྟ་རྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གཞན་བཞི་ལ་ཡོངས་ཏུ་
བྱང་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།
རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ལ་རྟེན་བསྟུང་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་

བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྟེན་དབང་པོ་ལ་
འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་དག་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མདོ་ལས་བཏུན་སྟོས་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། རྟོག་པ་བྱུག་བཤད་དགོས་པ་
དང་། །རྟོག་མེད་གཅིག་བཤད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་པ་དངོས་
དང་དེའི་འཐད་པ། །དང་པོ།

དབང་སྐྱེས་མིན་པར་གྱུབ་དོན་བྱ། །གཉིས་བཤད་འཁྲུལ་བ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།
རྣེས་དཔག་སོགས་གྱུབ་བརྗོད་པ་ནི། །སྒྲ་མ་གཉིས་ཉིད་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རོ།།
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་རྟོག་པ་ཅི་ལ་སྟོན་སྨན་ན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་
པའི་མངོན་སུམ་མིན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་དུ་འཁྲུལ་ཤེས་དང་ཀུན་རྟོག་
ཤེས་པ་གཉིས་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཁ་མིན་ལ། དེ་གཉིས་མངོན་སུམ་མིན་པར་
སུས་ཀྱང་མི་འདོད་དམ་སྨན་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
འཁྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཕྱི་མ་བཞི་ཅི་ལ་བཤད་སྨན་ན། རྣེས་
དཔག་སོགས་བཞི་ནི་རྟོག་པར་གྱུབ་ཟིན་ཀྱང་འདི་ར་བརྗོད་པ་ནི་སྦྱ་མ་
གཉིས་པོ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དབེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཡང་དང་པོ་གཉིས་རྟགས་ལ་སྟོས་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་སྟོས་པའི་ཚན་ཉས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཁད་པ་ལ། འཕྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དང་། ངེ་ཤེད་དུ་ལེ་ལས་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

བརྟེན་ཅིང་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ། །སྒྲོ་འདོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག། མངོན་སུམ་ཉེར་འཇུག་ཅན་ཤེད་ཕྱི་བ། །འགའ་ཚེ་འཕྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ།།

བརྟེན་ཅིང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུག་ནི་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་དང་ཉེ་འཇུག་སྟེ་ཉེ་བར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཅན་ཤེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤན་མ་ཐུབ་པ་འགའ་ཡི་ཚེ་དབང་ཤེས་སུ་འཕྲལ་བའི་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲུང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་པ་སྟོ་ཞིང་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྐད་མཐོང་བའི་ཆུ་དང་རྣམ་པ་འཇུ་བས་ཆུའོ་སྙམ་དུ་དོན་གཞན་ཆུ་ཤེད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཅན་བས་དབང་དོན་ཐད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མིན་པ་སྐྱས་པས་ཟླ་

གཉེས་སོགས་བཅད་ལ། དེས་སྨིག་རྒྱུ་ཆུང་འཛིན་མི་ཚོད་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསེད་པར་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པས་དེ་གཅོད་པར་འདོད་པས་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པ་མཐོང་བའི་ཚེ་བྱམ་པ་ཉིད་དང་། འདེགས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། སྡོ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆམ་པར་དེ་དང་དེའོ་སྙམ་དུ་ལྡོག་ཚ་ནས་སྐྱར་ཏེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡོད་པར་སྣང་བ་ཐྱི་རོལ་པ་དག་གིས་སྐྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རགས་པ་དང་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་རྟོག་པའི་བློས་ས་བོན་གྱི་རོའོ་སྙམ་པ་དང་འབྲས་བུའི་རྒྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་དོན་སྐྱོར་དང་མིང་སྐྱོར་གྱི་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དམེ་ལས་རྟོག་ཚུལ།

ཇི་ལྟར་ཁྱོག་ཏུ་སྐྱར་དོན་ཅན། །དྲན་པ་ལ་སོགས་རྟོག་པ་འདི།།
བརྡ་ལ་ལྟོས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན། །མངོན་སུམ་དོན་ལ་འཛིན་མི་བྱེད།།
དེ་ལྟར་ཉམས་སྐྱོང་དྲན་མེད་པས། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ།།

ཤེས་ཡོད་མིན་པས་དེ་ཡང་ནི། །མངོན་སུམ་ལས་ནི་ཡོངས་ཉམས་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་གཞལ་བྱའི་རང་མཚན་སྤྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་མངོན་འདོད་དང་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་རང་ཡུལ་འཛིན་པ་བརྟུལ་ཤུགས་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རང་མཚན་ལ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྐབས་ཉམས་སུ་ལོངས་པའི་བརྟུལ་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དུན་པ་མེད་པར་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྤྱི་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུང་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་མིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟུལ་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་མེད་གཅིག་བཤད་དགོས་པ་ལ། མདོ་ཡི་དགོངས་པ་རང་ལུགས་བཤད། །འཕྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག །དང་པོ།

འདིར་ནི་བཞི་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། །རྟེན་ནི་ཉེར་གཅིད་ལས་སྐྱེས་བརྗོད།།[71]

(71) སྐབས་ཐད་དེའི་རིང། ཅཕཁ-ཅ། ཇ་རིང་ནི་ཉེར་གཅིད་ལ་སྐྱེས་བརྗོད།། །

དེ་ལ་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ནི། །ཉེར་གནོད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།།

མངོན་སུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ར་ནི་བཞི་པ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་ཤེས་ནི་དམིགས་བསལ་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཐ་སྙད་དུ་བཟུང་བ་ཙམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་ལེད་པའི་ཐོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་འང་བདག་ཅྱེན་དབང་པོ་ཐེ་དང་ནང་གི་འཁྲུལ་རྒྱུས་ཉེར་གནོད་ཅན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རབ་རིབ་འབའ་ཞིག་ཅམ་མདོར་གསུངས་པ་ནི་ཉེར་གནོད་གཞན་ཡང་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡི་སྣང་དུ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་རྒྱུས་རྟེན་དབང་པོ་ལ་གནོད་པ་ཅན་མཐའ་དག་ཀྱང་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཁྲིལ་བྱེད་གཞན་ཀྱི་འགོད་པ་དགག་པ་ལ། ཐོག་མས་སྔའི་འདོད་བརྗོད་དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ།

དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་ཁ་ཅིག།

རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྣད་པའི་བློ་གཉིས་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་

ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཀུ་ཅེག་གིས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྟོག་བྱལ་ཙམ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བསམས་ནས་ཟླ་གཉིས་སོགས་རྟོག་བྱལ་སྣུབ་པའི་འོག་པའི་དབེ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབུས་ན་རབ་རིབ་གནས་པའི་ཟུང་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐག་པ་ལ་སྣུལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཡིད་རྟོག་ཡིན་ལ་ལྷང་རིགས་འགལ། །དེ་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ཡིན་མཐུག་བསྟུ། །དང་པོ་ལ་ལྷང་དང་རིགས་པར་འགལ་བ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཉེས་སྤྱོང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ། སྤོ་དང་ཟླ་གཉིས་ལ་སོགས་ཏ་ལྟེའུ། །[72]དབང་པོའང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི།།

གཞུང་འདི་དང་ནི་དེ་དག་འགལ།།

ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་ཡིད་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་སྤོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཅོད་བྱང་ཀྱི་དམིགས་རྒྱན་ལ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོ་འཇིག་

(72) སྐར་ཐང་དཔེ་རིང་། ཅ་ཁ།-ཀ། ཾ།

མ་འཁྲུལ་པའི་དབང་ཤེས་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུད་སྐབས་སུ་དབང་པོའང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའང་ཐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་གཞུང་འདི་དང་ཆེ་རྒྱ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་ཡིད་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དགག་འགལ་ལོ། །དེའང་རྩོད་བྱེད་མཁན་པོའི་བཞེད་པར་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཕྱི་དོན་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེའམ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་།

དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་ལྟ་རགས་པ་སྣང་བར་འདོད་པས་ན་རགས་པ་རྫས་སུ་མེད་པས་རང་འཛིན་སྣང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ཆུ་མི་རུང་ལ། ཕྱི་དོན་དངོས་ནི་རགས་པར་མེད་ཀྱང་རྫུལ་ཐུ་རན་ཀྱི་རྫས་སུ་ཡོད་པས་རྒྱུ་རྫུལ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དོན་རང་ཉིད་ལ་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཚུས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་སྔོ་འཛིན་དང་རྒྱ་གཉིས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལའང་དབང་པོ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམིགས་ཆུན་ཏུ་འགྱུར་རོ་

ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མངོད་པས་ན་སྡོ་འཛིན་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་འདིས་དབང་ཤེས་སུ་བྱའ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་བརྒྱད་པས་རྒྱ་ཡིན་ན། །དབང་པོའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དག། དབྱད་པ་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱིས། །སྐབས་སུ་ངེ་ཤྲུང་འགྱུར་བ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་དབང་པོའང་བརྒྱད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེ་ན། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་དེ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་སྟེ་རྩོད་གྲུབ་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་དཔེ་གསལ་བཞག་ཡུལ་དུག་དབྱད་པ་ཡི་སྐབས་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་ནི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཟཁད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པར་རྗེ་སྟོན་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པར་འགལ་བ་ལ། དབང་ཤེས་ཡིན་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འགོད། །ཡིད་རྟོག་ཡིན་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན། །དང་པོ།

དབང་རྟེན་གང་ཡིན་གལ་ཏེ་གང་། །དབང་པོ་ཡོད་ལེད་རྣེས་འཇུག་ཅན།།
དེ་མཚུངས་གལ་ཏེ་འགྱུར་ལྡན་ན། །དེ་འདི་ཉིད་ན་ཁ་ཅིའི་ཕྱིར་[73]འགོག།

ཚུལ་འདི་ས་དབང་ཤེས་སྤུ་འབྱུག་པར་འགྱུར་རོ་སྣ་ཚ་དུ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གང་ཞེག་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པའི་དོན་གྱང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བར་མཛད་པའོ། །ཞར་རོལ་པོ་ན་རེ། གྱལ་ཏེ་ཤེས་པ་གྱང་ཞེག་དང་གི་རྟེན་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཟླ་གཉིས་སོགས་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་སུ་འགྱུར་རོ། །གྱལ་ཏེ་རྟེན་དབང་པོ་གསལ་མེ་གསལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་དེ་འང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོད་ན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་སོགས་ནི་དབང་པོ་རྣལ་མ་ལས་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པས་དབང་པོ་ལ་མེ་རྟེན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགྱུར་བའི་དབང་པོ་ལ་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངོར་འགྱུར་བས་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པར་མི་

(73) སྣར་ཐང་དང་པོ་ཅིད། ཀཀཡཁ-ཡ། ཾཅི་ཕྱིར།

འདོད་པར་དབང་ཤེས་མིན་ཞེས་འགོག་སྟེ་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་རྟོག་ཡིན་པ་གཅོད་ཟེར་སྟོན་པ་ལ། ཀ་ཅང་ཐལ་བ་མང་དུ་འཐེན། །ཐལ་བ་ཐ་མར་མ་དེས་སྟང་། །དང་པོ།

ཁ་འདི་ཡང་[74]སྐྱལ་སོགས་འཕྲལ་པ་བཞིན། །དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་།། ལྟོག་འགྱུར་དབང་པོའི་བསལ་པ་ནི། །ཁ་ལོག་ཀྱང་[75]ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།། དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི། །བརྗོད་པ་དག་གིས་འགའ་ཞེ་འཇོག། མཐོང་བ་དྲན་ལ་ལྟོས་ཁ་འགྱུར་ཞིང་། །[76]ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་མི་འགྱུར།། ཟླ་གཉིས་སོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་འཕྲལ་སྣང་མིན་པར་ཡིད་རྟོག་འཕྲལ་པ་ཡིན་ན་ཟླ་གཉིས་དང་སྐྲ་ཤད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་འདྲི་ར་ཡང་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་སོགས་སུ་འཕྲལ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ཡིད་མ་འཕྲལ་པས་ཟླ་གཉིས་སོགས་མེད་པར་འོ་ན་ཅམ་གྱིས་དེའི་སྣང་བཞིན་ལྟོག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལ། ཡང་རྟེན་

(74) སྣར་ཐང་དེའོ་སྐད། ཅ༤པ་ཁ-९། ཁ་འདི་ཡང་།]
(75) སྣར་ཐང་དེའོ་སྐད། ཅ༤པ་ཁ-५། ཁ་ལྟོག་ཀྱང་།]
(76) སྣར་ཐང་དེའོ་སྐད། ཅ༤པ་ཁ-५। ཁ་འགྱུར་ཞིག་]

དབང་པོའི་བསྟན་པ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ནི་འོག་ཀྱང་འདི་དབང་པོ་ལ་མི་རྟེན་པར་བདག་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲོ་བཏགས་པས་ན་སྣང་བ་དེ་སྤྲོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྣུལ་འཇིག་དེ་བཞིན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་འདི་ན་ཟླ་གཉིས་དང་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དྲག་གི་ས་མི་གི་གསལ་བ་དང་ཡིད་གཏད་པ་སོགས་རྒྱན་ཚོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཚེ་སྣང་བ་དེ་འཇོག་པར་ཐལ་ཏེ། ཤུན་པ་ཚའ་ཆུ་བ་དང་སྣུལ་ཡོད་པའི་ཐོག་གས་སུངོགས་པ་ཟ་བ་ལ་འཁྱེལ་ལུགས་སོགས་འདྲ་བའི་ཐག་པ་བསྟན་ནས་སམ། མ་བསྟན་ཀྱང་འདི་ན་སྣུལ་འདྲག་ཅེས་བརྗོད་པས་སྣུལ་འཇིག་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྲོ་འདོགས་པ་ནི་སྤང་མཐོང་བ་ལ་ལྷོས་པས་ན་སྐྱ་ཤད་སོགས་ཀྱང་དེར་སྤྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་ན་སྤང་སྐྱ་ཤད་སོགས་མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་ལྷོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྤང་མ་མཐོང་བར་དུ་སྤྲོ་མི་འདོགས་ཀྱང་མི་གཅིག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པ་ན་མི་བྱེ་བ་ཙམ་ཀྱིས་དེ་སྙང་བ་ལས་སྤྲོན་མཐོང་བ་ལ་མི་ལྷོས་སོ། །གལ་ཏེ་ལྷོས་ན་ཐོག་མའི་སྐྱ་ཤད་ནམ་ཡང་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་དང་།

རྟོག་བཅས་འཐུལ་བ་ཡིན་ན་དེ་རྟོག་པ་ཙམ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ཐལ་བ་ཐམར་མངེས་སྐབས་ནི།

གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན། །གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་ཏེ་གང་།།
དེ་ནི་རྟོག་མེད་གཉིས་གང་ཡང་། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན།།

རྟོག་བཅས་ཡིན་ཡང་གསལ་སྣང་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན། རྣམ་གྱི་སྣང་བ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ལོག་པའམ་སད་པ་ན་ཡང་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཏེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། སད་རྣམ་གཉིས་གང་ཡང་གསལ་བོར་སྣང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་མདུག་བསྟན་ནི།

དེ་ཕྱིར་དེ་རྟོག་མེད་ན་ཡང་། །ཚད་མ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ།།
བསྟུན་བའི་ཕྱིར་རོ་དོན་དུ་ཡང་། །མངོན་སུམ་ཡང་སྣང་[77]གཉིས་སུ་བཤད།།

(77) སྣང་ཐད་དེའི་རིང་། ཅཁཡཁ-ཁ། ཁ་ཡས་དང་།།

སྣང་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་ང་རྟོག་གཉིས་སྣང་ལ་སོགས་དེ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བཀག་པ་སྟེ་འདྲུག་ཡུལ་ལ་བསླུ་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་འཐོབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱི་རོ། །རྟོག་བྲལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དེ་དོན་དུ་འང་མངོན་སུམ་ལྟ་སྣང་ལ་རྟོག་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་ཞེ་ནས་བཀག་པས་འབྲལ་པ་རྣོག་པར་མངོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མིན། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བརྗོད། །དང་པོ་ལ། སྣང་ཚུལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཞེ། །གནས་ཚུལ་དོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད། །དང་པོ་ལ། མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་སྟེ། །བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་མཐུན་བྱེ་བྲག །དང་པོ་ལ། བཞག་དང་དགག་དང་ཚོད་སྤོང་གསུམ། །དང་པོ་ལ། དོན་འདི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མར་བསྟུན། །དེ་ཕྱིར་ཚད་འབྲས་གཅིག་པ་ཡིན། །དེ་ལ་མི་འཐད་ཚོད་པ་སྤང་། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་འཇོག་འཐད་སྤྱི་སྟོན། །དེ་དག་བྱེ་བྲག་སྐབས་ལ་སྦྱར། །དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། ། དང་པོ།

བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཀྱི། །ལས་ཀུན་ཀྱི་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དག།
ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་གང་ལས་འབྲས། །གང་ཡིན་དེ་ནི་ཁེ་སྒྲུབ་བྱེད།།(78)

ཚད་མ་མངོ་ལས། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་འདི་དག་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདོད་པ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་ལ། རང་ལུགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཙམ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལའང་མ་བརྟགས་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལྟར་དེ་གསུམ་བཞག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་དེ་གསུམ་དུ་འཛོག་སྟེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའམ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གཞལ་བྱ། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་བློ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་

(78) སྒོམ་ཐང་དཔེ་རིང། ཅ་ཁ།-ཤ། ཥ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད།

སྣང་བ་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་སྐྱེ་འདི་ལ་སྐབས་འདིར་དོན་དང་འཇུག་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ཅན་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ལས་དོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུཨམ་འདི་ལྟར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ནི་དོན་རྟོགས་པའོ་ཞེས་སྨོ་ར་གྲགས་ཤིང་བྱང་བཞང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྨོ་ར་བསྟན་པ་ལ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་འགལ་ཞིག་དངོས་པོ་འདི་སྐྱེ་བར་བྱེད་ཅེས་ཀེ་སྐྱེ་བྱེད་དུ་རྣམ་པར་ཇོ་བོན་ཐུབ་པས་ཀྱི་ལས་དེ་དང་བྱེད་པོ་ཐན་ཆུན་ལྡོག་ནས་དེར་བརྟགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཀུན་སྐབས་དེའི་ལས་སུ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ལ། ལས་དེ་དག་ལ་མཁོ་བ་ཅན་གྱི་ནི་སྐྱེ་བྱེད་དུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་གཟུང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དེའི་བྱེད་པོར་གྱུར་པ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་བར་མ་ཚད་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའམ་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་གང་ལས་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་འགྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལས་སམ་འབྲས་བུ་ཡི་སྐྱེ་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དུ་རྣམ་གཞག་ཐམས་

ཅད་འཚོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་ལས་སུ་བྱ་བ་ཀུན་སྤྱད་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ལས་སུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་སྤྱད་བྱེད་མཐའ་དག་དགོས་ན་གཅིག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱིས་ཕྱེ་བས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤྱད་བྱེད་དང་བསྟུན་བྱ་དག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཅེ་ཟཱཾསྐབས་ལ་སྦྱར་བ་ལ། དོན་འདི་བ་ལས་གཞལ་བྱ་རྟོགས། །དེ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་མི་ནུས། །དེས་ན་དེ་དག་སྤྱད་བྱེད་ཡིན། །དང་པོ་དེ་ལ་ཉམས་སྐྱོང་ཙམ་དུ་ནི། །འདི་བའི་བདག་ཅན་ཤེས་པ་ནི།།

གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་འབྱེད་དེ་བདག་འགྱུར་བ་ཡིན།།

དེ་ལ་དོན་དང་འདི་བའི་ཤེས་པ་འདི་དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་འབྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་འང་རྗེ་ལྟར་འདུ། དོན་དེ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཙམ་དུ་ཞེ་དོན་དང་འདུ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་མ་འགྲུལ་པ་དེ་ཞེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བའམ་གཞལ་བྱ་དག་ཞེ་མི་འདུ་བ་སོ་སོ་

ལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ་སྟོང་འཛོིན་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཐྱི་མ་དེ་མི་རུམ་པ།

བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་རྒྱུ་དག་ལ། །ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི།།
ཤས་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་འདི། །ཐ་དད་པར་ནི་དེས་བྱེད་མིན།།

བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ནི་རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་དོན་དང་ཐུབ་མ་ཐུབ་དང་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དོན་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་དབང་པོ་ཐུབ་པ་ནས་ཤེས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་སྣང་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འདྲ་མི་འདྲའི་ཐ་དད་ཡོད་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ་གཞལ་བྱ་ལ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་འབྱེད་མི་ཐོབ་པའམ་མེད་པ་ཅན་རྒྱུ་འདི་ནི་དོན་སོ་སོར་འདི་དང་འདི་ཞེས་ཐ་དད་པར་ཉེ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་ཐོ་རངས་ཉིད་ཀ་གཏོགས་པར་ཐོའི་རྒྱུ་ཙམ་

བྱིས་ཐ་དད་བྱེད་པར་ནམ་ཡང་མི་ཟུས་སོ།།

བཀའ་བསྩལ་པ་དེས་ནེ་དགས་སྨྲ་བྱེད་ཡིན།

དེ་ཕྱིར་འདི་བདག་ཐ་དད་པ། །གང་ལས་འདི་འདི་འོག་གས་པ་ཞེས།།

བྱེད་པ་ཡི་ནི་ལས་ངེས་ཏེ། །དེ་ཡི་སྐྱེབ་བྱེད་ཅན་དུ་གྱུར།།

དོན་འཇུ་དེ་ལས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དེ་འདི་འོ་ཞེས་གཅོད་པའམ་འཇོག་པར་མི་ཟུས་པ་དེ་ཕྱིར་ཤེས་སྣང་འདི་ཡི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་གང་ལས་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་འདི་འི་དོན་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱེད་པ་དོན་སྣང་ངམ་དོན་འཇུ་དེ་ཡི་ནི་ལས་སུ་བྱ་བའམ་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ན། ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་ཡི་སྐྱེབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཉིད་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ནམ་དོན་འཇུ་ཞེས་སུ་ཅི་ལ་བཏགས་སྨམ་ན། དོན་ཉེ་བ་ལས་ཤེས་པ་ལ་དེའི་སྣང་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཁུད་པར་སྐྱེས་པ་ནི་དོན་འཇལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟེ་ལྟ་བུད་བཟུང་བས་དོན་དང་འཇུ་ཞེས་བཏགས་ཏེ་དོན་དང་འཇུ་བ་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའང་མེད་ན་དོན་ཉེ་

ཡང་རྒྱང་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཡང་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་འང་མི་རུང་སྟེ་ཐཱོ་མ་སྐྱེས་པར་ནི་ཡུལ་སྟོན་པོ་འདི་ནའོ་ཞེས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་རྟེན་གཅིར་དུ་འཛིན་ཏོ་སྦྱན་ག། དེ་ལྟར་འཛིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཡུལ་བཟུང་ཞེས་པ་དེ་རྟེ་ལྟར་བཟུང་བ་ཡིན། སྣང་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ག། སྣང་བ་དེ་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་ལ་འཐད་སྣང་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པ་ཞེག་ཡོད་པ་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཡུལ་ཉེ་བ་དང་བསྐལ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྣང་བཅས་ཡང་ག་ཅིག་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་པའི་ངོས་ན་ཡུལ་ཉེ་བའི་དབང་གིས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དོན་འཇུག་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། དོན་སྣང་དེའི་དབང་གིས་གང་སྣང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཟློ་དེ་ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆོས་ནི་ཡུལ་གང་ལའང་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཐབས་གཏན་མེད་ལ། འགྱུར་ན་ནི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་འཇུག་པ་འདི་ལེགས་པར་དྲྭད་ན་གཟུང་རྣམ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་འདི་ད་དེ་འཇའི་དྲྭད་པ་ཞེས་མོ་མ་ནུག་པར་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཏ་ཅམ་ལ་དོན་འཇུག་པའི་ཚད་མར་སྣང་ངོ་ཅམ་ནི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་འོས་མེད་དོ།།

གསུམ་པ་དོན་འཇུག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་ནི།

རྣམ་འགས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི། །ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་།།

འདི་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བྱེད་པ། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན།།

ཡུལ་གཞལ་བ་ལ་དོན་འབྲེལ་ཞིད་གཅོ་ཐོ་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉིད་ཡུལ་གཞལ་བ་ལ་གཅོ་ཐོ་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅེས་མཡིན་ཞེ་ན། དབང་པོ་

གསལ་མི་གསལ་དང་རྟེན་བསྟུང་མ་བསྟུང་ཡུལ་ཉེ་རིང་ཡིད་བྱེད་གོམས་པ་ཤགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྱས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་གསལ་མི་གསལ་ཤོགས་ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ནུ་ཡང་ཐ་དད་པར་བྱས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དབང་གི་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བཅམ་མི་གསལ་བའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་དུང་འཇེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གསལ་བཅམ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཟློ་དེ་ཡུལ་དེའི་རྟོགས་བྱེད་དུ་གྲུབ་སྟེ། མི་གཅིག་གསལ་བ་ལ་སྟོ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡང་གསལ་བར་སྣང་མི་གསལ་བ་ལ་གཉིས་ཀའང་མི་གསལ་བར་སྣང་ཡང་། རང་ཡུལ་ལ་རང་ཟློ་རྗེ་སྐུང་བ་དེ་རྟོགས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ནམ་ཡང་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་བ་མཁས་མི་མཁས་ཡོད་ཀྱང་དེས་བྱས་པའི་གྲིས་ཤིང་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་གཅོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་རྒྱུ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྤོག་པས་སྡུ་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ནི།

དེ་སྡིང་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །སྣུབ་བྱེད་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིག།།
སྣུབ་བྱེད་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ནི། །དེ་ལས་དང་འབྲེལ་མེ་འགྲུབ་བོ།།
དེ་ཡང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན། །དེས་ན་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་མེན།།

དོན་འདྲ་ཚད་མར་འཐད་པ་དེ་སྡིང་བྱེད་པ་དོན་འདྲ་དེ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་དེ་ཉིད་ཚད་འབྲས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སྣུབ་བྱེད་ནི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཟློ་ལ་མངོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཙམ་ཡིན་ནོ། །སྤོ་འཛིན་འདི་ཡུལ་སྤོན་པོ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཞེས་བྱ་བ། འདི་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་གཞལ་བྱ་སྤོན་པོ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚ་ནས་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་བྱའ་སྟེ། སྐྱ་རེ་འདི་ལ་ཤེར་གཅོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་དོ་སྙམ་པ་ལ། ཤེར་ཆོད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ལས་གཞན་སྣུབ་བྱེད་བཙལ་ཀྱང་མི་རྙེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དེ་

ནེ་དོན་འཇུ་འདི་ལའང་ཡོད་དེ་བསྟོན་དུ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཡུལ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ནུ། འཇལ་བྱེད་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་གཞལ་བྱའམ་ལས་སུ་བྱ་བ་སྟོ་སོགས་དོན་དེ་དང་ནི་ནམ་ཡང་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་འཇལ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཐན་ཆད་ཡུལ་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བྱེད་གཞན་སྤིད་པ་གསུམ་ན་རྣེ་བར་མི་འགྲུབ་བོ། །རྗེ་ལྟར་བྱེད་པོ་སྒྲུ་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་འཐར་བ་དང་འབབ་པའི་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་ངམ་སྙམ་ན། སྒྲུ་དེ་དང་ཤིང་ཐུབ་ནས་ཆོད་པའི་བྱ་བ་ནི་སྒྲུ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ་ཡོད་ན་སྒྲུ་དེས་ཤིང་མི་གཅོད་པར་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དེས་གཅོད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་འདུ་སྟོང་རྩང་མ་དམིགས་པས་ཞེགས་ཤིང་། ནམ་མཁར་འཐར་བའི་སྒྲུ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཤིང་དང་མ་

ཐུབ་པས་མི་གཙོད་ལ་འཕངས་ན་དང་འབབ་པར་སྣང་བ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་རེའི་སྐད་ཅིག་མངོན་སུམ་དམིགས་པར་ཟད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དམིགས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་ལས་བཏགས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་ནམ་མཁར་ཐྱར་བ་སོགས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་ཤེར་གཙོད་པའི་སྐྱེབ་བྱེད་དངོས་ནི་ཤེར་དང་ཐད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་འབྲ་བཅམ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ས་ནས་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ནོ།།

འདི་སྐབས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་དང་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དོན་འབྲ་ལ་བྱས་ཏེ་དེ་དང་དོན་རྟོགས་གཉིས་སྣང་བྱེད་དང་བསྣུབ་བྱར་བཤད་པ་མང་ཡང་། དོན་ལ་གཞལ་བྱའམ་དོན་གྱི་ངོ་བོར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དོན་འབྲ་ཡིན་ཡང་། འདིར་བློ་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་བྱིས་བསྣུབ་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟུབ་བའི་གནད་འདི་ན་གསལ་པོར་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཚད་འབྲས་གཅིག་པ་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་ནི།

དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འཇིན་པ་དེ། །དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི།།

བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི། །བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང།།

བདག་ཉིད་བྱེད་པོ་མིན་ན་ཡང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེར་བཞག་ཕྱི་ར།།

དེས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཉིད་འཇུང་བའི་ཕྱི་ར།།

བྱ་བ་ཐལ་ཉིད་[79]མ་ཡིན་ཡང་། །འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་གཟུགས་འཇིན་ཞེས་བརྗོད།།

དོན་འབྲེལ་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་ན་བྱེད་པོ་ཉིད་དུ་འཛིན་མི་འཐད་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཐད་ན་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་ལྟར་མངོན་པའི་ཚ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་རང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇིན་

(79) སྣར་ཐང་དེའོ་རིང་། ཅཉ༧ཀ-ཅ། སྡེ་དགེ་བརྙེ་རིང་། ཅ༧ཀ-༦། ཤེར་ཡང་བརྙེ་རྒྱིང་། ཅ་ཁ-ཀ། ཾབདག་ཉིད། །

བའི་ཤེས་པ་དོན་འཛིན་ནི་གཞལ་བྱའི་དོན་དེ་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ན། ཚད་མ་རང་གི་
ལས་སུ་བྱ་བ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་
ལྟ་བུར་སྣང་བས་ན་དེ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པོའང་ཡིན་ལ་ཡུལ་རྟོགས་
པའི་བྱ་བའང་བྱས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི ཡང་དག་པར་དབྱད་ན་དོན་དང་འདྲ་
བའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་ཉིད་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ལ་བྱ་བ་གང་
ཡང་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཟུགས་སོགས་ལའང་དེས་
ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཏེ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཐད་གདགས་བྱ་མེད་པས་བྱ་བ་མི་
བྱེད་ལ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྣ་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་
འབྲས་བུར་བཞག་པ་དེ་ལའང་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་ཐ་དད་
དུ་མེད་པས་སོ། །དེ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལའང་
མཚུངས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུན་
ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་
བསྒྱིད་བྱ་སྒྱིད་བྱེད་ཀྱང་རྒྱུན་ལས་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་འབྲས་བུའི་དུས་ན་

ས་བོན་འགགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡོང་བཏུགས་པའམ་ས་བོན་གྱི་དུས་ནས་སྐུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ལས་སུ་བྱ་བར་བཏུགས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

དབྱུང་བའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པོར་མ་གྲུབ་ནུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་ཐ་སྙད་ལས་འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་བྱ་བ་དེ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་དེ་བཞག་པའི་ཐྱི་རོན་དང་འདུ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་འདུ་བར་འབྱུང་བའི་ཐྱི་རབས་བུ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ལ་རྒྱུའི་གཟུགས་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་ལྡོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་འབྲས་བུ་དེ་ས་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས་འཛིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟོག་པ་ལྟུང་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱོན་མེད་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་པའི་གཟུགས་བཟང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལས་སུ་བྱ་བ་པའི་གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་བུམ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། སྤྱི་ར་བཀག་པ་དང་སོ་སོར་དགག །དང་པོ།

དེ་ཤེར་མཐོང་དང་དབང་འབྱེལ་དང་། །ཁྱད་པར་གྱི་ནི་ཟློ་དེ་དག།
བྱ་བ་ལའི་ཚོད་པའི་ཤེར། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ།།
བྱ་བ་ལའི་བྱེད་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྤྲོ་ར་ནི་ཡང་།།
ཐ་མའི་ཐ་དད་བྱེད་གང་དེ། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད།།

དོན་འཛུལ་ལས་གཞན་ཚད་མར་མི་འཐད་ཅིང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་དུ་མི་འཐད་པ་དེ་ཤེར་དགོད་པ་པ་དག་གིས་དོན་ལ་ལྟ་བའམ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེར་སྤྲོ་སོགས་རྟོགས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་དབོག་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པ་ཚད་འབྲས། རིགས་པ་ཅན་པས་དབང་དོན་འབྱེལ་བའམ་འཕྲད་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སོགས་རྟོགས་པ་ཚད་འབྲས། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ སྤྲོ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ཁྱད་པར་འཛིན་པའི་བློ་

ཚད་མ། དེས་བསྟེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟས་འཛིན་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་མཐོང་བ་ཞེས་དང་དབང་པོ་དང་དབང་དོན་འབྱེལ་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ནི་ཟློ་དེ་དག་ནི་ཚད་མའི་བྱ་བའམ་འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་ལ་ནི་ཚོད་པ་སྟེ་སྤྱི་ཡི་གྲུར་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་དུས་ན་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པས་ན་གང་གཞལ་བྱ་མ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གཞལ་བྱ་གང་དུའང་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བསླལ་བའི་དོན་ལ་ཐ་མལ་པའི་བློ་བཞིན་དུ་འགྲུར་བར་ཟད་དོ།།

གལ་ཏེ་དེ་དུས་ཡུལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་འདི་དག་གི་སྐོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མར་འཐད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གཞལ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བའི་མི་ནུས་ཀྱང་རུང་ཚོགས་པ་ཐ་མའི་མཐར་སྐྱེས་པའི་བློ

གང་ཞེག་དངོས་སུ་ཡུལ་དེའི་ངོ་བོ་མ་འཇེམ་བཞམ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡུལ་དེ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་དུ་འཛོག་པ་ཡི་སྐྱེས་བྱེད་དུམ་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཡི་སྐྱེ་བྱེད་དམ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བྱེད་ཡང་དག་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཡུལ་ཇི་བཞིན་གཞལ་བའི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་དོན་མེད་དེ། བཀྲེས་པ་མེལ་བའི་ཐྱིར་འབྲས་ཟ་བ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཐྱི་མོ་འཚོལ་བ་དང་སྲན་པ་མེལ་ཐྱིར་མར་མེ་སྐར་བ་ལ་སྐྱམ་དང་སྟོང་བུ་སོགས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་དབྱུད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚོམ་དགག་པ་ལ། དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ཚད་ཡིན་དགག །དབང་དོན་འཛེལ་བའི་ཚད་མ་དགག །དང་པོ།

ཀུན་གྱི་མཚུངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཐྱིར། །འདི་འཇུ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་མིན།།

དེ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་མེད། །འདི་འདི་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས།།

འདི་ན་ནི་ལྷག་མ་བཤད་པ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ནི་རང་འབྲས་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་

མཚུངས་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འཇུག་ལོངོན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་འདི་འཇུ་བ་དབང་པོ་རྣམས་ལ་ཡུལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མིག་དབང་ནི་སྤྱོད་ཡཻན་དང་སེར་ཡཻན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་ཡུལ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

ཁོ་ན་དེ། དབང་པོ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་སོ་སོ་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཡུལ་དེའི་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དབང་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཡུལ་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ལ། དོན་འཇུག་ལས་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ན་སྤྱོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་དུ་འདི་དང་འདི་འཛེས་སམ། ཡུལ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ནི་འདི་འཛེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་ཟུང་ཐད་ཀྱང་འཛོག་པར་མི་ནུས་སོ།།

དེས་ན་དོན་འཇུའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་ཤེད་ནུས་ཀྱི་

གཞན་དུ་བསྐལ་པར་བསམས་ཀྱང་ཚད་མ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱ་མི་ནུས་ཏེ་ལོང་བ་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ།།

རིགས་པ་འདི་ནི་སྟག་མ་ལྟ་བ་སོགས་ཚད་མར་འདོད་པའང་ཆུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བཤཱད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཡུལ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དེ་ལས་རིགས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ། དེ་ལས་ཞེན་པ། དེ་ལས་ཡུལ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ། དེ་ལས་ཡུལ་ཐོབ་པ། དེ་ལས་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་བར་རིམ་བཞིན་སྦ་མ་སྦ་མ་ཚད་མ་དང་། དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཐྲི་མ་ཐྲི་མ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཀུན་ཀྱང་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཐྲིར་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་གཞན་བྱ་གཅོད་པར་མི་ནུས་ལ། དོན་འདྲ་ཉིད་ལས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐྲིར་ཚད་མའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བཅད་དུ་མེད་ལ། དོན་འདྲ་མེད་པར་ནི་གང་གི་མི་ནུས་པའི་ཐྲིར་རྟོག་གཞན་དེ་ལྟ་བུ་འབྲས་མེད་གྱི་ངལ་བ་ལོང་བས་ལོང་བ་ཁྱིད་པའི་དཔེ་བཞིན་ནོ།།

གཉེས་པ་ཁྲུང་བར་ཤེས་པ་ཚོད་ཡིན་དགག་པ་ལ། བཀག་དང་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ།

དེ་དངོས་མེད་ན་ཁྲུང་བར་གྱི། །ཟློ་ཡང་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཏེ།།
ཟློ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱ་བ་དང་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས།།
ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་དོ། །དོན་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་དོན་མེད།།
རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ཟློ་ནི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་འགྱུར་ན།།
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར།།

དོན་འཇུ་མ་གཏེགས་པར་ཁྲུང་ཚོས་དང་ཁྲུང་པར་ཅན་འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གཞལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཟློ་དོན་འཇུ་ཞེས་པ་དེ་མེད་ན་ཁྲུང་པར་སྟོ་སོགས་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་ཟློ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཐ་དད་པར་དམིགས་ཤེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་བཙུམས་ནས་མདུན་གྱི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་འཛིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཟློ་གཞན་ཁྲུང་པར་ཅན་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ། དོན་འཇུ་མེད་

ན་ཁྱད་པར་ཅན་རྟེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ཡོད་ན་ནི་དོན་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་གཞལ་བྱའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་ཅན་འཇིག་པ་སོ་སོར་ཐེ་བ་དོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་ནི་དེའི་སྐྱེས་བྱེད་ཚད་མ་གཉིས་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་ཁྱོད་མི་འདྲ་བའང་ཡིན་ལ། ཐ་དད་དུ་འཐད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་འཇིག་ན་བུམ་པ་མ་བརྙེད་བར་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁདོ་གཡོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་མ་བརྙེད་བར་ཁྱད་པར་ཅན་འཇིག་ན་དབྱིབས་དང་ཁདོ་གོ་གས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བུམ་པ་འཇིག་དགོས་ཤའང་དེ་འདྲ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་ཅན་འཇིག་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་མིན་པར་གྲུབ་ཅིང་འདོད་པས་ན་དེ་གཞིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔ་ཕྱི་གཞིས་སུ་འཇིག་པ་དོན་མེད་དེ་དང་པོར་འཇིག་པའི་དུས་སུའང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཡུལ་གཅིག་པོ་དེ་འཇིག་པའི་བློ་གཞིས་སྔ་ཕྱི་རིམ་བཞིན་འགྱུར་བའང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་སྔ་མས་ཡུལ་རྟོགས་ཟིན་པས་ན་ཡང་བསྟན་

ནས་ཅི་ཞེག་རྟོགས་ཏེ། བཏགས་ཟིན་བཏགས་པ་དང་བྱང་ཟིན་སྣུབ་པའི་དུས་བཞིན་ཐྱི་མ་ལ་ལས་སུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཐྱིར་འབྱུང་དོན་མེད་དེ། འབྱུང་ན་ཤིང་བཅད་ཟིན་ལ་སྟུ་རེས་སྐབ་ཡང་གཅོད་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བཞི་མི་རིགས་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་བྱ་དེས་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཐྱིར་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཉེས་པ་དེ་དོགས་ནས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་འཇོག་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདོད་ན། དུས་མཉམ་པའི་ཐྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའམ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞག་འདོགས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

བཀའ་བསྟན་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ།

དེ་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །ཚ་དག་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་བཞག།

དུས་མཉམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ན་ཁྱོད་ལའང་མཚུངས་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་སྟ་ཐྱིར་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་སོ་ཞེ་ན།

མི་མཚུངས་ཏེ། དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཡུལ་འཛལ་བ་དང་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཕྱོགས་པའི་ཆ་དག་ལས་བསྟན་བྱ་སྟོན་བྱེད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དངངོན་འབྱེལ་བའི་ཚད་མ་དག་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག །དང་པོ།

བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྱེལ་ན་ཡང་ །ཚོས་འཁའ་ཞེག་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བའི།།

དེས་པ་དེ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། །འབྱེལ་བ་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་གང་ལས། །ཐ་དད་དེ་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད།།

དབང་དོན་འབྱེལ་བ་ཙམ་ཚད་མར་འདོད་པ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་འབྱེལ་བ་རྣམ་པ་བྱུག་ཡོད་དེ། སྟོང་བའི་འབྱེལ་བ་དང་། སྟོང་བའི་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུ་བའི་འབྱེལ་བ་དང་། འབྱུ་བར་འབྱུ་བའི་འབྱེལ་བ་དང་། སྟོང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱེལ་བའོ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་མིག་གི་དབང་པོ་

སོགས་དང་དོན་ཐད་པ་དང་། བུམ་པ་རང་གི་ཚོས་གཟུགས་སོགས་འདུ་བ་དང་། བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་བུམ་པའི་གཟུགས་ཉིད་དང་། རྟ་བ་དང་སྐྲ་འདུ་བ་དང་། སྐྲ་ལ་སྐྲ་ཉིད་འདུ་བ་དང་། མིག་དབང་ས་ཐོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ཐོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་སུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་དོ། །ཉིད་ཀྱི་སྐྲ་སྟོང་བ་རྣམས་དེ་དག་གི་སྟེ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་དོན་མ་ཐད་པ་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དེའི་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཐད་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དབང་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལ་དོན་འཇ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མིན་པར་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ན་མིག་དབང་བུམ་གཟུགས་དང་འབྲེལ་བ་ན་བུམ་པའི་རེག་བྱ་དང་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་དེར་འབྲེལ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པའི་ཚོས་རྗེ་སྟེང་པ་བདུག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་དགོས་ནུ་ཡང་མིག་ཤེས་དེས་བུམ་པའི་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་ནི་དམིགས་བསལ་ཏེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རེ་ཞིག་ཏུ་ཡང་ཏེ། འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་འཛལ་བར་ཁས་བླངས་

ལ་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་བྱམ་པའི་གཟུགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་རེགས་བྱ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དོན་གྱི་ཚོས་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པ་དོན་འདྲ་དེ་ཡུལ་བྱམ་པ་འདི་འི་རྟོགས་བྱེད་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་བས་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་གང་ཡང་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་དབང་པོའི་སྐབས་སུ་དཔྱད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལྷན་དགག་པ།

འདུས་བྱས་ལས་ནི་མིན་དེའི་དངོས། །མེད་ན་དེ་ཡང་གཞག་མེད་ཕྱིར།།

དེ་ལྟར་སྟོང་པ་འབྲེལ་བྱུང་བའི་ཚེ་བྱམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་རྣ་སྟེང་པ་འབྲེལ་དུ་རིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བློ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་དེ་བློའི་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ནི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པ་བློ་གོམས་པ་འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ནི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་དེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ནང་གི་ཡིད་བྱེད་བཞིན་ནོ་ཞེན་ནམ། དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ་དོན་འབྲེལ་དོའི་དངོས་པོ་མེད་ན་འདུས་བྱས་པ་ལས་ཡུལ་སོ་སོར་དེས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་འདྲ་མེད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ལས་སོ་སོར་དེས་ན་དོན་དང་འདྲ་བའི་བློ་མ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་ནས་ཀྱང་ཡུལ་སོ་སོའི་ངོས་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་བློ་མེད་པའི་སྔོན་དུ་ཡུལ་དེས་པ་ནི་འོང་བས་གང་གྱི་ལྟར་མོ་མཐོང་ཞེས་པའི་དབེ་དང་འདྲ་བར་ཟད་དོ། །དོན་འདྲ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ཡུལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་དེའི་རྒྱུར་བརྟགས་པ་དོན་མེད་དེ། མིག་ལྟན་གྱིས་གཟུགས་ལྟ་བ་ལ་ལག་ན་ཐོགས་པའི་དབྱུག་པ་འཛིས་གཟུགས་སོ་སོར་མཐོང་བར་བྱས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྩ་བའི་རྩོད་སྤོང་ནི།

གལ་ཏེ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར། །འགལ་འོ་ཞེ་ན་མི་བདེན་ཏེ།།
ཚོས་ཐ་དད་པ་ཁས་ལེན་ཕྱིར། །དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད།།
བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དག །ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས།།
ཐ་དད་འདོད་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །སྤྲོ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ།།
གལ་ཏེ་ཁྱེད་ལྟར་ན་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དོན་འཇ་གཉིས་ཆོ་

གཅིག་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་བ་དེ་མི་བདེན་ཏེ། ཐ་སྙད་དུཔང་ཐ་དད་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་ཞེའམ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པས་འགལ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་གཅིག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ལྟོག་པའི་ཚོས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དོན་ཧམ་དོ་ལ་དངོས་སུ་ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་དེ་དོན་མ་ཆོར་བར་འཛལ་བའི་བློ་དེ་ལས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དེ་འཐད་དེ། འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་དུག་ཏེ་སྟེང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཟཿཧ་མཐ་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཐ་རོལ་པོ་ན་རེ། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་རེ་སོགས་ལས་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་དང་། ས་བོན་གྱི་བྱ་བ་འབྲས་བུས་རྟོགས་པ་དང་། མེའི་བྱ་བ་དུ་བས་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེར་ན། དེ་

འཇུ་བྱ་བ་དང་བྲེད་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་དང་གི་སྣེང་ན་བྱ་བྲེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། ཚན་ཚུན་སྦྱར་ནས་རྟོག་པས་བྱ་བྲེད་ཐ་དད་དུ་སྤྲུལ་འདོགས་པས་ནི་འཇུག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་སྔར་དབྱངས་ཟིན་པ་བཞིན་ཏེ། སྐྱེ་འགག་ཐ་དད་པའི་འཕངས་འབབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མེད་ལ། ཤིང་འགག་ཐ་དད་པའི་དུམ་བུར་སོང་བ་མེད་དེ་ཤིང་དང་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འགག་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་མ་འགག་གཞན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚ་ནས་སྐྱེ་འགག་བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་སྤྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་འགག་ཐ་དད་པའི་ནུས་པ་དང་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་ཅིག་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚ་ནས་རྒྱུའི་བྱ་བ་ཞེས་རྒྱུ་འགག་ཐ་དད་པུ་སྤྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་དབྱངས་ན་བྲེད་པ་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལས་སུ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དངོས་པོ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་སོགས་མེད་པར་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་བརྟགས་ནས་བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་ཚད་འབྲས་ལ། གནས་ཚུལ་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་ཟླ། །སྣང་ཚུལ་དོན་ལྷོས་ལུགས་ཚད་འབྲས། །དང་པོ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འདོད་པ་བཀག །གཟུང་འཛིན་རྫས་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟུན། །དང་པོ་ལ། དེས་ནས་དགག་པ་བརྗོད་མདོར་བསྟན། །དེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ།

དོན་དེག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག །མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ།།

དེ་ནི་གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། །དེ་འཇུག་ལས་ཡིན་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།

ཚད་མ་མདོ་ལས། གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །ཚད་མ་དང་ནི་དེའི་འབྲས་བུ། །འཛིན་དང་རྣམ་རིག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྣང་ཚོད་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་འདི་དག་གིས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དྲྭད་ནས་ཐུབ་ཅང་གི་གཟུང་འཛིན་ལ་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མར་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་

ལུགས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཇིག་རྣམ་ཚད་མ། རང་དེག་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་ཙམ་ཐ་སྙད་ལ་དབྱེད་པའི་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གནས་པཡིན་པས་དེ་བཞིད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དོན་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་མཛད་པའོ། །དེའི་ལན་ལ། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྡོམ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ།།

འདི་ལ་ཅི་ཞེག་དྲི་བར་བྱ་ཞེ་ན། སྡོམ་སོགས་ཚོང་བའི་མངོན་སུམ་ཙམ་ལ་དྲི་བ་མེད་པ་བདེན་ཡང་མངོན་སུམ་ཚོང་གཅིག་ཙམ་ཞིག་ཀྱི་དོན་སྡོན་པ་སོགས་རིག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་རྗེ་ལྷར་རིག་ཅེས་འདི་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ལན་བྱ། རྣམ་པ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དེས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བཟློག་བཞིན་དུ་གཅད་པའི་ཆོས་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་དོན་དེ་རིག་པ་ཞེས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་རོ་ཞེས་བྱ་དོན་དངོས་སུ་མཚོང་བར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཚོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེས་དོན་རིག་ཅེས་པ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཆྱོ་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་ཡིན་ཏེ།

འདུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ནི་འདུ་བཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་འདུ་ཡུལ་གཞན་རིག་པའི་ཁྱབ་པ་འགྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཡུལ་གྱི་དོན་ནི་ནམ་ཡང་སྒྲོང་མེ་ཤེས་པས་འདུ་བ་ཡིན་ནམ་མིན་རྟེས་སུ་དཔག་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྟེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་དགག་པ།

ཧོན་ཏེ་འདི་སྒྲོང་དེ་གང་ལས། །འདི་ནི་དེ་ཉིད་རྟོམ་དབྱེད་ཡིན།།

དེ་ལ་དོན་སྣང་བ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྩོད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ཞིག་ན་འོན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་འདི་ལྟར་སྒྲོང་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གྱང་ལས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟར་ནང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་བ་མངོན་སུམ་སྒྲོང་བ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཅེས་བྱོད་ལ་དྲི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སུ་ལའང་བསྟུམ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་གྲུབ་བོ། །ཁོ་བོས་གང་དྲི་ན་འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་དོན་ཇི་ལྟར་རིག་ཅེས་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་བྱས་

ཏེ་ཁྱོད་ལས་ཤེས་པར་འདོད་པས་ཁྱོད་རང་ལ་དེ་བ་ཡི་ན་ག། ཕྱི་རོལ་མངོན་སུམ་སྣོང་བ་འདི་ཅི་ཞེག་ཅེས་ཚུར་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྲུབ་པར་རློམ་ནས་འདི་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཚུལ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ། འཇུག་ཅམ་གྱིས་དོན་མི་འགྲུབ། །སྐྱེས་ལ་འཇུག་བས་ཀྱང་མི་ཤུས། །སྐྱེས་འཇུ་དེས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་མིན། །དང་པོ་ལ། འཇུ་མེད་དང་ཡོད་ཀྱང་འགྲུབ། །དང་པོ།

རྟུལ་ལྡན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འཇུར་བྱེད།། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན།།

འདི་ལྟར་ཕྱི་དོན་གྱི་སྐྱེ་བྱེད་ནི་དོན་དེག་ཡིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་འདི་ས་ཕྱི་དོན་རྟེ་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། དོན་དང་འཇུ་བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་འདི་ས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རྣམ་པ་འདི་ཕྱི་དོན་དང་འཇུ་བར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་འདི་ཕྱི་དོན་དང་འཇུ་ན་ཕྱི་དོན་རགས་པ་དང་འཇུའམ་ཐུ་མ་དང་འབྲེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་དོན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་མེད་པ་རགས་པའི་གོང་བུ་གཅིག་གི་

རྣམ་པར་མེད་དེ་ཚ་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དུ་མ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་མེད་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་རྟག་ཏུ་བྱ་རབ་དབང་འདས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་ཐུབ་པ་ན་དབང་པོ་ལ་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནི་རྒྱང་རིང་བའི་སྤྱི་རེ་རེ་ནས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། སྤྱ་མང་དུ་ཚོགས་པའི་གཡག་ཏ་ལྟ་བུས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རགས་པར་མེད་པའི་རྟག་ཏུ་བྱ་རབ་དབང་ཡུལ་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཐུབ་པ་ཁོས་ཚོགས་པ་ཡན་ཆད་རགས་པར་གཏོགས་པས་ན་ཆ་མེད་པའི་རྟག་གྱི་སྣང་བ་ནི་ནམ་ཡང་དམིགས་མི་སྲིད་པས་བློ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་འདི་རགས་སྣང་སྟེ་ཐུན་ཐུབ་ལྟ་ཡང་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཁ་བཅས་སུ་མཐོང་གི་ཆ་མེད་པའི་ཐུ་རབ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པས་ཕྱི་དོན་ཐུ་བ་དང་རགས་པ་གང་ཡང་སྣང་མི་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཞེས་པ་དེ་བརྟགས་ན་ཆུ་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་བཤིག་པ་བཞིན་དུ་དོན་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་སྡོ་སོགས་

སུ་སྣང་བ་འདི་ཅམ་གྱུབ་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཅམ་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་རགས་པར་མེད་ལ། རྟུལ་ཟུན་ཆ་མེད་དུ་ཡོད་ན་རྟུལ་ཟ་རབ་དེ་དག་ཆ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་རླུ་མཚན་གང་གི་ས་ན་དེ་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་བློ་ལས་བའི་ཚེ་ན་རགས་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རགས་སྣང་གི་རྟས་པ་འདི་ཕྱི་དོན་རྟུལ་ཟ་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་པ་དེ་འདྲར་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། སྟབ་སྟོར་བསྟེན་ནས་ན། རྟུལ་ཟན་དེ་དག་རགས་པར་སྣང་། །དེ་དང་གང་གི་ས་འདྲ་བར་བྱེད། །ཅེས་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འཛོག་བྱེད་རྟས་པ་འདི་ནི་ཕྱི་དོན་དང་མི་འདྲ་བ་དེ་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་རྟུལ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དེ་ནི་དོན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟས་པའི་རྒྱུ་ཟུང་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དབྱད་པས་ཤེགས་པའི་ཕྱིར་ནོ།།

ཡིན་ཡང་འཕྲལ་པ་ཅན་ཡིན་པས། །དེ་སྐྱོང་བ་ཡི་དོ་བོ་ཉིད།།

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནུས་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཅིང་རྟམ་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཆུགཔ་ཡང་ཤེས་རྟམ་དེ་ཕྱི་དོན་དེ་རྟམ་འཇོག་གི་ཚད་མར་འདོད་པ་ནི་འཐུལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་དེ་ཉིད་ཕྱི་དོན་དེ་སྟོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་རྟམ་པ་ཉམས་སུ་སྟོང་བས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅིག་ཤོས་སྟོང་བར་མི་འགྱུབ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞེག་ནང་གི་དེ་སྟོང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྟོང་བར་འཇོག་པ་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚོ་མ་ཅིག་ཤོས་མཐོང་བས་ཅིག་ཤོས་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འཇོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འཇུག་ཚུལ་མི་ནུས་པ།

དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། །གལ་ཏེ་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན།།

དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྟམ་པར་ཤེས། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྟོང་འགྱུར།།

འདྲ་བ་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་དེག་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟམ་པ་འདི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དོན་དེ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ན་གལ་ཏེ་

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་ལ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྲོང་བའི་ཤེས་པའམ་དོན་རིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དམིགས་རྟེན་གྱི་དོན་སྣང་མངའ་བའི་ཚད་མ་དང་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་བློ་རིག་པའམ་མྱོང་བའི་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ཏོག་སྤྲོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་དམིགས་རྟེན་དུ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སྐྱེས་པ་ན་ཕྱི་མ་དེ་སྣ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྣ་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལ། ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་སྤྲོང་བས་ཅིག་ཤོས་སྤྲོང་བར་ནམ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་བློས་ཡང་དག་པར་མ་སྤྲོང་བ་དེ་ལ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་སྲིད་དེ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །བློ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་བློ་དང་འདྲ་བ་དང་སྣ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དང་དོན་ཆས་འདྲའོ་སྙམ་ན། བློ་དང་དོན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་ཐ་དད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་

སོང་ན་ཆོ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་སྩལ་པ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་མིན་ཚུལ།

འདི་མཐོང་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་བར། །གང་ལ་ཆོས་དེ། །
དེས་མྱོང་ཡིན་ན་གང་གིས་དེ། །དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་འདོད་པ།།
སྣང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི །ཉེ་བ་དེ་ཉིད་དྲྭད་བྱ་ཡིན།།
དེ་དག་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྟ་བ་ཞེ་ཡི་དེས་དེ་ཡིན།།

རྣམ་པ་དེ་དོན་དེགས་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་སྐྱེས་ལ་འདུ་བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་དེ་
དེ་ཉིད་དོན་དེགས་ཡིན་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ན། ཕྱི་དོན་གཟུགས་
འདི་མཐོང་ངོ་། །སྐྱ་འདི་ལྟར་ཐོས་སོ། །དེ་བཞིན་དྲི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བར་ཡུལ་གང་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཞུགས་ཤིང་དེ་དེའི་རྟོགས་
བྱེད་དུ་དེས་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་ཡུལ་དེ་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་
ཞེན་ན། འདི་འདིའི་མྱོང་བྱེད་དོ་ཞེས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་ཡོད་ན་དེ་
ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ས་དེས་པ་དེ་དོན་དེགས་དེ་ཡི་
སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པ་ན་སྣང་བ་ཡུལ་དེ་དུང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་མཐོང་

བ་དེ་དུག་གི་ཉེ་བ་སྟེ་འཕེལ་བ་དེ་ཉིད་དབྱང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་དོན་དེགའི་དུག་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འཛེལ་བ་ལ་བཏེན་ནས་ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཡུལ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ནི་འདིའོ་ཞེས་དེ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་འཛེལ་བ་ཉིད་གཏན་ལ་མ་ཞབ་པར་འདི་འདིའིའོ་ཞེས་དེས་པ་འཛེན་མི་སྲིད་དེ་བྱམ་སྨན་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛེལ་བ་དབྱང་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འཛེལ་བ་ཁོང་དུ་ཆུབ་མི་ནུས་ཏེ། དོན་རང་ཉིད་ནི་ནམ་ཡང་ཤེས་པས་རྟོག་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འཛེལ་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱའི་མོང་བར་དམིགས་པ་སོགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་ལས་མ་ཐུབ་པར་སྣང་བ་ཀུན་གྱིས་ཐུབ་མོང་བར་དམིགས་པ་སོགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་ལས་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཐུབ་མོང་དུ་སྣང་བ་དང་། བརྟན་པར་སྣང་བ་དང་། ལས་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཐུབ་མོང་དུ་སྣང་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གང་ལྟར་ཡང་སོ་

སོའི་ནང་གི་སྣང་བ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་བ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ནི་གཉིས་ཀར་འདུ་བར་ཟད་བས་ན་བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་ཉེས་པ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བརྟན་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལ་དོན་དུ་བརྟགས་པ་ཡས་གཞན་མེད་དེ། ཡུལ་རྫོང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་བྱག་ཥན་ཆད་འདི་རང་སྣང་ཙམ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཐ་སྙད་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་པ་དངོས་སྟེབས་ཀྱིས་གསལ་བར་འོང་བ་ཡས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་དཔྱད་ན་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་དང་མཚོ་མཉམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡང་གྲུབ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་སྣང་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ་ཡིན་ནོ། སྣང་ཚུལ་ཐ་སྙད་རང་ལ་དཔྱད་ན་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ནམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཞེགས་པར་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་སེམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ས་སྣང་བ་སེམས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་དཔྱད་ན་མིག་དང་མིག་

ཤེས་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྲོ་སོགས་མཐོང་བ་
ནི་མིག་ཤེས་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་
ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་མངོ་མཚམས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཅིག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་མེད་
པར་བསྟན། ཅེ་ཡི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྟོན། ཅེ་ཕྱིར་རང་རིག་གྲུབ་
དོན་བསྟུ། ཅང་སོ།

དེ་ཡི་སྐྱོང་དེ་བདག་ཉིད་དེ། ཅེ་ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མིན།།
མངོན་སུམ་སོ་སོར་རིག་བྱ་ཡིན། །[80]དེ་ཡི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན།།
དེས་ན་ཉམས་སྐྱོང་བྱ་གཞན་མེད། ཅེ་ལའང་སྐྱོང་བ་གཞན་ཡོད་མིན།།
ཡིན་ལང་[81]བརྟད་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཏེ། ཅེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན།།
ཤེས་པ་དེ་ཡི་སྲོན་པོ་སོགས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་རང་ལས་གཞན་དུ་སྣང་པ་འགའ་
ཞིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་པ་གང་ཡང་མིན་ནོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་

(80) ཐེང་པཊ་དཔེ་སྐྱོང་། ཅ་ཀ-ཀ། ཇ་ཡང་། ཅ
(81) སྐད་ཐང་དཔེ་རིང་། ཅཅ་ཁ-ཇ། ཇ་དེ་ཡང་། ཅ

གྱི་ས་དོན་རྫོང་བ་ལྟར་སྣང་བ་ན་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་ས་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སྟོ་འཛིན་དེ་ཡི་སྐང་བྱ་སྟོན་པོ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསལ་རིག་གི་ཚུལ་གྱི་ས་སོ་སོང་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྐང་བར་བྱ་བ་ཤེས་པ་རང་ལས་རྟོག་གཞན་དུ་མེད་ལ། སྐང་བྱ་དེ་ལའང་སྟོང་བ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་གཟུང་འཛིན་རྟོག་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རང་གསལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་དེ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པ་ལེགས་ཀྱང་སྟོ་འཛིན་ལས་སྟོན་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ངོར་བྱུབ་པ་འདི་ལེགས་པར་མི་རུས་པས་གཟུང་འཛིན་རྟོག་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མི་ལེགས་སྐྱམ་ན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཆ་གཉིས་སུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན། དེ་ཡང་སྐང་བྱ་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ས་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཞེས་ཕྱི་དོན་དང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟུད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཤེས་པས་སྟོང་བ་ལ་རྣམ་མེད་

དུ་སྒོང་ན་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང། རྣམ་བཅས་སུ་སྒོང་ན་རྣམ་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་ཡུལ་སྒོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་གང་དང་ཅི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉེ་རང་ཉིད་གས་ལ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། རང་དོག་པ་ལ་སྒོང་བ་འཐད། །གཞན་དོག་པ་ལས་དེ་མི་འཐད། །གཉིས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སྣང་བ་འཐད། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རང་སྒོང་བ་ཡི་དབེ། །དང་པོ།

དེ་ཡི་དངོས་དེ་སྟོ་སོགས་ཕྱི་ར། །རང་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒོང་བའང་དེ།།

རང་གི་ངོ་བོ་སྒོང་གྱང་ཀྱང། །སྟོ་སོགས་སྒོང་བར་སྣང་བ་ཡིན།།

ཕྱི་དོན་མེད་ན་འདི་སྣང་ཕྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྒོང་བ་འདི་ཇི་སྣང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་སྣང་ཉམས་སུ་སྒོང་བ་བསྟུམེད་འདིའི་ཕྱི་ར་ཆྱོ་ཉིད་སྒོང་བ་ཡིན་ཀྱི་ཆྱོ་ས་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་མ་སྒོང་ན་ཆྱོ་རང་གིས་སྒོང་བ་ཞེས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྣང་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་དེ་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པཉམ་གསལ་བའི་ཕྱི་ར་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་

སྲོང་བཞང་དེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེར་བ་འདི་བོར་ནས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་སྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟེ།།

དེས་ན་ཡུལ་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟོ་ཡུལ་ན་གསལ་བོར་གནས་པ་འདི་ལས་གཞན་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། འདི་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ན་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྲོང་བར་བྱར་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྟོ་སོགས་ཤེས་པས་སྲོང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་རྣི་ལམ་གྱི་སྟོ་སོགས་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་སྲོང་བ་ཡིད་དུས།

ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ། །གསལ་བྱེད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ནི།།
རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་འདོད། །དེ་ལྟར་བློ་བདག་དེག་ཅན་ཡིན།།

རལ་གྲིས་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་རང་གིས་རང་དེག་པ་མི་སྲིད་སྣམ་ན། ཡང་དག་པར་དཔྱད་ན་དེག་བྱ་དེག་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རང་དེག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་

པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཐྱོང་བ་འདི་ནི་བསྒྲུབ་མེད་བསྟོན་མེད་དུ་བྱག་པས་ན་འདི་མི་གསལ་ཞེས་སྒྲས་ཀྱང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གསལ་ཞེང་རིག་པ་ཙམ་དུ་བྱག་པ་ལ་བསྟོན་འདིང་དུ་མེད་ཀྱང་མིག་གིས་རང་མཐོང་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་ཤེས་པས་ཕྱི་དོན་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་རང་གིས་ཤེས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་བར་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པས་སྡུག་སོགས་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་སྡུ་འཇིག་ཡང་རང་བློར་ཐག་ཉུ་མ་གྱུར་བར་ཐྱོང་བ་དང་དྲན་པས་བྱག་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །ལྟག་པར་ཡང་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་ཐྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ཁ་ཕྱི་ར་བལྟས་ཀྱི་བློས་དོན་ཐྱོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་ནང་བློ་ཡི་དོ་སོར་གྱུར་པ་ཏེ་སྟེང་པ་དེ་རང་གི་བློས་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་ཐྱོང་ཞེས་བརྗོད་དམ་མི་ཐྱོང་ཞེས་བརྗོད། ཐྱོང་ན་དུས་མཉམ་པར་ཐྱོང་ངམ་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཐྱོང་།

དང་པོ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལ་ཐྱོང་

བྱེད་ཤེས་པ་གཞན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་སྟོན་པོ་འཕྲོན་པའི་དུས་སུ་ཁྱིར་བལྟས་སྟོན་པོ་རིག་པ་གཅིག་དང་། ཧང་བལྟས་སྟོ་འཕྲོན་ཁོ་ན་རིག་པའི་ཚོ་གཉིས་སོགས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་ལེན་ན་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་སྒྲོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདས་པ་འཕྲོན་ནོ་ཞེ་ན། ཆམ་མེད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡུལ་དེ་ད་ལྟ་བ་མིན་ན་དེ་རྟེ་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་སྟེ་དེས་ན་རང་རིག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དུ་མི་རུང་རོ། །ཧང་གི་ཚོ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོ་ཡིན་པས་རང་ལ་ཚོ་དེ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ས་རིག་གི་ཐ་སྙད་དབྱད་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། རང་ཚོའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་རིག་མ་རིག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱེད་ཅག་ཤེས་པ་འདི་ས་གཞན་རིག་གོ་ཞེས་སུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་མཐོང་།།

གཞན་རིག་ཅེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་གཞལ་ན་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་དེ་ཙམ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་ནི་ནང་གི་བློ་ལའང་མཚུངས་

བའི་ཐྱིར་མ་བརྟགས་མ་དཏུད་པར་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པར་འདོད་ན་ཡང་ རང་རིག་ཆེད་དུ་དགག་པ་ནི་དོན་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཚན་པོའི་ཐ་སྙད་ ལའང་རང་མེམས་རང་གིས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པར་མཐོང་ངོ། །དེའི་ཐྱིར་ རྗེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་མེ་དེ་ནི་གསལ་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཐྱིར་ གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ལྟར་ཤྲོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་ ཉིད་རྟག་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རང་གང་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ རང་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྒྲོན་མེ་ནི་གཞན་བུམ་སོགས་ཀྱི་ གསལ་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ཟད། རང་གི་ངོ་བོ་འང་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་ འདོད་ལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་དེ་དག་དོན་མཐུན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྟོ་ཡི་ས་ བདག་ཉིད་རིག་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བམ་པོ་སོགས་མི་གསལ་བའི་ རང་བཞིན་ལས་ལོག་སྟེ་གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ ཅན་གཉིས་ཀ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་དེ། ཡང་དག་པར་ ན་མར་མེས་མར་མེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཡང་མར་མེ་ རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀཞན་མི་དགོས་པ་ནི་བསྟོན་མེད་

དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་གིས་རང་ཉིད་གསལ་ཞེས་བཏགས་པའང་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་འདའི་ཐ་སྙད་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །འདི་ལ་ལྟ་དབང་བློའི་འཕེལ་པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། རྟེ་ལྟར་གསལ་བྱེད་རང་དོ་བོ། །གསལ་བ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ། །གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ལྟར་བློ་བདག་དེག་ཅན་ཡིན། །ཞེས་སོ།།

བཀའ་དང་གཞན་དེག་པ་ལས་དེ་མི་འཐད།

དེ་ཡི་དེག་བྱདོན་གཞན་ན། །ཚོར་བྱ་ཚོར་བྱེད་འཐད་པར་དཀའ།།

ཤེས་པ་དེ་ཡི་དེག་བྱ་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡིན་ནམ་ཚོར་བྱ་དང་ཚོར་བྱེད་དུ་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། རྟག་པ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་བློས་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་བློ་ཡི་རྒྱུ་བས་ལེན་པའང་མི་རུང་སྟེ། ཡུལ་ད་ལྟ་རྟག་མེད་དུ་འཇིག་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་དུས་ཀྱི་དབང་ཡུལ་ཤེས་གསུམ་དུས་མཉམ་པས་བཏ་ཚུན་གཅིག་གི་རྒྱུ་གཅིག་མ་ཡིན་པས་དོན་དེག་གི་ཤེས་པ་འདི་ཡང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་

བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ངང་ཚུལ་ལས་ཀྱང་འདའ་བའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་སྐྱ་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་དེ་དོན་སྐྱ་མས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཅིས་ཀྱང་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་སྟོན་པོ་རྣོང་བ་ཟློ་ཡི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཉིད་ཟེ་ལྟར་སྣོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་པ་ཤཱཀྱའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཤེན་ཏུ་བསམ་པར་འོས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་སྨོས་ཡོར་ཏུ་བྱས་པས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་ཆུབ་མི་ནུས་སོ།།

གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འཕངས་པ་ནི། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །སྐྲ་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན།། གང་ཚེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་པྱེ་བའི། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཅན།། རྗེ་ལྟར་འཁྲུལ་པས་མཐོང་བྱུང་པ། །དེ་ལྟར་འདི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ།། དེ་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བརྟག་བྱ་མིན།།

གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་མཁས་ནས་བྱིས་པའི་བར་ལ་དེ་གཉིས་སུ་སྣང་ནས་ཏོ་བོའི་བློས་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཤེས་སོ་ཞེས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པར་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་རིག་བྱ་གཟུང་བ་དང་རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་གྱུབ་པ་མེད་ཀྱང་མིག་བསྣང་པ་དག་གི་སྐྱེ་ཤད་དང་བློ་གཉིས་སོགས་ཤེས་པའི་དོན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཞིང་ཏོ་བོ་སྐྱེ་ཤད་འདི་ལྟར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྗོད་པ་བཞིན། གང་གི་ཚེ་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་ཤེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསྟུང་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ལ། རྗེ་ལྟར་འཁྲུལ་པས་གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པ་ལྟར་མཐོང་བར་བྱུང་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་པོ་དོར་བྱས་ནས་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་འདི་ཡི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་འདི་ལ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་མི་འཐད་ཅེས་དང་། གཉིས་སུ་སྣང་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་མི་འཐད་ཅེས་

བརྟུད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གཞན་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ་ལམ། ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ལམ། དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཁས་ལེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ངོར་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་པའང་མི་འཐལ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་འདོགས་པ་མི་འཐལ་བ་བཞིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བྱང་དོན་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་བསྟན། །དང་པོ།

དེས་ན་གཞན་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད།།

གོང་དུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ས་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཤེས་པས་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རིགས་པ་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་དེའི་འཐད་པ་ལ། ཟློ་ཐོང་འཐད་ཀྱི་དོན་ཐོང་མིན། །དེ་ལ་མི་འཐད་རྟོག་པ་སྔོན། །དེ་ཕྱིར་ཟློ་ཐོང་ཉིད་བྱུང་བའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྣོང་གྱུར་ན། །ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད།།
ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་སྣོང་གྱུར་པ། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཅི་བརྗོད་འགྱུར།།
གལ་ཏེ་ཆོས་དེ་རྣམ་ཅན། །རྣམ་པ་རྣམ་ཞུགས་ཅན་དེ་ཡོད།།
དེ་ནི་ཕྱི་འམ་གཞན་ལས་ཞེས། །འདི་ནི་དཔྱད་པར་རིགས་པ་ཡིན།།
མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ། །མི་འཛིན་དེ་འཛིན་ན་འཛིན་ཕྱིར།།
སྟོན་པོར་སྣང་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་དོན་ཡོད་མིན།།

ཕྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཉམས་སུ་སྣོང་བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདི་ཡང་ཆོས་སྣོང་བར་གྱུར་ནུ་ཉེས་པ་ཅི་ཞེག་ཡོད་དེ། དོན་ཉམས་སུ་སྣོང་བ་མངོན་སུམ་པ་འདི་ཡོད་བཞིན་དུ་དོན་མི་སྣོང་ཞེས་བཀག་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་ལ། དོན་སྣོང་ཞེས་པ་དང་ཆོས་སྣོང་ཞེས་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དོན་སྣོང་བར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེར་ན། དོན་ཆོས་སྣོང་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་དོན་སྣོང་བར་གྱུར་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། ཁོ་བོས་ནི་དོན་སྣོང་བ་ལ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་དང་ཆོས་སྣོང་བ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་

ནས་དོན་མི་སྲོང་ཞེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དེ་སྐུས་ཀྱང་དགག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རིགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་དེ་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་སྲོང་ཞེས་གཞིག་པའི་ཚེ་དོན་སྲོང་བར་མི་འགྱུབ་ལ། ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་དེག་ཅམ་དུ་སྲོང་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ཡིན་མོད། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་སྲོངདོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ནའང་ཅི་དགར་རག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཁྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཉེ་སྲོང་བར་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་ནུས་ཀྱང་དེན་བདེན་པ་ཅི་ཞིག་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བསམ་པ་ན་བློ་རྣམ་པ་མེད་པས་ཡུལ་རྟེན་གཅེར་དུ་སྲོང་བ་ཞེག་ན་བློ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་

མཁའ་ལ་ཚོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་དེ་མོ་བྲེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བདེན་པའི་དོན་གང་ཡང་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་བོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བློ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡོང་ཞེ་ན། བློ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བར་འགྱོ་སྟེ། འདི་ནི་རང་གི་བློ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ལ་དེ་འདྲའི་ལྡོང་ཚུལ་དེ་ཤི་དོན་རྟེན་པར་ལྡོང་བ་ལ་ཡོད་པར་མི་དེགས་ཏེ་བློ་དང་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཡང་ལྡོང་བ་བསམ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བློ་རྣམ་པ་མེད་ན་ལྡོང་བ་མི་འཐད་དུ་ཆུག་མོད། བློ་ནི་ཡུལ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས་ན་རྣམ་པ་དེ་གང་ལ་རྟེན་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཤི་དོན་དེ་ནི་དེ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཡོད་ལ་དེ་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་བསྟོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མེད་པ་དེ་ནི་ཤི་དོན་ཤི་བའི་ཐ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དཔྱད་པར་དེགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུ་ཤི་དོན་ཡོད་དེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐ་ཡིན་ཏེ་དེ་རྒྱུ་གཞན་ནང་

གི་བག་ཚགས་སད་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལ་རེགས་པས་གནོད་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱམ་པ་འདི་ནི་ཕྱི་དོན་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྒྲུབ་ཨམ་
ནང་བློ་ཡི་འདུ་བྱེད་ལས་འབྱུང་ཞེས་བསམ་པ་ན་ཕྱི་དོན་ལས་སྒྲུ་བར་
རེགས་པས་ནམ་ཡང་མཐོང་མི་སྲིད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་དོན་ཉིད་ནམ་
ཡང་བློས་དམིགས་མི་སྲིད་པས་ན་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་
སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ་མོ་གཤན་གྱི་བུ་མོ་མཐོང་མི་སྲིད་པ་ཡུལ་ཀྱི་བདག་པོའི་
རེག་བདེ་སྒྲུ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་དོན་རྫི་ཡང་མི་མཐོང་སྟམ་
ན། ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བློས་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ་འདི་དང་
འདིའོ་ཞེས་པའི་རྟམ་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡུལ་ཡན་གང་དུ་ནི་ནམ་ཡང་མི་
འཛིན་ལ། ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་བློས་ནམ་འཛིན་པ་ནུ་བློའི་རྟམ་པ་དེ་
ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱི་ར་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་སྣང་ཅི་སྣང་བ་
ཐམས་ཅད་བློ་ལ་སྣང་བཨམ་བློས་མཐོང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཁ་
དོག་དང་དབྱིབས་དང་རྟལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ན་རྟག་ཏུ་བརྟན་པར་
ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་གང་ཅི་མཐོང་

བ་ཐམས་ཅད་ཟློ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་ཅིང། དེ་ལས་བརྒལ་བའི་ཕྱི་རོལ་ཡན་གང་བའི་དོན་ཡོད་པ་ནམ་ཡང་སྣང་བ་མིན་ན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་དོན་ཡོད་པའང་འགྲུབ་ཀྱི། དོན་ཡོད་བའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྲུབ་བོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་རྟོག་པ་སྤང་བ།

འདི་ངའཁའཞིག་ནི་འཁའཞིག་གི །བག་ཆགས་རབ་ཏུ་སད་བྱེད་པ།།
དེ་ཕྱིར་བློ་ནི་རྣམ་དེས་ཀྱི། །ཕྱི་རོལ་དོན་སྤྲོས་མ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ཡྱར་སྟོ་སོགས་རྩོད་བ་ནི་བློ་ཡི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་རྩོད་བ་མིན་ཏེ། དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཚང་ན་ཡང་སྐབས་འགར་བྱམ་འཛིན་ཤེས་པ་སོགས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ལ། དེ་ཡྱ་མིན་ན་བྱམ་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་དོན་སྣང་གི་བློ་རྣམས་ཡུལ་དུས་རེས་འགའ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ས་ཐོགས་ཀུན་ཏུ་ཡང་དེས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མེ་ཆེན་པོ་འབར་བ་ལ་ཤིང་གི་ར་བ་སྐོར་བ་ཡྱ་བུ་སྐྱེ། འདི་ཡྱར་བྱམ་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཐོགས་ལ་སོགས་པས་

མཚོན་ནས་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་སྣུར་བ་ལ་བུམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མི་དམིགས་ལ། ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དམིགས་
པས་དེ་ན་ཕྱི་དོན་བུམ་པ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་སོ་ནམ་བྱེད་
པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་རྨི་ལམ་ན་སྤྲུ་ན་མེད་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོ་
སོ་སོ་མཐོང་ནས་དེ་དང་དེ་ལ་བློ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྔར་མཐོང་བ་
སྣང་ཡང་མཐོང་ཞིང་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྣང་བ་
སོགས་ཉིན་སྣང་ཇི་ལྟར་བར་ཆད་དུ་རྒྱང་སོང་དེས་ཕྱི་དོན་འབྱུག་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དོན་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ལ་ཕྱི་
རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཅི་འདྲ་བའི་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ་བག་
ཆགས་མ་ཐུན་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལོངས་སྤྱོད་པར་སྣང་སྟེ་ནང་
གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མ་ཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བའོ། །ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་ལ་འདི་ཞེས་ཚོད་གཟུང་བ་མེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡང་ཚད་མེད་པ་ལས་གང་དང་གང་སད་པ་དེ་ཙམ་མངོན་དུ་སྣང་སྟེ། རྨི་
ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་དུས་དེས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་མིན་པ་

བཞེན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་ནང་བློ་ཡི་ཁྱད་པར་སྦ་མ་སྦ་མ་འགུལ་ཞིག་ཅེ་དོན་སྣང་གི་བློ་ཕྱི་ཕྱི་མ་འགུལ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་རྣབ་ཀུ་སད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་ནང་བློ་ཅེ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཀུན་མངོན་ཤེས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གནས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཡང་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་དེས་པར་ལྟོས་ན་ཡུལ་གཅིག་ལ་སོ་སོའི་སྣང་བ་མི་འདྲ་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། ཡུལ་ཆུང་དུའི་གོར་ལས་སྣང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། རྫི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་། དུས་ཐུང་དུར་རིང་པོར་སྣང་བ་སོགས་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཤཱཀྱ་བློའི་འཁྲུལ་བ་ཤཱཀ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་ཤེས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ཁང་གི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཀུས་པའོ། །རབ་ཏུ་སད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་ཀུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

བསྟན་པ་དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱོང་ཉིད་ཀྱིད་གྲུབ་ཀ།

དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྣོང་བ་དང་།།
དྲན་པས་འདི་ཡི་རྟམ་པ་གཉིས། །སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཕྱིན་པ་ན་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་སྤྲ་རྟས་ཡོད་པ་དེ་དག་མཐོང་བ་བཞིན་ཡུལ་ཕྱི་དོན་དུ་སྣོང་བས་བྱག་པ་ཡིན་ན་དེ་མེད་ཅེས་རྗེ་ལྟར་སྣང་བར་ཟུས་སྟམ་ན། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ནམ་མཁའ་དབ་འབྱམས་ཀྱི་ཞིང་སོ་སོའི་བཀོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བའི་དོན་སྟང་གི་བག་ཆགས་དེ་ན་གནས་པ་རྟམས་དང་མ་ཐུན་པར་སད་པ་ན་དེ་འདྲའི་སྟང་བ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དོན་སྟང་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ལས་དུ་ཡུལ་ཐ་དད་མང་པོ་འཕྲིམ་པའི་སྟང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡང་སྟང་བ་དེས་ཕྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཟློ་ཉིད་ཆུལ་གཉིས་སུ་སྟང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་ཕྱི་དོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ནང་གི་བག་ཆགས་སད་པ་ཙམ་གྱིས་སྟང་བ་སྟ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་དེ་ཕྱི་ཐ་ཅིག་བྱ་ལ་ཡང་གཟུང་

བ་ཡུལ་ལྔར་སྣང་བ་དང་འཛིན་པ་བློ་ལྔར་སྣང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་རང་དུས་ཀྱི་བློ་རྟོག་པ་མེད་པས་ལྔར་སྐྱོང་བ་དང་། ཕྱི་ས་ཀྱི་རྟོག་པས་ན་ལྔར་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དྲན་པས་བློ་འདྲི་ཡི་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དེ་འཛིན་པས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་རང་རིག་ཉིད་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་སྐབས་འདིར་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྣང་ཚུལ་དོན་ལ་ལྷོས་པའི་ཚད་འབྲས་ལ། དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་ཡིན། །དེ་ལ་མི་འཐད་སྐང་བ་འོ། །དང་པོ་ལ། དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དངོས་མི་སྣང་། །དེ་ཕྱིར་རང་རིག་འབྲས་བུར་འཐད། །དང་པོ་ལ། གནས་ཚུལ་བློ་ཉིད་སྐྱོང་བ་ཡིན། །སྣང་ཚུལ་དོན་ལྔར་ཞེན་པ་སྐྲ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །གཞན་འདོད་པ་འཆ་ཞི་འདོད་པ།།[82]
དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བ་ཡིན།།

ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་རིས། །ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཚུལ་ཐྱི་རོལ་དོན་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང་ཐྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དང་གཟུང་རྟོག་ཚད་མ། འཛིན་རྟོག་གྱིས་གཟུང་རྟོག་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུང་འགྱུར་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཆོ་ལ་ཚུལ་གཉིས་བྱས་པ་དེའི་ཐྱིར་གང་ཅི་སྣང་ཅི་ལྡོང་ཡང་ཆོས་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་གི་ཚེ་སྟོར་སོགས་རྟོག་པ་ཡི་རྟོག་པ་འདི་ལ་རྟོག་པ་གཉིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ་ཉེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐྱིར་དོན་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་

(82) སྐྱབ་ཡངས་དབེ་རིང་། ཅ་ཅ།-ཤ། ཇི་ལའོ་བཞིན།

པ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་རྫོང་བ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་འགྲུང་འདི་ལྟར་ན་འདི་འདྲར་འཆད་དགོས་ཀྱང་
བློ་རྣམ་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་ཟུང་མེ་འབྲ་བར་སྣང་ངོ་། །ཡང་ན་འདོད་པ་
དང་མི་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པའི་ཉུ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་
བར་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གང་རུང་ཁོ་ན་དེའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་
པའི་བློ་རྣམ་རྫོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་རོ།།

གཉིས་པ་སྣང་ཚུལ་དོན་ལྟར་ཞེས་པ་སྦྱི་གཏ

གང་ཚེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །གཞན་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ།།

དེ་ཚེ་བདག་ཉིད་ཉམས་སྐྱོང་གང་། །དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྣམ་པར་དེས།།

དེ་ལྟར་བློ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་
གི་ཤེས་པ་དོན་ལྟར་སྣང་བ་ལས་དོན་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་བག་
ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་ཤེས་པའི་ཆ་གཟུང་རྣམ་ལ་དོན་དུ་ནི་གཞན་པའི་
ཕྱིར་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་
སྣང་བ་དེ་ཡི་ཚེ་གནས་ཚུལ་ལ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་ཉིད་

དེར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་ཟབ་མོས་སུ་ཆོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཟློ་འགྱུལ་བས་ཐུབ་པོ་རིལ་གྱི་དོན་དུ་བརྟགས་ཤིང་། རྟེས་ཀྱི་ཤེས་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོག་པར་དེས་པར་བྱས་ནས་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྣི་ལམ་གྱི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དེའི་ངོར་བྱས་ན་དོན་དེགས་པའམ་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་འབྲས་སུ་བཞག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་དྲྭད་ན་རང་དེགས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདྲ་ཞེས་པ་གཟུང་རྟོག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་འདོད་མི་ནུས། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་འདི་བདག་འདོད་རྟོག་དང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཆོང་ཀྱང་ན།།
འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་ཐ་དེས་ཀྱང་། །[83]དོན་དེགས་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡི།།
ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །རྗེ་སྣང་ཉམས་སུ་ཆོང་ཉིད་དེ།།
འེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་དོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར།།

(83) སྣར་ཐང་དེའི་རིང་། ཅ་ཅ་ཁ-ཀ། ཇ་རིས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་གི་ངོ་བོའཛམ་བདག་ཉིད་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བ་པོའི་འདོད་པ་སྟེ་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཤོང་བ་དང་། རྣམ་པ་གཞན་མི་འདོད་པ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཤོག་ཤོགས་པ་ཉིད་དུ་ཤོང་བར་གྱུར། འདོད་པའཛམ་མི་འདོད་པ་དག་ཏུ་སྣང་བ་དེས་ཀྱང་དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི་གང་རུང་རེས་མ་མཐོང་ཞེས་ནི་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། གཉིས་ཀ་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་རང་གིས་རྗེ་སྐྱེ་ཉམས་སུ་ཚོང་བ་ཉིད་དེ། ཡུལ་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྗེན་གཅེར་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་མཐོང་བ་ན་དབྱ་གཉན་སོ་སོས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ན་དབང་ཤེས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་

དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བ་དང་ཡིད་རྟོག་མེད་ལ་འདང་དེ་ལྟར་སྣང་བ་མི་འཐད་པ་ཡོད་པ་གྲུབ་ལ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་གཅེར་བ་དེ་ལ་གྲུབ་དགོས་པས་ན་ཚོ་ཡི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཡུལ་རང་ཉིད་རྟེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ་འཐད་པར་སྣང་བ་ལས་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་ཁོང་ནི་ཆུས་པ་ལ། བསལ་བ་བརྗོད་དང་དེའི་ལན་འགོག །དང་པོ། ཁས་ལྷངས་ན་ཡང་གཉིས་པོ་དག །ཐ་དད་པར་ནི་ཚོར་མེ་འགྱུར།།

ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ཅེས་ཁྱས་ལྷངས་ན་ཡང་འདོད་མི་འདོད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྣང་གི་ཐ་དད་པར་སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོའི་སྣང་བ་རེ་རེ་ཚོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དོན་གྱིས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ཆེ་ཐ་དད་ཕྱི་ར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་རིགས་པ་འགྲོ་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་འདི་ར་དོན་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ནི་མ་བགོད་དེ་དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྣང་བ་ཐ་དད་ཡོད་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ན་དོན་མེད་བ་

འདི་ཤེས་པ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལྟ་འགོག་པ་ལ། ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་བསྒྲུབས་པ་དང་། རྟོག་པས་གཉིས་སུ་སྣང་ལའང་དགག །དང་པོ།

མ་མཐོང་བསྒྲུབས་ཤེར་མིན་ཞེ་ན། །དོན་ཀྱི་དབང་གིས་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

དུ་མའི་བདག་ཉིད་དངོས་དེ་ལ། །གཅིག་གི་བདག་ཏུ་མཐོང་བ་བཞིན།།

མ་མཐོང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།།

ཡུལ་མཐོང་བ་པོ་དེས་གང་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཤེར་གཉིས་ཀ་མཐོང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤི་དོན་ཡོད་པ་ཅན་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེ་ཐོས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འདོད་པ་སྣང་བ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་ཡོད་བཞིན་དུ་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་གང་རུང་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ན་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་དོན་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ན་དོན་ཡོད་ཀྱི། ཡུལ་རུང་བ་ན་གནས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་དོ།།

དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྣང་བ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་དོན་ཁོ་རང་གི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཆ་ས་སོར་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ། དེའི་རྣམ་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྣང་བ་དེ་དོན་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་མིན་པར་གྱུར་པས་ན་རླུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེས་པར་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་འགའ་ན་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་བསྟེན་ས་སོ་ཞེ་ན། ལས་དེས་དོན་དེ་ཉིད་རང་དོར་སྣང་བ་དེ་གཅིག་ཏུའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་བྱེད་ན་མ་མཐོང་བ་ཞེས་པ་ལས་དེ་ཇི་ལྟར་ཕྱི་དོན་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཐུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ཡང་སོ་སོའི་ལས་སྣང་ཙམ་ལས་དོན་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་འང་བཤད་དོ།།

གལ་ཏེ་འདོད་དང་མི་འདོད་པར། །སྣང་བ་ཅུག་ཡིན་དོན་ཆོ་མིན།།

དེ་ལ་འཇུག་འཆེ་ལྟུས་ལ་སོགས་པར། །མཚམས་སྦྱོར་མེད་མེམས་མཐོང་བ་ཡིན།།

གྱལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདོད་དུང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། གོམས་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྡུག་བྱད་ཡིད་ལོག་གིས་བུད་མེད་མཐོང་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི་དོན་རང་ཉིད་འཇིག་པའི་དབང་པོའི་བློ་ལ་འཇུ་མི་འཇུར་སྣང་བ་མིན་ཏེ་དབང་ཤེས་མ་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་རྗེན་པར་འཛལ་ལོ་སྙམ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ལ་འཛང་འཆེ་ལྟས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་མིག་མེར་དང་སྲོག་ཆགས་སོ་སོའི་དབང་པོའི་ཁྲད་པར་ལ་སོགས་པར་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་དེས་པ་མེད་པར་གང་རུང་གི་མཐོང་བཞམ་སྐར་མཐོང་བ་དང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པཞམ་མི་མཐུན་པའི་མེམས་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་ལ་འཛང་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རྗེན་པར་སྣང་བར་མ་དེས་སོ།།

དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་བསྣད་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་མཐོང་བ་མི་འབྲ་བ་དང་སོ་སོའི་དབང་ཤེས་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པའི་ཆ་ལྟན་དུ་འགྱུར་བ་དུ་མར་མཐོང་སྟེ། འཆེ་ལྟས་སུ་སྣང་རང་གི་

བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བ་ཐྱེས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྲ་གཅིག་ལའང་ཉན་ཤེས་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་རྒྱུ་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ལའང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཡིད་ཀྱིས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་མ་དེས་ཏེ་དུད་འགྲོ་སོགས་ལའང་སྐར་བཟའ་མ་སྡོང་བའི་ཟས་བྱིན་པ་ན་ལྷེ་ཤེས་བདེ་བའི་རྣམ་པས་སྡོང་ཞིང་བཟའ་བ་དང་འགའ་ཞིག་འདོར་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆ་བསྟན་ནས་གསུངས་ཀྱང་དེས་མཚོན་པར་དབྱད་ན། མིག་སེར་ཅན་གྱིས་དུང་སེར་པོར་དམིགས་པའང་དམིགས་ཏེན་དུང་མེད་ན་སྣང་བ་དེ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད་དུང་གི་དབྱིབས་དུང་ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་ཁོངས་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཅན་དམིགས་པ་ན་དེ་འདྲའི་དུང་སེར་པོ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་མ་སྡོང་ཡང་སེར་པོ་དང་རྟོག་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དབྱིབས་སྣང་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་མིན་ན་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་ཕྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པས་རྟེན་པར་འཛིན་པའི་ལུགས་ལ་
ནི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་གསལ་སྣང་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དོན་
དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་རང་ལ་སྣང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་འགལ་
བ་གནས་པ་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་དབང་པོ་
བསྟན་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་དུང་སེར་པོར་སྣང་བ་ཡུལ་དུང་གི་
རང་བཞིན་ཕྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ཤེས་སྣང་ཙམ་དུ་བྱུབ་པ་ན། དུང་
དཀར་སྣང་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་སྣང་ཚུལ་དོན་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
པ་སྐྱོང་བས་བྱུབ་པ་ལ་དཔག་ནས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ཞེག་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུང་
དཀར་སྣང་དང་མེར་སྣང་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་མེར་
སྣང་ནི་འཁྲུལ་པས་བསླད་ལ། དཀར་སྣང་ནི་མ་བསླད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་
གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་དུང་རང་ཉིད་དཀར་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོན་ཤིང་འཚོ་སྣང་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་སྣང་
ཀུན་དང་ལས་སྣང་གི་སྣང་བ་མི་འདྲ་བ་ཀུན་ཀྱང་རྣམ་པ་སོ་སོར་སྐྱོང་བ་

བསྟོན་དུ་མེད་ལ། རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་དེ་སོ་སོས་རྟེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཚད་ཚོད་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་དང་། ཡུལ་ཅན་གང་ཚོད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

རྟེ་ལྟར་དང་དང་སོ་སོས་མཐོང་བ་དེས་དོན་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུར་རིག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ལ་བརྟན་མི་བརྟན་དང་། ཡུལ་ཅན་མཐོང་བ་དེ་ལ་བསྟན་པ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཚ་ལས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བྱེ་བྲག་འཛོག་སྟེ་དུང་དཀར་འཛིན་དང་སེར་འཛིན་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་སྐབས་འདི་ངོ་དོན་རིག་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་དེ་འགལ་བ་སྟ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ནམ་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་ན་ཞིག་དུང་དཀར་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་བགོས་པས་ན་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཡུལ་རང་གི་དངོས་པོ་རྟེན་གཅིར་དུ་སྣང་བ་ལྟར་ན་སོ་སོ་ལ་རྟེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་

བྱུང་པ་ཞེག་ན་སོ་སོའི་བག་ཚགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅམ་ལས་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོའི་བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་སམ་ལས་སྣང་གིས་མཐོང་བ་དེ་མིན་པའི་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུས་ཀྱང་བཞག་པར་མི་རུས་སོ། །འདི་ནི་ཐ་སྙད་དབྱེད་པའི་ཚད་མའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རང་དོག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ནི།

དེ་ཕྱི་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །རང་ཉིད་ཉམས་སྐྱོང་འབྲས་ཡིན་དེགས།།

གང་ཕྱི་དེ་ལྟར་འདི་རང་བཞིན། །དེ་ལྟར་དོན་ནི་རྣམ་པར་དེས།།

སྣང་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་ཚད་འབྲས་སུ་བཤད་ཀྱང་ལེགས་པར་དྲྭད་ན་དེ་རང་དོག་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱི་ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་ལུགས་ལའང་རང་དོག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་ན། དོན་སྐྱོང་བ་འདི་ནི་བློ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་རྗེན་པར་སྐྱོང་བ་མིན་པ་དེ་ཕྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲོ་སོགས་གཞལ་

བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་རང་རིག་འདི་ནི་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ་ཐུབ་མཚན་གང་གི་སྤྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རྟགས་པ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་དེ་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྟོག་དང་བཅས་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དུ་བྱེ་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རིས་པ་མེ་སྤྲོད་དོ། །དེས་ན་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དོན་མེ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་དོན་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་མེ་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང་ལ། འཇིན་རྟས་ཚད་མར་ཐལ་བ་སྟང་། །བྱེ་དོན་གཞལ་བྱར་མེ་འཐད་སྟང་། །དང་པོ་ལ། བསམ་པའི་དབང་གིས་འཇིན་རྟས་མེན། །མིན་ཡང་རང་རིག་འབྲས་མེ་འགལ། །དང་པོ།

དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ནི།།

དོན་གཞན་མིན་བྱིར་བྱེ་དོ་ལ། །འཇིན་བདག་ལྟོས་པར་ཁ་བྱ་བ་མིན།།(84)

(84) སྣར་ཐང་དེ་རི། ཅ་ཚ།-པ། ཇ་བ་ཡིན། །

གང་ཕྱིར་རྟེ་སྐྱར་དོན་བདག་དེ། །ཤེས་ལ་གནས་པ་དེ་སྐྱ་བུད།།
འདི་ནི་དེ་སྐྱར་གནས་སོ་ཞེས། །དེས་བྱེད་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དོན་རིག་འདོད། །འདི་སྐྱར་དོན་བདག་སྟོང་ཁ་མ[85]ཡིན།།
དེ་ཡི་སྟྲག་བྱེད་ཆོ་ལ་ནི། །གནས་དོན་དེ་ཡི་བྱ་བ་དེ།།
གང་ཕྱིར་རྟེ་སྐྱར་དོན་དེ་ཉི། །གནས་པ་དེ་སྐྱར་དེ་རབ་གསལ།།

གལ་ཏེ་ནང་གི་ཤེས་པ་སྣོང་བ་ཙམ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཚད་མར་འགྲུབ་ན་འཇིག་རྟེན་དེ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཚད་མར་འགྲུབ་ཀྱི། གཟུང་བ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ཅི་དུ་སྣང་བ་གཟུང་རྟོག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནང་གི་བློའི་རྣམ་པ་དེ་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་པ་ཕྱི་དོན་མེན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ་འཇིག་རྟེན་བདག་ཉིད་ནི་ཡོངས་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཁ་ནང་ལྟའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟེན་སྐྱོར་གོ་བདེར་བསྟེན་ན། དེ་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་

(85) ཤེར་ཕྱིན་དུས་ཆྱིར། ཅཀཀ-ཀ།

ནི། །ཚད་ཡིན་འཇོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །ཡོད་དུ་རེན་ཀྱང་དོན་གཞན་གྱི། །ཕྱི་རོལ་ལྟོས་པ་མིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ཞེས། །འོན་ཀ་རྒྱང་རྟགས་ཡང་ཕྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་ན། དེས་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་འཇོག་པར་འདོད་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་རང་ངོ་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཕྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་དོན་འདི་ནི་ློག་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། དོན་སྣང་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ནི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་དོན་རིག་པའམ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ློག་པར་ཉིད་དོན་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་རྗེན་པར་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་དོན་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ློག་ལ་ནི་གནས་པ་འམ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡི་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉོ་ློག་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་དེ་ཡང་ཏུ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་དང་ཐིན་ཡང་རང་དག་འབྲས་ཀི་འགལ།

དོན་འཛོག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཐྱེད། །རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད།།
དེ་ཐྱེད་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན། །རང་གི་ངོ་བོ་དབྱེད་པ་ན།།
རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཟཁད། །དོན་རིག་དེ་བདག་ཉིད་ཐྱེད་རོ།།

དེ་ལྟར་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཟུང་རྣམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཐྱེད་སྐར་དོན་རྟོགས་ཚད་འབྲས་སུ་ཟཁད་པ་བཞིན་ནོ། །བྱ་བ་མི་བྱེད་ན་ནི་ཚད་མར་ཡང་མི་རུང་སྟེ་དེ་ལ་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཐྱེད་རོ། །གཞན་ཡང་འཇིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དེས་ཐྱི་དོན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་ཡིན་ན་རང་དེག་ཀྱང་དོན་དེག་གི་ཚད་འབྲས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མི་འདོད་པའི་ཐྱེད་ན་དོན་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་རང་དེག་ཚད་འབྲས་སུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཐྱི་དོན་འཛོག་པ་ནི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཐྱེད་དོན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོང་ཟོགས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་དེག་པ་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་སུ་དེག་པ་མེད་པ་

ཡིན་ཡང་ཕྱི་དོན་ལྷོག་ན་མོའི་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱིམ་བཤུས་ཀྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་དེ། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པན་ཚད་ཆོད་དེའི་སྐུག་བྱེད་ཟློ་ལ་སྣང་བ་འདི་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཚད་མ་གཟུང་རྟམ་དང་འབྲས་བུ་རང་རིག་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཐ་དད་པའང་མིན་ཏེ། གཟུང་རྟམ་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་སྡོན་པོ་རི་ལྟར་ཏོག་གཉིས་པའི་བྱ་བ་བྱས་སྟམ་ན། སྡོན་པོ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉམས་སུ་རི་ལྟར་ལྡོང་ན་སྡོན་པོ་དང་སྡོ་འཛོག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་བསྟད་པའི་དབང་གིས་སྣང་ཡང་། གཟུང་འཛིན་རྣང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམྱོད་པ་ནུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྡོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྟམ་པར་གསལ་ཙམ་གྱི་རང་རིག་པ་དེ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། སྡོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྟམ་པར་སྐྱེས་པའི་བློ་དེས་སྡོན་པོ་རྟོག་གསལ་པའི་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ས་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ངོར་ཁ་ཕྱིར་བཤུས་དང་ནང་བཤུས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། བསྟད་པའི་སྣང་བ་ལ་ལྷོས་ནས་

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལྟར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ན་ཡང་ཤེས་པ་ཁོ་བོར་བལྟས་ཏེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་སྟོང་བའང་མེད་ལ། གཟུང་རྣམ་ལས་གཞན་པའི་འཛིན་པ་ཡན་གང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་རིག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་དོན་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་དང་དེར་གསལ་ཅམ་གྱི་རང་རིག་པ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ཤན་ལེགས་པར་མ་ཟྱད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་མི་ཟྱད་པས་ཞིབ་ཏུ་བཤམ་པར་བྱ་བ་གལ་ཏེ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ་ཟྱེ་དོན་གཞལ་བྱར་མི་འཐད་པའི་ཚོད་སྦྱོང་ལ། དོན་ནི་རྒྱུ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་ཡིན། །རྒྱུ་མིན་སྣང་བས་ཚོད་པ་མེད། །དང་པོ། དེ་དང་འབྲེལ་བཅས་གཞན་འབྲལ་རུང་། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཁོ་ན་ཡིན།།[86] རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། །དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད།།

ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་སྣང་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ལ།

(86) ཤེར་ཕྱིན་དུས་ཆིག་། ཅ०ག-ཀ། ཇ་ཡི། །

དོན་ནི་རྣམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་རྒྱུ་ཙམ་གཞལ་བྱེ་ཕྱེ་དོན་ཉིད་གཞལ་བྱར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་གཞལ་ཡང་དོན་མ་གཞལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་དོན་རང་མཚན་དེ་དང་འབྲེལ་བའམ་གཞན་ནང་གི་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་དང་འབྲེལ་རྟོག་སྟེ་རྒྱུ་ཡི་སྟོབས་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་སྤོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ནི་བསྟོན་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཤེས་པ་ཉིད་མི་བསྟེད་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ།།

རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་དོན་ཡོད་ན་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཡིན་དགོས་ན་དེས་ཤེས་པ་ལ་ཐ་ཧན་མི་འདོགས་པར་བསྟུབས་ཟིན་པས་ན་དེ་འདྲའི་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡང་དམིགས་རྟེན་གྱི་དོན་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་དེའི་རྒྱུ་འདོད་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཡི་ངོར་བྱས་ནས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།།

གཉེས་པ་རྒྱུ་མིན་སྐྱང་བས་རྟོད་པ་མེད་པ།

རྗེ་ལྟར་རྟགས་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར། །དོན་དངོས་མེད་པར་སྣང་ཙན་དེ།།
རྗེ་ལྟར་དོན་འཛིན་ཞེན་བདེན། །དེ་འཇུངས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ།།

རྗེ་ལྟར་རླུགཉེས་དང་རྣི་ལམ་བྱི་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་འགའ་ཞིག་ལྟར་རང་དུས་ན་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཙན་དེ་རྗེ་ལྟར་གྱི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ་ཁོ་བོས་ཀྱང་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འདི་འདར་བྱས་ནས་མ་བརྟགས་པར་གྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་པ་འདི་ས་གྱི་དོན་འཇལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། ཡང་དག་པར་དཔྱད་ན་ཤེས་པས་གྱི་དོན་འཛིན་པ་དེ་འཇུངས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། ནམ་ཡང་གྱི་དོན་ཤེས་པས་འཛིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་གནས་སོ།།

གཉེས་པ་དོན་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ། གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་འཆྱལ་པར་བསྟན། །དོན་ལ་དབྱེ་བས་སྟོང་པར་བསྟུབ། །དེ་ལ་

རྩོད་པ་སྤང་བ་འོ། །དང་པོ་ལ། བསྟད་པའི་དབང་གིས་གསུམ་དུ་སྟོང་། །དེ་ལ་བཅུན་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས། །དང་པོ།

བློ་བདག་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་ཀྱིས།། གཟུང་དང་འཛིན་པ་སྟོང་བ་དག །ཐ་དད་ཡོན་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར།། དེས་ན་དབང་པོ་སྤགས་སོགས་ཀྱིས། །བསྟད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་དུམ་སོགས།། དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཁྱོང་བཞིན་ནོ།།[87] དེ་དག་ཁ་མ་བསྟད་[88]མིག་ཅན་ཀྱིས། །དེ་ཡུང་མཐོང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་པོ་སྟོང་ཡི་བདུག་ཉིད་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་གཞལ་བྱ་དུང་། འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་། དེས་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འབྲས་བུ་རང་རིག་གུ་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐོགས་ནས་དེ་དང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབེར་ནུ་

(87) སྐབས་ཐོབ་དགེ་རིང་། ཀཀ་ཀ-ཀ། ཤེད་ཁར་དགེ་རྒྱུད་། ཅ་ཀ-ཀ། ཇོ་དགེ་དགེ་རིང་། ཁ་ཀ-ཀ། ཇོ་བཞིན་ནུ།

(88) ཤེད་ཁར་དགེ་རྒྱུད་། ཅ་ཀ-ཀ། ཇ་ཁྲབ་། །

དབང་པོ་སྤྱགས་དང་རྟས་དང་ཉིང་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟུད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་པའི་དུམ་བུ་དང་ཤིང་བུ་རེ་ཞུ་སོགས་རྒྱབ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་གཟུགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་རྒྱབ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཞེན་ནོ། །དེ་འཁྲུལ་སྣང་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྲུགས་དང་རྟས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྣང་བ་དེར་སྐྱེས་པའོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིམ་དུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་དུག་དེར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་དགོས་ཀྱང་སྤྲུགས་སོགས་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེས་མ་བསྟུད་པའི་མེ་ག་ཅན་གྱིས་འཇིམ་དུམ་སོགས་རང་གི་བདོས་པོ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱབ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ།

དཔེར་ན་ཐག་རིང་སྐད་མ་ན། །ཚུང་ངུ་ཆེན་པོར་སྣང་བ་བཞིན།།
གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་།།
འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །རྟེ་ལྟར་རྟེས་སུ་སྣང་བཞིན་བྱས།།
དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོའི་སྐད་མ་གྱི་ཐང་ན་གཟུགས་ཚུང་ངུ་ཡང་ཆེན་པོར་

སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་དེས་དེ་རིགས་བསྲུམ་དུག་སོ་སོར་ཡོད་པ་མེན་ཡང་བློ་ངོར་བཏགས་ནས་དུ་དང་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་དང་། དེས་དེ་གཞལ་བའི་རང་རིག་པ་འབྲས་བུར་གནས་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་བློ་ངོར་ཏེ་ཕྱིར་རྟེས་སུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གོ། །ཡང་ན། ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་རྟེས་སུ་བྱས། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་དོན་ལ་དབྱེ་བས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟ་མིན་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །ངོ་བོར་སྣང་ཙན་དངོས་གཅིག་ལ།།
རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་བདེན་འགྲུབ་ཀྱི། །གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་ཐྱིར་རོ།།
གཞན་ལ་གཞན་ཉིད་ཉམས་ཁ་ཐྱིར་དང་། །[89]རང་བཞིན་མཐོང་མེད་ཐྱིར་གཅིག་མིན།།
བློ་དངོས་ཐ་དད་མེད་མཐོང་ཐྱིར། །ཐ་དད་མེད་པར་དེས་པར་འགྲུབ།།
གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱད་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད།།
གང་གི་ཐྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད།།

སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲོ་བཏགས་ཏེ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་དེ་ལྟ་མིན་ནུ་འདི་

(89) ཤེད་ཁར་དའེ་རྒྱིད་། ཅ०ག-५། ཇ་ཐྱིར་རོ།། །

ལྟར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཅན་ཟློ་ཡི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་གྱུར་ན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་མཐོང་བའི་རིགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རང་ལ་རང་ཡུལ་དུ་བདེན་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་དེ་རིག་པ་གསུམ་དུ་གནས་པས་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀ་བུམ་སྣམ་གསུམ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐ་དད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཟློས་ཡུལ་ཟློང་བའི་ཐ་སྙད་ནི་གཏན་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་གསུམ་ཟློ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འཛེལ་བ་ནམ་ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་མར་བདེན་པ་མི་སྲིད་ལ་དེ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོ་སྙམ་ན། དུ་མར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་གཞན་ལ་རང་མིན་པ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་སྡུག་དང་སྡོ་སེར་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྣང་བ་དེའི་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པ་མིན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པར་ཟློ་ཡི་དངོས་

པོ་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་མཐོང་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་སྟོང་སེར་སོགས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་རིལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་དབྱིངས་པའི་རིགས་པ་གང་གི་ཕྱི་ནང་གཉིས་འཛིན་གྱི་ས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་ནུ་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནུ་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྣང་བ་དེ་དག་ལ་གཅིག་བའིན་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བྱུབ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱུང་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ། རིགས་པ་དང་ནི་ལུང་འགལ་སྣང་། །དང་པོ་ལ། དེ་གསུམ་རྟུན་པར་མི་འཐད་དང་། །འཐད་ན་གསུམ་བཞག་མི་འཐད་

རྟོག །དང་པོ་ལ། རྟོག་པ་དང་ནི་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ།

ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས། །དེ་བདག་མེན་ལ་དེ་བདག་ཏུ།།

ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི །འཕྲལ་སྐྱེ་འདི་ལ་དེ་མེད་དེ།།

འཕྲོ་བ་འདི་ལ་དེ་བདག་ཉིད། །གཅིག་ཏུང་མཐོང་བ་མེད་ཐྱིར་རོ།།

གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུང་མི་སྲིད་པས་རྫུན་པའི་དཔེ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། རྫུན་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལྡོག་ནས་རྫུན་པར་བཞག་དགོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་ལ་གང་གང་གི་དཔེར་ནུང་སྟེ་དེས་ན་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡང་དོགས་པར་འགྱུར་ལ། ཁན་ཚུན་ཆོས་མ་ཐུབ་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་དང་ཉ་ཐིས་ལ་དཌྱ་ད་སྐྲོ་འདོགས་པ་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན་ལ་དེ་ཡི་བདག་ཏུ་ཞེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་གི་འཕྲལ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་རྫུན་ཀེ་ཁན་ཚུན་ལྡོས་པས་བཞག་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ་དེ་འདྲའི་རྫུན་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་མེད་དེ། སྣང་ཅིག་མི་སྟོང་པར་འགྲོ་བ་འདི་ལཉམ་འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་བདེན་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཐྱིར་ཏེ་

གང་སྣང་བ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་རྟུན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་བརྟུན་ཞོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྡེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་དེ་ཡོ་ཐུབ་རྟུན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ཟའོ་ཟེར་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན།

ནང་གི་བསླད་པ་ལས་བྱུང་གང་། །དེ་ནི་ཉེས་པ་ལས་བྱུང་བས།།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ལོག་ཏུ། །སྣང་བ་ཅན་འདི་འད་ཡོད་པ་ཡིན།།
ཚོས་མ་ཐུན་མཐོང་སོགས་ཅན་ཉིད་ལ། །ལྷོས་མེད་རབ་རིབ་ལ་སོགས་བཞིན།།

བདེན་པ་སྟོན་སོང་ལ་ལྷོས་ནས་རྟུན་པར་བསྟན་པའི་དབེ་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་རྟུན་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟུན་པར་ཤེས་སོ།།

ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པ་ནུར་གྱི་བསླད་པ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཉེས་པ་ཅན་རྟོངས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བས་ན། རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་ཙམ་ནས་རང་གི་

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བ་ཅན་འདི་ལྟ་བུའང་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་བདེན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྟོང་འདོགས་པའི་རྫུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་མི་དགོས་སོ།།

དེའི་ཚེ་ལྟང་ན་ཚོས་མ་ཐུན་པ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་གཞན་དུ་སྟོང་འདོགས་པ་དང་། གཅོ་འོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་དུ་ཞེན་པས་སྟོང་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ཉིད་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཐུལ་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱ་ཤད་དང་བྲལ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་དྲོད་པའི་རིགས་པས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྐུས་ཀྱང་བརྟེག་ཏུ་མི་བཀུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འཕགས་གསུམ་བཞག་མི་འཕད་ཚོད།

དེ་ལ་བློ་ཞི་ཡོངས་གཅོད་པ། །འཇིག་པའི་རྟེན་པར་འདོད་པ་དེ།།
དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར་བདག་རིག །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།།
དེས་ན་འདོད་ཚགས་སོགས་སྐྱོང་བཞིན། །རང་བདག་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ནི།།
གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་གནས་པ། །འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྣང་བར་བྱ།།

དེ་ལ་འང་ཉམས་སྐྱོང་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་དག་རང་བདག་ཏུ་སྐྱོང་བར་རྟུབ།།[90]
ཏུ་དེ་ལྟར་[91]རྟུབ་ཉིད་དེ་ཚད་བདག །གཞལ་བྱ་རང་དིག་འབྲས་བུ་ཡིན།།
དེ་གསུམ་རྟུན་པ་ཡིན་ན་འཇིན་རྟམ་གྱིས་གཟུང་རྟམ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་
འཇིན་རྟམ་རང་དིག་གི་སྣང་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དང་། ཚད་འབྲས་གཞལ་
གསུམ་བཞག་ནས་ཏེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་རང་དིག་པའི་སྐྱོང་
བ་ཙམ་དུ་སྣང་པ་ཡང་རྟུན་པ་སྟེ་འགྲུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་
པར་དེ་གསུམ་དུ་མ་གྲུབ་པས་རྟུན་པ་ཡིན་ཡང་འགལ་བ་མེད་ལ། ཐ་སྙད་
དུ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་བཞག་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་
རང་དིག་པ་ཙམ་དུ་གནས་པ་ནི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་རྟུན་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། རང་དིག་པའི་ཐ་སྙད་འཇོག་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་འདི་
དེར་སྒྲུབ་བའི་ཚོ་གཟུང་རྟམ་ཙམ་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ནི་
རང་གི་ཉེས་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དེ་ནི་འཇིན་པའི་རྟམ་པར་འདོད་པ་
སྟེ། འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མངོན་སུམ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཟུང་འཇིན་

(90) སྐྱབ་ཐང་དབེ་ཅིང་། ཅ༣ར་-ཀ། ཇ་སྐྱོང་བར་འགྱུར། ཉ
(91) ཤེད་ཁར་དབེ་རྒྱིང་། ཙ༠ཁ་-ག། ཇ་དབྱར། ཉ

གཉིས་པོ་དེ་ཡང་བློ་ཐ་དད་པ་སྲོང་བ་ནི་ཕྱི་དོན་སྲོང་བ་ལ་དམྱིད་པ་དང་འདུ་བར་སྲོང་མི་སྲིད་པས་ན་འཇིག་པ་དེ་ཡང་རིག་བྱ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་རིག་དང་རིག་དེ་ཡི་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེར་རྟེན་པར་འདོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་སོ། །དེལེར་ན་དོན་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སོགས་ཤེས་པ་རང་གིས་སྲོང་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་སྟེ། སྡོན་པོར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཤེས་པ་ལས་འོས་མེད་པར་བྱག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལྷོས་ནས་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཚ་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་འཇིག་པ་ལྟར་སྣང་བའི་འཇིག་རྣམ་འཇལ་བྱེད་དང་། དེས་དེ་ཉམས་སུ་སྲོང་བར་བྱག་པའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་གནས་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་འདི་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་ཡུལ་གཟུང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལ་སྣ་ར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་སྣང་ངོ།།

དེ་ལྟར་ཡུལ་གང་དང་གང་ཤེས་པ་དེ་ལ་འང་ཤེས་པ་རང་གིས་ཉམས་

སྐུ་སྒོང་བའི་བདུག་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་དུག་ནི་རང་གི་བདུག་ཉིད་སྒོང་བར་རྟུང་བ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བརྟག་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སྒོང་རྟུང་བ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཡུལ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་། ཤེས་པ་དེའི་བདུག་ཉིད་གཞལ་བྱའང་ཡིན་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་བློ་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་ཙམ་གྱི་སྒོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་དེ་གཅིག་པ་དེ་འདྲས་བྱའང་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་སྣང་བ་བསྟུ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་ལྷང་འགལ་སྤང་བ་ནི།

བདག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས། །ཡོང་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ།།

རྒྱང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཚད་མ་དང་། །རང་དེག་ཅེས་ནི་རབ་ཏུ་ཤཱདྷ།།

སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་དེག་པའི་ཚད་མར་བཤད་ལ། འདིར་ནི་འཛིན་རྣམ་རང་དེག་གི་འཇོག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ་གཞལ་བྱ་ཤེས་པ་རང་

གི་བདུག་ཉིང་ལ་འཇོག་པའི་རྟམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་ནང་དུ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདུག་ཉིད་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོང་བར་བྱེད་རྟུང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚ་ནས་ཚད་མ་དང་། ཡུལ་ཡང་བདག་ཡིན་པས་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇོག་རྟམ་དེ་རང་དེ་ཅེ་ཞེས་ཀྱི་བཤད་དེ། དེའི་ཡུལ་ལ་ལྷོས་ནས་ཚད་མཐང་ཡིན་ཞིང་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྐོ་ནས་རང་གི་ས་རང་འཇོག་པར་རྟུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལས་རང་རིག་ཏུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་འགྲུབ་པཾང་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བློ་གཅིག་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འཇོག་རྟམ་ཡན་གར་བ་རང་དེ་ཏ་ཏུ་འགྲུར་གྱི་གཟུང་རྟམ་དང་འཛིན་རྟམ་ལ་འཇོག་རྟམ་གཞན་མེད་ཀྱང་རང་དེ་ཅེ་མེད་པར་མི་འགྲུར་བའི་རྟམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཇུག་མོས་བླ་བ་བསྟན་པ་ན་མཇུག་མོའི་རྩེ་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་ལྟར་ཚིག་གི་ཤཀ་བྱེས་བློ་མི་འཐུལ་བར་དོན་ལ་ཞེན་ཏུ་བསམ་ན་རང་དེ་ཅེ་གི་གནད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྲུར་རོ།།

གཉེས་པ་སྨྲབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པ་ཚུལ་གཉེས་བསྟན་པ་དང་། །ཤེས་པས་དཔྱོད་རིག་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་གཉེས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན། །དུས་ཕྱིས་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཚུལ་གཉེས་སྨྲབ་པའི་འཐད་པ་སྟོན། །ཚུལ་གཉེས་མི་འདོད་ལ་གནོད་སྟོན། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་དོན་ཁས་ཟློང་ནས་བསྟུབ་དང་། །ཕྱི་དོན་ཁས་མ་ཟློང་ནས་བསྟན། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉེས་བསྟན། །དེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉེས་བསྟན། །དང་པོ་ལ། གཟུང་དོན་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དང་། །མེད་པར་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཤེས་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་སྐྱེ། །དེ་ལས་དེ་དོན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ། ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དག། དེ་ལས་གཞན་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་། །རྣམ་འགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་། སྨྲོ་ར་ཤེས་པ་ཚུལ་གཉེས་དང་རང་རིག་སྨྲབ་པ་འདི་དག་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །དེའྱི་བས་ཐྲོ་ཡི་ཚུལ་གཉེས་ཉིད། །དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་དེ། །ཚུལ་གཉེས་དང་དེ་རིག་གྱུར། །མ་

སྐྱོང་བར་འདི་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྐྱོང་ན། །ཐུགས་མེད་དེ་ལའང་དགྲ་པ་སྟེ།།

དེ་བཞིན་ཡུལ་གཞན་ལ་འཛོ་བ། །མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ། འདི་ལྟར་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་བྱང་བ་ཡི་སྒོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུག་གཟུགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་སོགས་རྫུ་ཡིན་ནམ་ཡང་། དངོས་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགས་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྲ་བར་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པར་ནི་མ་ཡིན་རོ།།

དེས་ན་ཟས་དང་དུས་ལ་སོགས། །བུ་སྐྲེ་བ་ཡི་རྫུ་ཡིན་ཡང་།།

དེ་ནི་ཤ་མ་གཅིག་གི་གཟུགས། །འཛིན་འགྱུར་གཞན་འགའི་མ་ཡིན་བཞིན།།

དེ་ལས་གཞན་དང་ཡུལ་དག་ནི། །དེ་རྫུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་།།

དེ་ཚས་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་འདོད་དེ། །དེ་མེད་པར་ནི་དེར་མི་འགྱུར།།

དེས་ར་ནུ་ཁ་མའི་བཟའ་བ་ཏུང་གི་ཟས་ཟོས་པ་བཅུད་དུ་སྨིན་པ་དུང་ཆུ་མཚན་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་བབ་པ་དང་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱ་སྐྱེ་བ་ཡི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཡང་བྱ་དེ་ནི་ཁ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་གཟུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་ཟས་སོགས་འགའི་རྟམ་པ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏེ། མངལ་གནས་དེ་བུཁམ་བུ་མོ་གང་རུང་དང་བྱད་ཀྱི་རྟམ་པ་སོགས་ཁ་མ་དང་ཆ་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ལས་གཞན་དབང་ཡིད་དུང་ནི་ཡུལ་དུག་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ནུ་ཡང་། ཡུལ་གྱི་རྟམ་པར་སྐྱེས་པ་དེ་ཚས་ཏེ་དེ་ཡི་ཆ་རྟས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རྟམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་མེད་པར་ནི་དེ་འདྲའི་རྟམ་སྨིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མི་འགྱུར་བས་ཡུལ་ཅན་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བས་རྒྱུ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་རྟམ་

པ་ཅན་ཏེ། མེ་འོང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཤེད་པར་བཞེན་ནས་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ། དོན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །དོན་རྣམ་མེད་པར་དོགས་ན་ཡང་།། འདས་པའི་དོན་ནི་འཇོག་པ་ལ། །ཚུལ་གཉིས་རང་རིག་བྱུང་པ་ཡིན།།

གཟུང་དོན་རང་མཚན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་ནི་དོན་རྗེན་གཅེར་དུ་སྣང་ངོ་སྟམ་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐུག་ཐུང་དུ་འཇོག་པར་ཁྲོད་དོགས་པ་སྐྱེ་ནུ་ཡང་། ད་ལྟ་བའི་དོན་ཡུལ་དུ་མེད་པ་འདས་པའི་དོན་ནི་འཇོག་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུར་སྣང་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་ག་ཟུང་རྣམ་དང་འཇོག་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་དང་། དེས་རང་དོག་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་གཟུང་རྣམ་མེད་ན་འདས་དོན་ཐུག་ཐུང་དུ་འཇོག་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་དོག་མེད་ན་འབྲའི་བློ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལན་དགག་པ་ལ། དབུ་པས་དོགས་དོན་གཞན་འཇོག་དགག །ལྟོག་མིན་འདུ་བྱེད་འཇོག་པ་དགག །ཕྱི་དོལ་རང་མཚན་འཇོག་པ་དགག །

དང་པོ།

སྡོ་སོགས་ཐ་དད་ཅན་སྣང་ཕྱིར། །དེ་ལྟན་མེན་དོགས་དོན་ན་ཡིན།།
རིགས་དེ་འང་མི་རྟག་མི་འགྱུར་ཞིང་། །རྟག་ཏུང་ངེ་ལྟང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན།།

བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ནི། འདས་དོན་གསལ་བ་ཞེག་ཀྱང་དེའི་སྤྱི་མ་ཞེག་
པས་ན་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ནི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། འདས་པ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་སྡོ་སོགས་ཁོ་དོག་དང་དབྱེ་བས་
ཐ་དད་པ་ཅན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་ཁོ་དོག་སོགས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་དེ་དང་
ལྡན་པ་མིན་པར་འདོད་པའི་རིགས་ནི་འདས་པ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡི་
ཡུལ་གཟུང་དོན་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་དེ་འང་མི་རྟག་
པའམ་རྟག་པར་འགྱུར་གང་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་
གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འཇོག་བའི་རིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་
ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཡུལ་དུས་དེ་ཉིད་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་རྟག་ནས་འང་ཇི་
ལྟར་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་
པས་སྟོང་པར་ལན་མང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལྔ་དགག་པ།

མིང་སོགས་སྡུད་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ།།

འདས་དོན་དེའི་ཡུལ་མིང་དང་མཚན་མ་ཞེས་པ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟས་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིང་སོགས་བརྗོད་ན་འཆད་པོ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྡུད་ནི་བཀག་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་ཅི་རིལ་དང་མཚན་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། གཟུང་ཡུལ་དང་མཚན་མིན་པར་བསྟུག །རྣམ་པ་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་བསྟུག །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལས་སྐྱོང་རྣམ་བྱུག །དང་པོ།

ཚུལ་འདི་དོན་ལྷན་མ་ཡིན་ཏེ། །འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་འཇེལ་ཕྱིར།།

དོན་གྱི་ནུས་པ་བྱུབ་མ་ཡིན།།

དྲན་པས་འདས་དོན་འཛིན་པའི་ཚུལ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དམིགས་རྟེན་དུ་ཡོད་པའམ་ཉེ་བ་དང་། ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་གི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འཇེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་འདས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྩོལ་བ་བྱས་ན་དེ་ཉིད་དུ་ལྷང་སྣང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་

རྒྱུན་དོན་གྱི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ཏེ་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྟེས་སུ་འགྲོ་སྟོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པས་ཕྱི་དོན་ལ་
དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལས་རྫོང་རྣམ་བྱེད།

རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི། །དྲན་ཡིན་དེ་ཡང་རྫོང་ལས་བྱུང་།།
དེ་ཡང་དོན་རྣམ་སྟོང་ན་དེ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་ལྟན་འགྱུར།།
དེ་ཚེ་མེད་ཕྱིར་དོན་ལས་མིན། །དེ་ལྟར་རྫོང་ལ་ཡང་ཁེར་འགྱུར་རོ།།[92]
རྣམ་པ་དེ་ནི་དོན་གྱི་མིན། །གསལ་བའི་རྣམ་པས་དེས་ཕྱིར་རོ།།

འདས་པའི་དྲན་རྟོག་རྣམ་ལྟན་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྔར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
བང་མཚན་འཛིན་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་རྣམ་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
འདས་པའི་དོན་མི་གསལ་བ་འཛིན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་
ནི་འདས་པ་དེ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔར་བང་མཚན་ཉམས་སུ་བྱེད་པ་
ལས་བྱུང་གི་སྔར་བང་མཚན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་གྱི་རྣམ་

(92) སྣར་ཐང་དང་པོ་རིང་། ཅཀ།ཁ-ཤ། ཇ་དེང་འགྲུར་རོ།།ཅ།

པས་སྟོང་པའམ་རྣམ་པ་མེད་ན། དཔྱ་འདས་དོན་དུན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡི་དུན་པ་དེ་ཉི་ཚེ་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པས་ནི་ཡུལ་མྱོང་བ་ལས་རང་གི་རྣམ་པ་མྱོང་མི་སྲིད་པར་ཁྱོད་འདོད་ལ། དོན་པས་སྔར་གྱི་དོན་དུན་པ་འདི་ཡང་ཤེས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་ཞིང་། འདི་ལྟར་མྱོང་བའང་བསྟོན་མེད་དུ་ཡོད་པས་སྔར་རྣམ་པ་མེད་ན་ཡུལ་དུན་པ་མི་སྲིད་དེ། དོན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་སྔར་གྱི་གཟུང་དོན་ཞེག་ནས་མེད་པའི་ཕྱི་ངོ་དང་གི་སྟོང་ལས་དུན་ཐྲོ་འབྱུང་བ་མིན་པས་ན་སྔར་གྱི་དོན་ཉིད་ལས་ད་ལྟ་དུན་པའི་ཐྲོ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ངང་བ་དེ་ལྟར་སྔར་རང་མཚན་མྱོང་བའི་དཔང་ཤེས་ལའང་རྣམ་བཅས་དེ་ར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་སྔར་མཐོང་བའི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སྔར་ཡུལ་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་དུན་པ་ཅམ་མོ་སྙམ་ན། དེ་མིན་ཏེ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེན་གཅེར་དུ་དུན་པ་ཡིན་ན་སྔར་གྱི་རང་མཚན་གྱི་སྟོང་ལས་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྔར་ལྟར་གསལ་བོར་སྣང་རིགས་ནའང་

དབུ་བའི་སྣང་ཡུལ་ནི་རང་མཚན་གསལ་བའི་རྣམ་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་རང་མཚན་ཞེག་བའི་ཕྱིར་གསལ་པོར་མཐོང་ཀུ་གལ་ཡོད་སྙམ་ན། ཞེག་པ་ལ་དབྱེ་བས་དང་ཁངོ་གལ་སོགས་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་མི་གསལ་བའི་ཁངོ་དང་དབྱེ་བས་སུ་སྣང་བཞང་གལ་ཡོད་དེ། དེས་ན་འདི་བློ་ཡི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཡུལ་གཞན་འདིའོ་ཞེས་རྣམ་མེད་དུ་རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྨྲ་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་དོན་དུན་ནོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཡུལ་རྗེན་གཅེར་དུ་སྤྱོད་དུན་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་ལ། སྤྱོད་བའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཡོད་པས་དེར་དོགས་སུ་ཆུག་ཏུང་དུན་བའི་དུས་ན་ཡུལ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་རྗེན་གཅེར་དུ་དུན་ཏེ་དུན་བའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རྗེན་གཅེར་སྣང་བ་ཡིན་ན་ཡུལ་དེ་མ་ཞེག་པར་འགྱུར་རོ། །དབྱད་ན་ཡུལ་མི་འཐད་ཀྱང་མ་དབྱད་པར་ཡུལ་དུན་ནོ་སྙམ་པ་ཙམ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱུན་པས་དབྱད་པ་ཞེན་མོར་གཞུག་པ་འདི་མ་ཅི་བྱ་སྙམ་ན། འདིའི་ཡུལ་གང་

ཡིན་ཙམ་གྱི་དབྱུང་བའང་མི་དགོས་ན་སྣང་བ་ཙམ་ལས་བྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བའང་མི་དགོས་ཤིང་རྟེན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ཐ་མི་དད་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་ཐལ་མོ་ཆེ་ཡང་དབྱུང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་པ་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་བསྟུན་པ་ལ། ཐལ་བ་དངོས་དང་ལན་དེམ་བཀག །དང་པོ།

རྣམ་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ན། །གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་དྲན་ཤེས་རང་ལས་རྗས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་ཡུལ་དེས་བློ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནུ་ཡུལ་རྟད་བ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དྲན་པ་པོ་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཤེས་པ་སྐྱེད་ཐུས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞེག་རང་སྣང་བའི་ཚེ་ན་བྱི་རལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྟར་སྣང་ཞིང་བློས་དེ་རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཀག་པ་ནི།

བདག་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་ཡིན་ན། །བརྗོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ན་ནི། །མཚམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ།།
དོན་གཅིག་མངོན་ཞེན་བདག་ཉིད་ཅན། །འཚང་རྒྱ་ཐུབ་པོའི་སེམས་དག་གི།
གལ་ཏེ་འདུ་ཤས་དེ་གཅིག་པར། །ཐ་སྙད་ཡོད་ན་དེར་སྣང་མིན།།
ཐ་དད་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཅག[93]མེད་ཅན་འགྱུར།།

རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་མིན་ཏེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུ་པའོ་བདུག་ཁོ་ན་ལ་རྟུག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་དབུ་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཁོ་ན་ལ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་ཅི་བྱས་ཀྱང་གཞན་ལ་དེའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མི་སྲིད་ལ་དེའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་ན་བདག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་མི་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་དབྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་སོ་སོར་རང་གི་བློ་རྟོགས་དང་རང་གི་བློ་ཡུལ་དེ་འབྲེལ་བས་རང་གི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་

(93) ཤེད་ཁར་དཔེ་རྙིང་། ৩০ཁ-৬། ཇ་བློ་དང་།།

ནུ་ནེ། རང་ཡུལ་སོ་སོ་བ་རེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བརྗོད་པས་སོ་སོ་རང་གི་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་བློ་དོན་གཅིག་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བའང་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་བདག་ཏོ་ན་ལ་འཇེལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལྟ་དབང་བློའི་འགེལ་པ་ལྟར་ན། ཅི་ཞེག་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདུག་ཉིད་ཅན་དུ་འཛད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དུག་གིའོ་ཞེས་ཡང་སྟོན་བར་བྱ་སྟེ་དོན་ལ། དེ་རེ་དག་དང་འབྲེལ་ན་ནི། །འཛད་པོ་ཉན་པོའི་སེམས་དུག་གི །དོན་གཅིག་མངོན་ཞེན་བདག་ཉིད་ཅན། །མཚམས་སྦྱོར་བར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་ཏེ། འཛད་པོ་དང་ཉན་པོའི་བཤད་བྱ་དང་གོ་བྱ་གཅིག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ཞེག་ན་སྨྲས་པ་ལས་ཡུལ་ལ་བརྟ་འཛོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟ་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོའི་བློ་ཡི་ཤ་མ་པ་སྣང་

བ་དེ་ལ་བརྟག་བྱའི་དོན་རང་མཚན་དུ་འཐུལ་བའི་སྒོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེས་འཚད་ཉན་གྱི་སྒོ་མཚམས་སྦྱར་ནས་དོན་གཅིག་ལ་བརྟ་འབྱོར་ཏེ། ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་ཡིན་ན་རང་མཚན་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གཅིག་ལ་འབབ་པ་མི་སྲིད་དོ།།

གལ་ཏེ་འཚད་ཉན་གཉིས་ཀའི་སོ་སོའི་སྣང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ནི་སྒོ་ཡུལ་དེ་གཉིས་འདུ་བ་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་གཅིག་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འདུ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་རྒྱུད་སོ་སོ་ལ་གནས་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཅིག་ཤོས་དེ་ར་ནམ་ཡང་སྣང་བ་མིན་ལ་རྒྱུད་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་གཉིས་ཀས་ཏི་ལྟར་བརྟགས་ཤེ་ན་བརྟག་ལ། དེ་ཡི་ཚེ་ན་འདུ་བ་ཐུན་མོང་བ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཤེས་ལ། འདུ་བར་འཐུལ་བ་ཡང་མ་སྐྱེས་ཏེ་འཐུལ་བ་ནི་ཚོས་གཞན་

ལ་གཞན་གྱི་དོ་བོར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་འདི་ཅི་ཞིག་ཟོས་མ་སྐྱང་བ་ལ་
རྗེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འཐུལ་ཏེ་འཐུལ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་ན་ཐ་དད་པ་སྐ་ཚོགས་
དེར་སྐང་བ་མིན་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངོར་ཐ་
དད་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བཟུང་སྟེ་བཟུང་ཏུ་མེད་ལ། བཟུང་ན་ཐུན་
མོང་བའི་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པར་མི་རུངས་ཏེ། །དོན་རང་ལ་ཐ་དད་མེད་
ཀྱང་སོ་སོའི་ངོར་སྐང་བ་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་བློ་ལ་དོན་གཞན་མེད་
པ་ཅན་ཏུ་འཇུག་ཀེ། དོན་གཅིག་གི་རྣམ་པ་བློ་སོ་སོ་ལ་སྐང་བ་ལ་ཡུལ་ཏུ་
འཐུལ་ནས་དོན་གཅིག་ལ་གོ་བར་ཟད་དོ།།

དེས་ན་འཚད་ཉན་གྱི་བློ་མཚམས་སྦྱོར་བ་བསྟོན་ཏུ་མེད་པ་འདི་རང་
བློའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ལས་བློ་སོ་སོ་ལ་བློ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་
སོ་སོ་བ་ངེ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་འཚད་པ་པོས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་དོན་
ལ་དམིགས་པ་འདི་བཞིན་ཉན་པ་པོའི་རྒྱུད་ལའང་དེ་འདྲའི་རྣམ་ལྟན་གྱི་
སེམས་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ཏུ་གཏམ་སྨྲ་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་པ་
ཞེག་སྣང་ཞིང་། གཞན་ལ་བསྟན་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐུ་ཡང་འདི་ན་འདིའོ་

ཞེས་ཡུལ་དེ་བསྟན་མ་ནུས་པན་ཚོད་བློ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཚོགས་བ་ལྟར་ལེན་པང་མི་འགྱུར་ནའང་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ན་བསྟོན་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང་གྲགས་པའི་ཕྱིར་བརྡ་ཡི་དབང་གིས་བློ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྟར་སྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ། དྲན་ཤེས་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་བསྟན། ཁཱཎ་དུ་དེ་མི་འཐད་པ་འོ། ཁངས་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་མ་དེས་སྦྱང་། ཁངས་པོ།

ཉམས་མྱོང་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི། ཆ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་གྱུར་པ།།

རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན། དེ་ཤེས་པ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར།།

ཁཱཎ་དུ་དེ་རྣམ་ཅན་མིན་ན། རྗེ་སྐྱང་ཤེས་ལ་གནས་པར་འགྱུར།།

འདི་སྐྱང་བྱེ་མ་བྱེ་མ་ཡི། །ཤེས་པ་རྣམ་གཅིག་སྐྱག་པ་ཉིད།།

དོན་གྱི་ངོ་བོས་རྣམ་གཉིས་དང་། །བདག་གི་རྣམ་པ་ཁྱད་ཞེག་ཏུ།།[94]

གཉིས་པ་དེ་ནི་གསུམ་པ་ཡི། །ཤེས་པ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

(94) སྣར་ཐང་དང་པོ་ནི། ཅཱཀ་ཀ-ཡ །འབའ་ཞིག་ཏུ། །

འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཚ་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་དབུ་བའི་ཤེས་བའི་སྐོར་ནས་ཤེས་ཏེ། རྣལ་ཏ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནའི་གཟུང་བ་དང་ལྡན་ལ། དེ་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གི་ས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་སྟོ་འཛིན་དེ་ཤེས་པ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉན་དུ་སྟོ་འཛིན་དེ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་མེན་ནི་དེ་ལྟར་སྟོ་འཛིན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀ་བ་དྲན་པ་ལ་སྣམ་བུའི་རྣམ་པ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བློ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་ངོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐོག་གི་ཤེས་པས་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་གཅོད་པ་ན་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་གཅོད་པའི་དྲན་ཤེས་དང་པོ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པས་སྟོ་འཛིན་རང་ལས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ལྟག་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་དྲན་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཁྱད་འདི་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡི་ཤེས་པ་ནི་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་རྣམ་པ་

གཅེག་སྐྱག་པ་ཉིད་དེ། དབུ་ཤེས་དང་པོ་དེ་ནི་རང་གི་ངང་ཚུལ་གྱི་དོན་གྱི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་
པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དུང་། བདུག་གི་རྣམ་པ་སྣེ་སྔོ་འཛིན་དབྱེ་བའི་
འཛིན་རྣམ་གཅེག་སྣེ་གསུམ་པོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྟེས་སུ་དབྱེ་
བའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དབྱེ་
བ་དང་པོ་དེ་ཡང་གསུམ་པ་སྣེ་དབུ་ཤེས་གཉིས་པར་གྱུར་པ་ཡི་ཤེས་པ་
ཡིས་ཀྱི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་ཤེས་དང་པོ་རྟེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་སྐམ་དུ་
དབུ་པ་ན་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དེའོ་སྐམ་
དུ་དབུ་ཞེད། དེའི་རྟེས་སུ་སྔོ་འཛིན་དབུ་པའི་དབུ་པ་དེ་རྟེ་ལྟ་བུ་ཞེས་རྟོག་
པ་ན། སྔོ་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ་སྐམ་དུ་རྣམ་
པ་གསུམ་ཅན་གྱི་འཛིན་པར་རྟོགས་ཤེད། དེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་རྟེ་སྲིད་བཅོ་
ལྔས་ཤིང་སྐྱེ་རིས་ཟིན་ནས་དབུ་པའི་བར་དུ་སྤྲུ་མ་སྤྲུ་མའི་འཛིན་པ་ཤྱི་མ་
ཤྱི་མའི་རྣམ་པར་ཚགས་ཏེ་འཛེལ་བ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚོ་སོ་སོ་མི་
འདྲ་བའི་སྐྱེ་རིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ན་ཚོ་སོ་སོའི་

ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་ནུས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལས་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་པ་དྲན་པར་མཐོང་སྟེ། སྔར་ངས་དོན་ཞིག་མཐོང་སྟེ་མ་དྲན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་ལ་འང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ་འཇིག་པ་སྤྲི་ཙམ་དྲན་པ་ལ་བྱེད་ན་གཟུང་བ་ལ་འང་དེ་ཡོད་ཅིང་། རང་ལྟོག་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ནི་རྟོག་པས་བྱེ་ནས་འཇིག་པ་ཙམ་སྟེ་བྱམ་པའི་མི་རྟག་པའི་ལྟོག་ཚ་སེམས་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པར་གྱུབ་ལ་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རྟགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཡན་གང་དུ་འཇིག་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ན་ཐོ་རངས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དྲན་པ་སྟེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་སྣང་ས་ནས་བུམ་པ་དྲན་དུ་མེད་པ་དང་། ནོག་ལྷོག་ཤལ་སྣང་ས་ནས་བ་ལང་དྲན་དུ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཐོ་ལའང་ཡིན་གྱི་ཐོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྟོན་པའི་རྟགས་པ་མེད་པར་དྲན་པར་རིགས་སོ། །སྟོ་

འཇོག་དབང་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེག་ཡིན་ཡང་དེ་རང་གིས་རང་མ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱེད་མི་སྲིད་མོད་ཡུལ་སྤྲོན་པོ་དྲན་པ་དང་འཕྲེལ་བས་དེའི་འཇོག་པའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པ་ཙམ་མོ་སྙམ་ན། ལར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པས་གཅོད་པའི་ཚེ་དེའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྐྱོང་བ་དང་དྲན་པ་གང་རུང་གིས་གཅོད་ཀུས་སམ་མི་ཀུས། མི་ཀུས་ན་ནི་རང་བློ་འདི་ཤེས་བྱ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་རྟོག་རྟོག་མེད་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རང་གིས་མི་གཅོད་ན་གཞན་གྱིས་དེ་བས་ཀྱང་གཅོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གཅོད་ཀུས་ན་སྤྲོ་འཇོག་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་མེད་པ་དེ་སེར་འཇོག་སོགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་གང་གི་སྤྲོ་ནས་གཅོད་ཚུལ་བསམ་དགོས་སོ། །དེ་སྤྲོན་པོ་འཇོག་པ་ཙམ་དུ་གཅོད་དོ་སྙམ་ན། སྤྲོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ཤར་བཅད་ནས་བློ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཇི་ཡིན་པ་གཅོད་ཀུས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཤེལ་གོང་འབུ་བ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་ཡང་ཁས་བླངས་ཤིང་།

སྟོང་འཛིན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་སེང་འཛིན་ཡང་དེ་ཡིན་པ་སོགས་རྣམ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའང་ཡིན་པར་ཁས་ལྡང་ནས་ཀྱི་མཇེས་སོ། །གཅིད་མི་ནུས་ན་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་ལྡང་པ་ཡང་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་ལས་སྨྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ལྷོ་རྣམ་བཅས་དང་རང་རིག་པ་ལ་སྣང་བའི་བསམ་པ་དོར་བར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ལྷོ་ངང་ཉིད་སྒྲོང་བ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དྲན་པ་ལས་དེ་དྲན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་མེད་ཀྱང་ལྷོའི་སྒྲོང་བ་ལ་ཡུལ་ཕྱི་དོན་སྒྲོང་བ་ལྟར་དྲན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་དུ་འདུ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་སྣང་བྱེད་ལ་མི་འདུ་སྟེ། ལྷོ་ངང་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་སྒྲོང་བའི་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་ལྷོ་མི་འགྲུབ་ལ། ལྷོ་ཉིད་གྲུབ་ན་ལྷོ་དེས་རྣམ་པཞམ་གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་འདོད་ན་ཡང་ཚུལ་དེས་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་གཞལ་བྱ་སྟོན་དུ་གྲུབ་ནས་ཚད་མ་ཕྱིས་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷོ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་འདིའི་སྟོང་ནས་

ཤེསམས་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའང་གསལ་པོར་འོང་དགོས་པས་ན་དབུ་མའི་གཞུང་ལའང་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་གནད་ཅིག་ཡིན་ལ། གང་ཅི་སྟང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གསལ་གྱི་ཚོང་བ་རང་རིག་ལ་འཁྲུག་ཐུག་པའི་ཐ་སྙད་གྱི་སྐབས་ན་རང་རིག་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མངོན་ནོ།།

གཉིས་པ་མ་དེས་སྐྱབ་བ་ལ། མ་དེས་བརྗོད་ལ་ཐལ་བ་འཐེན། །དེ་ཡི་ལན་ལས་རང་འདོད་བློ། །དང་པོ།

དོན་འབྲས་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་དྲན་ན། །དོན་དྲན་ཚེར་ན་འཆལ་པ་ཡིས།།

གལ་ཏེ་སྤེ་ན་སྣང་བ་དང་། །ཡིད་བྱེད་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རྒྱུ་དང་ལྡན་ཚེག་འཛིན་པར་འགྱུར།།

དེ་ཕྱིར་རྗ་མཁན་ལ་སོགས་པ། །མེད་པར་བུམ་པ་དྲན་མི་འགྱུར།།

རྣམ་མེད་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ན་དེ། དོན་དེག་དེ་ནི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་དྲན་ནུ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱུ་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་དྲན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ནུ་དོན་དྲན་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་དྲན་

པ་ན་འདི་ནི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་པ་དང་འཇིག་པའོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པ་ཡི་ས་གཡུལ་ཏེ་དོན་དང་ཤེས་པ་སོ་སོར་མི་ཕྱེད་པར་སྤེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྙམ་ནེ་ལྟ་ན་སྟོ་འཇིག་དབང་ཤེས་དྲན་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་སྣང་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུན་པ་དེ་ངས་ལྟུང་ཀེ། རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་དྲན་པ་ན་རང་གི་དངོས་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་འཇིག་པར་འགྱུར་དགོས་པ་དེ་ཕྱིར་རྟ་མཁན་དང་འཇེམ་པ་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་མེད་པར་རྟ་ཡི་བུམ་པ་ཡན་གང་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་ལས་རང་འདོད་གྲུབ་པ།

ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི། །དོན་དང་ཁ་འཛེ་བ་བསྟེན་པ་སྟེ།།[95]

འདུ་བ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། །མཚོ་མ་སོགས་ལ་མཐོང་ཕྱིར་རོ།།

ཤེས་པ་དྲན་པ་ན་ཡུལ་དྲན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་མི་དྲན་པ་ནི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་ས་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟེད་

(95) ཤེད་ཁང་དཔེ་རྙིང་། ཅ་ཀ-ཀ། ཇ་འཇུ་བ་བསྟེན་པ་དེ། །

བས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཙམ་དུ་འདུ་ཡང་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་འདྲེ་བ་བསྟེན་པ་སྟེ་རྟམ་པ་ལ་དོན་དང་དོན་ལ་རྟམ་པར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པའམ་འདྲེས་པ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དོན་དང་འདུ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟམ་པ་ལས་གཞན་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། འདུ་བ་ལས་འཛིན་པ་ནི་མཚོ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གང་མི་འདུ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་གཞན་མི་དན་ལ་ཡུལ་དན་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་དེ་རྟམ་པ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བས་རྟམ་བཅས་སུ་སྣང་བའི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལྟག་པོ་གང་ཡང་མེད་ན་ནི་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དན་པའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ།

དང་པོའི་རང་བཞིན་གཉིས་མིན་ན། །གཉིས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་ནི།།
རྟམ་གནས་དེས་བར་འཇོག་པ་ཡི། །སེམས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།།
དེ་ཕྱིར་སྟོ་སོགས་དོ་བོ་རྣ། །མདུན་ན་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ།།

དོན་སྟེ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན། །ཚོགས་ཤིས་[96]དེ་དམིགས་པར་འགྱུར།།
གཞན་དུ་དང་པོ་གཅིག་ལུང་ཉིད། །དོན་ལས་བྱང་ཕྱིར་འབྲེལ་འགྱུར་གྱི།།
སྔ་མའི་དོན་དང་འབྲེལ་མཐོང་མེད། །ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མིན།།

གཞན་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་ན་དེན་ཤེས་ཕྱི་མའི་དེན་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་པོའི་ངང་བཞིན་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་མིན་ཉེ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་པའི་ངང་བཞིན་ནི་འཛིན་རྟོག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྟོག་པངང་གནས་ཤིང་། དེ་ཐད་ཚད་ཤེས་པ་སོ་སོ་ལ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་དེས་པངང་སྒྲུངས་ཕྱིད་ནས་འཛིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པ་ཅོམ་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་བསམ་པར་མི་ནུས་སོ། །ཤེས་པ་རྟོག་བཅས་སུ་གནས་པ་དེ་ཕྱི་ངོན་སྟོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རུ་དམིགས་པའི་ཚེའི་མདུན་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་གང་ཞིག་དོན་སྟེ་བ་སྟེ་རྟོག་པ་དོན་དུ་འཁྲུལ་པ་དེ་དུང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུར་འབྲེལ་

(96) ཤེར་ཕར་དེའི་རྒྱིད། ཡཀ-ཀ།

བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཅན་ཏེ་དོན་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་དེའོ།།

དེ་གང་གིས་དམིགས་ན་དྲན་ཤེས་དང་པོའམ་སྔོ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱང་བའི་བློ་གཉིས་པས་ནི་སྔོ་འཛིན་དེ་ཡི་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བློ་ཐམས་ཅད་དོན་སྣེ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དྲན་པ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་མེད་དུ་དྲན་ན་དང་པོ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་འཛིན་པའི་བློ་གཅིག་པུ་ཉིད་དོན་ལས་བྱང་བའི་ཕྱི་ངོན་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་མའི་གཟུང་དོན་སྔོན་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་སྔོན་པོའི་ཡུལ་ཅན་མིན་ཏེ། ནང་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འདི་དྲན་པའི་སྐབས་སུ་སྔོན་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པར་གཏན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་རང་ལ་སྔོན་པོའི་ཆ་མ་མེད་ཅིང་ཡུལ་སྔོན་པོ་དང་འབྲེལ་བས་དྲན་པ་ཙམ་དུ་ཁྱོད་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་སྟེ་པོ་དང་

འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་དབུ་བའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དབུ་ཆུགས་པོད། དེ་ཡན་ཆད་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་རྟེ་ལྡང་དབྱེ་ཀ་ཐོག་ཏུ་ཚུད་ལ་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མེད་ལ་སྔོན་པོ་ཉིད་དང་གཟུང་དོན་དུ་འབྲེལ་བཞང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་སྔོ་འཛིན་དབྱེ་བ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་དེ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྟོན་ཏེད་མི་ནུས་ཏེ། ཁ་ནང་དུ་སྔོགས་ཅམ་གྱིས་སྔོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་མ་བླངས་ནས་བསྟུབ་པ་ལ། ལྟོན་ཅིག་དམིགས་པ་དེས་རྟགས་ཀྱིས་བསྟུབ། །དེ་ལ་རྩོད་སྤོངདོན་བསྟུ་གསུམ། །དང་པོ། དེས་པར་བློ་དང་ལྟོན་ཅིག་ཏུ། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྐྱོང་འགྱུར་བའི།། ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་གང་གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར།། རྣམ་ཤེས་འགྲུལ་པས་བླ་བ་གཉིས། །མེད་པར་ཐ་དད་མཐོང་བ་བཞིན།། སྤོ་སེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། །སྐྱོང་བའི་དེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།།

སྒོང་ག་མེད་པར་དོན་འགའ་འམ། །དོན་མེད་པ་ཡི་སྒོང་ག་ཡང་།།
སྒོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ། །དེས་ན་དེ་དག་ཐ་དད་མིན།།
དེ་ཕྱིར་ཤེས་དུས་སྣང་བ་ཡི། །དོན་ནི་ཤེས་ལས་གཞན་མིན་པ།།
བརྗོག་པར་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད།།

མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་པར་ཡུལ་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་དབང་ཤེས་དུང་ལྡོག་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྒོང་བར་འགྱུར་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་གིས་ན་འགྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་གཉིས་ཡན་གར་དུ་ནམ་ཡང་སྒོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡན་གར་བ་དང་ཤེས་པས་མ་བརྙེད་བའི་ཤེས་བྱ་ཡན་གར་བ་ནི་སོ་གཅིག་ཀྱི་བྱ་བའིན་དུ་དམིགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་ནམ་སྒོང་བ་ན་ཤེས་པ་ཉིད་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་གསལ་བ་དུས་སྦྱི་མེད་པར་བྱུབ་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཉིད་སྐྱེས་པ་ན་གང་གཟུང་བྱར་འདོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དེར་གསལ་བར་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་ཏོ་ཅོག་ལ་འདི་ཙམ་

ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟང་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ།།

དེས་ན་ཡུལ་གང་ཞེག་རྟོག་མེད་དུ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱིས་མི་གསལ་བར་ལྡོང་བ་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པར་དེས་ཀྱི་ཡན་གང་བར་སྣ་ཚྭིའི་ཚུལ་དང་ཐ་དད་པར་འབྲེལ་མེད་དུ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པས་རྗས་གཞན་དུ་བསྟུན་པ་ལ་དོགས་པ་ཡང་དག་པ་རྣེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་གང་བ་གཞན་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་གང་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཟློ་མ་འགྲུལ་པས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་འདི་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུབ་ན་ཀ་བུམ་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་འོ་ཞེ་ན། སྣོར་རང་དོག་མེད་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་དུ་ཆུག་མོད། དེ་དང་དུས་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ལྡོང་སྟེ་མ་ལྡོང་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དུས་མཉམ་པར་ཀ་བུམ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པར་ཇི་ལྟར་ལྡོང་། གལ་ཏེ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་ནང་ན་གནས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་ཆ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་འདི་ལྡོང་བས་བྱང་བོ་སྨན་ནི། རང་དེག་ཀྱང་

གྱུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དེ་ཐོག་དེའི་རྒྱུར་མི་རུང་བས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་ཐོག་ཡིད་ཀྱམས་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཐོག་མ་འཁྲུལ་པས་སྣང་བ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་དེ་དག་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུབ་པ་ནི་བདེན་ཏེ་ཐོའི་སྣང་བ་ལའང་སྟོང་མེད་བདེ་སྟུག་དག་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐོག་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཐོག་དང་དོན་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་གར་དུ་འབྲེལ་ཅིང་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་གར་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོ་ནེ་ནང་གནས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་དང་། དོན་ནི་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བ་རྟུལ་ཚོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་དམིགས་པས་ཤེས་ཏེ་ཏུ་ཐ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དམིགས་ན་དེ་ལས་ཡན་གང་དུ་དམིགས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གསལ་པོར་རྒྱོང་བ་འདི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་རྒྱོང་བ་ཡིན་ན་འདི་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བ་དང་།

བེམ་པོ་ཡིན་པང་སྲས་ཤེས་པ་ཡིན། ཤེས་བས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟམ་པར་སྣང་བ་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེས་མེ་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་སྟེ་དེ་ལྟར་སྣང་བས་སོ་སྐྱམ་ན། རྟམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་བླ་ན་གཉིས་མེད་པར་ཡང་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་གཉིས་སྣང་གི་བསྐད་པས་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་རིལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐད་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མཚུངས་སོ་སྐྱམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་གང་བསྐད་པས་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་ཏེ་ཟླ་གཉིས་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ཟླ་གཉིས་ཀྱང་ཡན་གང་དུ་དམིགས་རུང་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་ངང་དོན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རེས་འགའ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལྟར་རེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་སྟོང་སེར་ཐ་དད་དུག་ལ་ནི་རེས་འགའ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷན་ཅིག་སྟོང་བའི་རེས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེས་འཇོག་དང་ལྡོག་པའི་དེའི་ཁྱེན་པ་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དེ་འདི་ལ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། སྟོང་པ་དེ་འཇིག་ཀྱི་བློ་མེད་པར་དོན་འགའ་སྟོང་བཞག། སྐང་བྱ་དོན་མེད་པ་ཡི་དེ་འཇིག་སྟོང་བ་ཡང་ནམ་ཡང་འདི་ཞེས་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་ནས་ཀྱ་ཡུལ་ཤེས་དེ་དུག་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། གང་དང་གང་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་བློ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ཕྱིར་དབང་ཤེས་རང་དུས་ན་སྣང་བ་ཡི་དོན་ནི་ཤེས་པ་རང་ལས་རྟག་ཞན་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པར་རུབ་ཏུ་དཀའ་བ་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྟས་གཞན་མིན་པས་ན་རྟས་གཅིག་ཏུ་འགྱུབ་

ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་མི་འགྲུབ་ན་སྟོང་ཟེགས་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཟེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་དམ་དབྱེད་པས་གཅིག་ཐ་དད་བཀག་པའི་སྐབས་དང་མི་འབྲེལ་ཞེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྩོད་སྟོང་ལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུད་བཀག །ཕྱི་དོན་མེད་ལ་གཞོད་བྱེད་སྣང་། །དང་པོ།

རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །དབང་པོའི་བློ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར།།

ཐ་དད་རྒྱུ་ནི་རྟེས་དཔོག་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག།

རྒྱན་ལས་དེས་པར་མི་སྐྱེ་ནོ།།

བློ་ལས་རྟོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་དེས་པར་ཡོད་དེ་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་དུག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་ཡིད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དམིགས་རྒྱན་ཚང་དགོས་པ་ཡིན་པ་ནི་རྟེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་

བའི་རྒྱུན་སོ་སོ་ལས་དོན་སོ་སོའི་སྣང་བ་གསལ་བར་སད་བའི་དབང་ཤེས་སོ་སོ་ཡུལ་དུས་དེས་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་མི་སྣུ་བ་ཞིག་ནུ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དོན་སྣང་སོ་སོའི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཤེས་པ་སྤྱ་མའི་མ་ཐུས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་དེ་ནུས་པའི་ཐྱེ་ཙོན་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བར་རྟེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་དབང་ཤེས་རང་དུས་ན་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་ལས་བཞན་དུ་མི་འཐད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེའི་རྒྱུ་ནི་དེ་མ་ཐག་པས་ཀྱང་ནུས་པའི་ཐྱེ་ཐྱེ་དོན་གྱི་ནུས་པ་གྲུབ་པ་མི་དཔོག་པས་ན་ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྣུ་བ་ཉིད་ཚད་མ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཐྱེ་དོན་མེད་ལ་གཞོད་རྒྱུ་སྐང་བ་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མི་འཐད་དང་། །འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་རྩོད་པ་སྟང་། །དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་འགོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ།

ས་བོན་ལས་ནི་སྐུག་སྐྱེ་དང་། །དུ་བ་ལས་མེ་བྱུབ་པ་ཞེས།།
དེ་འདྲ་ཐྱེ་རོལ་དོན་རྟེན་ཅན། །བྱེད་པོ་ཤེས་བྱེད་གནས་པ་གང་།།

ས་བོན་ལས་ནི་སྣ་ཁུ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་དུ་བ་ལས་ནི་མེ་གྲབ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ་འདི་ཡིའོ་རྣ་ཁའོ་བྱེད་པ་ཙན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིའོ་ངོ་མཚར་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་ཁུ་གུའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དུ་བ་མེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ།

དེ་ཡང་གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར། །སྣང་བ་དེ་ལྟར་དེས་འབྲེལ་བའི།།

བློ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བྱེད་ན། །ཤགས་པ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ཕྱི་དོན་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྤུ་བཞག་པ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་སྣང་བ་དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བག་ཆགས་བརྟན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་དེའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དེས་བར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བའི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་དང་འདི་དག་འབྲས་བུའོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་ན་འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཞན་དེ་ལྟར་སྣང་བ་བློ་སྣང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་སུ་སྣང་བ་མ་ཉམས་པར་གནས་ལ། ཕྱི་དོན་དུ་

བྱུབ་པས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྣང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ཟ་རྨས་ཀྱིས་ཐབ་པའི་ཚར་གཅིག་ལའང་ལྷ་དང་དན་མི་དང་བན་སོང་གི་འཛོ་བར་སོ་སོའི་སྣང་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་སོ་སོའི་སྣང་བ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐཚད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ཡང་རང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་སྣང་བ་དེ་ལས་དེ་ལྟར་འདོགས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་སྤངས་ནས་དོན་རང་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་རང་རྒྱ་བཞིག་སྤྲུབ་མི་ཤུས་ཏེ། ཉི་མ་ཚ་བར་སྣང་བ་འདི་ཡང་ཡི་དྭགས་ལ་བསིལ་བར་སྣང་བ་ན་དེ་དག་གི་གྲང་བའི་རེག་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ན་སོ་སོའི་སྣང་བ་ཐ་དད་པས་རང་རང་གི་སྣང་བ་དེ་ལས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་བསྟོན་དུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་ཕྱི་དོན་འགྲུབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲས་ཀྱས་མི་འཇིགས་པའི་རྟོག་སྤང་བ་ལ། རྟོག་པ་དང་བའི་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ་དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་འགྱུར་བ་མིན། །དེ་ཕྱིར་འབྲས་ལས་རྒྱུ་རྟོགས་མིན།། དེ་རྒྱུ་དག་ནི་ཡིན་ན་ཡང་། །གང་ལས་དེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་ལ་ལ་དུ་བ་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མེན་ལ་ནང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལས་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ད་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་མིན་ལ། མེར་སྣང་དེ་དུ་སྣང་དེ་ཡི་རྒྱུ་དག་ཏུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་དུ་བའི་རྟགས་གང་ལས་མེ་དེ་དེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིའི་སྟོན་དུ་མེ་སྣང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱ་ལ་རྒྱུ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་དུ་བ་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་ཕྱི་མེར་སྣང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་ཙམ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འཕྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་རྟགས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི།

དེ་ལ་འང་དུ་བར་སྣང་བའི་སྒོས། །བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཙན།།
མེར་སྣང་བ་ཡི་སྒོ་ཉིད་ནི། །རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏོ།།
སེམས་རྒྱུད་དེར་རྟད་བག་ཆགས་ཀྱི། །སྣོད་ཡོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི།།
སྣང་བའི་སྒོ་དག་གསལ་བྱེད་པ། །དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན།།

དུ་བ་ལས་ཆེ་དཔོག་པའི་ཚེ་ན་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དང་ཆི་འདོད་པ་སྲུའི་ལུགས་ལའང་ཉ་བའི་ཆེ་ཡོད་དོ་སྣམ་དུ་ཞེན་པ་ནི་སྤྱི་ཙམ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི་མེའི་རང་མཚན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེ་ལས་མེ་ཉིད་མངོན་གྱུར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་ཕྱི་ས་འབྱུང་པ་ཡིན་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བག་ཚགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དོན་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱོགས་དང་དུ་བ་ཙམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ངོས་ཀྱི་གུ་གྱུར་པའི་མེའི་བློ་འབྱུང་བ་ཙམ་ནི་ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྣ་བའི་ལུགས་ལའང་ཡོད་ཅིང་དེ་ལས་ལྟག་པར་ཐ་རོལ་པོ་ལའང་སྣང་བ་མེད་དོ། །ཕྱིས་མེ་སྣང་བ་ནའང་དོན་སྣ་བ་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ལས་སྣང་བ་ལ་ནི་ཁྱད་མེད་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་རུང་བས་ན་སྣང་བའི་རང་བཞིན་གྱ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་ན་འབྲས་རྟགས་རྗེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར། ལ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་དེ་ལའང་དུ་བར་སྣང་བའི་བློས་གང་དཔོག་སྣམ་ན་མེའི་རང་མཚན་དཔོག་གོ་ཞེས་སྤྱི་ར་གྱགས་ཀྱང་། རང་མཚན་དེ་ནི་དོན་སྣ་བས་ཕྱི་རོལ་ན་བཙོ་སྟེག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འདོད་

ལ། དེ་ཡང་བརྟགས་ན་བཅོ་སྣེག་གི་དོན་བྱེད་པར་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་མི་འཐད་པས་ན་ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྐྱེ་བ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་མེར་སྣང་བ་ཡི་ཟློ་ཉིད་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེའི་རང་མཚན་ཞེས་པ་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མེར་སྣང་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་ནི་ནམ་ཡང་མཡིན་ཏེ། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེས་ན་རྟེ་ལམ་གྱི་མེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་གསལ་བོར་སད་པའི་མེར་སྣང་ལ་བསམ་ན་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ་ཐ་རོལ་པོས་ཀྱང་ཁྱོགས་དེར་ཕྱིན་ན་མེ་མངོན་གྱུར་དུ་མཐོང་རུང་བར་དཔོག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཏ་ལྟ་བ་ལ་བསམ་ན་མེར་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་རུང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཕྱི་རོལ་ན་མེ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ། རྟེ་ལམ་ན་དུ་བ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡང་དེ་སྣུམ་དུ་ཞེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ཁྱོག་པ་གྱུར་ལ་ཞེན་པས་དེ་དོན་དུ་ཡོད་དོ་སྣུམ་དུ་རྟོག་པ་དང་། མངོན་གྱུར་ལ་འདི་དང་འདིའོ་སྣུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་ལྟར་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་ཡང་

རྟང་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱང་རྟང་བག་ཚགས་བརྟན་བྱང་གི་ཤེས་པའི་མཐུ་ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ནི་མི་འབྲ་བ་མེད་པས་ན་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐས་ཆྲངས་ཀྱང་སྣང་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། བག་ཚགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྣང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐུས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་ཐས་ལེན་པ་གཉིས་ཀར་སྣང་ཚུལ་མཐུན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་མ་དེས་ན་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་དཀའ་བས་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

ཞ་རོལ་པོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་དུ་བ་འདི་ཝེ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མེའི་བག་ཚགས་གསལ་པོར་སད་པ་དེ་ཙམ་ལས་མེ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་མེད་ན་དེ་འདྲའི་མེར་སྣང་དེ་མེད་བཞིན་དུ་བ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུ་བ་འདི་དུ་བར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཞེག་ན་དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གྱི་མེ་ཡང་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་མོད་ཀྱི་དུ་བ་ཡང་རང་སྣང་ཙམ་དུ་ཐས་ལེན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་

རྒྱུད་མི་དགོས་ཏེ། ནང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གི་བག་ཆགས་སད་རྙེད་བར་དགོག་པ་དེ་ལ་མེ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པས་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་མེ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འགལ་ཏེ། མེ་ཉིད་ཀྱང་བག་ཆགས་སད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ཡང་བག་ཆགས་སད་རྙེད་ཅན་དེ་ལ་འཇོག་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ནི་མེར་སྣང་མངོན་སུམ་པ་དེ་ར་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་ཆགས་ཀྱི་སྐྱོང་པོ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དུ་བར་ནི་སྣང་བའི་ཚུལ་དུ་གཟུང་བའི་རྒྱུ་འཁྲུལ་རྐྱེན་ཡིན་པ་དེ་ནུ་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྒྱུ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པའི་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གི་བག་ཆགས་ད་ལྟ་བ་སད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཡི་བག་ཆགས་འཇོག་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྣུ་བའི་ལུགས་ལ་བློའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་

རིམ་པ་ཀུན་སྣང་གི་ ཐེ་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ལྷོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་གཞན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་མཐོང་ནས་ཐེ་རོལ་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དང་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་ལྟར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ན་ཐེ་དོན་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་ལྟར་ནཱང་དངོས་པོའི་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་དུ་གནས་ལ་རང་མཚན་ཡོད་པ་ནི་ད་ལྟ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་རིམ་པ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ་དེར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དག་ལ་ད་ལྟ་ཐེ་རོལ་གྱི་རང་མཚན་ཡོད་དུ་ཆུག་མོད། རང་མཚན་སྣང་བའི་དབང་གིས་དེ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲུལ་འཛིན་རྟོག་པས་དེར་ཞེན་པ་ན་དེའི་ངོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་

ནོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་མཐང་ཐུག་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ཤེས་དགོས་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི།

མཁས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་འདི་ཡོད། །ཐེ་ཙོག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ།།
ཚུལ་གཉིས་བརྗོད་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །ལྟུང་ཅིག་སྐྱོང་བའི་དེས་པས་འབྱུག།།

ཤེས་བྱ་ནང་གིར་སྣང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་འབྲས་བུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐེ་ཙོག་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བློ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་ཚུལ་གྱི་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཟབ་མོ་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་རེག་ཐེ་ཙོག་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་རྟོགས་སྣ་ཚ་དེ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟ་ནའང་ཡུལ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་གཉིས་བྱུང་ཚུལ་དེགས་པའི་ལམ་ནས་བརྗོད་པ་

ཡིན་ལ། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་རྩོང་བའི་ངེས་པས་འབྲེལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་ནང་ཆོས་རྣམས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྔང་ཚུལ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལྷངས་ནས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱེད་ནས་ཡོད་པ་དང་སྟོང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་གཅིག་གི་ངང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་དུ་དམིགས་མི་སྲིད་པས་རྟོག་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་དོན་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ནི་ནམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་མི་སྲིད་དེ་ཕྱི་དོན་རྟེན་པར་ནམ་ཡང་དམིགས་མི་སྲིད་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཡི་གཟུང་འཛིན་རྟོག་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་རྣམ་བཅས་དང་རིག་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེ་འདྲའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཡས་ཡན་གང་དུ་ནམ་ཡང་དམིགས་མི་སྲིད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ལ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་དེ་ར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་ཡང་ཚད་གྲུབ་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་མི་འདོད་པ་ལ་གཉོད་པ་སྟོན་པ་ལ། དབང་ཤེས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དགག །དེ་ཡི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག །དང་པོ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། ཐ་རོལ་འདོད་ལ་མི་འདོད་བརྗོད། །དང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ཡི་ཚུལ། །དང་པོ།

དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གསལ་དང་། །མི་གསལ་ཞེས་[97]མ་ལ་སོགས་པ།།

སྣང་བ་ཐ་དད་འཛིན་པ་ཡི། །ཤེས་པ་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་སོ།།

དེ་དོན་ལ་དེ་སྣང་མིན་ན། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།།

དེ་ཡི་དོན་ཅན་ཡིད་ཀྱིས་ནི། །རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

གསལ་མི་གསལ་གྱི་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཡང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་། ཚ་འཐུའ་ཞིག་གསལ་ལ་འཐུའ་ཞིག་མི་གསལ་བའི་འཇུས་མ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཞེས་བསྡུས་པ་ཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་སྣང་བ་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ཡུལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཅིག་

(97) ཚེ་དགེ་བའི་རིང་། ཅ་ཚང་བར་དའི་རྒྱུད་། ཅཀ-ཀ་ཤེར་ཕྱིན། ཅཀ-ཀ་འཇིག །

ལ་དམིགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སོ་སོ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་དོན་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་དེ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ར་སྣང་བ་མིན་ནམ་ཡུལ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་དོན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་བློ་འམ་ཡིད་ཀྱིན་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཐ་དད་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་རང་གི་རང་བཞིན་རྗེན་པར་མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པ་ཡི་ཚུལ།

དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོའི་རྗེས་བྱེད་པ།།
དེ་ནི་གཞན་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་། །ཚ་འགའ་ཡིས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།།
འདི་ལྟར་པ་ལ་ཐ་བརྟེན་ནས་བྱ། །[98]པ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཡང་།།
འགའ་ཞིག་ལས་ནི་ཚ་འགའ་ཡིས། །ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན།།

སྐྱོན་དེ་ནི་རྣམ་བཅས་སུ་སྨྲ་བ་ལའང་མཚུངས་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡང་རྣམ་པ་

(98) སྣར་ཐང་དེའི་དིང་། ཅ९०ཀ-ཀ ཁ་བརྟེན་ནས་སྐྱ།།

གཏོང་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟེན་གཅེར་དུ་འཛིན་ན་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་སྣང་མི་སྲིད་ཀྱང་རྟོག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེ་སུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་དོན་དེ་ཡི་ངོ་བོའི་རྟེ་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཁོ་ནའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་ཚ་འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཡུལ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཏེ་ལྟ་བ་དང་མི་འབྲའི་ཚ་འགའ་ཡིས་ནི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཐ་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་རྒྱ་ན་བུས་པ་དེ་ཡི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་དབྱིབས་དང་མཚན་ཉིད་མངོན་ལ་སོགས་པ་ཚ་འགའ་ཡིས་བུ་དང་པ་མི་འབྲའི་ཐ་དད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱད་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ།

མང་མེ་ལ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །རྣ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཅན།།

སྡོ་དང་དམར་དང་མདངས་གསལ་བར། །མིག་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར།།
དེ་དེ་ཕྱི་རོལ་དངོས་ཡིན་ན། །དབང་པོ་གསལ་ལ་ཅི་ཞེས་མེད།།

མར་མེ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་རྣ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཟློས་པོར་བསྐོར་བ་མདོག་སྡོ་དང་དམར་དང་མདངས་བཀྲ་ཞིང་གསལ་བར་ཡང་མི་གསལ་བས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་ལ། ཁ་བོའི་རྣམ་པ་དེ་དབང་པོའི་བློ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཡུལ་མར་མེ་ལ་སོགས་བའི་ཚོས་སམ། དེ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེག་ཡིན་ནམ་སྣང་རུང་གི་དངོས་པོ་དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་རང་འཇིག་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཀུས་པ་མེད་ལ། དབང་པོ་གསལ་བ་དག་ལའང་དེ་འཇིག་པའི་ཀུས་པ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འཇིག་པར་དེགས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་སྐྱབ་པ་ལ། དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་མིན། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་མེད་པར་བསྟན། །དང་པོ།

ཡང་དག་མཐོང་ན་དེ་མཐོང་བ། །དབང་པོ་ཉམས་པའང་ཇི་ལྟར་ཡིན།།

རབ་དིའི་ཀྱིས་སྣང་གསལ་བའི་མིག །དབང་པོ་ལས་འདས་མཐོང་དེ་ལ།།
གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཡང་ །རྗེ་ལྟུང་ན་གསལ་མ་ཡིན།།

དེ་འདྲའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཙམ་མིན་ཏེ་མར་མེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཁྲབ་པོ་དེ་ལྟ་སྟེ་ཤིའི་བྱི་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་མཐོང་བ་ནི་ཡུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་དེ་འདྲའི་དོན་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་བཞམ་ཡང་དཔག་པར་མཐོང་བའོ་ཞེ་ན། དེ་མཐོང་བ་དེ་དབང་པོ་ཉམས་པའང་རྗེ་ལྟ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྣའི་ཀྱིས་མིག་གི་སྐྱོན་སྤྱང་པར་གྱུར་ཀྱི་བསལ་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྤྱང་པར་བྱས་ནས་གསལ་བའི་མིག་གང་ཞེག ཐལ་པས་མཐོང་མ་ཀྱས་པའི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣ་བྱའི་མདོངས་དེ་ལྟུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཀྱས་པ་དེ་ལ་རབ་དིབ་མེད་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྗེ་ལྟུང་ན་གསལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་འདས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་ཀྱས་ན་དབང་ཡུལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཀྱང་ཐལ་བའི་དབང་པོས་མཐོང་ཀྱས་པ་ལ་རབ་དིབ་ཅན་དེས་ལྟར་མི་ཀྱས་པར་འདོད་དོ།།

བཀྲིས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ནི་མེད་པར་བསྟན་པ།

སྣང་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །གཞན་ནི་གཅིག་གི་ཀུས་རྟོགས་པ།།
དེས་ན་གཞན་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན། །རྒྱུ་མིན་ཡུལ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡིན།།
གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཟོོ་རྒྱུ་ཡིན། །རྗེ་ལྟར་མར་མེ་ལ་ལྟོས་འགྱུར།།
མར་མེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཅིས་ཀ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན།།

མར་མེ་འཇིག་པའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་སྣང་བ་དང་དབང་པོ་དང་ལ་བྱེད་པ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ནི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་མར་མེ་གཅིག་གི་ནུས་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུ་སྤ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མར་མེ་གཅིག་ཚང་ན་སྐྱེད་དེས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེས་པར་གྱུར་པ་དེས་ན་དེ་རྣམས་ལས་རྒྱུ་གཞན་མི་དགོས་པས་གཞན་ཁ་སྐོར་བ་ནི་མར་མེ་འཇིག་པ་ཡི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཤེས་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ན་ཡུལ་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་མེད་ཡུལ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁ་སྐོར་བ་དེ་ཉིད་རང་འཇིག་གྱི་སྐྱོད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེ་ལྟར་མར་མེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་ཁོ་ནས་ཀྱང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རིགས་ན་ཡང་

མངའ་མེ་མ་བ་རྒྱང་བར་དེ་ཡན་གང་དུ་འཛིན་པ་མི་རིགས་སོ།།

གལ་ཏེ་མངའ་མེ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་བློ་ཡི་རྒྱུད་ཞེ་ན། ཁ་སྐོར་བ་རང་མཚན་པ་མེད་ཀྱང་མངའ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་སྣང་བཞང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དུག་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཉིས་ཚོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གཅིག་ཏོ་ནས་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པ་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ་སྔོ་སེར་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་ནའང་མིག་ཉམས་པ་ལ་མ་ཚོགས་པའི་མངའ་མེ་མི་སྣང་ལ་མིག་གསལ་བ་ལ་ཚོགས་པའི་མངའ་མེ་མི་སྣང་ཞིང་། མངའ་མེ་གཅིག་ལ་དབང་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་སོ་སོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པའི་དབང་ཉེས་གསལ་སྣང་ཙམ་དུ་མངོན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དབང་ཉེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ་ལ། ཐོག་མས་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་བརྗོད། །དུས་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་བརྗོད། །དངོས་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །བཀག་དང་གྲུབ་དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། །དང་པོ།

ཉེ་རིང་ལ་སོགས་ཤ[99]གས་ལ་དང་ཀྱི་སམ། ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ།
ཐོག་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡུལ་དེ་དང་ཐག་ཉེ་རིང་དང་ལ་སོགས་པའི་
སྐས་ཉེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་དང་ཆེས་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་འདེབས་ཏེ་བཞིན་དུ་
སྣང་བར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་
དང་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་མི་རྟག་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་རྟོག་
རྗེན་གཅེར་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་བརྟག་ཡང་གཅིག་གི་
དོན་འཛིན་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ལན་ལ། བར་གྱི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ལན། །ལས་ལ་བརྟེན་
པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལན་དགག །སྣང་
བ་གསལ་མི་གསལ་ལན་དགག །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྣང་ཁྱད་ལས་དེར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཚོད་དང་མ་ཚོད་དག།
མཐོང་བམ་མི་མཐོང་མཚུངས་པར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་དབང་ཡུལ་བར་གྱི་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་

(99) སྣར་ཐང་དེའོ་ཅེད། ཅ९०ཀ-५། ཇ་ཁྱད་པར་གྱི། ཀ

དེ་དང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་སྣང་བས་བར་ཆོད་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཆོད་པ་དག་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་ཉེ་འཁོར་རིང་ཡང་རུང་མཐོང་ངམ་མི་མཐོང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་མ་ཆོད་པ་ཞེག་ན་ནི་ཉེ་བ་བཞིན་དུ་རིང་བའང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྣང་བས་བར་ཆོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོད་པ་ཞེག་ན་ཉེ་ཡང་རུང་བར་གྱི་སྣང་བས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཡོལ་བའི་རྒྱབ་ཀྱི་བྱམ་པ་བཞིན་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ་ལན་དགག་པ་ལ། སྣང་མི་གསལ་ཡང་ཡུལ་མི་འགྱུར། །སྣང་བ་མི་གསལ་ཉིད་མི་འཐད། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་སྣང་བ་མི་གསལ་བས། །དེ་ཚ་ཟླ་མོ་འགལ་ཞེག་ནི།།
མ་མཐོང་དེ་ཕྱིར་ཐ་དད་ན། །ཕྱི་རོལ་དོན་གཅིག་མཐོང་བ་དང་།།
མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །ཟླ་རྟུལ་དུ་མ་ཐ་དད་མཐོང་།།
མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན། །[100]གལ་ཏེ་སྣང་བ་གསལ་མི་གསལ།།

(100) ཤེར་ཕར་དཔེ་རྩིང་། ཅ།ཁ-ཁ། ཇ་མིན། །

ཁྱད་བར་གྱིས་བློ་ཐ་དད་ན། ཀ་ཞན་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་མེད།།
གང་ལས་ཐ་དད་པར་སྣང་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་བར་གྱི་སྣང་བ་མི་གསལ་བས་ཡུལ་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཚ་སྤྱ་མོ་འགའ་ཞེག་ནི་མ་མཐོང་བ་དེ་ཕྱི་ར་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྐྱན་པ་ཚབ་ཚུ་བ་ཀྱི་དུས་ན་བུམ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པར་འཛིན་པར་འདོད་པས་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡུལ་དེ་རགས་པ་ཚ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཐ་བའི་རྟལ་སོ་སོའི་ཚ་དང་བཅས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རེལ་པོ་ཚ་མེད་གཅིག་རྟེན་པར་མཐོང་བ་དང་དེ་ལས་མི་མཐོང་བའི་ཚ་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཡུལ་མཐོང་བ་ན་ཐ་རྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱི་ར་ཐ་རྟལ་དུ་མ་ཐ་དད་པ་དེ་རྟེན་པར་མཐོང་དུས་མི་མཐོང་བ་དེ་ལས་ཐ་བའི་ཚ་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཐ་བ་དང་རགས་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་ནི་

མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚ་འགའ་རྟོགས་ལ་འགའ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་བཞག་ཏུ་མ་ཟུས་ནས་གལ་ཏེ་བར་གྱི་སྣང་བ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དེ་འཛིན་པའི་བློ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོ་རངས་དང་ཉིན་མོའི་དུས་སུ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འདི་ལ་ཅི་ཞེག་བརྟག་ཟེར་ན། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བློ་གསལ་མི་གསལ་ནི་བདེན་ཡང་དེ་ནི་བློའི་རྣམ་པ་ལ་འཁད་ཀྱི་རྣམ་མེད་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་མི་འཁད་དེ་གཞན་སྣང་བ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དད་ཡོད་པས་ཡུལ་རང་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་རྟེན་པར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བ་མི་གསལ་བ་ཡང་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ནི་མ་བྱས་ལ། བཟུང་བ་ན་ཡུལ་རྟེན་གཅིར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་མི་གསལ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ།།

སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ། །བསྒྲིགས་ཕྱིར་དེ་འདིར་ཅིས་མ་ཡིན།།
སྤག་ཕྱིར་སྣང་བཞང་དེ་ལྟ་ཉིད། །གཞན་དུ་སྤག་མིན་ཡོད་པ་ཉིད།།

ཤེན་ཏུ་ཉེ་ལ་སྣང་བ་ནི། །ཚེར་གསལ་ཁ་དེ་ཡང་[101]སྣང་བར་འགྱུར།།

ཐག་རིང་བའི་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་བར་ན་གནས་པའི་སྣང་བ་དེ་ཡང་ཅིས་མི་གསལ་ཞེས་ཐར་ཅོལ་ལ་དྲིས་པ་ན། སྣང་བ་དེ་ནི་ས་རྡུལ་དང་དུ་བ་ཁུག་རྣ་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་གཞན་གྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བའི་བར་གྱི་སྣང་བ་འདྲི་ང་ཡོད་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས། དེ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྣབ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྣང་བའང་སྣབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་རིང་བ་ལས་ཉེ་བའི་བར་གྱི་སྣང་ཐ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་རིང་པོའི་གཟུགས་དང་དབང་པོའི་བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྡུལ་འཕྲུག་པོར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་རྡུལ་ཡང་སྣབ་པ་མིན་པ་འཕྲུག་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཐག་ཉེ་བའི་དུས་སུ་སྣང་བ་གསལ་བ་ཡིན་ན་མི་གལ་ཤེས་ཏུ་ཉེ་བའི་མིག་ལྷགས་སོགས་ལ་སྣང་བ་དེ་ཚེར་གསལ་དགོས་པའི་

(101) སྣང་ཐང་དེའོ་རིང་། ཅ୧୦ཀ-ฆ། ཇ་དིང་ཡང་། །

ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་གཟུགས་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་ལྟ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ།།

གཉིས་པ་ལས་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན།།

དེ་དག་རྣམས་ནི་ཐན་ཆུན་བུ། །བསྟིན་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་སྣང་བ་ཁོ་ནའོ།།[102]

སྟིན་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྣང་འགྱུར། །དེ་མ་བསྟིན་ན་ཅིག་ཅར་ནི།།

གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག །མཐོང་འགྱུར་མཐོང་མེད་ཀྱིས་གཅིག་བསྟིན་མས།།

གང་གིས་དོན་དང་དོན་མིན་མེད། །དེ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཅི་བྱེད།།

གལ་ཏེ་གསལ་མི་གསལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་མཐོང་མེད་དེ་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་གྱི་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གཟུགས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གི་རྒྱུན་གཞན་དང་གཞན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ལྔ་པོ་ཐམ་ཅེ་སྡུག་ཚོགས་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་མི་གསལ་སྣ་ཚོགས་བར་མཐོང་བའི་ཚེ། དེ་འདྲའི་

(102) ཤེར་ཕར་དུས་རྒྱུད། ཙ།ཁ-ཝ།

གཟུགས་དེ་དག་རྣམས་ནི་ནང་ཡན་ཆུན་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་སྤྲིན་པ་ཡིན་ནམ་མིན། བསྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་སྤྲིན་པ་དེ་ཕྱི་ངོ་ལྟ་སྣང་བཞིན་པའི་སྣང་བ་འདི་ནི་གཟུགས་གཞན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་དུ་གནས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་གཅིག་པུ་དེ་ཁོ་ན་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་གཟུགས་དེ་རྣམས་ཡན་ཆུན་གཅིག་གིས་གཅིག་མ་བསྟེན་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ན་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུག་མཐོང་བར་འགྱུར་དགོས་ཀྱང་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅར་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐོང་སྟེ་མཐོང་མེད་དེ་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་གཅིག་བསྟེན་ནས་གཅིག་ཁོ་ནར་སྣང་རོ་ཞེ་ན།

ལས་གཟུགས་དེ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འདུ་བ་ལ་གང་རུང་རེ་ལས་ཀྱིས་མི་སྣང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེས་པའི་རྩེད་མོ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་དེ་འདྲའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་གང་གི་ས་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བ་དོ་ལ་དོན་ཏེ་ཞན་པར་བྱེད་པ་དུང་དོན་མི་ན་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་

མེད་པ་དེ་ལ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཙམ་མ་མཐོང་བས་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བ་པོ་ལ་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་གི་ཚ་སྣོང་བར་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་ན་དེ་འདྲའི་ལས་ཁས་ལེན་པ་ནི་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟ་གདོང་གི་མེ་ལྟ་བུ་ཡང་སེམས་ཙམ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ཡང་གནོད་མེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་ཡུལ་རྣང་བ་ནི་གནས་པ་དག་ལ་དངོས་སུ་ཡན་གནོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་སྣོང་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་པའི་དབང་གིས་བརྒྱད་ནས་ཀྱང་ཡན་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་མིན་ནོ།།

གསལ་མི་གསལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་ཡན་གནོད་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་མཐོང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་འགའ་ཡུལ་ཡིད་དུ་མ་ཐུན་པ་གསལ་བས་ཡན་འདོགས་པ་དང་མི་གསལ་བས་གནོད་པ་སྐྱེད་ལ། ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག་གོ་སྙམ་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་བདེ་མི་བདེའི་རྟེན་བྱེད་བའི་ཐྱོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་པ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རྒྱན་ཆོགས་མ་ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རྒྱན་ཆོགས་པ་དང་མི་ཆོགས་པ་ནི་ལས་

ལ་རག་ལས་སུ་ཆུག་མོད་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་སྤྲིན་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བའི་ཚ་དུ་མར་ཡོད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐབས་ལས་ཀྱི་གནུགས་སྔོན་གཞན་ཀྱིས་ཡུལ་དེའི་བར་བཅད་ནས་སྤྲིན་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་སྟོན་པའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཆུང་མི་བའི་འདུ་སྣམ་མོ།།

གསུམ་པ་བྱུབ་དོན་ནི།

དེ་ཕྱིར་དོན་བཅུན་སྐྱེས་བྱུང་བའི། །ཚོང་པ་རྣམས་ཡུའི་རྒྱུ་བཞིན་བྱ། །རྣམ་པ་ཐ་དད་འཛོན་བྱེད་དེ། །ཡུགས་མ་བློ་ངན་ལུགས་ངན་ཡིན།།

ཡུལ་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ན་ཡང་ཕྱི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་བྱུང་བའི་བློའི་ཚོང་བ་ནི་ཡུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡུའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་ཐོའི་རྣམ་པ་གསལ་མི་གསལ་བ་སོགས་ཐ་དད་པ་འཛིན་པའམ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། ལུགས་དེ་ལས་ཡུགས་མ་རྣམ་པ་མེད་པར་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་ལ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ནི་

རྒྱུ་གཞན་དང་གཞན་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་བློ་གྲོས་ངན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ངན་པ་ཡིན་ཏེ་ཆེས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་མངོན་སུམ། །དང་པོ།

ཤེས་པ་སྨྲ་དང་མར་མེ་རྣམས། །མངོན་སུམ་དང་ནི་ཅིག་ཤོས་ཀྱི།། སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱ་མ་ཡི། །སྐད་ཅིག་རྣམས་ནི་ཞེག་པའི་ཕྱིར།། གང་གིས་ཤེས་ལ་མེད་གསལ་འགྱུར།།

ཐ་རོལ་པོས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་པའི་དབེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་དང་སྨྲ་དུང་མར་མེ་རྣམས་དེ་དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུང་ནི་ཅིག་ཤོས་དེ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་དྲན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཁོང་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྱ་མ་རྒྱུ་ཡི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་རང་འཇིག་ཤེས་པའི་དུས་ན་ཞེག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དེ་འཇིག་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དེའི་རང་མཚན་དལ་ལྟ་མེད་པ་གསལ་པོར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་དོ།།

གཉེས་པ་མངོས་སྣང་ལ། དུས་མཉམ་འཇོག་པའི་ལུགས་མི་འཐད། རྒྱབ་བས་དེར་མ་དེས་པ་སྣང་། དངོས་པོ་ལ་ གཞན་ལུགས་འགོག་དང་རང་ལུགས་བཞག །དངོས་པོ།

ཐན་འདོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གཞན། །གསལ་ནའོན་ཀུན་གསལ་བར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་དེ་ཙ་ལས་དེས་ན། །ཤེས་ལ་རྟོག་པ་འདི་ཡང་མེད།།

སྔར་ཞེག་ཟིན་དེ་ད་ལྟ་གསལ་པོར་སྣང་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རང་མཚན་ད་ལྟ་བ་དེ་རྟེན་གཅིར་གསལ་བར་སྣང་ངོ་ཟིར་ན། དུས་མཉམ་པ་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐན་རྩྭ་ཟད་ཀྱང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་མེད་གཞན་གསལ་ནུ་དོན་ཀུན་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མི་དགོས་བཞིན་དུ་གསལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་མེད་གཞན་གསལ་བའི་ཐལ་བ་དེ་མི་འདྲག་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ནི་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེའི་རིགས་འདྲའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཤེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་སྣང་བའི་

ཕྱིར་རྒྱུ་རིགས་འདྲ་དེ་འཇིག་པར་དེས་ཀྱི་གཞན་ཐམས་ཅད་མེན་ནོ་ཞེ་ན། རང་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཉེས་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་འདི་ཡང་རྩད་བཅོད་དེ། རྒྱུ་ཡི་སྟོབས་ལས་འབྲས་བུ་ལྟུང་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་དུ་ཆུག་མོད། རང་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཁྱད་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་ཡི་རིགས་ཡིན་པས་དེ་དུས་མཉམ་པར་འཇིག་རྟེན་ནང་ན་དབང་པོའི་རིགས་འདྲ་ཉེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའང་འཇིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་འཐད་པ་ནི།

དེས་བྱས་ཉེས་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།།

དེ་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་ནི།།

ཐན་འདོགས་མིན་ཕྱིར་རྣམ་མི་བྱེད། །ཉེས་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ཡིས།།

རྣམ་བྱེད་མིན་གསལ་ཏེ་ལྟར་འགྱུར།།

རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་བྱས་པའི་སྤོ་འཇིག་ཉེས་པ་ད་ལྟ་བ་ལ་རང་གི་རྒྱུ་སྤོན་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་དེ་ཡུལ་དུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་སྤ་མའི་སྟོབས་

ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་གསལ་པོར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་གསལ་བཞམ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་དང་སྣུབ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དོན་གཞན་ཉི་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཐན་འདོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་པ་གཉིད་པར་མི་བྱེད་ལ། གང་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་དོན་དང་གི་རྟམ་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིས་རྟམ་པ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་མིན་པ་དེ་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དུས་མཉམ་པར་ཚོགས་པར་གྱུར་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་མི་སྣང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་རང་དུས་ཀྱི་དབང་པོ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉག་གསལ་དེར་མ་དེས་པ་སྣང་བ་ལ། མི་འཐད་བརྗོད་དང་དེ་ལན་འགོག །དང་པོ།

འཕྲོ་གང་རྗེ་རྗེ་རྗོ་སོགས་ཀྱི། །དོན་ཡང་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཕྱིར།།

འགྲོ་བ་ཀུན་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །ཅིག་ཅར་རང་ཉིད་སྐྱེད་པར་འགྱུར།།

རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་མི་གསལ་བར་མ་དེས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་པ་ལམ་དང་བྲག་དེ་ལ་སོགས་པ་སྟ་ཕྱིའི་འགྱུར་བ་ཆུང་ཟད་མ་མཐོང་བའི་རྟག་

བའི་དངོས་པོ་དག་མིག་གི་ས་མཐོང་བའི་ཚེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་འགྲུབ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཅོད་མི་ནུས་ཀྱང་དོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་ཡིན་བའི་གནད་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ན་བརྟན་པ་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཞེག་རྟོག་པ་ལས་དང་རྟོག་པ་ཡིན་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ཀུན་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཅི་འགྲུབ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་ཅིག་ཅར་དུ་དམིགས་རྟེན་རྟག་པ་དེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཏུས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཤེས་པ་སྐྱེད་རུང་བ་གང་ཞེག་རྟག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་དེའི་ལན་འགོག་པ།

ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་ཤན་འདོགས་ཕྱིར། །འདི་ཡི་དེ་དག་རིམ་འབྱུང་ན།།
སྐད་ཅིག་སོ་སོར་གཞན་ཡིན་བརྗོད། །འདིར་ཡང་སྐྱོན་ཏེ་སྔར་བཞིན་ནོ།།
དེས་དམིགས་རྟེན་བྱས་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་སྟེ། དམིགས་རྒྱན་དེ་ལ་ལྷུན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱན་གཞན་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་པས་ཐན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་འདི་ཡི་འབྲས་བུའམ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་དུག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། སྤྱ་མ་མི་སྐྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱན་དེ་ལ་ལྷུན་ཅིག་བྱེད་པས་སྣང་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དམིགས་རྒྱན་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་ཅིག་སྤ་ཕྱིར་སོ་སོར་སྤར་གྱི་དེ་འགགས་ནས་གསར་པ་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྤ་ཕྱི་ཁྱད་མེད་གཅིག་ཡང་ཡང་རིམ་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་རུང་ངོ། །དེར་མ་ཟད་རྟག་པ་དམིགས་རྒྱན་དུ་འདོད་པ་འདི་ཙ་ཡང་དུས་མཉམ་པ་ཤེས་པས་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་ཞེ་སྤར་ཀ་ཤཀ་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱན་པའི་རྟགས་ལས་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་ལ། གཞན་འདོད་བཀག་ནས་རང་ལུགས་བཞག །དེ་ཡི་འཐད་པ་ཉེ་བར་བསྟན། །དང་པོ།

དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་ལ། །བརྟད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

དེ་དོན་རང་བཞིན་ཉིད་མ་གྲུབ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་ངན་ལས་གྲུབ།།

ཚད་མ་མངོ་ལས། དུས་ཐྱིས་བྱན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་པས་ཡུལ་རྫོང་བའི་དུས་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་རྟེས་སུ་ངན་པ་ན་ཡང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚུལ་གཉིས་ཞེས་པ་འདི་ཉེས་པ་རིག་བྱེད་དང་ཡུལ་རིག་བྱ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེ་ལྷར་མེ་ཚ་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་རྫོང་བཅམ་རིག་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་བ་ལང་རྗེ་ནས་ཐྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་བར་ལ་བྱག་ཟིན་པའི་ཐྱིར་དེ་འདྲའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པར་བརྩད་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེ་ནི་ཚ་བའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྷར་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྟྲས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་འབའ་ཞིག་ལས་དོན་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཐལ་གྱི་ངོར་མ་བྱས་ཏམ་ཡུལ་རྟེན་གཅིར་དུ་འཛིན་

བར་འདོད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རང་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྔར་སྐྱོང་བ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡང་དུག་བར་དུན་པ་ལས་བྱུབ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡང་དག་པར་ཏེ་དོན་དང་མཐུན་པར་དུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་ལ་མེད་པར་བྱུར་པ་དུན་དུ་མེད་དེ་ཀ་བ་ལ་སྣམ་བུ་བཞིན་ནོ། །གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དུན་ཏེ་བ་ལང་ལ་ནོག་ཟློག་ཏུ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་ཉེ་བར་བསྟན།

རང་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་ཟེ་མེད་ཅིང་། །ཐ་དད་པར་མྱོང་མེད་དེ་ལ།།
འདི་ནི་ཁ་འདི་ལྟའམ་འདི་ལྟར་ནི། །[103]མིན་ཞེས་ཐ་དད་འདི་མེད་འགྱུར།།
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཐ་དད་འཁྲའ་ཞིག་རྣམ་འབྱེད་མིན།།
ཐ་དད་གསལ་བ་མེད་པ་ལ། །རྣམ་འབྱེད་བློ་མེད་མཚོ་སོགས་བཞིན།།
སྟོ་འཛིན་དུན་པ་ནི་སྟོན་པོ་དུན་པ་དེ་ཡུལ་དུན་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཡོད་པས་མིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ནོག་དང་ཟློག་ཤལ་

(103) སྣར་ཐང་དང་རི། ཅ༩༠ཁ-ཤ། ཇ་འདི་ལྟར་འདི་ལྟར་ནི། །

ལ་སོགས་པ་སྣང་སར་ནས་བ་ལང་དྲན་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཚོས་དེ་སྣང་སར་གཞན་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་དྲན་པ་མེད་དོ། །རྗེ་སྐྱོང་ན་ཤེས་པ་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་མེད་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོས་གསལ་རིག་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་བཟུང་ནས་ཐ་དད་པར་སྤྱོད་པར་མེད་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེའམ། འདི་ལྟར་ནི་མིན་ཞེས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གང་སྤྱོད་ཞེས་དྲི་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ཙམ་སྤྱོད་བ་ལས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་སྤྱོད་བ་མེད་ན། གང་སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་པ་སྤྱོད་གི་སྐམ་བུ་མ་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་དང་གཞན་རིམ་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་འབྱེད་དོ་སྙམ་པའང་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་སོ་སོ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་རྣམ་

བ་སོ་སོར་མ་སྡོང་ན་རང་རྒྱུད་ལ་བློ་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉམས་སུ་སྡོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་འདི་དང་འདི་སྡོང་ཞེས་ཐ་དད་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྡེ་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་གང་ལ་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བཞམ་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བློ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། མཚེ་མ་སོགས་འདྲ་བ་དག་ཁས་གང་ཡང་རུང་བ་མཐོང་བའི་ཚེག་ཤོས་མཐོང་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་བློ་ལ་སྣང་གྱི་དེ་སྐད་ཡང་མཐོང་སྟམ་པ་ལས་འདི་སྣང་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བློ་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་མེད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་འདི་བྱུང་ལ་འདི་མ་བྱུང་ཞེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པས་ན་བློ་རྣམ་བཅས་སུ་བྱུབ་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་རིག་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཚུལ་གཉིས་བྱུབ་པས་རང་རིག་བསྒྲུབ། །དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་བསྒྲུབ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

ཚུལ་གཉིས་སྨྲབ་པར་བྱེད་པས་ཀྱང། །རང་དོག་པས་ཆེར་བྱག་པ་ཡིན།།
རང་གི་དོ་བོར་གྱུར་སྣང་བ། །དེ་ཚེ་སྟོང་བར་བྱག་ཏུ་རོ།།

རྗེ་སྐད་བཤད་པའི་ཚོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་སྨྲབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཆེར་བྱག་པ་ཡིན་ནོ། །པ་ཆེར་ཞེས་པའི་སྐྱོས་དངོས་སུ་ཚུལ་གཉིས་བསྨྲབས་ཀྱང་དེ་བྱག་ན་ཞེར་ལ་རང་རིག་བྱག་པའམ། དོན་འདོད་པའི་ཞེན་དོར་བྱས་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེས་ཁྱོད་བསལ་ཀྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་པས་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་ཐོན་བསྨྲབས་ཀྱང་དོན་དུ་སྟོང་བ་དེ་ནི་རང་རིག་ཁོ་ན་ལས་གཞན་རིག་པ་མི་སྲིད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་གཉིས་བྱག་ན་དེས་རང་རིག་ཏེ་ལྟར་འགྲུབ་སྟམ་ན། ཐོག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་བྱག་པའི་ཚེ་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་གཟུང་བ་དེ་ཤེས་པའི་ཡང་ཡིན་ན་གཞན་རིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རང་རིག་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་ན་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་རྣམ་མེད་ཐུག་ཐད་དུ་འཛིན་ན་ཕྱི་དོན་

རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་ཤིང་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་གོང་བུ། དེར་ཡང་བརྩད་པ་མཚུངས་པྱི་ར་ཏེ། ཁེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐུང་བ་རང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཚེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རང་གིས་རང་ཉིད་སྐྱོང་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྒང་བྱ་ཡུལ་ལ་བརྟགས་ནས་བསྒྲུབ། །སྐྱོང་བྱེད་བློ་ལ་བརྟགས་ནས་བཤད། །ཐུན་མོང་གཞན་གྱིས་གཞན་གསལ་དགག །དང་པོ་ལ། རང་རིག་མེད་ལ་ཐལ་བ་བརྟེད། །དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོང་ལན་རྣམས་དགག །དང་པོ།

དེ་དངོས་ཚན་གྱི་བློ་ཡིས་ནི། །ཤེས་འགག་གས་རྟེ་ཡུང་སྐྱོང་བ་ཡིན།།

དེས་རང་ངོ་བོའང་སྐྱོང་མེད་ཕྱིར། །ཉམས་སྐྱོང་མ་ཡུས་ལྷོག་པར་འགྱུར།།

དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་ཤེས། །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མངོན་ཕྱོགས་སྣང་།།

བློ་ལ་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་བློ། །རྟག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་ཐོགས།།
ཡུལ་གང་གི་ནི་སྣང་བ་གང་། །དེས་དེ་སྐྱོང་མིན་ཞེས་པཎ་འཛོག།

ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་རིག་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ལྟར་ན། རང་བློ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་མ་ཐུས་པ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྲོ་འཇིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུའི་བློ་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་རང་གིས་རང་མི་སྐྱོང་ལ། གལ་ཏེ་དེ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱོང་སྟམ་ན། སྐྱང་བྱ་སྤྲོ་འཇིན་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བློ་ཕྱི་མ་ཡིས་ནི་སྐྱང་བྱའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་བློ་ཕྱི་མ་རང་གི་དུས་ན་འགགས་ཟིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱོང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཏད་པའི་ཆམ་པ་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ལ། དུས་མི་མཉམ་པ་རྗེན་གཅིར་དུ་བཟུང་བར་བྱར་མེད་པས་དེས་དེ་ཅི་ཡང་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པས་སྐྱོང་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་གཏད་ཀྱང་བུམ་པ་སྐྱོང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་སྐྱོང་བ་མེད་པ་དེ་ས་དང་གི་ངོ་བོ་ཉང་སྐྱོང་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་བློ་འདི་དང་འདི་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་ཉམས་སྐྱོང་མ་ཐུས་པ་ལྟོག་པར་

འགྱུར་ཏེ། གང་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་གི་ཆྭ་དེའི་མྱོང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་འདི་ས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁོ་ན་འཛིན་གྱི་ནང་ཤེས་པ་རང་འཛིན་པའམ་རིག་པ་བཞིར་བྱེད་པ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལས་ནང་གི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་འབྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་མེར་པོ་བཞིན་དུ་ཆྭ་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་ཤེས་ཀྱས་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པའི་དེ་ཕྱི་རོལ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པར་སྣང་ཞེད། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སྟེ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་དང་འདི་ནི་མེར་པོའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ནང་ཆྭ་ཡི་ཚོས་བདེ་སྐྱག་དང་སྔོ་མེར་འཛིན་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་རྟེ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཆྭ་ནི་རྟག་ཏུ་བདག་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་ཡོའི་ནང་གི་མེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་ནས་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྣང་བས་བཞིན་དུ། རང་ཆྭ་ནི་

མ་སྐྱོང་ལ་ཡུལ་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་རང་རིག་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་ན་གཞན་རིག་ལའང་མཚུངས་ཏེ་ནང་གི་སྣོ་ལ་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྐྱོང་ཞིང་རྣམ་པར་འབྱེད་ནུས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཅི་ཞིག་སྐྱོང་སྟེ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱོང་བ་མེད་དོ། །རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱིས་མ་བརྟགས་པའི་བག་ཚོམ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ནས་རང་དེག་ཐ་སྙད་དུ་མི་ཁེགས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱད་ཚེ་གཞན་སྐྱོང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། རང་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་དོན་ལ་ཞེན་པའི་དོར་གཞན་རིག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་གཅོ་བོ་མིག་དབང་གི་བྱེད་པ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་ཡན་ལག་དབང་རྟེན་གྱིས་ཡུལ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཅིས་ཀྱང་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཤེར་ཀྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་ཤེས་པས་རང་སྐྱོང་བ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གང་གི་ཞེ་སྡང་བ་གང་དེ་ཤེས་རྣམ་དུ་མི་འདོད་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་

ངོ་བོ་རྟེན་གཅེར་བར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་སྐྱོང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོན་གྱིས་འཐོབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་དེ་ཉོ་ཡོད་དུ་ཆུགས་ཀྱང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་རྟེས་སུ་ཞུགས་པའི་བྱད་པར་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པས་ན་སྔར་ཡུལ་དེ་མ་མཐོང་བའི་དུས་བཞིན་དུ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོང་བ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོང་བ་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་སོགས་སྐྱེས་པ་ལྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་རོལ་སྟོན་པོ་སོགས་སྐྱོང་བའང་གསལ་ཞིང་རྟོག་གི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་དང་གང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཞེས་པ་ནི་བློ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་པོར་སྐྱེས་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བློ་མིན་པ་ལ་སྐྱོང་བ་ཞེས་པ་གཏན་མེད་ཅིང་སྐྱོང་བ་དེ་ཡང་བློ་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། གཏན་མ་གསལ་བ་ནི་སྐྱོང་བ་ཇི་ལྟར་དུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་། །གསལ་བ་ཞེས་པ་འཛིན་མར་མེས་བུམ་པ་གསལ་བ་ལྟ་བུ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་བློ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་འདི་

དང་འདྲི་གསལ་འོ་ཞེས་པའི་ཐུང་པར་གང་ཡང་བསམ་པར་མི་ནུས་སོ། །ཚོ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཞེག་ནཱང་འདི་འི་ཞེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཤེས་པར་མ་གྱུར་ན་མཚེ་མ་དག་འདྲ་བ་ཞེན་དུ་རྣམ་པ་ཆ་འདྲ་བ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྣོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གསལ་བར་སྐྱེས་པའི་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པར་གང་དང་ཅི་སྨོ་བ་ཐམས་ཅད་ཚོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྟན་ཞེར་ཆུབ་པར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་འདི་ཉམས་སུ་སྨོ་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་རིག་ཡིན་གྱི་རང་རིག་མེད་ན་དེ་འདྲའི་ཉམས་སྨོ་དེ་རྟོག་ཏས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་རྣམས་དགག་པ་ལ། འདྲ་བ་ཅམ་ལས་སྨོ་བ་མིན། །སྐྱེས་ལ་འདྲ་བས་དོན་དེག་མིན། །སྐྱེས་འདྲ་དེས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་མིན། །དང་པོ་ལ། འདྲ་ཅམ་དོན་སྨོ་ཞོ་ཅང་ཐལ། །ཚོ་འདྲ་དེས་ཀྱང་དེ་མི་ཐན། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། །སྨོ་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན།།
འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཐན་ཚུན་དུ། །སྨོ་བ་ཉིད་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར།།

གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་གང་དང་གང་སྣོང་ཡང་རུང་དོན་དེ་དུང་ཟློ་འདུ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་ལས་སྣོང་བ་ཞེས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཟློ་ཡུལ་སྟོན་པོ་དང་འདུ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་སྣོང་བ་ཉིད་བཅས་སུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཐོགས་སུ་སྐྱེ། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པའི་ལྟར་ན་ཟློ་འཕ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བའི་འདུ་བ་དེ་ལ་བསམ་པའོ། །སྐབས་འདིར་རང་རིག་མི་འདོད་པས་མདོ་སྡེ་པ་མིན་ལ་རྣམ་པ་འདོད་པས་བྱེ་སྨྲ་མིན་པའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་ཁོ་ནའི་འདོད་པར་གཤེད་པ་སྟོན་པར་འགའ་ཞེག་བཞེད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་དང་འདུ་བ་ཞེས་པ་ཟློ་ཡི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནར་མ་བཟུང་ཡང་ཟློ་དོན་དང་མ་ཐུན་པའམ་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའམ་དོན་མཚོང་བ་ཅམ་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་འབྲས་དང་ཡོའི་སྐབས་སུ་དོན་འདུ་ཞེས་བཀྲགས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དུ་མ་བཀྲགས་ལ། གཉིས་པ་སོགས་སུ་དོན་འདུ་ལ་གཟུང་རྣམ་

ཉེད་ལས་འོས་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་དཔྱད་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚ་ཕྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་འཇུ་བ་ཙམ་ཞེག་ཏུ་གྱུར་པས་དོན་ཚོང་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་འབྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ནང་ཁན་ཆུང་ངུ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཚོང་བ་ཉེ་ཉེ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་སྟོན་པོས་ཀྱང་སྟོ་འཛིན་ཚོང་བ་དང་མཚོ་མས་ཀྱང་ཁན་ཆུན་ཚོང་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

སྤྱི་ར་ཡང་འབྲ་བ་ཞེས་པ་ཆ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་འབྲ་བ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ཙམ་དུ་འབྲ་བས་སོ། །ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲ་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ་འབྲ་བ་ནི་ཚོས་གཉིས་ལ་གནས་ཤིང་ཚོས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲ་བ་ཙམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོང་ཁ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བློ་འཇུ་བ་ཉིད་ཀྱང་དེ་རིས་སུ་ཟད་པ། དངོས་དོན་བརྗོད་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་དེ་ལ་རྟོད་པ་སྟང་། །དང་པོ།

གཡས་ཏེ་ཐོ་འཁྲའི་སྔོང་ན། །དེ་ནི་འཇ་ལས་སྔོང་མ་ཡིན།།
འི་ཡི་སྔོང་དེ་རང་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་འཇ་བའི་ཐུ་ཅན་མིན།།

གླལ་ཏེ་ཚོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཐན་ཆུན་འབྲ་བ་ཙམ་གྱིས་དེས་དེ་སྔོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོ་ཡི་འཇ་བ་དེས་འཇ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་སྔོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆུ་ལ་དེ་ལྟ་ན་དུ་ནི་འཇ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་སྔོང་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ལ། ཐོ་འཇ་བས་གཞན་སྔོང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འཇ་བ་ཙམ་གྱིས་འཇ་ཡུལ་གཞན་སྔོང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐོ་འཁྲ་དེ་ཡི་འཇ་བ་སྔོང་ཟེར་ཡང་གཞན་སྔོང་བ་མེད་དེ། སྔོང་བ་དེ་ནི་ཐོ་འཁྲ་རང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆ་མར་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཐོ་རང་ཉིད་སྔོང་བར་བྱེད་གྱི་འཇ་བའི་ཐུ་མཚན་ཅན་མིན་ཏེ་འཇ་བ་ཙམ་གྱིས་སྔོང་བ་གང་ཡང་མེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ།

བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཆ་མ་གཞག་གི །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཐུབ་འགྱུར།།
རང་གི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་དེའི། །སྔོང་བ་སྤྲོ་འདོགས་འཐུལ་བ་ལས།།

སྟོ་སོགས་སྡོང་བར་གྱུར་ཡིན་གྱི། །གཞན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོང་ཟེར་ལས་མིན།།[104]

ཟློ་ཞེ་སྟོ་སོགས་དངོས་ཡིན་ན། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ཚད་མ་གང་།།

ཟློ་ཞེ་སྟོ་སོགས་དངོས་མིན་ན། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་སྡོང་ཡིན།།

དོན་དང་འབྲེལ་བས་དོན་སྡོང་བ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་རང་སྡོང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་སྟང་ཚད་འབྲས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་འོ་ཞེ་ན། བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པ་དང་ལས་སུ་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོན་པོ་སོགས་གཞལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་ཚུལ་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དང་འབྲེལ་མེས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་རྣམ་པ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལ། དེ་ལ་དཔྱད་ན་མེས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དེའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྡོང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཡུལ་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་ནས་སྟོ་ཞེས་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོ་སོགས་སྡོང་བར་ཞེན་ཞིང་

(104) སྣང་བདག་དེ་ནི། ཀཽཊི-པ། ཇ་ཐོང་མཡིན།

དེ་ལྟར་བྱགས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་རང་ལས་རྫས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་དེས་བར་སྣོང་བ་ལས་དེ་ལྟར་བྱགས་པ་མིན་ཏེ་མ་དཏུད་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །རང་རིག་མི་འདོད་པ་དེ་དག་ན་རེ། རང་གི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་ཡིན་ནམ་གྱི་དོན་ལ་བློ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འགྲུབ་ཀྱི་ཡིན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པས་ན་ཞེས་སོ་ཟེར་ན། རང་གི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་མིན་ནམ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟེན་པར་བློས་སྐྱོང་མི་སྲིད་ཅང་ཆོས་དཉིད་སྐྱོང་བ་མེད་ན་སྐྱོང་བའི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དོན་འཇུག་པས་ཕྱི་དོན་རྟེ་ལྟར་གྲུབ་སྙམ་ན། མ་བརྟགས་པར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དེ་འཇུག་ཀྱི་དཔྱད་ན་དོན་གཞན་སྐྱེད་བར་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པ་འདི་ལ་བདག་ཅག་ལ་བརྒལ་དུ་མེད་ཀྱི་དོན་འདོད་པ་དག་ལ་འདི་བར་འོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་འཇུག་བས་སྐྱོང་བ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། སྐྱོང་ལ་འཇུག་འི་དགོས། །གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །དང་པོ།

གང་ཚེ་སྲོང་བའི་བདག་ཉིད་ནི། །འཇུ་བའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ན།།
འདི་དེ་རང་ཉིད་གྲུབ་པས་ན། །དོན་གྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྨྲབ།།

འདུ་བ་ལས་དོན་སྲོང་ཞེས་པ་འདི་ཤི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གང་ཚེ་བློ་རང་ཉིད་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་སྲོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ནི་འདུ་བས་སྲོང་བར་བྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་འདུ་བའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་པ་འདི་ཡི་སྲོང་བ་དེ་ནི་འདུ་བ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་ཉིད་གསལ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ན་སྲོང་བ་དོན་གཞན་གྱིས་སྲོང་བ་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྨྲབ་སྟེ་ཅི་ཡང་སྨྲབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དོན་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ་སྐྱ་ན་ཡང་། ཟླ་གཉིས་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཉིད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་རྟེས་སུ་དཔག་པ་ཙམ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གྲུབ་ལ། རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡུལ་གཞན་སྲོང་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དབང་པོ་མ་སྲོང་བ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཅང་ཟབས་བ།

བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འདུ་ན་ནི། །ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་འགྱུར།།

ཚ་འགལ་ཞེག་གིས་མཚུངས་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོང་འགྱུར།།
ཟླ་དང་དོན་འཛུ་བ་ཞེས་པ་ཡང་བདུག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་འཛུ་བ་ཡིན་ནུ་ནི་
ནང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཛུ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚ་འགལ་ཞེག་གིས་
མཚུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྫོང་ནུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཁྱད་མེད་དུ་རྫོང་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ཆེས་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་བུམ་པ་གཅིག་རྫོང་པས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུམ་པ་ཀུན་རྫོང་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བུམ་པ་རྫོང་པས་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་ཀུན་རྫོང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་འགལ་ཞེག་གིས་མི་འཛུ་བ་གང་ནའང་
མེད་དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་ཤེས་བྱ་ཙམ་དུ་འཛུ་བས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེས་ལ་འཛུ་བས་དོན་རིག་མེན་པ།

རྗེ་ལྟར་སྤྲོ་སོགས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །སྤྲོ་སོགས་ཉམས་སུ་རྫོང་པར་འདོད་ན།།
དེ་བཞིན་ཉམས་རྫོང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་ཉམས་སུ་རྫོང་པར་འགྱུར།།
འཛུ་བ་ཙམ་ཁོ་ནས་རྫོང་བ་མིན་ཡང་རྗེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་གྱི་སྐྱེས་ལས་བློ་ལ་

སྟོ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཚུལ་བ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྟོ་སོགས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་ཀེ་པ་སྐྱེ་མདེ་ཡི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཀེ་པ་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་ལ་སྟོ་མ་དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་ཅི་ཞིག་ཏུ་ཡིན་ཞེ་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྡོང་བར་མི་འདོད་པས་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་བ་སྐྱེས་འཇུག་ཅེས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱང་མིན་པ།

ཉམས་ལྡོང་ཉམས་སུ་ལྡོང་ངོ་ཞེས། །དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་མིན་པ།།
དེ་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། །དོན་ལ་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་མེད།།
ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་ཡོད་ན། །ལྡོང་ལ་མེད་པའང་ཅི་ཕྱིར།།

དམིགས་རྟེན་དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་འབྱའང་སྟོ་སོགས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་ཚེ་དེ་ཚེ་ཕྱི་མ་འདི་ས་ཉམས་སུ་ལྡོང་ངོ་ཞེས་རྗེས་ཇེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་སྟོ་སོགས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་བཞིན་དུ་ནི་དེས་པ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་དེ་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལྡོང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཅེ་ན། དེས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོང་བ་མིན་ན་ཕྱི་དོན་ལ་འང་དེས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་

དེས་བ་མེད་དེ། ཡུལ་སྐད་ཅིག་མ་གང་སྨོང་བ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དེས་བས་ཁྱབ་བ་མེད་ལ། ཡིད་གཡེང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྣང་ལ་མ་དེས་བ་ཡོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་ནི་ཤེས་བ་དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་བ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྨོང་བ་ལ་ཡང་མེད་བཞང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་བ་རང་ལ་རྟམ་པ་མི་འདོད་བའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་མེད་བའི་ཤེས་བ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྨོང་བྱེད་བློ་ལ་བརྟག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དཀར་སོགས་གསལ་བས་འགྲུབ། །ཁང་གི་བདེ་སོགས་སྨོང་བས་འགྲུབ། །དང་པོ་ལ། གསལ་བ་ལས་བརྟམས་ཏེ་བ་འགོད། །དེ་ལ་རིགས་བའི་ལན་ཀྱིས་གདབ། །ཚུལ་དེས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཞེགས། །དང་པོ།

གཞན་ཡང་དཀར་སོགས་མཐོང་བ་ན། །དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི།།

རང་བཞིན་རིག་པ་གསལ་བ་ནི། །སྐྱེས་བའི་སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན།།

དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་གསལ་ལས། །གཞན་དངོས་ཁོན་ཏེ་བདག་ཀྱང་ཡིན།།

གཞན་ཡང་དཀར་པོ་སོགས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ནུ་སྐྱེས་བུའི་ནང་གི་ཚོང་བ་ལ་དཀར་པོ་སོགས་སུ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཀྱེ་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་འདི་གང་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་ན་ཚོ་ཡིས་དཀར་པོ་རྫི་ལྟར་གསལ་བ་ཡང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་འདྲའི་ཤེས་ཉིད་གསལ་པོར་སྣང་བ་དེ་ཉི་ཚེ་སྟེ་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞེག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དཀར་སོགས་གསལ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཐ་དད་མེད་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འདི་བར་མཛད་པའོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རིགས་པའི་ལན་གྱིས་གདབ་པ་ལ། གསལ་ལས་གཞན་ན་དེ་མི་འཐད། །གསལ་ན་དེ་ཡིས་རང་རིག་བྱེད། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་མི་གསལ་ཐལ་བ་དང་། །ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་བྱས་མི་འཛིན་ཐལ། །དང་པོ། གཞན་དངོས་ཡིན་ན་གསལ་བ་ནི། །གསལ་མིན་རྟེ་ལྟར་དཀར་གསལ་འགྱུར། །ཤེས་པ་གསལ་ཡིན་དེ་གསལ་མིན། །འཁྲོ་བ་མ་ལུས་གསལ་མ་ཡིན།།

གསལ་བ་གསལ་གཞན་གྱིས་གསལ་ནའང་། །ཐུགས་མེད་བར་ཆལ་འགྲུར་ཤིར།།

ཚོ་ཡི་གསལ་བ་དེ་ནི་དཀར་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནུ་དཀར་སོགས་ཉིད་དུ་གསལ་བ་དེ་ནི་གསལ་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོ་ཡི་མྱོང་བ་གསལ་བ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རྟེ་ལྟར་ཚོ་ཡི་གཙོ་བོའི་སྣང་བ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མ་གསལ་བ་ནི་མུན་ནང་གི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་གང་ཞེག་ཤེས་པ་ཉམ་ཆོས་ཀྱི་གསལ་བ་དེ་ལ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་བ་མིན་ན་ནི་ཡུལ་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པ་ཉམ་མ་གསལ་བར་གྱུར་པས་ན་འཁྲུལ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་ཅི་ཡང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པས་མུན་པར་གནས་པ་ལྟར་ལོངས་བ་དང་ཕྲུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེ་ལྟར་ན་སྒོན་མེ་རང་མི་གསལ་བ་བུམ་པ་སོགས་དང་འདྲ་ན་ལ་གཞན་གསལ་བའི་ནུས་པ་གཏན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།།

མདོར་ན་འདི་ས་ཆོ་ངོར་བསྟོན་ཏུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་གསལ་བར་སྣང་བའི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཙམ་ཆོ་ཡི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་

བྱུང་བའི་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་འདི་ལས་གཞན་དུ་གསལ་བྱེད་ཤེས་པ་ནི་ནང་ན་ཡོད་ཅིང་གསལ་བྱ་དོན་ཐྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པ་ན་གཞན་དུ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། གསལ་སྣང་འདིར་མ་འདུས་པའི་དོན་དེ་ཇི་ལྟར་གསལ་ཏེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དཀར་པོ་སོགས་མངོན་སུམ་གསལ་བའི་རྒྱུ་བ་དེ་སྣང་ན་ནས། ནང་ན་གནས་པའི་གསལ་བྱེད་དེ་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཀར་པོ་ཉིད་དུ་གསལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གསལ་སྣང་མ་ལུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལྟར་གསལ་པོར་སྣང་བ་རྒྱུ་བས་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ཡང་མིན་པར་གྱུར་ན་མངོན་སུམ་གསལ་པོར་སྣང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་ནས་གསལ་བར་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱིས་གཞན་རྒྱུ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་སྨྲན་མེ་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་སྐུན་པ་ལ་གསལ་བྱེད་དུ་རེ་བ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ།།

དེས་ན་འདི་ལྟར་དཀར་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་གསལ་སིང་རེ་བ་འདི་

ཤེས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་གསལ་བ་མིན་པར་གྱུར་ན་མངོན་
སུམ་གསལ་ཡང་མ་གསལ་བར་ཁས་ལྡོངས་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་མ་ལུས་
པ་མི་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གསལ་བཞིན་དུ་ཡང་
གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ནང་ན་གནས་པ་གཞན་གྱིས་དཀར་སོགས་གསལ་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་
ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་གཞན་
གྱིས་ད་རུང་ཡང་ནམ་ཡང་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ནམ་འང་དེ་འདྲའི་
གསལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་མེ་ལགས་ན་
ཐོགས་བཞིན་སྟོན་མེ་དེའི་གསལ་བྱེད་གཞན་ཚོལ་བ་བཞིན་ཏ་ཅང་ཐལ་
ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་དང་ཅི་ཡིན་པ་གསལ་བར་སྣང་
བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཉམས་སྐྱོང་འདི་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་རང་གསལ་བར་
གྱུར་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུར་སྣང་ན་ཡང་ཐ་དད་པའི་གསལ་
བྱ་གསལ་བྱེད་དང་། གཞན་མཐོང་བ་དང་རང་མ་མཐོང་བའི་ཚ་ཞེས་པ་
ནི་འགྲུལ་པས་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཆོས་གསལ་

པོར་སྣང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་བྱས་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་དགག །དང་པོ།

མཐོང་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་མེད་པ། །དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་འགྱུར།།

གང་ཕྱིར་གཉིས་ལས་གཅིག་རྟོགས་ཚེ། །གཉིས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་མ་ཡིན།།

གཉིས་དག་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་དེས་པར་འགྱུར།།

རང་རིག་པ་མེད་ན་སྨྲེ་ར་ཟླ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཟླ་འདི་ཡུལ་འདིའི་མྱོང་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐན་ཆུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དུང་འབྲེལ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཟླ་ཤེས་པ་མེད་པ་སྟེ་རིག་པར་མ་གྱུར་པས་ན་དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འདིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །འབྲེལ་བ་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོད་ལྟར་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་

བ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པ་སྟེ་ཅིག་ཤོས་མཐོང་བཞམ་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གོང་གི་ལྟབ་པ་ཡང་བྱུབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཚོས་གཉེན་པོ་དུག་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ནུ་འདི་ས་འདི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་དེས་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་དེ་མི་སྨིན་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུས་མཉམ་པ་དེ་དག་མེ་དུ་བཞིན་དུ་སྣ་ཕྱིར་མཐོང་བ་མི་སྨིན་ཅིང་གཉེན་ཀ་མཉམ་དུ་མཐོང་བའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་དེས་པ་རང་སྣོབས་ཀྱིས་འཇིན་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་རང་དིག་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་མེད་ཅེས་འདོད་པས་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་འདིང་བར་ཟད་དོ།།

གཉེན་པ་ལན་གྱི་ཁྱད་པར་དགག་པ་ལ། རྟོག་ཤད་འབྲ་ན་རང་དིག་བྱུབ། །མ་ཤད་འབྲ་བ་ཡང་མི་བྱུབ །དང་པོ།

གང་གིས་མཐོང་བ་ཁ་འབྲ་བ་ནི། །[105]སེམས་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་གྱུར་པ།། དེ་ལ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། །འདི་འབྲ་བས་ན་རང་དིག་བྱུབ།།

(105) སྣར་ཐང་དཔེ་རིའ། ཅ༧ཁ-ཇ །འཇུག་ཏི།།

ཅེ་སྟེ་དང་དངོས་མི་དེགས། །རྗེ་ཡུང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དེག།
འདུ་བ་ལས་ནི་སྐྱོང་ཞེས་བཤད། །སྡུང་ཉིད་རྟམ་པར་བསལ་བ་ཡིན།།

ཤེས་པ་འདི་ནི་དོན་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་ཀྱས་ཏེ། ཤེས་པ་སྤྱ་མ་གུང་གི་ས་དོན་མཐོང་བ་དེ་དོན་དང་འདུ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རང་ལས་མེམས་གཞན་གྱི་མ་ནི་ཐྱིས་སུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ས་འདི་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཅེ་ན། སྤྱོ་འཇིག་དེ་དུན་པའི་ཚེ་སྤྱོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མ་དུན་ན་འདུ་བར་མི་འགྱུབ་ལ། འདི་སྤྱོན་པོ་དང་འདུ་བ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་ན་སྤར་གྱི་སྤྱོ་འཇིག་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་རེག་པའིང་བོར་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན་སྤར་གྱི་སྤྱོ་འཇིག་འགགས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་འདི་སྤྱ་མ་དེ་དང་འདུ་བས་དེའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་ཐྱོ་དེ་རང་ཉིད་གསལ་བའམ་རང་རེག་པར་གྱུབ་སྟེ་གསལ་བྱ་གཞན་མེད་ཀྱང་གསལ་བ་ཡོད་པའི་ཐྱིར་རོ། །ཅེ་སྟེ་འདུ་བ་ཡིན་ན་ཡང་རྟ་དོན་གི་དངོས་པོ་མི་རེག་གོ་ཞེ་ན། དེས་རྗེ་ལྟུང་སྤྱོ་སོགས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དེགས་ཀྱ་སྤྱོ་སོགས་སྐྱོང་བ་མེད་པར་

སྟོན་པོ་དང་འཇུ་བར་སྐྱེས་པ་ཅམ་ཡིན་ན་འདུ་བ་ཅམ་ལས་ནི་ཡུལ་རྣོང་
ངོ་ཞེས་བཤང་སྟངས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཚལ་བཤད་བསྡུས་སོ།

མཐོང་བ་དག་ནི་འཇུར་འཛིན་ན། །དོན་ནི་སྟར་མཐོང་ཡོད་མིན་པས།།
རྟེ་ལྟར་དེ་ནི་མཐོང་བ་དང་། །འཇུ་བ་ཡིན་པར་དེས་དེས་འགྱུར།།
འཇུ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་གཉིས་མཐོང་མེད།།
དེ་ཚེ་དོན་དང་ཤེས་པ་ཞེས། །དེ་དག་སྨོས་སུ་གཅུག་ཡོད།།

ཚོལ་ལ་རྣམ་པ་མེད་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་འཇུ་བ་གཉིས་ཀ་མི་འགྱུབ་སྟེ། ཡུལ་
གཉིས་སོ་སོར་མཐོང་བ་དུག་ནི་འཇུར་འཛིན་ཏེ་འཇུ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་
ནོ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཚོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གང་ཡང་ནི་སྟར་
མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དུས་མཉམ་པས་ནི་ཐད་མི་འདོགས་ལ་དུས་
མི་མཉམ་པའི་ཆུ་སྟོ་མས་ཀྱང་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་ཚོལ་ལ་མི་བྱེད་པར་འདོད་
པས་ན་རྟེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཞེས་པ་དུང་། དེ་གཉིས་
འཇུ་བ་ཡིན་པར་ཚོགང་དེ་ས་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་

ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་བ་སོགས་བློ་ལ་འདུ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཚེ་ཡུལ་དོན་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་སོ་སོར་སྣོས་སུ་གལ་ཡོད་དེ་མཐོང་བ་དང་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལྷོག་པས་ན་གང་ཡང་མ་མཐོང་མ་མྱོང་བ་དེས་ཅི་ཡང་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཆམ་པ་མེད་ན་བློས་ཡུལ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་ལ་རང་རིག་མེད་ན་མྱོང་བ་གཏན་མི་སྲིད་པས་གང་མྱོང་བ་དེ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་བ་ཅམ་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཚུན་མཐོང་གི་སྐྱེལ་སོ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་དྲིན་བཤད་ཀྱང་ཡིས་རང་རིག་གྲུབ།

ཅེ་སྟེ་ཁ་རང་[106]དངོས་འོན་དེ། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར།། གང་ཕྱིར་དེ་མི་གསལ་ན་ནི། །དོན་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།།

(106) ཚེ་དགེ་བའོ་རིང་། ཅ་ཀ-ཀ། ཇ་བ།

དཀར་སོགས་སུ་གསལ་བའི་སྣང་བ་འདི་ཅི་སྟེ་ཤེས་པ་རང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་དཀར་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་པས་རང་རིག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་རང་ཉིད་དཀར་སོགས་དེ་ཡི་རྟམ་པར་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནའི་དོན་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དཀར་སོགས་གསལ་པོར་སྣང་བ་དེ་ལས་གཞན་བའི་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཀྱུམ་པ་ཚུལ་དེས་འོག་རྟོག་གཞན་ཡང་སེལ་བ།

བདག་དེག་མིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ། །དོན་ཀུན་མཐོང་མེད་འདི་ཡི་ས་ནི།།
བློ་ནི་མངོན་སུམ་མིན་སྨྲ་བ། །གང་ཡིན་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་བོ།།

ཤེས་པས་བདག་ཉིད་དེག་པ་མིན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གི་དོན་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ཡི་ས་ནི་རང་གི་བློ་ནི་རང་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པར་སྨྲ་བ་རྣམ་དབྱེག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའང་ལན་བཏབ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ནང་གི་བདེ་སོགས་སྡུང་བ་ལས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པ་ལ། བདེ་སྡུང་རང་ཟློ་མངོན་སུམ་བསྒྲུབ། །མངོན་གྱུར་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ། །དེང་པོ་ལ། བདེ་སྡུང་རིག་ཡིན་དམ་བཅའ། །དེ་ཡི་འཐད་པ་ལེགས་པར་བསྒྲུབ། །དང་པོ།

རྟེན་དམིགས་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། །ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན།།
བདེ་སྡུག་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི། །ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དེ་དག་ནི།།
ཟློ་ཉིད་དེ་ལས་ཐ་དད་གཞན། །དེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་།།
རྟོགས་མེད་""།

རྟེན་དབང་པོ་དང་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཡིད་བྱེད་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཚུར་འཕྲིང་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པར་ནི་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྔང་བ་དང་རྟོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་སྡུང་བ་དེ་དག་ནི་ཟློ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟུང་སྐྱེས་པའི་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་སྡུང་བ་ཡིན་གྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་དེ་ཤེས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཆུང་ཟད་

ཀུང་ཚད་མས་དམིགས་པཉམ་རྟོགས་པ་མེད་ཀུང་བདེ་སོགས་སྲོང་བ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ན་ཆོ་རང་ཉིད་སྲོང་བར་བྱའ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་འཐད་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ། རང་གི་བདེ་སྤྲུག་གཞན་སྲོང་ཐལ། །རྟག་འབྱོར་པས་གཞན་བདེ་སོགས་ཀུང་། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་ལན་རྣམས་འགོག །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་ཚུལ། །དང་པོ།

""""གཞན་གྱིས་རིག་ཡིན་ན། །གཞན་གྱིས་ཀུང་ཉི་དེ་སྲོད་འགྱུར།། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པས་སྲོང་བ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སོགས་རང་ལས་དོན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་ཀུང་ཉི་དེ་ལ་འོངས་སྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་ དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཀུང་དམིགས་རྟེན་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐལ་བ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ། སྐྱེས་སྣང་རིག་པར་འཛིན་ཀ་འཇུག །མིན་ཡུལ་ཀུན་མི་སྲོང་ཐལ། །དེས་ན་སྣང་ཀུན་ཤེས་པར་བསྟུན། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དེས་བསྒྲིད་པ་དང་དེར། །སྣང་བའི་ཚྭ་རིགཔ་གཞན་མིན་ནམ།།
དམིགས་པར་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡང་། །གཉིས་འཛི་གངོན་མི་ཟ་བར་ཡོད།།

གལ་ཏེ་བདེ་སོགས་དེས་བསྒྲིད་པ་དང་བདེ་སོགས་དེར་སྣང་བའི་ཚྭ་ཞི་བདེ་སོགས་དེ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་མེད་པ་གཞན་ཞི་དེས་དེ་རིག་ཅེས་མི་བརྗོད་པས་ན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་སྐྱོང་བ་མིན་ནོ་སྙམ་ན། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་ཚྭ་ལ་ཡང་དེས་བསྒྲིད་དང་དེར་སྣང་གཉིས་འཛི་གངོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དེ། དམིགས་ཡུལ་དེས་བསྒྲིད་པ་དང་དེར་སྣང་བའི་ཚྭ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་མིན་ཏ་ཡུལ་ཀུན་མི་སྐྱོང་ཐལ།

ཅི་སྟེ་དེ་ལས་སྐྱེས་མིན་ཞིང་། ངེར་སྣང་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ན།།
ཚོར་དེ་ཡུལ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། ངེ་མ་བཟང་ན་སྨྲི་དགའ་ཀྱང་།།
མི་འཛིན་དེ་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་། །དངོས་མིན་ཞེས་ཀྱང་སྡང་བཤད་དོ།།
ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཚོར་དེ་ཡང་

པོའི་བདེ་སོགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཞིང་དེ་ར་སྣང་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་དེ་འདའི་ཚེ་དེ་རང་ལས་གཞན་བའི་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟག་ཅེས་བཅས་དང་རང་རིགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་རོལ་རྟག་མེད་དུ་སྐྱ་བ་དེ་དག་ན་རེ། ཡུལ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེའི་རང་མཚན་མ་བརྒྱུད་ཡང་སྤྱི་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་དེ་མ་བརྒྱུད་ན་དེའི་སྤྱི་དག་ཀྱང་མི་འཛིན་ཏེ་སྤྱི་ཡན་གང་བ་དེ་ནི་ཆུང་ཟད་ཀྱང་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཞེས་ཀྱང་སྣར་རིགས་ཀ་བདུན་ལ་སོགས་པས་བཤད་ཟིན་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་སྤྱི་ཞེས་པ་ཚོའི་རྣམ་པ་ལ་སྤྱི་ཞེས་སྦྱོ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ནམ་ཡང་མེད་དོ།།

བཀའ་བསྒོམ་པ་དེས་ན་སྣང་ཀུན་ཤེས་པར་བསྒྲུབ།

དེ་ཕྱིར་དོན་སྣང་བ་དེ་ནི། །ཚོའི་ལས་གཞན་མིན་དེས་ན།།

མངོན་སུམ་དང་ནི་བདག་རིགས་བྱུབ།།

ཚུལ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བྱའི་དོན་དུ་མངོན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་

སྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་དེ་ལས་གཞན་མིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ས་ནི་མངོན་སུམ་དུང་ཉེ་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་སྲོང་བས་བདག་ཉིད་དེགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་མི་སྲོང་བའི་ལན་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཡོད་པའི་ལན། །མ་མཐོང་ལྟན་སོགས་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། །མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མིན་ཞེ་ན།།

དོན་མཚུངས་ཐ་དད་དེ་གང་ལས།།

གལ་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལ་གཞན་གྱི་བློས་དམིགས་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་བདེ་སོགས་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་སྲོང་བ་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ནི་མི་འདོད་ལ་དོན་དེ་ཉིད་གཟུང་བའི་ཚེ་དོན་གཅིག་འཛིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་མིག་མ་འཐུལ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་བཞིན་

ནོ། །ཆོ་དེའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་བདེ་སོགས་མིན་ན་དོན་གཞན་གང་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་མེད་བའི་ཤེས་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་མ་མཐོང་ལྟུན་སོགས་ལན་དགག་པ།

མ་མཐོང་དོན་གཅིག་ལྟུན་སོགས་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་ཆོང་བ་དེས་ཡིན་ན།། གཞན་ནི་རྟོམ་ཀུན་འཇིན་མི་འགྱུར། །ཆོང་བའི་དབྱེ་བཤད་བསལ་ཟིན་ཏོ།། མ་མཐོང་བ་སྟོན་གྱི་ལས་དང་ཡང་ན་བདེ་སོགས་ནང་དུ་བདག་ལ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་དང་དབང་པོ་དང་བདེ་སོགས་དང་ལྟུན་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་བཞམ། ཡང་ན་དབང་ཐུག་མཉེས་མ་མཉེས་སོགས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་སོ་སོའི་ཆོང་བ་ནི་སོ་སོར་དེས་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བདེ་སོགས་གཞན་གྱིས་ཆོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་བདེ་སོགས་གཞན་ནི་རྟོག་ཏུ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འཇིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་འཇིན་པའི་ལས་སོགས་གཏན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འཆར་རྟོག་ཀྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་དམིགས་པར་ནི་ཁས་ཆྭད་དགོས་ཏེ། མ་ཆྭངས་ན་ཡུལ་མེད་བའི་ཤེས་པ་

རང་རྒྱུད་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རང་གི་རྒྱུད་བ་དང་གཞན་གྱིས་རྒྱུད་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའང་གོང་དུ་བསལ་ཟིན་ཏེ། དོན་མཚུངས་ཐ་དད་དེ་གང་ལས། །ཞེས་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྣལ་མངོན་ལ་བརྟེན་ནས་གནོད་པ་སྤོན་པ་ལ། གཞན་ལ་མི་འདོད་ཐལ་བ་བརྗོད། །རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་དེའི་ལན་འགོག །དང་པོ།

ཁ་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས། །གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ།།[107]

སྒྱུ་ལ་ཉམས་སྒྱུ་མཚུངས་པས་ན། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གདུང་བར་འགྱུར།།

རྒྱུ་འབེན་པ་དང་དབྱེ་བ་པ་མ་གཏོགས་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་རྣལ་མངོན་འདོད་པ་གང་དུག་གི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་སྒྱུ་མ་སྐྱེ་བ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་ཉམས་སུ་སྒྱུ་མཚུངས་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཡང་ཐ་དད་ཡུལ་རྣམ་པར་སྣང་བསྟལ་སྒྱུ་བ་པོ་དེ་བཞིན་གདུང་

(107) སྣར་ཐང་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་ཏུ། ཁ་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། །གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་ལ།། །

བར་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་བཤེས་ཚལ་ཁའོ།།

གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་འདུས་མེད་བས། །དེ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲུབ་བསྒྲལ་ནི།།
ཁ་དེ་དག་ལ་[108]ནི་སྐྱེ་མིན་ན། །སྒྲུབ་བསྒྲལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཉིད་ནི།།
སྒྲུབ་བསྒྲལ་ཟོང་མིན་འོན་ཀང་ནི། །སྒྲུབ་བསྒྲལ་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་བདེ་སྒྲུབ་ཟོང་བ་ལ་ཡུལ་བདེ་སོགས་དང་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་དབང་
པོ་འཕྲད་དགོས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་འདུས་ཤིང་
ཐད་པ་མེད་པས་ཡུལ་དབང་འདུས་པ་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྒྲུབ་བསྒྲལ་ནི་
རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེན་ན། བདེ་སོགས་ཤེས་པ་རང་
ལས་གཞན་དུ་འོང་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བློ་རང་ཉིད་སྒྲུབ་བསྒྲལ་གྱི་ངོ་
བོར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་སྒྲུབ་བསྒྲལ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་དོན་མི་
ཏེ། རང་གིས་རང་ཉིད་ལྡོང་མི་སྲིད་པར་འདོད་པས་སོ། །
འོན་ཀྱང་ནི་བློ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བསྒྲལ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་

(108) སྐབས་ཐད་དེའི་རིང་། ཅཉཀ-པ། ཇ་དེ་དག་ཡས།ཀ

ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་སྤྲུག་བསྡལ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་མངོན་སུམ་བྱས་པ་དང་སྐྱོང་བ་ཡིའི་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དབང་འདུས་མ་འདུས་ཀྱི་ཁྱད་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཡུལ་དེ་རྟེན་པར་བརྟག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་ཟི་མཚུངས།

སྤྲུག་བསྡལ་ལ་སོགས་སྐྱོང་མིན་པར། །གདུང་དང་ཕན་འདོགས་རྒྱུ་མ་ཡིན།།
གང་ཚེ་རང་ཉིད་སྤྲུག་བསྡལ་གྱི། །རང་གི་ངོ་བོར་སྣང་བ་ཞི།།
གདུང་ཡིན་དེ་དམིགས་ཏེ་ཤེས་མིན་པ། །[109]དེ་ཚེ་དེ་ལྟར་ཐལ་མེ་འགྱུར།།
དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམིགས་སྐྱོང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན།།
དོན་དང་འབྲེལ་དམིགས་པ་སྟེ། །རང་ཉིད་གསལ་བ་བདག་སྐྱོང་ཡིན།།

ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་མངོན་འདོད་པས་ན་དེས་དེ་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཚེ་ཉམས་སྐྱོང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་དེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བློ་རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་སྤྲུག་བསྡལ་ལ་སོགས་པ་རང་

(109) སྡེ་ཚན་དེའི་རིང་། ཅཉཀ-ཁ། ཇ་ཤེས་ཡིན་པ། །

རིག་པས་རྒྱོང་བ་མིན་པར་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་
ཡུལ་དེ་དམིགས་པ་པོ་རང་ལ་གདྲུང་བ་དང་ཐན་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་
ལ། གང་གི་ཚེ་རྒྱོང་བྱེད་ཤེས་པ་རང་ཉིད་སྐུང་བྱ་གསལ་གྱི་རང་
གི་ངོ་བོར་དངོས་སུ་སྐང་བ་ནི་གདྲུང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྤྲུགཔ་གསལ་
དེ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནི་གདྲུང་བ་རྒྱོང་བ་མིན་པ་ཉིད་དུ་
འདོད་པ་དེ་ཡི་ཚེ་རྟག་འབྱོར་པས་གཞན་གྱི་གདྲུང་བ་དམིགས་ཙམ་གྱིས་
དེ་སྐྱང་གདྲུང་བའི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡུལ་དམིགས་པ་རང་ཡུལ་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་རྒྱོང་བ་དག་ནི་ཐ་དད་
ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། དམིགས་པར་བྱ་བའི་དོན་གཞན་པ་དེའི་ངོ་བོར་མ་
སྐྱེས་ཀྱང་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་དོན་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ། རྒྱོང་བྱེད་རང་ཉིད་སྐང་བྱའི་ངོ་བོར་གསལ་བ་ལ་དེའི་བདག་
ཉིད་དུ་རྒྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེའི་བག་ཚགས་གསལ་བར་
མ་སད་པའི་སྐོག་གྱང་གྱི་མེའི་སྤྲི་མཚན་འཛིན་པ་ན་སྤྲི་ཙམ་དུ་རང་རིག་
གིས་རྒྱོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་རང་མཚན་དང་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་མེའི་ཚ་བ་

སོགས་མི་སྲོང་ལ། གསལ་བར་སད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དུས་ན་མེ་ཉིད་སྲོང་བ་བཞིན་ནོ། །དོ་ན་རྟག་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བར་སྣང་བས་ན་སྲོང་བར་ཅི་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རང་སྣང་ཉིད་གསལ་བར་སྣང་བ་ཙམ་དེ་ནི་ཤར་ཚེ་གྱི་སྲོང་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཤར་ཚེ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོང་བ་དང་གཅིག་པའི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ཆགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུད་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན་རྟམ་པ་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ལ་རྟག་མངོན་གྱིས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་བྱས་ཀྱང་སྲོང་བ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་ལ། རྟམ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་སྲོང་བ་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་བདེ་སོགས་དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་རྗེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱད་མེད་ཅིང་གཉིས་ཀའི་ཡང་བློའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ནི་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དམིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་བཞེད་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་མ་གྲུར་པའི་རྟག་མངོན་ལ་ནི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་གདོན་སུ་སྲོང་བ་མ་ཡིན་

ལ། གནས་ཡོངས་སུ་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟེགས་པ་ནི་ཐལ་བའི་ཚོས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་དང་བརྟོད་པར་མི་ནུས་ཞེས་རྒྱུད་གཞན་བྱང་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཟེགས་པ་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་བའི་སྤྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོས་པ་མེད་བཞིན་དེ་སྣེད་པའི་སྣང་བ་མ་འཐུགས་ཀྱང་རོ་མཉམ་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ཐལ་བས་བསམ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་དོན་སྟོ་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་མངོན་སུམ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅམ་ཟོ་དང་རྟས་གཅིག་ཏུ་བྱང་ཀྱང་ཁྱོག་ན་མེའི་ཕྱི་དོན་ནི་ཚ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་ཤེགས་ལ་ཤེགས་ན་རྒྱུད་གཞན་ཡང་ཤེགས་པར་འགྱུར་དོ་སྙམ་ན། བདག་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་སྣུབ་བྱེད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྣུབས་དང་ཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ནི་སྣང་བ་ཅམ་ཡིན་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་སྣུབ་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་པ་དེས་སྣུབ་བོ་ཟེར་ན། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་ངེ་སྣང་མངོན་

སུམ་བྱས་པ་ཡིན། རྟག་འབྱོར་བས་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། རྟག་འབྱོར་པ་ལ་ཐ་རོལ་པོའི་སེམས་སྣང་བ་དེ་ནི་རྟག་འབྱོར་པའི་སེམས་དང་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་མོད་སྣང་བ་དེ་ཙམ་ལས་ཐ་རོལ་པོའི་སེམས་མ་བྱུབ་པ་གང་གིས་འགོག དོན་ཡོག་ན་མོ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཀུན་ལ་ཁ་སྤྱོས་ནས་འགོག་གོ་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་སྣང་བ་ན་སྣང་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པར་ཕྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པའི་རྫུལ་ཐ་རན་མི་སྣང་ཞིང་རགས་པ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཐ་རོལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་འཇུག་པའམ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་སྣང་ཡོད་པའི་སྣང་བྱེད་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྟོབས་ལས་སྣོ་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་བཞིན་གཅིག་གི་བག་ཆགས་ལས་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པར་འཆར་བའི་རིགས་པ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་སྣང་བར་རྒྱུད་གཞན་གྱི་བློ་ཡང་དོན་ཡོག་ན་མོ་མི་འབྱུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ཞུས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེམས་ཡོག་ཀྱང་དང་དོན་ཡོག་གྱང་རྟམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་

གཞན་སེམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་རྣོ་ལྟུང་བ་ནི་དོན་སེམས་གཉིས་ཀར་མཚུངས་པར་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱུད་གཞན་བྱུང་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རང་བློ་མངོན་གྱུར་མིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ། རང་བློ་ཡོད་པར་རྗེས་དཔག་འགྱུར།།

དེ་ཉིད་འདོད་ན་མི་འཐད་ཚུལ། །དང་པོ།

གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་མེད་པས་ན། །བློ་ནི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

གཞན་ཡང་རང་གི་བློ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མེད་པས་ན་བློ་ཉེ་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སུས་ཀྱང་རང་བློ་ཡོད་པར་ནི་འདོད་ལ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བྱབ་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་ན་ནི་བློ་ཡོད་ཅེས་པའང་མོ་གཤན་གྱི་བློ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པས་རང་རིག་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་རང་བློ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ན་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཡིན་དེས་པའི་ཚེ་རྟགས་གང་གིས་

ཀྱང་མི་འགྱུབ་པས་དམ་བཅའ་བས་རང་བློ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་མི་ཟ་བ་འདི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། རྟ་ལ་ཞོན་པར་གྱུར་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་རོལ་དམ་བཅའ་མཁན་པོས་རང་གི་བློ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར་ན། གང་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་བའི་ཚོས་ཡོད་པར་སྨྲས་པ་ལ་ནི་རྟགས་མེད་པར་སྨྲས་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བློ་ཡང་རང་ལ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་སྐུན་ཁང་གི་རྩ་ས་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་ཐ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རང་གི་ཁོང་པར་སྣང་གི་ཕྱོགས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་མེད་ཀྱང་སྲིད་སྐམ་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འདོད་ན་མི་འཐད་ཚུལ་ལ། དེ་སྐྱེས་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་མེད། །རྟགས་སུ་སྐྱེས་བྱེད་འབྱེལ་བ་མེད། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་ངོ་དགག་པ་དང་བྱེ་བྲག་དགག །དང་པོ།

དེ་ཡང་དབང་པོ་དོན་ནམ་བློ། །ཡང་ན་ཡིད་བྱེད་སྤྱ་མར་འགྱུར།།
རྒྱུ་འབྲས་ཚོགས་པ་འདི་དག་ལས། །འབྱེལ་བ་ཅན་གཞན་ཡོད་མིན་ཏེ།།
ནུས་པ་མཐོང་བ་མེད་ཐྱེར་རོ། །དེ་ལ་འཐུལ་ཐྱེར་དབང་པོ་མིན།།
དོན་ཡང་དེ་བཞིན་ཐོག་ཡིད་བྱེད། །ཤེས་ཡིན་དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ཕྱིར།།
མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཕྱིར་མིན།།

དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་རྟེན་དབང་པོ་དང་དམིགས་ཡུལ་དོན་ནུམ་ཡང་ན་ཐོག་རང་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིད་བྱེད་སྤྱ་མར་གྱུར་པ་གང་རུང་རྟགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་ཐོག་དེ་ཚོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་དུག་ལས་ཐོག་དང་འབྱེལ་བ་ཅན་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་དང་ཡིད་ཐད་པ་སོགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་ལ་ཐོག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཚོགས་ན་སྐྱེ་ཞིང་མ་ཚོགས་ན་མི་སྐྱེ་བར་དེས་ཀྱི་དེ་ལས་རྒྱུ་གཞན་རྟོགས་ན་རྒྱུ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་འཐུལ་བའི་ཕྱིར་དབང་

པོ་ནི་རྒྱས་ཡང་དག་མེ་ན་ཏེ། རང་བློ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་བློ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཀོད་ན་ཡང་དབང་པོ་དེ་བཞིའི་ཕྱིར་དུ་འགྲུལ་ཏེ། གང་དུ་སྟོན་པོ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་སྟོ་འཛིན་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་དང་ཡིད་བྱེད་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་མ་སྨྲབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མ་སྨྲབ་པ་ནི་རྒྱས་ཉིད་ལས་ཀྱང་པས་གཞན་སྟབས་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ།།

དེ་ལ་བློ་རང་དུས་ན་རང་གི་ས་རང་དེག་པའི་མངོན་སུམ་མེད་ཀྱང་རྟེས་ཀྱི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ནི་རང་གི་གྱབ་མཐའ་རང་གིས་བརྟེད་པ་སྟེ། རང་དུས་ན་མེད་པ་ཇི་ལྟར་གསལ་པོར་སྣང་ཞིང་དྲན་པ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། དྲན་པར་བྱ་རྒྱུ་སྔར་གྱི་ཤེས་པ་རང་གིས་མྱོང་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

གཉེས་པ་རྒྱུ་རྐཱཏ་ལ། དོན་ཚོས་རྣམས་སུ་མི་འཐད་དང་། ཁྲོ་ཚོས་རྣམས་སུ་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་གསལ་ཟློ་དོན་གང་ཡིན་བརྟག །དོན་དེ་ཤེས་སམ་ཤེས་བརྟག །དང་པོ་ལ། ཟློ་ཡིན་ན་ནི་མ་གྲུབ་ལ། །དོན་ཡིན་ན་ནི་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་དོན་གསལ་རྟགས་ཡིན་པར། །འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་མིན་ནམ།།
འདི་ནི་གསལ་གྱུར་དོན་བསལ་ཏེ། །ཁ་གསལ་བ[110]ཉམས་སུ་ལྡོངས་མིན་ཀ།།
དེ་ཡི་གསལ་འགྱུར་མི་དེས་ཟིར།།

གལ་ཏེ་དོན་ཙམ་ཞེག་རྟགས་སུ་འགོད་པ་མིན་ཡང་ཁྱད་པར་བ་དོན་གསལ་བ་རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་གསལ་ཞེས་པ་འདི་ཟློ་ལ་གསལ་བ་ལྡོངས་བས་གྱུར་པ་འདི་ཡིན་ནམ། ཟློ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཟློ་ལ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ཟློ་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་བསྟུབས་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་

(110) སྡུད་ཕར་དབེ་རིད། ཅ୧ཀ-ཀ། ཾ་གསལ་བར། །

མིན་ནམ་ཡིན་ན་ནི་ཆོས་རང་ཉིད་དེར་གསལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེགས་པ་འདི་ས་ནི་ཤེས་པས་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་རྟགས་སུ་འགོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་མིན་པ་དེ་འདྲའི་གསལ་བ་ཡན་གར་བ་དོན་རང་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་གསལ་བཞིན་པའི་སྣང་བ་དེ་ཆོས་རང་ཉིད་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཆོས་ཀྱི་ས་ཉིད་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་ཆོས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་བ་ཤས་ཡང་མི་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་གསལ་ལོ་སྙམ་དུ་ཆོའི་སྐྱོང་བ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དོན་ཡིན་ནའི་མི་འཐད་པ།

འོན་ཏེ་གསལ་དེ་ཁོ་དོན་ཉིད་ཀྱི། །[111]ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེག་ཡིན་འདོད་ན།།
སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་མེད་པའི། །དོན་ལ་ཁྱད་པར་འཕགས་ཡང་མེད།།
དེ་འདོད་ན་ཡང་ཤེས་སོ་སོར། །སྐྱོན་ཅིག་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།
འོན་ཏེ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་

(111) སྐབས་ཐད་དེའི། ཀཽཊི་ཀ། ཁོན་ཉིད་ཀྱིས། །

པར་འགལ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གསལ་བར་གནས་པ་དེ་གསལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་ནི་མི་གསལ་བར་འཇིག་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་པས་གསལ་བའི་དོན་དེ་ཡིད་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུགསལ་བར་ཐལ་ལོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལའང་ལྷོག་གྱུར་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གསལ་དང་མི་གསལ་བའི་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པའི་དོན་དེ་འདོད་ན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་སོ་སོར་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་དོན་བྱས་ནས་དོན་རང་ཉིད་སྣང་ཅེ་གཅིས་མི་སྟོང་པར་འཇིག་པར་ཐལ་བར་གྱུར་པས་ན་ཆོས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་དོན་རང་གི་སྐེད་ན་ཏེ་ལྟར་བྱུང་སྟེ་རྒྱང་ཙམ་གྱུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣང་ཅེག་མའི་བྱེ་བྲག་གི་གསལ་བ་ནི་ཆོས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེས་མི་ཁྱབ་ལ། ཆོས་དང་ཐད་པའི་སྣང་ཅེག་མའི་ཁྱད་པར་གཟུང་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྐྱབ་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་གསལ་ཞེས་པ་དེ་

གང་ཡིན་ཞེས་བསམ་པར་བྱོས་ཤིག ཡང་ན་དོན་འདི་དག་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་འཁོར་ཞིག་ལ་གསལ་བ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་མི་རུང་བས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གསལ་བ་ཞེས་པ་མི་འབྱབ་སྟེ་དོན་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་རྟག་ན་ཤེས་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་བྱུང་བ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་ས་ཤེས་པ་སྣུབ་ནུས་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་བའི་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེས་སུའང་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་དོན་དེ་ཤེས་སམ་མ་ཤེས་བརྟག་པ་ལ། འདྲི་དང་དེ་ལ་གནོད་པ་སྟོན། །དང་པོ།

དེ་ཡང་ཤེས་པའམ་ཤེས་མ་བྱུང་།

དོན་གསལ་བ་ཞེས་པ་ཆོས་སྐྱབས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་ཤེས་པས་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཞིག་ཡིན་པའམ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་བྱུབ །ཤེས་པ་མིན་ན་འགལ་བ་འོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ན། །ཤེས་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་མེད་པར།།
དེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས།།

གལ་ཏེ་དོན་འདི་ཤེས་པས་ཤེས་སོ་སྙམ་དུ་རང་གིས་ཤེས་པར་སྨྲ་བ་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་ཤེས་པར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ནས་དོན་འདི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་མ་ཤེས་པར་མར་མེས་བྱམ་པ་གསལ་ཞེས་ཤེས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

བཀའ་དང་ཤེས་པ་མི་ནན་ཚམ་པ།

ཤེས་སྨྲར་ཉིད་དུ་བཅད་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཇི་སྐད་གོ་བྱེད་ཡིན།།

མཐོང་བ་མཐོང་སྨྲར་མི་ན་ཐ་ཁ་སྨྲས། །[112]མཐོང་སྨྲར་ཁ་ཅར་མཐོང་འགྱུར་མེད།།

ཁྱད་པར་དེ་གཞན་མཐོང་བ་ལ་འཁང་། །ཡོད་ཕྱིར་རང་བློ་རྟོགས་པར་འགྱུར།།

རང་གི་བློས་དོན་དེ་ཤེས་པར་སྨྲར་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་ས་བློ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ཞེག་ན། བློས་ཤེས་པར་མ་བཅད་པའི་དོན་

(112) སྡོང་ཁང་དབེ་རིད། ཅ୯ཀ-५། ཇ་ཞེན་ཕྱིས། །

དེ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཀ་བ་ནི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ཀྱང་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཀེ་གཞན་གྱི་སྔོན་པོ་མཐོང་བས་རང་ལ་སྔོ་འཇིན་གྱི་ཚོགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ།།

རྗེ་ལྟར་ན། རང་གིས་སྔོ་སོགས་མཐོང་བ་ན་རང་གི་ཚོས་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མིན་ལ། ཚོས་མཐོང་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དོན་གསལ་དེ་ནི་ཚོས་མཐོང་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཚོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་གི་ཚོས་དོན་འདི་མཐོང་ངེ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་དུས་འགྱངས་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མེད་བཞིན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་དོན་ཚོས་ཡན་གང་བ་གསལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ས་རང་ཚོ་བསྒྲུབ་ན། རྟགས་སུ་འདོད་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་རང་ཚོ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ན་འབྲེལ་མེད་དེ་འདྲའི་རྟགས་འགོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཞད་གད་ཀྱི་འོས་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དུ་སྐྱེས་བུ་ལྟས་

བྱིན་གྱིས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ན་དེ་ཉིད་མཚོད་སྤྲིན་གྱིས་གནས་སྐབས་དེར་མཐོང་བ་མིན་པ་དང་། མཚོད་སྤྲིན་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་གཞན་བར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་དང་། མཚོད་སྤྲིན་གྱི་ཤེས་པས་ཡུལ་དུས་ཡོངས་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པོ་མཐོང་བ་དེས་མཚོད་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་འཛིན་ཡོད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་དེ་དག་རང་གི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་ཉིད་ད་ལ་མཐོང་བ་དེས་ནི་མངོན་སུམ་འཇུག་ཀྱང་མངོན་སུམ་མེད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་བོད་འབྲེལ་རྣམས་སུ་འཇུ་མི་འཇུ་སྣ་ཚོགས་བཤད་ཀྱང་གཏེར་ཕྱིན་པ་མ་མཐོང་ལ། འདིར་ནི་ལྷ་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྒྱན་གསུམ་མཐུན་པར་གནད་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཇུག་བསྡུ་ནི།

དེ་ཕྱིར་རང་ཚོས་ལྷོས་མེད་ཅན། །དོན་ཚོས་ཡན་གང་བ་ལས་ནི།།

ཟློ་ཞེ་རྗེས་སུ་དཔོག་མ་ཡིན།།

གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཆོས་དང་གི་ཚོས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཚོས་ཡན་གང་བ་ཅི་ཞིག་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་དེ་ལས་ནི་ཆོས་ཡོད་པར་ནི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲེལ་བ་དེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པ་ལ། ཆོས་དང་གཅིག་པའི་རྟགས་མི་གྲུབ། །ཐ་དད་འབྲས་རྟགས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ།

ཆོས་རྟགས་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ། །རང་ཚོས་རང་ཆོས་ལས་གཞན་ཅི།།

རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ། །ཆོས་ལས་ཐ་དད་གང་ལས་ཡིན།།

གལ་ཏེ་དོན་གྱི་ཚོས་ལས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ན་ཡང་ཆོས་དང་གི་ཚོས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འགྲུབ་བོ་སྙམ་ན། ཆོས་རང་གི་ཚོས་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རྟགས་མི་དགོས་མོད་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་མ་བླངས་ལ། ཆོས་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་མིན་ན་དེའི་ཚོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་དེ། ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟགས་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་སོགས་པ་ཇི་འགོད་ཀྱང་དེ་ན་རང་གི་ཆོས་ལས་རྗས་གཞན་ཅི་ཡིན་ཏེ། སེམས་བྱང་གི་ཚོགས་

དེ་དག་གཙོ་སེམས་ཟློ་དེ་དང་དབང་ཡུལ་སོགས་རྒྱུ་མཚུངས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ས་པ་དེ་ཟློ་ལས་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟགས་དེ་དག་དང་གིས་དང་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ན་དེས་དང་དེག་པའི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྗས་ལག་ན་ཐོགས་ནས་གཞན་དུ་འཚོལ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཀའ་ལས་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཞེན་བཞིན་དུ་དེ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཆོལ་བ་དེ་ནི་དང་གིས་དང་སྟོང་བའི་དེའེ་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ཐད་ཀར་རྟགས་མི་སྲིད་པ།

གཞན་སྐྱེས་དེ་ཡང་འགྲུལ་པ་ཅན། །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྔ་པོ་དང་།།
དབང་པོ་དང་ནི་དམིགས་པ་དག །མ་གཏོགས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་གཞན།།
ཉེ་བར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་འདས།།
ཞོན་ལྔ་དག་ལ་[113]གཟུགས་མཐོང་ལས། །སྐྱེས་པ་གཞན་དུ་སྲིད་བཞལ་བ།།

(113) སྣར་ཐང་དང་རི་བོ་ཆེ་-ཤ། ཞོན་ལྔ་དག་ལས། །

གང་ཡིན་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད། །དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་གང་ཡིན་དེ།། རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་བཙན་ཚོལ་ཡིན།།

ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་རྣམས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། ཤེས་པ་རང་གི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམས་གང་བཀོད་པ་དེ་ཡང་དེ་བསྟན་ལ་འཐུལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རང་ཉིད་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེས་རྣམས་དེ་དང་ཆོས་ལ་དེ་བྱང་གི་འཛེལ་བ་དེས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱབས་པའི་འབྲས་རྣམས་སུ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྔ་པོ་དང་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དང་ནི་ཆོས་ཡུལ་དམིགས་པ་སྟེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་མ་ལུས་པོ་དག་མ་གཏོགས་པར་ཆུད་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་གཞན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྔ་ཚན་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་དགོད་པར་བྱ་བ་རྣེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་དམིགས་པ་ལྔ་སྟེ་ཚན་གཉིས་པོ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདུས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་རང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཐུབ་པས་ཆོས་ཉིད་ལྔ་ཡང་འཐུབ་སྟེ། ཆོས་རང་ཉིད་བྱུབ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇོག་ལ་དཔག་ནས་དབང་པོ་སྐྱབ་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་

དཔེགས་བཞང་ཤེས་པ་རང་གིས་དེག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་ལྟ་དུག་ལ་ཡང་གཟུགས་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཉིད་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་པས་སྐྱེས་པ་ཡི་རྟེས་འཇོག་དང་། གཞན་དུ་མིག་ཤེས་མེད་ན་གཟུགས་དེ་སྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པས་ན་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་པཞམ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་མ་བྱུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་སྣུབ་པའི་རྟགས་གཞན་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཆོལ་འབའཞ་ཞེག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལ། དོན་སེམས་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་ནུ། །ཡིད་ལ་དོན་རྟགས་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་བློ་མི་འགྱུབ། །དེས་ན་གཞན་བློ་རྟེས་མི་དཔོག །དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་རྟགས་མིན་ལ། །དེ་མཐོང་དེ་ལ་བྱུབ་མི་ཤེས། །དེས་ན་དོན་ལས་ཤེས་མི་འགྱུབ། །དང་པོ།

རྟགས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དང་ནི། །སྟོན་ཅིག་འབྲེལ་བ་མཐོང་མེད་པས།།

རྗེ་ལྷུང་རྟོགས་འགྱུར་རྐྱས་དགའ་ནི། །མ་མཐོང་བ་ཡི་གསལ་བྱེད་མིན།།

ཚོར་སྐྱུབ་པ་ལ་རྐྱས་ཡོད་དུ་ཆུགཿནོ་ཡང་ཤེས་པ་དེ་དང་ནི་རྐྱས་དེ་ལྷན་ཅིག་འབྱེལ་བ་ཚད་མེད་པར་ནི་རྗེ་ལྷུང་རྐྱས་དེས་ཚོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྐྱས་དུགཿནི་རང་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཤྐྱགཿགྱུར་ལ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ནམ་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྐྱས་གཅིག་གིས་ཤྐྱགཿགྱུར་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེ་མཐོང་དེ་ལ་བྱེད་མི་ཤེས་པ།

རྐྱས་དེ་ཉིད་ལས་སྐད་དེ་ནི། །བྱང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ན་ནི།།

དེ་ལ་ཡང་ནི་དེའི་གཞན་ཞེས། །བསྟན་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱབ་མེད་འགྱུར།།

རང་རྒྱུད་ལ་ཚོར་སྐྱུབ་པའི་རྐྱས་དེ་ཉིད་ལས་སྐད་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྐྱས་དེས་ཚོར་དེ་ནི་བྱང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་དེའེ་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཚོར་བྱང་པའང་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་རྐྱས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་ན་གཞན་སེམས་ཤྐྱགཿཏུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྱུབ་པས་

རྟགས་དེས་གཞན་ཆོོ་དོོག་པར་གྱུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡང་ཉེ་དུས་གཞན་ཞེག་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ཐྱིང་ཐུགས་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་མཐར་ནས་ཡང་དུས་གྱུབ་པ་མི་སྲིད་དོོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་དོོན་ལས་ཤེས་པ་མི་འགྱུབ་པ།

དེ་ཐྱིང་ཆོོ་ལས་དོོན་གྱུབ་ཀྱི། །དོོན་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་དེ་མིན།།
དེ་མ་གྱུབ་པར་དོོན་རང་ཉིད། །རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་ཐྱིང་དོོ།།

ཆོོ་རང་ཉིད་རང་གིས་མངོོན་སུམ་མ་གྱུབ་ན་དོོན་གང་གིས་ཀྱང་འགྱུབ་མི་ནུས་པ་དེ་ཐྱིང་ཆོོ་རང་ཉིད་གསལ་བར་རྫོོང་བའི་བདག་ཉིད་ལས་དོོན་སྟོོ་སོོགས་ཡོོད་པར་གྱུབ་ཀྱི་ཆོོ་མ་གྱུབ་པར་དོོན་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཆོོ་དེ་གྱུབ་པ་མིན་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོོ་དེ་མ་གྱུབ་པར་དོོན་རང་ཉིད་ཡོོད་པར་རབ་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཐྱིང་དོོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་མེད་པར་དོོན་གྱུབ་ན་ནི་མོ་གཤན་གྱི་བུ་ལ་སོོགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་གྱུབ་པར་འགྱུར་དོོ། །དེས་ན་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་རྟོོགས་ཀྱི་མིག་མ་གྱུབ་པར་གཟུགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མིག་རྟོོགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྒྲོོན་མེས་

བྱམ་པ་གསལ་བྱེད་བྱམ་པས་སྨྲོན་མེ་གསལ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ཟློ་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་པ་ནི།

མངོན་སུམ་ཟློ་དང་དེ་ལས་ནི། །བརྗོད་དང་གཡོ་འགྱུལ་སོགས་མཐོང་ན་སྐད།།

གཞན་སེམས་རྗེས་དཔག་མི་འགྱུར་ཏེ། །བདག་ལ་འབྲེལ་བ་མཐོང་མེད་ཕྱིར།།

འདི་ལྟར་རང་དོག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟློ་མཐོང་བ་དང་ཟློ་དེ་ལས་ནི་ཚིག་བརྗོད་པ་དང་། ལུས་གཡོ་འགྱུལ་སོགས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་གཞན་སེམས་ཀྱང་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་རིག་མི་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་རྒྱུད་ལ་ཟློ་དང་བརྗོད་པ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་འདིའི་འབྲས་བུའོ་སྣམ་པའི་ཟློ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། གཞན་ཟློ་སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་སོགས་ཟློའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའང་ཤེས་པར་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་ལ་དོན་རྟོགས་མི་སྲིད་པ།

ཡིད་ཀྱི་ཟློ་ལ་དོན་གྱི་རྟོགས། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མིན་ཕྱིར།།

ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཐློ་རང་གི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དོན་གྱི་རྟགས་རལ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མེན་ཏེ། དོན་ཉེ་བ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་ལ། ཡིད་རྟོག་བཅས་དག་ནི་ནང་གི་བརྡ་དང་རྩོལ་བ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་ལ་དེ་རང་རིག་པས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་གཞན་གང་གིས་འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གཞན་གྱིས་གཞན་གསལ་དགག་པ་ལ། གཞན་རིག་འདོད་ལ་གསལ་མི་འཐད། །རང་རིག་འདོད་ལ་དེ་མི་མཚུངས། །དང་པོ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐློ་ནི་ཐློ་གཞན་གྱིས། །རྗེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར།། གསལ་མིན་བདག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གང་ལས་ཡིན།། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་རིག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན། ཐློས་དོན་གསལ་བ་ལྟར་ཐློ་སྐ་མི་ཐློ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་རྗེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐློ་སྐ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ནག་པོ་སོགས་བཞིན་དུ་གསལ་

བྱ་དང་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུ་མཚན་གྱང་ལས་ཡིན་ཏེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ།།

གཉིས་པ་རང་རིགས་འདོད་ལ་དེ་མི་མཚུངས་པ་ལ། རང་ལ་མི་མཚུངས་དངོས་ལན་གདབ། །ཚུལ་དེ་གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཐེག །དེ་ཕྱིར་དོན་གསལ་ཐ་སྙད་འཐད། །དང་པོ།

ཡུལ་ནི་རྫི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན། །གསལ་ལང་བོ་འཛོ་ཕྱིར་རོ།།

གསལ་དེ་འང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན།།

ཚོ་སྤུ་མ་མི་གསལ་བ་ཕྱི་མས་གསལ་དུ་མེད་ན་འོན་ཏེ་ཁྱོད་རང་གི་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནི་མི་གསལ་བ་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་རང་རིག་མེད་པ་དེ་ཚོས་རྫི་ལྟར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་དོན་གསལ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོན་དེ་མི་གསལ་བ་ཡིན་མོད། རང་ཉིད་གསལ་བ་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་འཛོ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་གསལ་བའི་བརྡ་སྦྱར་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ།།

དེ་འདྲའི་ཡུལ་གསལ་ཞེས་པ་དེ་འང་ཤེས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་

བས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་རང་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་པས་དོན་གསལ་ཞེས་རྒྱང་སྐེ། ཚོ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་བསྩལ་ཚུལ་དེ་གཞན་ལུགས་ལ་མི་འཕྲིག

དེ་ལྟར་ཚོ་ལ་ཚོ་འདོད་ན། །ཚོ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུར།།
དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡུལ་ཡང་ནི། །ཚོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཆོས་མཚུངས་ཉིད།།

ཕྱི་དོན་ཚོ་ལ་གསལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཚོ་ཕྱི་མ་ལ་ཚོ་སྔ་མའི་རྣམ་པར་སྣང་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཚོ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ཏུ་རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུར་སྟེ། སྔ་ཚོའི་རྣམ་པར་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཚོ་གཅིག་ལ་རང་རིག་པ་གྱུབ་ན་ཀུན་ཏུ་ཡང་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དེ་ལྟ་མིན་ནུ་ཡུལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉེ་ཚོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ལ་མི་གསལ་བར་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་བཞིན་མི་གསལ་བའི་ཚོས་ཡུལ་གསལ་རུང་ན་མི་གསལ་བའི་བུམ་པས་ཀྱང་ཚོ་གསལ་བར་ཐལ་ཏེ། རང་མི་གསལ་ཡང་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཁོད་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་ཕྱིར་དོན་གསལ་ཐ་སྙད་འཕངས་པ་ལ། དོན་དང་དུས་དང་བྱབ་དོན་གསུམ། །དང་པོ།

དེའི་ཕྱིར་ངེད་ཀྱི་ཚོར་རང་ཉིད། །གསལ་བའི་ངོ་བོས་རབ་གསལ་ཞིང་།།

གཞན་དེར་ངོ་བོ་འཛོ་བ་ཡིས། །གསལ་བ་ནི་དེ་རབ་གསལ་ཉིད།།

འདུ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ནི། །ཚོར་གཞན་རབ་ཏུ་གསལ་མི་འདོད།།

རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་ཕྱིར་དོན། །དེ་ཡི་ངོ་བོས་རབ་གསལ་ཡིན།།

རང་མི་གསལ་བ་གཞན་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ངེད་ཀྱི་ནི་ཚོར་རང་ཉིད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྣོན་མེ་བཞིན་དུ་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རབ་ཏུ་གསལ་ཞིང་། མི་གསལ་བ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གཞན་ཤེས་པ་དེ་ངོ་བོ་འམ་རྟམ་པ་འཛོ་བ་ཡིས་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་དེ་ཚོས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚོ་སྣ་ཕྱི་འདུ་བ་ཡིན་ཡང་ཚོ་མ་དེ་ཡིས་ནི་ཚོ་གཞན་སྣ་མ་དེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མི་འདོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚོ་སྣ་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ཀྱིས་གསལ་མི་དགོས་ཤིང་། སྣ་མ་དེའི་ཡུལ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ངོ་

བོས་རྣ་ཐུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དཔེ་ཟཁཏ་པ

དཔེར་སྨྲོན་གཉིས་བཞིན་མར་མེ་དང་། །བུམ་པ་དག་ཀྱང་དེར་བརྟེན་ནས།།

གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ངོ་བོ་ཡིས། །ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད།།

དཔེར་ན་ཆྭོ་སྦ་ཐྱི་གཉིས་པོ་དེ་སྨྲོན་མ་གཉིས་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་གསལ་བའི་ཐྱིར་ཞན་ཚུན་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དོན་གང་གི་རྣམ་པར་སྐྱེས་ཤིང་གསལ་བ་ཙམ་ལས་དེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ཆོས་གསལ་ཞེས་བཞང་ཆོ་རང་ཉིད་གསལ་བ་ལས་ཐ་སྙད་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་རང་ཉིད་མི་གསལ་བ་ནི་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དུ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མར་མེ་དང་བུམ་པ་དུག་ཀྱང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་ཡོད་པ་དེ་བརྟེན་ནས་གསལ་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡི་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་མི་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ།།

བཤུམ་པ་སྐབས་དོན།

ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཙམ་གྱིས་ནི། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་དེས་མ་ཡིན།།
དེས་ན་གང་ལས་འདི་ར་འགྱུར་བ། །གཞན་དེ་ཉང་མཐོང་བར་གདོན་མི་ཟ།།

ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་དེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱུ་ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གྱང་ལས་ཁོ་ཏོས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་སུ་དེས་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡུལ་ལ་ནི་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་གྱི་དེས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་དོན་ཙམ་མྱོང་བར་མ་ཟད་གཞན་ཤེས་པ་དེ་འང་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའམ་མཐོང་བར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ཡུལ་སྣོ་སོོགས་མྱོང་བས་དེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུབ་ལའང་དེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་བཞིན་བསྟོན་འདིར་ན་གཞན་རིག་པའང་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱོས་ཤིག ཐ་སྙད་མཐོང་ཐོས་མྱོང་བ་འདི་སྐད་ཀྱང་ཁེགས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། རང་རིག་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པས་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དྲན་པའི་རྒྱས་ལས་རང་རིགས་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྡུན་ཚུལ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད།།དང་པོ།

དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིགས་བྱུག།།

ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་ཉིད་རིགས་པ་བྱུབ་སྟེ་མ་རྟོག་ཅིང་བར་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡི་གེ་རིང་སོགས་དྲན་པ་དང་། ཤེས་པའི་རིམ་པ་དྲན་ལས་བྱུག །དང་པོ་ལ་ བློ་གཅིག་གིས་དེ་འཛིན་མི་འཐད། །དུ་མས་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག །དང་པོ་ལ། རྒྱས་འགོད་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟུན། །དང་པོ། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ག་ནི། །རིང་སོགས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།།

ཡུན་རིང་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ།།

ཐ་རོལ་པོ་དག་ན་རེ། དྲན་པས་སྲིད་པ་སྟོན་སོང་ཙམ་བསྟུབ་ན་གྱུབ་ཟིན་བསྟུབ་པར་འགྱུར་ལ། རང་གིས་རང་སྲིད་བར་བསྟུབ་ན་མ་དེས་ཏེ་ཤེས་པ་སྔ་མ་རང་གིས་རང་མ་སྲིད་ཡང་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་དེ་རིག་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། ཡི་གེ་རིང་པོ་དང་ཉིན་པོ་སོགས་སུ་ནི་ཚོས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ལས་ཡུན་རིང་བ་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུན་རིང་བ་གནས་པ་མེད་པས་ན་ཡུལ་ཅན་ཉན་ཉེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་རིང་པོ་སྟོང་མི་སྲིད་ལ། གང་རིང་པོ་ཉམས་སུ་མ་སྟོང་བ་དེ་ནི་ཕྱི་སུ་རྟེ་ལྟར་བྱད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུན་ཆགས་པར་བྱང་བ་ཉན་ཉེས་ཀྱིས་ཅི་ཙམ་དམིགས་པ་དེ་དག་ཕྱི་ས་བྱན་པ་ན་ཉན་ཉེས་ཅི་ཙམ་སྐྱེས་པ་མ་གོད་པར་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་སྐོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་སྐྱེད་ཀུ་ཐོས་སོ་ཞེས་སྟོང་བ་ལས་བྱན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་ས་བྱན་པའི་ཚེ་ན་ཉན་ཉེས་རང་ཉིད་མེད་ཅིང་། སྔར་གྱི་དུས་ན་ཉན་ཉེས་ཙམ་ལས་རང་དོག་མེད་ན་ཕྱི་ས་བྱན་པ་འདི་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ།།

བཀའ་སྩལ་པ་སྟོག་ཚོས་བསྟན་པ།

གནས་ན་གོ་དེམ་མེད་པས་ན། །བློ་ལ་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་ཕྱིར།།
ཡི་གེ་རིམ་མེད་དིང་མི་འགྱུར། །ཐན་ཚུན་འཇེ་བ་མེད་པ་ཡི།།

ཡིག་ཚ་རིམ་སྦྱན་རྡེ་ལྟར་ན། །རིམ་མེད་པ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད།།

ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་རྒྱས་མ་བྱུབ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་སྣང་ལི་ཚ་སྤྲ་ཐྱི་སྐྱེ་འགག་ཅན་མིན་པར་ཤེས་རིང་པོའི་ཡུན་དུ་མི་འགག་པར་གནས་ཤིང་ཉན་ཐོས་ཀྱང་རུང་ལྟར་གནས་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྤྲ་ཐྱིར་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མའི་གོ་རིམ་མེད་པས་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་བློ་ལ་སྣང་ཚ་ཐམས་ཅད་སྤྲ་ཐྱི་མེད་པར་ཅིག་ཅར་སྣང་བའི་ཐྱིར་ཡི་གེ་ལ་རིམ་པ་མེད་པས་རིང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཀྱི་རིང་ཐུང་ནི་སྤྲ་ཐྱིར་འབྱུང་བའི་གོ་རིམ་ཅན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བའི་ཐམས་མེད་པའི་ཐྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བློ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་སྤྲ་ཐྱིའི་ཚ་དུ་མ་སྣང་བ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། ཚ་སྤྲ་ཐྱི་ཟན་ཚྭ་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་ནས་འདུ་བ་མེད་པ་ཡི་ཡི་གེའི་ཚ་རིམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཙམ་ཏེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རིམ་པ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ། ཡུལ་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

པ་ལྟ་བུང་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། སྔ་མ་ཤི་མཐར་གནས་པ་དགག །ཏུག་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དགག །དང་པོ།

སྔ་མ་མཐའ་ཡི་བར་གནས་ན། །འོག་ཏུ་སྐྱེ་ཞི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

རིམ་མིན་འཇོག་ཤི་ཐ་མར་ནི། །རིམ་ལྡན་ཚོ་ཡང་བར་འགྱུར། །

ཞླ་རིང་པོ་ཐོས་པ་ན་ཉན་ཐེས་ཀྱིས་རིང་པོར་མ་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡི་གེ་ཚ་སྣ་མ་དེ་དག་རང་གི་ཚ་རྗོགས་པའི་མཐའ་ཡི་བར་དུ་གནས་པས་སོ་ཞེན་ན། དེ་ལྟར་ཚ་དང་པོའི་འོག་ཏུ་དང་པོ་མ་འགགས་པའི་སྟེང་དུ་ཚ་གཉིས་པ་བསྟོམས་པས་སྣ་ཡི་གསང་ནི་རེ་མཐོང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བེ་ལ་གཞལ་བའི་འབྲས་སྟོང་དུ་སྐྱངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་རྣམས་སྔ་མ་མ་འགགས་བཞིན་དུ་གཞན་དང་གཞན་འཇིག་པས་ན་རིམ་མིན་དུ་འཇིག་པའི་སྐྱེ་སྐད་གསང་ཆེ་བ་ཙམ་ཐོས་ཀྱི་རིང་པོའི་དོན་མེད་ཅིང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚ་ཐ་མར་ཡང་ནི་ཅིག་ཅར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལས་རིམ་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རིམ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྣམ་

བར་མ་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་སྐྱོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྟག་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དག་པ་ལ། ཤེས་ཀྱང་མི་འཛིག་ཐལ་བ་དང་། །རྩོལ་བ་ཤེ་མ་དོན་མེད་ཐལ། །དང་པོ།

དེ་འོག་ཡུལ་ནི་གནས་མེད་ཤེས། །ཚོགས་རང་ཉིད་གནས་མ་ཡིན།།

རང་ཉིད་གནས་ན་ཤེས་ཀྱང་དེ། །མི་འཛིག་ཁྱད་པར་མེད་ཤེར་རོ།།

ཡི་གེ་རིམ་མེད་ཅེག་ཅར་ནི། །སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་སྐྱོན་འདི་ཡོད།།

སྒྲའི་ཚ་སོ་སོ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཡུལ་རང་ཉིད་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཤེར་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མི་གནས་ན་གཟུགས་བརྙན་གནས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཉན་ཁེས་རང་ཉིད་གནས་ནུ་ཤེས་སུ་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཉན་ཁེས་དེ་མི་འཛིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཤེར་རོ། །རིག་པ་འདི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཟད་ཡི་གེ་ལ་སྣོད་ཅེག་མའི་གོ་རིམ་མེད་ཅིང་ཆ་མེད་པར་ཅེག་ཅར་དུ་ནི་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཡིག་སྒྲ་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འདི་ཡོད་དེ། ཡི་གེའི་

ཚ་དག་རང་གི་ཚ་སྡ་མ་ལ་མི་ལྷོས་པར་འབྱུང་ན་ཁྲ་རིང་པོའི་སྐྱ་སྡ་མ་མཐའི་བར་དུ་གནས་པ་དེ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྐད་ཅེག་གཉིས་སུ་གནས་ནུས་ན་སྐར་ཡང་མི་ནུས་པ་མེད་དེ་རྒྱུ་འོག་པ་ལ་མི་ལྷོས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་ཐལ།

ལན་གཅིག་རྟོག་སྐྱེས་ཕྱིར་རྟོག་ག །ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་འགྱུར།།

ཡི་གེ་རྣམས་ནི་གསལ་བ་ལའང་། །སྐྱོན་འདི་རྣེས་སུ་གནས་པ་ཉིད།།

ཡི་གེ་ལ་ཚ་སྡ་ཕྱིའི་རིམ་པ་མེད་པར་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ན་བྱེད་པ་ལྟེ་ཤན་སོགས་ཀྱི་ས་ལན་གཅིག་ཚ་དང་པོ་དེ་རྟོག་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་སྡ་མ་དེ་དང་ཕྱི་མ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟོད་པ་པ་གང་དག་ཡི་གེ་རྣམ་ནི་ཚ་མེད་རྒྱ་བའི་ངོ་བོར་ནམ་མཁའ་ན་གནས་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ལས་གསལ་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་འཐད་པ་ཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་འདི་རྣེས་སུ་གནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་

བོར་བྱུང་བ་དེ་གསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཉན་ཡེས་གཅིག་གིས་རིང་པོ་འཛིན་སྐྱམ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལྟོ་དུ་མས་རིང་པོ་འཛིན་པར་མི་འཐད་པ་ལ། འཛིན་བྱེད་དུ་མ་རིམ་སྐྱེ་དགག །ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཚོང་བྱེད་གཞན་དང་མ་སྦྱོལ་དང་། །སྦྱོལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ།

དུ་མ་ཡིས་ནི་དེ་འཛིན་ན། །ཐ་མའི་ཚེ་གང་དེ་སྐྱོང་ལ།།

དེ་ཡང་རིང་པོར་འཛིན་མིན་པ། །དེས་ན་རིང་ཚེ་དན་མི་འགྱུར།།

ཡུལ་ཅན་ཉན་ཡེས་དུ་མ་ཡིས་ནི་སྣའི་ཆ་དུ་མ་དེ་འཛིན་ནུ་ཚེ་དག་གི་ནང་ན་རིང་པོ་འཛིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཆ་ཐ་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚེ་གང་གི་སྐབས་སུ་རིང་པོ་དེ་སྐྱོང་དགོས་ལ། ཐ་མའི་ཚེ་དེ་ཡང་རང་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དེ་ལས་རིང་པོར་འཛིན་པ་མེན་པས་རིང་པོ་སུས་ཀྱང་སྐྱོང་བ་མེད་པ་དེ་ས་རིང་པོའི་ཚེ་དན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཚེ་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟེལ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ལན་དགག །དང་པོ།

བློ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་ཀུ །སྲོངས་དེ་སྤྲ་ཐོས་པ་ནི།།
ཚོད་པ་མེད་པར་སྣང་མི་འགྱུར།།

ཡུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པའི་བློ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་རེ་རེ་བཞིན་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྲོངས་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེའི་ཡུལ་ཅན་ཉན་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་དང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བློ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་སྟེལ་ནས་སྐྱེ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཤེས་དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ཐོས་པ་ནི་བར་ཚོད་པ་མེད་པར་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ། འདྲུག་པ་སྐྱུར་བས་མཚམས་སྦྱོར་མིན། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མཚམས་སྦྱོར་མིན། །ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་མཚམས་སྦྱོར་མིན། །དང་པོ།

སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་གསལ་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཚོད་པ་མཐོང་ཡང་འདི།།

རྣམ་ཚད་མེད་པར་འཕྲུལ་གྱུར་ན། །ཐུང་དུ་གཉིས་ནི་བརྗོད་ན་ཡང།།
རྣམ་ཚད་མེད་པར་འཕྲུལ་བར་འགྱུར།།

སྒྲ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཆོ་ཤེས་པས་ཚོད་ཀྱང་ཆོ་འདྲུག་པ་སྙུར་བས་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་སྔར་གཅིག་ཅར་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་བར་གཞན་ཀྱིས་ཆོད་པ་དག་མཐོང་ཡང་འདྲུག་པ་སྙུར་བས་འདི་རྣམ་ཚད་མེད་པར་འཕྲུལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཙམ་ཞེས་རིང་པོར་བརྗོད་པ་ལྟར་བཤད་ཅིང་ཐོས་ཤིང་ཡིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཙམ་ཡང་ཐུབ་བོ། དེ་གཉིས་ཡུན་རིང་ཐུང་འདྲ་ལ་བར་མ་ཆད་པར་འདྲུག་པ་སྙུར་བ་ཡང་འདྲའོ། །དེས་ན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་བློ་ཉོན་ཅིག་ཏུ་ཐུབ་ཆོད་ཀྱང་མ་ཆོད་པ་ལྟར་མི་འཕྲུལ་ལོ།།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ནི་མཚམས་སྦྱོར་མིན་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ། །དང་པོ།

དབང་པོས་རྣམ་བཅད་མཐོང་ཡང་། །དབང་པོ་ལས་ཆད་མེད་སྒྲོ་འདོགས།།

མི་རྟག་དབང་པོའི་བློ་རྣམས་ཀུན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་ཕྱིར་རོ།།
རྣ་བའི་དབང་པོས་ཏེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དག་མཐོང་ནས་ཡང་དབང་པོ་རང་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་དངོས་པོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་འདོགས་པ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། མི་རྟུང་སྟེ་དབང་པོའི་བློ་རྣམ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རང་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ལྷ་གང་མཐོང་ཡང་རྣམ་ཆད་མེད་པར་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པ་ལ་མགལ་མེ་ལ་འགོང་ལོའི་གསལ་སྣང་གི་ཚུལ་དུ་མ་ཆད་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཀུན་འགྲུལ་བར་འགྱུར་རོ།།

བཀའ་བསྟན་བསྡུས་པ

ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང་། །མེག་འཇུམ་ཚོད་དུ་གནས་པ་ཡིན།།
དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟུལ་སྡུན་ནི། །དུ་མ་དག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས།།
རྟུལ་གཅིག་བསྟེན་དུས་ཆུང་བ་ཡི། །མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱང་སྐོད་ཅིག་འདོད།།
བློ་ཡང་སྐད་ཅིག་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཡི་གེ་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འགྱུར།།

དེ་ཕྱིར་ཡི་གེ་གཟུགས་སོགས་ལ། །ཆོ་གའཁྲུལ་ཀྱིས་ནི་ཚོད་ན་ཡང་།།
ཚོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན། །ཐམས་ཅད་ཡོག་པའི་དོན་ཅན་འགྱུར།།

ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱི་ཐུང་མཐའ་ཡང་སྐྱེ་བུའི་མེ་ག་འཇུམ་པའི་བྱ་བ་རྣོ་མ་ཙམ་གྱིས་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་ཐུང་བ་གཅིག་གི་ཡུན་དེ་ཡང་ཆ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེམ་གྱིས་སྐྱ་ཡི་ཆའི་རྟལ་ཐུན་ནི་མ་འདེས་པ་སྟ་བྱི་རིམ་བྱུང་དུ་མ་དག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གོ་འཕོ་བ་དང་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབེལ་བས་ཡུན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྟལ་ཐུ་རབ་གཅིག་བསྟེས་པ་སྟེ་འདའ་བའི་དུས་ནི་ཆུང་བ་ཡི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞེང་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཏིང་འདོད་དེ། སྐྱ་ནི་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ་ཆ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་རེ་ཐུར་གཏོང་ནས་དབུང་ཚེ་རྟལ་ཐུ་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་མེག་འབྱེད་འཇུམ་གྱི་བར་གྱི་ཆ་ཤུན་ཐལེ་འདབ་མ་བཅིག་པ་ལྟ་བུའི་རྟལ་གོ་འཕོ་ཞེང་འབྱེད་པ་དང་འཇུམ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེལ་ན་ཆུན་ཐལ་གྱི་འདབ་མ་བརྒྱ་བཅིག་པ་ཁྲབ་ཀྱིས་སྐྱེན་པར་ཐུག་པའི་ཚེ་རིམ་ཅན་དུ་ཐུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་

ལ་དེའི་ང་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་སྣང་ཅིག་མ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ཟློ་ཡང་སྣང་ཅིག་མར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་སྣང་ཅིག་མར་དེམ་གྱེས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་དེམ་གྱེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེམ་མིན་དུ་རྟོགས་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཕྱིར་ཡི་གེ་སོགས་སྐྱེས་པ་དང་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་དེ་སྙོམ་པ་སོགས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་མཐོང་བ་ལ་ཡུལ་རྫོང་བའི་སྣང་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་བར་དུ་ཡུལ་ཅན་རྫོང་བའི་སྐྱོན་གྱིས་ནི་ཚོད་ནས་ཡང་ཚོད་པ་མེད་པར་སྣང་བ་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་མཚམས་སྦྱོར་མིན་པ་ལ། སྣང་བ་གསལ་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མིག །རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ།

དབང་པོའི་འགྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ། །དོན་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱོར་བྱེད་པ།།

ཐ་དད་མཚོན་མེད་འགྲུལ་པ་ཅན། །དྲན་ཡིན་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཅན།།

བརྗོད་དང་རྗེས་འབྲེལ་དེ་ལ་ནི། །གསལ་བར་སྣང་ཉིད་གཅིག་ཏུ།།

དབང་པོས་བཟུང་ལ་སྤྱི་སྤྱོར་བ། །ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དབང་པོའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་ལས་གཞན་དུ་སྣ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མཚོན་པ་མེད་པ་སྟེ། མི་འབྱེད་པའི་འཁྲུལ་པ་ཅན་གྱི་�longའི་དྲན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་བརྗོད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྱེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་ཡུལ་སྣ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་གུ་ལ་ཞེག་སྟེ་མེད་ཅིང་། དབང་པོས་བརྟུང་བའི་དོན་རང་མཚན་སྣའི་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་ལ་སྣ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་སྔར་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་སྣང་བའི་སྐབས་སོགས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་རྟུན་མི་འཚར་ཕྱིར་དེ་མིན་པ་ལ། བར་མ་ཆོད་ལ་གནོད་བྱེད་མེད། །ཆོད་པའི་སྣང་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ།

དབང་པོས་ཆོད་པ་མཐོང་ན་ཡང་། །གལ་ཏེ་རྟོག་པས་སྦྱོར་བྱེད་ན།།

དོན་དང་དེ་ཡི་རྗོད་བ་ནི། །རྟུན་མི་འཚད་པར་སྣང་བ་དག།

དེགས་དམ་གནོད་པ་ཅན་མེད་ན། །ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་དེ་གང་ལས།།

དབང་པོས་སྣ་སོགས་བར་ཆོད་པ་མཐོང་ན་ཡང་གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་རྟོག་

པས་བར་མ་ཆད་པར་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དང་དེ་ཡི་ཚོར་བ་ཤེས་དེག་གཉིས་ཀ་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་བ་དུག་ལ་དོགས་པ་དྲམ་པ་སྟེ་དོགས་པ་ཡང་དག་པས་གཉེན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་ན་དོན་མཐོང་བ་བར་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ཚོད་པའི་སྣང་བྱེད་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་ལྡོག་འགལ་དོགས་པ་སྤང་། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཆོས་ནམ་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན་དེ་ནི་གང་ལས་འདོད།།

ཅིག་ཅར་ཆོས་མཐོང་མེད་ཕྱིར་ན། །དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་དྲྭ་བྱ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་ཆོས་རང་མི་རིག་ཅིང་གཞན་རིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོས་སོགས་དོན་རིག་གི་རྒྱུན་མཐར་ཤེས་པ་སྟ་མ་རིག་པ་ཅིག་ཁོ་ནས་ཆོས་སྟ་མ་རྣམས་རིག་མི་ནུས་པས་ཡུལ་སྐྱོང་བའི་ཆོས་རྟེ་རྣ་སུ་དེ་སྐྱོང་བྱེད་དེ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་སྟ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་རེ་རེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེས་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་རེ་རེ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་

དེས་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གྱང་ལས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་དྲིས་པ་ནི། ཅི་ཙར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣོང་བའི་ཟློ་དུ་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡུལ་རྣོང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣོང་བ་ལྟན་ཅེག་ཡོད་མེད་དེ་ཉེ་དུས་ལྟར་ལྟ་ཞིང་ལྟ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེགས་ན་བར་ཆོད་པ་ཡང་མ་མཐོང་བས་ཅི་སྟེ་མི་ཤེགས། དེ་མ་མཐོང་ཡང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེགས་སོ།། གཉིས་པ་ཡུལ་འཛིན་དོགས་པ་སྤང་བ་ལ། ལུང་དོན་དེགས་པས་ཚུལ་བཞིན་བཤད། །དེ་ཡིས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ཤེགས། །དང་པོ།

དེ་རྣམས་དོགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ། །ཆུས་པ་དེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན།།

འདི་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །དེམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་རྟོགས།།

ཤེས་པ་གཉིས་ལྟན་ཅེག་མི་སྐྱེ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དག་ལས།

གང་སྤྲ་ཕྱི་མེད་པར་མེམས་གཉིས་ལྟན་ཅེག་འབྱུང་བ་གནས་མེད་དོ་

ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚྭ་དེ་རྣམས་སྲོ་འཇོག་མིག་ཤེས་ལྟུ་སྦྱ་མ་རང་དང་རེགས་མཐུན་པ་རེ་རེ་ཉིད་ལ་ནུས་པ་དེས་བར་གྱུར་པ་ཡི་དོན་ཡིན་གྱི་རེགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཅན་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་དུ་མ་མི་རྟག་པའི་ལྟུང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིས་མཐུན་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་ལས་ཐྱི་མ་ཐྱི་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཏེ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཚོགས་རྟོགས་ཀ་ཉན་ཡང་ཉེས་པ་ལ། དངོས་དང་དེ་ཡི་འཐད་པ་སྟོན། །དང་པོ།

འདི་ནི་གང་ཞེག་མཐོང་དོན་ལ། །ངོ་ཤེས་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག།
གསལ་བར་སྣང་བས་མངོན་སུམ་བྱ། །རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན།།

རེགས་མཐུན་གྱི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་འདི་ས་ནི་རྒྱུ་དཔོག་གསལ་བར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དག་ཀྱང་གསལ་བར་སྣང་བས་དབང་པོའི་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་དབོག་ས་བས་རིགས་མ་ཐུན་ཤེས་པ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་དང་ངོ་ཤེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་ཤེས་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཐོང་བཞིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་གསལ་བར་སྣང་སྟེ་དུ་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་པས་སྒྲུབ་གྱི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མིན་པའི་འཁྲུལ་པ་ནི།

སྐྲ་དང་སྤོང་དང་མར་མེ་སོགས། །ཐ་དད་རྟོགས་པ་དག་ལ་ཡང།།
གསལ་སྣང་ཡོད་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་བློ། །རྗེ་ཤུར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར།།
དེ་ཕྱིར་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ནི། །ཡིག་སོགས་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད།།
སྡོན་ཚྭོང་ཁྲན་ལས་[114]དེ་ཡི་ཚོས། །སྤྲོ་འདོགས་མེད་པར་དེ་ཉིད་ནི།།
འདི་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ཡང་རྗེ་ཤུར་དབང་སྐྱེས་ཡིན།།

(114) སྐར་ཐང་དགེ་རིང། ཅ९९ག-৬། ཇ་བྷ་ཡས། །

སྐྱེ་བེག་པ་སྣང་སྐྱེས་པ་དུང་སྐྱོ་ང་གཉིས་དུང་མར་མེ་དང་མཚེ་མ་སོགས་ཕྱིས་སུ་ཐ་དད་ཡིན་དེས་སུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་དུག་ལ་ཡང་སྡང་གྱི་དེའོ་སྙམ་དུ་དོ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྐྱེས་བའི་ཚེ་གས་ལ་སྣང་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་པ་དེ་འདྲའི་ཚོ་དེ་རྟེ་ལྟར་སྡང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་སོ་སོར་མཐོང་བ་ལ་རྟོག་པས་གཅིག་ཏུ་ཟུང་བའི་འཛུལ་པ་ཙམ་མོ།།

དེ་འཛུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ངོ་ཤེས་པ་ལས་ནི་ཡིག་འབྲུ་དང་གཟུགས་སོགས་སྐྱི་ངོའོ་གཅིག་ཏུ་འཛུལ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་མེད་དེ། དོན་གང་ཞེག་སྟོན་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ལས་ད་ལྟ་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་སྐྱ་མ་དེ་ཡི་ཚེས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ཉིད་ནི་ལྟའི་ཞེས་བྱ་བའོ་ཤེས་པ་མེད་ལ། དེ་འདྲའི་སྐྱོ་འདོགས་པ་དེ་ཡང་རྟེ་ལྟར་དང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་མིང་སོགས་སྐྱེ་ནས་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དུས་མི་མཉམ་པས་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྒྲོང་བ་བཀག་ནས།

དཔེ་གཉིས་པ་དུས་མཉམ་གྱི་ཤེས་པ་དགག་པ་ལ། ཁས་ལྡན་ཚེགས་བཅད་འགལ་ཚུལ་བརྗོད། །ཚུལ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་འོ། །དང་པོ།

དོན་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྒྲོང་བ་[115]དག །ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་འདོད་མིན་ཞེང་།།

དོན་དང་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དག །སོ་སོར་རྟོགས་པཉང་ཡོད་མ་ཡིན།།

དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་དོན་འབའ་ཞིག།

ཐོ་རྣམ་གཅིག་གིས་བཟུང་མིན་ཏེ། །ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཕྱིར་རོ།།

ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །སྒྲོང་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་མེད་པའི།།

དོན་དང་དོན་ཤེས་གང་དེ་དག །ཕྱི་ནས་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་བྱན།།

དུས་སྤྲ་ཕྱིར་བྱུང་བ་མིན་ཡང་སྤྲ་སོགས་ཤེས་པ་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ཞེག་གིས་སྒྲོང་བར་ནི་སྤྲ་མི་ནུས་ཏེ། ཁས་ལྡན་

(115) སྣར་ཐང་དེའི་དིང་། ཅ९९ག-ฆ། ཇ ཤེས་པཤ་སྒྲོང་བ། ཀ

དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་རྫོང་བ་དང་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་རྫོང་བ་ཤེས་པ་གཞན་དག་དུས་མཉམ་པར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་འདོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་བ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལྡངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་བརྟགས་ནའང་དོན་སྡོན་པོ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་མཐོང་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དུག་སོ་སོར་ཡན་གར་དུ་སྡོ་སེར་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པའམ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་མ་འཕྲུལ་པས་རྗེ་ལྟར་བརྟགས་ཀྱང་ཡུལ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་ཡན་གར་བ་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་དམིགས་སུ་མེད་ན་མ་དམིགས་བཞིན་ཡོད་ཅེས་རྗེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ། སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡན་གར་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ནི་དོན་འབའ་ཞིག་སྟེ་ཡན་གར་བ་དེ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་སྣང་མི་དགོས་ཏེ། ཆོ་ཡི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བཟུང་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་སྡོན་པོའི་སྣང་བ་ལས་སྡོ་འཛིན་ཀྱི་སྣང་བ་འོག་གས་སུ་མི་སྣང་ངོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་ཆོས་མ་འཁྲུལ་པས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་ན་དོན་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་མེམས་ན་སྐྱེས་བུ་དང་མོ་གཉན་གྱི་བུ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་

ལྟར་ཡུལ་དང་དེ་ཤེས་པ་ཆ་མ་མེད་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་རྗེན་གཅེར་དུ་ཡུལ་དུ་སྣང་ན་ཀ་བུམ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་གཉིས་པོ་མ་འཛེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་སྟེ་མཐོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་སྟོ་འཛིན་དེ་འང་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་རྟོག་བ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་མི་སྣང་བར་སྟོན་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དུ་སྣང་བར་གྱུར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་འཛེས་པར་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོག་པར་སྟོན་དུ་སོང་ནས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དོན་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕྱི་ནས་ཏེ་ལྟར་སོ་སོར་ཁ་ཐལ་ཏེ་དན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་གར་དུ་དན་པ་དང་རྟོང་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཡན་གར་དུ་རྟོང་པ་ཞེག་ཡིན་ན་སོ་སོར་མ་འཛེས་

པར་དྲན་པ་ཡང་སྲིད་དོ། །འདི་ལྟོས་དོན་དང་ཤེས་པ་ཐ་མི་དད་པར་བརྗོད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སོ་སོར་དྲན་དུ་མེད་ཀྱང་རང་སྟོག་ནས་སོ་སོར་དྲན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་ཁང་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །འོན་སྟོན་པོ་དྲན་པ་བཞིན་དུ་སྟོ་འཛིན་དྲན་པ་ཡོད་པར་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་ན། དེ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡན་གང་བ་དྲན་པ་ནམ་ཡང་མི་འདོད་མོད། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་དྲན་པ་ཡོད་ཀྱི་ཁ་ཐུལ་ཏེ་དྲན་པ་ནི་གཉིས་ཀར་མེད་དོ། །དེས་ན་ཡུལ་དྲན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ལ་སྣང་ཀྱི་རང་བློའི་རྟམ་པ་གང་མོད་བ་དེ་དྲན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་ཡུལ་རྗེན་གཅེར་དུ་མོད་མི་སྲིད་པས་རྗེན་གཅེར་དུ་དྲན་པའང་གལ་སྲིད་དེ་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ།།

དོན་དང་དོན་ཀྱི་ཡིད་དག་གི །མོང་བ་དེམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལའང་།།
སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི། །བརྟད་པའི་སྐྱོན་འདི་གདོན་པར་དཀའ།།
འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི། །རྣམ་གཅིག་ཉིད་དམ་མོང་བ་གཅིག།

རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ནི། །ཐམྦོང་ལ་ཐམྦོང་བ་[116]གཞན་མ་ཡིན།།

དོན་སྟོན་པོ་དང་དོན་ཏེ་སྟོ་འཛིན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་ཚྭ་དུག་གི་ཐམྦོང་བ་གཉིས་པོ་རེམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྟོན་པོ་ཐམྦོང་བ་དང་སྟོ་འཛིན་ཐམྦོང་བ་སྟེ་ལྔས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་འང་སྟོན་པོ་ཁོ་ནའི་སྣང་བ་བར་མ་ཆད་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་སྟོན་པོའི་སྣང་བ་སྟེ་ལ་མར་སྐྱེ་དགོས་པས་ན་དོན་སྣང་དང་ཤེས་སྣང་གཉིས་ཀ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བར་བརྩད་པའི་སྐྱོན་འདི་གདོན་པར་དཀའ་སྟེ། དུས་མཉམ་པ་ལ་དོན་སྣང་ཐོ་སྣང་ཐ་དད་པར་སྟོ་སེར་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྣང་ཞིང་སྟེ་ལ་རས་སྐྱེ་བ་ལ་སྟེ་ལ་རས་སྣང་བར་ཐལ་འོ།།

དེ་ན་འདི་ལྟར་ཡུལ་སྣོང་བ་ན་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟས་དེའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུམ། དེ་སྣོང་བ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱི་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ཡི་ཐྲོན་སྣོང་བ་ལ་སྣོང་བ་ཡི་ཐྲོ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་གཅིག་ཉིད་སྣང་བ་ལས་ཡུལ་གཉིས་སུ་

(116) སྣར་ཐང་དེའི་རིང་། ཅ༩༤-ཅ། ཥ སྣོང་བ་སྣོང་བ། །

སྣང་བ་མ་དམིགས་ལ། སྲོ་འཛིན་གཅིག་ལུ་ལས་སྲོང་བྱེད་གཉིས་སུངང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་མཉམ་པའི་ཚེ་སྲོང་གཞན་འདོད་དགག་པ་འདི་སྐོར་འཆད་ལུགས་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་དུན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་དེས་པའི་ལན་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཏབ་ནས། འདི་ནས་བཙུམས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་གཞུང་ནས་བསྟན་པའི་ལན་གསལ་པོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གཉིས་པ་ཤེས་རིམ་དུན་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ལ། དྲེས་ཤིང་དེ་ལ་ཐལ་བ་བརྗོད། །དེ་ཡི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་དང་དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ། །དང་པོ།

ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སྲོང་བར། །འཇུར་བ་དེ་ལའང་དུན་པ་མཐོང་།།

དེ་ནི་གང་གིས་སྲོང་བ་ཡིན། །གལ་ཏེ་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ན།།

ཤེས་རིག་པའང་རྗེས་འབྲེལ་ཅན། །འདི་སྐྱེད་དེ་ནི་གང་ཞེག་ཡིན།།

གལ་ཏེ་སྣ་ཚོད་ཉིད་ན། །ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཛོ་མེ་འབྱུར།།

ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྟེས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལའང་ཕྱིས་སུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཤེས་པ་གང་གིས་སྒྲོང་བ་ཡིན་ཞེས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུ་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལ་ལན་དུ་གལ་ཏེ་ཡང་རང་གི་རྟེས་ཐོག་ཏུ་བྱང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་དོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚོར་རྣམས་སྣེད་བ་བཞིན་གཅིག་གི་རྟེས་སུ་གཅིག་འབྱེལ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ག། ཚོར་ཕྱི་མ་འདི་དག་གི་སྐྱེད་བྱེད་གཟུང་དོན་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། གལ་ཏེ་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཚོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་རོ་ག་འཇིག་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཛོ་བར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ།

གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ། །ཉེ་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཚོ་དེ་དག།
མི་འཇིག་པར་ནི་ཤེས་པྱི་མ། །རྗེ་ཡང་གཞན་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར།།

དེ་ལ་ཁྱབ་པའང་ཡོད་དེ། ཚོ་རང་གི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་

སྟེ་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་གྱུར་པ་རང་གི་སྣ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉེ་བར་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་དུགཱ་མི་འཇིག་པར་ནི་ཤེས་པ་ཐྱི་མ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཡུལ་གཞན་ནི་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒོལ་བའི་བར་དུ་རང་གི་ཚོར་ཏེ་ན་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉེས་པ་དེ་ཡི་ཉེས་སྤྱོད་ལན་དགག་པ་ལ། ཚོར་ཀུན་རྫོང་བའི་དབང་བྱས་ལན། །ཐ་མ་མི་སྲོང་འདོད་པའི་ལན། །དང་པོ་ལ། ཐྱི་རོལ་དོན་ལ་འཛོ་བའི་ལན། །དོན་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཇིག་ལན་དགག །དང་པོ་ལ། ཐྱི་ཡི་དོན་གྱིས་གེགས་བྱས་ལན། །སྤྱ་ཚོའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་ལན། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད། །དང་པོ།

བདག་ལ་ཤེས་བསྟེད་ཅིང་བཞིན་དུ། །[117]དེས་པའི་ནང་གི་ཡན་ལག་ནི།། ཅེ་དག་ལ་གཞན་[118]ཐྱི་ཡི་ནི། །ཡན་ལག་གང་གིས་གེགས་བྱེད་འགྱུར།། ནང་གི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འཇིག་པར་མ་དེས་ཏེ། ཐྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཚེ་དེ་ལ་འཛོ་བས་ན་ཐྱི་དོན་གྱིས་ནང་ཚོར་བརྒྱད་མར་འཇིག་

(117) སྡུར་ཐང་དབེ་རིའ། ཀཽཏ་ཀ-ཅ། ཁ་བཅའ་བཞིན་དབ། །

(118) སྡུར་ཐང་དབེ་རིའ། ཀཽཏ་ཀ-ཅ། ཁ་དེ་དག་ལས་གཞན། །

པ་ལ་གེགས་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཕད་དེ་ཤེས་པ་སྦྱ་མ་བདག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཞན་བསྟེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཆུས་པ་ངེས་པའོ་ནང་གི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆོ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་ནི་ཏུག་གནས་བཞིན་དུ། དེ་དག་ལ་གཞན་ཐེ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་སྟེ་ཆོ་ཡི་གཟུང་དོན་གཟུགས་སོགས་གང་གི་ས་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཆུས་པ་ནི་ཆོ་སྦྱ་མ་ཡོད་ཅིང་ཆོ་ཐེ་མ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པཁང་ཡིན་པའི་ཐེར། ཡུལ་རྣང་བ་ན་གནས་པའི་སྟོན་པོ་བཞིན་ནོ།།

གཉེན་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག །དོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག །དང་པོ།

ཐེ་རོལ་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་། །དེ་ལ་གེགས་བྱེད་ཆུས་མ་ཡིན།།

གཞན་དུ་ཡུལ་ནི་ཉེ་བ་ན། །ཁས་ཀྱང་ཆོ་སྐྱོང་མི་འགྱུར་རོ།།

དོན་དེ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་ཁགལ། །ཡོད་མིན་དེས་ན་རྟ་བ་ནི།།

མེད་ན་ཆོ་ཡི་དན་པ་ཡང་། །མེད་ཐེ་འདོད་པ་ཁ་དེ་མཇེས།།

ཕྱི་དོན་ཉེ་བས་གེགས་བྱེད་ཅི་སྟེ་མི་ནུས་སྟམ་ན། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཚོའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བས་ཀྱང་ཚོ་སྣ་འཛིན་པ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་བདུན་མི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱང་ཉེ་བའི་གཟུང་དོན་ནང་གི་ཡན་ལག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་དུ་ན་གི་གཟུང་དོན་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ཉེ་བས་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནི་ཉེ་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་ནུ་གང་ཟག་འགས་ཀྱང་རང་གི་ཚོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་བས་ན། ཡུལ་གང་གྱི་ལྟད་མོ་སོགས་མཐོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་རང་ཚོ་ཏེ་ལྟར་དུན་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་མི་ཉེ་བའི་གནས་སྐབས་ཡོད་དོ་སྟམ་ན། ཤུང་ལྟ་ཡོད་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཕྱི་དོན་དེ་ཉེ་བ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཡིད་པ་མིན་པ་དེས་ན་རང་གི་ཚོ་གཏན་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་ལ། རྟ་བ་མྱོང་བ་ནི་མེད་ན་ཁོ་ནོའི་ཚོ་འདི་ལྟ་བུ་བྱང་ངོ་ཞེས་ཚོ་སྣ་མ་ཡི་དྲན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་འདྲའི་འདོད་པ་འདི་ནི་ཤ་ཟེ་མཇེས་སོ་ཞེས་དབྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པ།

འདས་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་དག་ལ། །དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་མིན་ལ།།

འཕོ་བའི་རྒྱུ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །དོན་ལ་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་འགྱུར།།

འདུས་མ་འོངས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་དུག་ལ་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕོ་བའི་རྒྱུ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་འདས་སོགས་དང་ལྡན་མཚན་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྔ་ཚྭིའི་ནུས་པ་ཟད་པའི་ལན་ལ། དངོས་ལས་ནུས་གཞན་འདོད་པ་དགག །གྲུབ་དོན་རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་ཚྭིའི་ནུས་པ་སྤྲི་ཟད་དགག །བྱེ་བྲག་གཟུང་ནུས་ཉམས་པ་དགག །དང་པོ་ལ། ཡོགས་སྔ་བརྗོད་དང་དེ་ཡི་ལན། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཤེས་སྐྱེད་པའི། །ནུས་པ་དེམ་ཀྱིས་ཟད་པ་ནི།།

ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་འགྱུར་ན།།

གུལ་ཏེ་ཆོས་སྐ་མ་དེས་བདུག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཤི་མ་སྐྱེད་པའི་ཤུས་པ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པར་ཆོས་ཤི་མ་བསྐྱེད་ནས་དེམ་གྱིས་ཟད་པ་ནུ་གཟོད་ཤི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་ཞིང་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཐལ་བ་བརྗོད་དང་རྩོད་པ་སྤང་། །དང་པོ།

དོན་ཆོད་དེ་ནི་གང་ལས་ཡིན། །སྐར་གྱི་ཆོས་ནི་ཤུས་ཟད་ཀ།།

དོན་ལ་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་སྐོན་མེད་པར་ཆོས་མཡིན།།

དོན་གཞན་ཚགས་ཤེས་ཤུས་ཉམས་ན། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་རྟོགས་ཕྱིར།།

དེ་ལྟ་ན་ཆོས་སྐ་མ་ལས་འཕོས་མ་ཐག་པའི་དོན་འཇིག་པའི་ཆོས་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཆོས་གང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྐར་གྱི་ཆོས་ཤུས་པ་ཟད་པར་འདོད་པས་ན་གང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཤུས་པ་ཟད་པ་དེ་ཚོག་པའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་རྒྱུར་མི་རུངོ། །དེས་ན་དེའི་རྗེས་ཐོག་གི་ཆོས་དོན་ལ་ཡང་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་སྐོན་མ་དེ་མ་ཐག་ལ་ཡི་མ་སྐྱེད་པའི་ཤུས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཤི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། ཡུལ་གཟུགས་དང་སྐྲ་སོགས་ཉེ་བར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་

ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལྡུ་བུའི་དོན་གཞན་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་སྐྲ་སོགས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པ་ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནུ་ཤེས་པ་གཞན་དེ་དག་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྟོག་སྒྲུབ་ལ། འཐད་པ་རང་གི་རྩོད་སྤོང་བརྗོད། །མི་འཐད་གཞན་ལུགས་དགག་པ་འོ། །དང་པོ།

ཅེག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་ །ཤེན་ཏུགས་ལ་བའི་སེམས་གཅིག་གི་སྣ།།

ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན།།

དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡིད་འཇུག་ནི། །མཚུངས་ལ་ཡིད་གཞན་ལྟོས་མི་འགྱུར།།

ཡིད་ཤེས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ །ལྟོས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན།།

ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་མཐུས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་གི་རྒྱུད་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འཛིན་ལྡོག་མ་མཐོང་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཛིན་ལྡོག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་

པ་ནི་ཡིད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མ་ཐུན་པའི་འཇུག་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡང་། ཡིད་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་གཏོད་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་གས་ལ་བའི་སེམས་གཅིག་གི་ས་འཇུག་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བའི་ཆུས་པ་སྐབས་དེར་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་དེར་ཀུན་གཞི་ཡི་རྣམ་ཤེས་པ་ལས་འཇུག་ཤེས་གཞན་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཆུབས་རྒྱ་མཚོ་ལས་འབྱུང་ཡང་ཆུབས་རང་གི་གཡོ་བ་སྤྲ་མ་ལ་ལྷོས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་འཇུག་ཤེས་རང་རང་གི་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ཅི་རིགས་པར་སྐྱེ་བ་ཅིས་ཤེས་སྙམ་ན། འཇུག་ཤེས་ཕྱི་མ་ཆ་མས་སྤྲ་མ་ལ་ལྷོས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ཀུན་གཞི་གཅིག་བུ་ལས་འབྱུང་ན། ཡིད་སྤྲ་མའི་འཇུག་པ་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་ཕྱི་མ་གཞན་ལྷོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྟག་ཏུ་མ་དེས་པར་དུ་མར་སྐྱེ་དགོས་ནའང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་དང་མཚུངས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་མ་ཐེབ་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་མངོན་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བས་

ཀྱང་ཐྱི་མ་སྦྱ་མ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷོས་པ་རྣལ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ལུགས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ། རྟག་གཅིག་ཡིད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །བདག་ཡིད་ལྡན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །འདུ་བྱེད་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག །དང་པོ།

ཡིད་གཅིག་ཡིན་ཐྱིར་གཞན་ལ་ནི། །ཚགས་པ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་ཐྱིར།།
ཤེས་གཞན་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན་མིན། །ལ་ལར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཐྱིར་རོ།།

འདུག་པ་མཚུངས་ལ་མཚུངས་པའི་ཐྱིར། །ཐམས་ཅད་ཚེ་གཞན་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ན་རེ། ཡིད་ནི་རྣལ་ཐ་རན་ཆ་མེད་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་ཤེན་ཏུ་ཐ་དད་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཅིག་པུ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་སྣའི་དབང་པོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་གཞན་དྲེ་ལ་ནི་ཆགས་པ་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འགྲོ་སྟེ་མི་འགྲོ་བའི་ཐྱིར་ཡུལ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཚེ་དབང་ཤེས་གཞན་མི་སྐྱེ་བཡིན་གྱི། ཉེར་ལེན་སྤྱ་མའི་ཏྲས་པ་ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འཐད་པ་མིན་ཏེ་སྐབས་ལ་ལར་རྒྱུན་ཆང་བ་ན་འདྲུག་ཤེས་དྲུག་པོ་ཅི་རིགས་

པར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཡིད་གཅིག་བུ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཡུལ་གཅིག་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་པར་འཇུག་པ་གང་ཡིན་ན། ཡུལ་བྱི་སྐོར་ནས་གསལ་མི་གསལ་ཉེ་རིང་སོགས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ལྟ་བའི་སྐོར་ནས་གཅིག་ལ་ལྟག་པར་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཡིད་གཏོད་པ་སོགས་ཀྱི་མི་མཉམ་པ་མེད་ན་འཇུག་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བདག་ཡིད་ལྟན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ།

བདག་ཡིད་ལྟན་པ་ཅམ་ལས་ནི། །སྐྱེ་ནའང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།
གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང་། །དེ་ལྟར་མར་མེ་དུ་མས་མཐོང་།།
རིམ་གྱིས་ཀྱང་ནུས་མེད་འགྱུར་ཏེ། །ཕྱིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་ཕྱིར་རོ།།
འདིས་ལུས་སྐྱེས་བུ་བཤད་པ་ཡིན།།

བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་དང་ཡིད་གཉིས་པོ་ལྟན་པ་ཅམ་ལས་ནི་ཤེས་པ་

རྣམ་སྐྱེ་ཡི་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་ལྷོས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན་འདང་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་
ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་འགྱུར་མེད་རྟག་ཏུ་ཚོང་བས་སོ། །ཁོ་ན་
རེ། བྱེད་པ་རྒྱུ་ཡིད་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་འབྲས་བུའང་གཅིག་
ལས་དུ་མ་ལྟུང་ཅིག་མི་བྱེད་དེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་
བ་རེ་རེ་ལས་མང་པོ་ཅིག་ཅར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་འདང་། དེར་
མ་ངེས་ཏེ་གལ་ཏེ་དེས་ན་ཇི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྐྱེས་བུ་དུ་མས་དུས་
གཅིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། བྱེད་པ་རྒྱུ་མར་མེ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་
དུ་མ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་དེས་
པ་ནི་བྱེད་པ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མ་ངེས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་
གཅིག་པོ་དེས་གནས་སྐབས་གང་དུ་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་བྱེད་པར་
ངེས་ན། རྒྱུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་
པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་པོ་གཅིག་བྱ་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་ངེས་པ་ཁས་
ཆྭར་པ་གང་ཞེག བྱེད་པོ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་སྣང་དང་མི་འདྲ་བའི་
བྱེ་བྲག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོའི་གནས་

སྐབས་ཙོ་ན་ལས་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདི་ས་རྒྱང་འཕེན་པས་ལུས་གཅིག་ཟློ་དུ་མའི་རྒྱུར་འདོད་པ་དང་། བྱངས་ཅན་པས་ཤེས་རིག་གི་སྣོ་ས་བུ་ཟློའི་རྒྱུར་འདོད་པའང་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཡི་ཉེ་དེ་རྣམས་ལ་གནོད་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཐག་ལས་སྣེ་བ་ཐག་པ།

གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ལས་དེས་ན། །དེ་ཕྱིས་གང་ལས་ཟློ་ཞིང་ལས།། ཤེ་ན་ཡིན་མོད་འདོད་པ་ཉིད།།

གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལས་ཟློ་རེ་རེ་འབྱུང་བར་དེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དེས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་རྟག་པ་ཞེག་གམ་མི་རྟག་པ་ཞེག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སོ་ན་གནས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལྟར། འདུ་བྱེད་དེ་སྔ་ན་མེད་པ་ཕྱིས་སུ་འབྱུང་ན་དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཟློ་སྔ་མ་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཤེ་ན། ཟློ་ཡི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་ཟློ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་མོད་དེ་ནི་འདོད་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་གཟུང་ཉམས་པའི་ལན་འགོག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྡུ་གསུམ། །དང་པོ།

གཟུང་ལ་གཟུང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ལས། །གཞན་མིན་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་མཚན་ཉིད།།

སྣང་བ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་མེད། །ཚ་མེད་པ་ལ་སྣ་སོགས་མེད།།

ཟློ་སྣ་མ་ཐྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་མིན་པར་གྱུར་ནས་ཤེས་པ་ཐྱི་མ་དོན་ལ་འཛོའོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུང་བ་ལ་ནི་ཤེས་པས་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་ཙམ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ལས་གཞན་པའི་གཟུང་བ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ལ། རང་འཛིན་ཤེས་པ་རང་འདྲའི་རྣམ་པར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཟུང་བ་ལས་གཞན་པའི་རང་འཛིན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བར་མི་ནུས་ཤིང་། གང་ཤེས་པ་ལ་རང་ཉིད་སྣང་བ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་ལ། ཤེས་པ་སྣ་མ་ཐྱི་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བར་ནི་ཁྱོད་འདོད་ཅིང་ཤེས་པ་ཚ་མེད་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྣང་དང་མི་འདྲ་བར་སྣང་མི་རུང་

བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་ལྷུང་ཏེ་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །སྣང་བ་གཟུང་བ་ཞེས་པ་འདི་ཡུལ་དབང་བར་གྱིས་སྣང་བས་མ་དེས་ཞེ་ན། དེ་གཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་དུ་འང་བཤད་པ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུང་ལས་གཟུང་སྐྱེད་གཞན་མིན་བསྟན། །དེ་ལ་མ་དེས་རྟོད་པ་སྟང་། །དང་པོ།

གཟུང་བའི་ཀུས་པ་ཉམས་འགྱུར་གྱི། །སྐྱེད་བྱེད་བདག་ཉིད་གཞན་མིན་ན།།
གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ནི། །གཟུང་ལས་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མེད་དེ།།
གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟ་མིན་པར་ནི། །ཆོ་ལ་དངོས་སུ་བཏ་འདོགས་མེད།།
གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདི་ཡི། །དེ་དངོས་དེས་པ་གཞན་ཅི་ཡོད།།
ཆོ་ལ་འང་དེ་ཡོད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་གནས།།
འཇིན་པ་ཡི་ནི་ཉེར་ལེན་དང་། །སྐྱོང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུང་མཚན་ཉིད།།

ཞ་རོལ་པོ་ན་རེ། སྐང་བྱ་སྟ་ཆོའི་ཀུས་པ་གཉིས་ཀ། སྐོང་བྱེད་ཆོ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཀུས་པ་དང་། ཕྱི་ཆོ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཀུས་

པ་གཉིས་པས། སྐབས་འགར་གཟུང་བའི་ནུས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་ཚོར་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆུས་པ་གཞན་ཉམས་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ཚོའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་མིན་ན་ནི་སྡུམས་སྐྱང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཅན་ལ་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་ལས། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་གཟུང་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཚོ་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་གྱུར་ན་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་རང་འཇིག་གྱི་ཚོ་ལ་དངོས་སུ་ཐན་འདོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ནའང་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་རང་ཉིད་ཚོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཚོ་བསྐྱེད་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་འདི་ཡི་རང་ཚོ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོར་ངེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆུ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ཚོ་མི་བསྐྱེད་ལ་གཞན་བའི་ནུས་པ་འདི་ས་སྐྱེད་དོ་ཞེས་ཚད་མས་དམིགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ནང་གི་ཚོ་ཐམས་ཅད་ལའང་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་

དེ་ཡོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་འཛོ་ཁ་མའི་ཆྭོ་སྦུ་མ་དེ་ཡང་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གནས་ཀྱི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་འདི་འདང་འཇོག་གི་ཚོར་མི་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡིན་ཏེ་བཞག་པར་མི་ནུས་སོ།།

དེས་ན་སྦུ་ཆྭོ་གཟུང་བ་ཡིན་ན་རང་འཇོག་པ་ཆྭོ་ཕྱི་མ་ཡི་ནེ་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་དུང་། དེས་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སྦུ་མ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་ལ་ནི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་ལས་ཉེར་ལེན་ཡིན་མི་དགོས་ལ། ནང་གི་ཆྭོ་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཆྭོ་གཞན་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ལ་ནི་ཉེར་ལེན་མིན་པ་སྤྱོད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་ཉེར་ལེན་ཙམ་ནི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་སེམས་དེ་ཉེར་ལེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བར་བྱེ་སྨས་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ནས་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱོ་ལ། སྤྱོད་བ་ཙམ་ནི་གཞན་སེམས་ཤེས་པས་མ་དེས་པར་འདོད་པས་སྤྱོད་བ་དང་ཉེར་ལེན་ཉིས་ཚོགས་ནང་རང་

གི་སེམས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་འོས་མེད་པར་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གྲུབ་ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྩོད་སྤོང་ལ། གཟུང་མིན་གཟུང་བས་མ་དེས་སྣང་། །གཟུང་བ་གཟུང་མིན་མ་དེས་སྣང་། །དང་པོ།

གཟུགས་སོགས་དང་ནི་སེམས་དེ་ལྟར། །གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དྲྭོད་པ་ཇི།།

མ་དག་བློ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ།།

ཕྱི་དང་ནང་གི་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་བཞག་པའི་དོན་འདི་མི་འཐད་དེ། ཐལ་བས་གཟུང་བྱ་མིན་པ་ཡང་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཐུ་རྟལ་དང་། དྲངས་པ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་དང་། ཚོད་པ་དང་བསྐལ་བའི་ཕྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་གཟུང་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱི་ར་ལྟས་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་གཟུགས་སོགས་དུང་ནི། ནང་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དྲྭོད་པ་འདི་ནི་མ་དག་པའི་བློ་ཅན་ཐལ་བ་དག་གི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དྲྭོད་

ནས། འགྲུང་བ་ལ་གཟུངངོན་དུ་བརྟོད་པ་ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་ནུས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཚུར་མཐོང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པས་དེའི་མཐོང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཅེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དམུས་ལོང་གིས་མིག་ལྟན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དབྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།

བཀའ་སྩལ་པ་གཟུང་བ་གཟུང་མིན་མངོན་སྤྱོང་བ།

དེ་ལ་ཐུབ་སོགས་ངོ་བོ་ཡིས། །གཟུང་བ་གཟུང་མིན་ཉིད་འགྲུབ་ན།།
གཟུགས་སོགས་བློ་ལ་སྐད་མེད་གང་། །ཕྱིས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞེག་ཡོད།།

སྐད་གཟུང་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་གཟུང་བྱ་མིན་བར་གྱུར་པ་ཡོད་དེ། ཉེ་བ་རིང་དུ་སོང་བ་དང་། རགས་པ་ཐུབ་སོང་བ་དང་། བར་དུ་སྐྲིན་པས་ཚོད་ནས་བསྐལ་བར་གྱུར་པའང་ཡོད་པས་སོ་སྣམ་ན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཐུབ་བ་དང་སྐྲིན་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིས་སྐད་དབང་བློས་མངོན་སུམ་གཟུང་བ་ཡང་ཕྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་ཉིད་

དུ་འགྱུར་སྲིད་ནུའང་། གཟུགས་སོགས་འཇིག་པའི་ཚོགས་ལ་ནི་སྡུག་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཟུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཅི་ཞེས་ཡོད་དེ། ཚ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྒར་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལས་སྒར་སྐས་མི་འཇུ་བ་གཞན་དང་གཞན་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཕྱི་མ་དང་པར་གཞན་ཀྱིས་མ་ཚོད་པར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་ཚུལ་གཅིག་ལས་ཉེ་བ་དང་རིང་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ།

དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་འཇིག་འགྱུར་ན། །དེ་མ་ཐག་བའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས།།
གང་ཡིན་དེ་ཉིད་འཇིག་འགྱུར་བ། །དེས་ན་དོན་གཞན་རྟོགས་མི་འགྱུར།།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྤྱ་མ་བཞིན་གཞན་ཕྱི་མས་འཇིག་པར་འགྱུར་ནུ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཡི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་རྟག་ཏུ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྐྱེས་ནས་དོན་གཞན་ནམ་ཡང་

རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱབ་དོན་བཞག་པ་ནི།

ནུས་པ་དུ་མ་གཅིག་མེད་ཀྱང་། །དངོས་རྟམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས།།

གཅིག་དང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཡས་དུ་མ་མིན།།

མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་གཅིག་ཡས་གཅིག །འབྲས་བུ་ཚོགས་པ་དག་ཡས་བྱུང་།།

གཅིག་ཀྱང་ཚོགས་པ་གཉིས་འགྱུར་ཕྱིར། །དེ་ནི་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད།།

གཞན་དག་གཟུང་དོན་ལ་གཟུང་བའི་ནུས་པ་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནུས་པ་དོན་གཞན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྣམ་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ། ནུས་པ་ཅན་ལས་ཇ་ཐ་དད་པའི་ནུས་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་པ་ཞེག་བྱད་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིའམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་སྔར་ཡང་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ནུས་པ་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་རྒྱུ་

གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་མི་འཇུ་བ་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་གྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ལྟུ་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་འབྱུང་བར་སྣང་ལ། དེ་ལ་བསམས་ནས་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱུང་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་ཚོགས་པ་དག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་བ་མེད་པས་ན་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་དོ་ཞེས་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེར་ལེན་དང་ལྡན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་སོ་སོ་ལ་ཐན་འདོགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚ་ནས་རྒྱུ་གཅིག་པུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་གཅིག་དང་དུ་མར་བརྗོད་པ་ལྟར་ནས་པ་གཅིག་དང་དུ་མར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་རྣམ་འབྲེལ་ལས་དངོས་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་ནུས་པ་ཐ་དད་པ་དེ་རེས་སོ་སོར་སྐྱེད་པ་མིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དོན་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཇོག་པའི་ལུགས་འགོག་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཆོས་གཞན་དོན་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་འཇོག་འགྱུར་ན།།
སྔ་ཕྱི་རྣམ་བ་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །དེའོ་པ་ལ་སོགས་དོན་གཅིག་ལ།།
རྟག་ཏུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡི། །བརྗོད་ཉིད་རིམ་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་།།
གཅིག་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་སྣང་བར་འགྱུར། །བདག་དང་དེ་རིག་སྣང་བའི་ཕྱིར།།

གལ་ཏེ་ཆོས་སྔ་གཅིག་བའི་ཆོས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུང་ནི་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འཇོག་པར་འགྱུར་བས་ན་ཆོས་དང་དོན་གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་གཅིག་ལུ་དེ་ཉིད་སྔ་ཕྱི་ལན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་ཡིད་ཀྱིས་དཔྱོད་པ་ཡུལ་ལ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་། ལ་སོགས་བའི་སྒྲས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་གི་ཡུལ་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉམ་རྟག་ཅིག་ཅར་མིན་པར་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་ཡི། ཞ་ཤེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་རིམ་མིན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཞ་ལྟ་བུ་སྔ་མ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཆོས་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞ་བདག་ཉིད་རིག་པ་

ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་དུས་སུ་སྣང་བ་དུང་ཞ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
རིག་པ་ཕྱི་མའི་དུས་སུུངཞ་སྣང་ཡང་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་སྤྲ་མ་
ཧཱུྃ་ཡུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་དང་ཐལ་ནས་གཟུང་དུ་མེད་ལ། ཡུལ་ཅན་སྤྲ་མ་
གསལ་བར་སྣང་བ་ནཾ་ཡུལ་ཡང་དེས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་གསལ་གྱི་
དེ་གཉིས་ལ་གསལ་མི་གསལ་དང་ཉེ་རིང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ཡི་གེ་ལ་རིམ་བཞིན་དམིགས་པ་ན་ཡི་གེ་རེ་
རེའང་སྤྲ་ཕྱིར་ལན་གཉིས་རེ་སྣང་ཞིང་། མིག་ཤེས་སྤྲ་མ་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་
དེས་རང་དུས་ཀྱི་སྐྲ་ཡང་འཛིན་པས་ན་སྤྲར་ཀྱི་གཟུགས་དང་དལ་ཞིའི་སྐྲ་
ཡང་དུས་མཉམ་དུ་སྣང་བར་ཐལ་འོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་
མ་གོད་པར་ཆང་བར་ཉམས་སུ་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་གཞན་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་
ངོར་བསྒྲུབས་ནས།

དེ་ནི་གཉིས་པ་ཤེས་པ་ཐ་མ་མི་སྒྲོ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། དངོས་
དང་ཉེས་སྤྲོང་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ།

གལ་ཏེ་ཡུལ་གཞན་འཛོ་བ་ན། །ཐ་མ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་མིན་ན།།

གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་བཞིན། །ཐམས་ཅད་ལྷོང་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཇི་སྐད་བཀའ་པ་དེ་ལྟར་དབུད་པས་རང་ཚོ་ཆོས་གཞན་གྱིས་འཛིན་ན་བར་མ་ཆད་པར་དོན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ལྷོང་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་བརྗོག་པར་དཀའ་བ་མཐོང་ནས། གལ་ཏེ་ཆོ་སྦྱ་མ་སྦྱ་མ་རིམ་བཞིན་ལྷོང་ན་ཡང་ཆུང་གྱི་ཐ་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་འཛོ་བ་ནུ་ཆོ་སྦྱ་མ་ལྷོང་བའི་སྐད་ཅེག་ཐ་མ་དེ་ནི་ཆོ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་མིན་པར་ཡུལ་ལ་འཛོ་སྟེ། རང་ཆོ་བཆུད་མར་ལྷོང་ནུ་ཡུལ་ལྷོང་བ་གཏན་མི་སྲིད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐ་མ་དེ་ཁང་སྟོང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པ་ལྟར་རང་གིས་རྟ་བ་ནས་ལྷོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལྷོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་མ་མི་ལྷོང་བའི་ཡུལ་ལྷོང་བས་ཡིན་ན་ཡུལ་ལྷོང་བ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་སྐབས་ན་ཆོ་ལྷོང་མི་སྲིད་པས་ཡུལ་ལྷོང་བའི་སྐད་བར་མ་ཆད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་རང་ཆོ་གང་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷོང་བའི་ཕྱིར། ཆོ་རྣལ་དུ་མི་གནས་པའི་སྐྱོན་པ་དེས་པ་

གསལ་པོར་མི་སྐྱེ་བ་ལའང་ཁྲོད་ཀྱིས་ཅི་བྱས་ཞེས་དྲིས་ན་སྣང་མེད་པ་
བཞིན་དུ་རྟེས་སུ་ཏོ་བོས་འདི་མཐོང་འདི་ཐོས་ཞེས་གཅིག་ཀྱང་དྲན་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།

བཀའ་བསྩལ་ཏེས་སྤྲོང་ལན་དགག་པ།

གལ་ཏེ་བདག་རྨོང་མངོན་སུམ་ཡིན། །གཞན་གྱིས་རྨོང་འགྱུར་མ་ཡིན་ན།།
གང་གིས་དེ་སྐད་བརྗོད་འགྱུར་བ། །བདག་གིས་རྨོང་དེ་གང་ལས་གྲུབ།།
གསལ་རྒྱ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། །གསལ་བར་འདོད་པའི་གསལ་བ་མིན།།
གལ་ཏེ་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །གསལ་ན་འགྲོ་འདི་གསལ་བར་འགྱུར།།
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེ ཞུང་བྱས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེ ཞུ་སྟེ་
གསུམ་པའོ།། ||

གལ་ཏེ་རང་རིག་པ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་
རྨོང་བ་ནི་རང་གི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱིས་རྨོང་བར་འགྱུར་བ་
ནི་རང་གིས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་
མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྲོད་པར་དེ་སྐད་བརྗོད་བར་འགྱུར་བ་ཡི་དམ་

བཅའ་ཅམ་སྨྲ་ཤེས་ཀྱང་། རང་རིག་མི་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའམ་བདག་གི་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མིག་ཡིན་ཡང་རང་གིས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རང་མི་རིག་པར་ཁྱོད་འདོད་པ་མིན་ནམ། གང་མ་ལྡོང་བ་དེ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེས་བའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པར་བྱེད་དུ་ཡོད་དམ་བསམ་པར་གྱིས་ཤིག ཁོ་ན་རེ། མིག་རང་གིས་རང་མ་མཐོང་ཡང་བདག་གི་མིག་གསལ་མི་གསལ་ཞེས་རང་གིས་རྟོགས་ཀྱས་པ་བཞིན་དུ་རང་རིག་དང་རང་གསལ་བ་མེད་ཀྱང་གཞན་རིག་ཅིང་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཤེས་པ་རྟོགས་ཀྱས་སོ་སྙམ་ན། མིག་དབང་ནི་ཤེས་པ་གསལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་དང་གསལ་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གསལ་བར་འདོད་པའི་སྟེ། ཡུལ་སྣོ་སོགས་གསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་གསལ་བ་ཉིད་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་ན་མིག་ལེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལ་གསལ་བ་རྗེ་

ལྟར་ཡོད་དེ། མར་མེས་བྱམ་པ་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཚུལ་དང་བློས་ཤེས་པ་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་ཚུལ་གང་ཡང་དེ་ལ་མི་སྲིད་པས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཚོས་གང་ཞེག་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་ཙམ་གྱིས་གཞན་གསལ་ནས་འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་ལ་མི་གསལ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རང་མ་གསལ་ཡང་གཞན་གསལ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་གི་མིག་གསལ་འོ་སྙམ་པ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གསལ་བ་ཉིད་རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཐུས་ཡིན་ཀྱི། གཞན་དུ་གཞན་ཀྱི་མིག་བཞིན་དུ་དེ་གསལ་མི་གསལ་སུ་ཞེག་གིས་རྟོགས་པར་ཟུས། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་གསལ་བ་དེ་ཡང་རང་རིག་པས་མ་མྱོང་ན་གསལ་བར་མི་རྟོགས་ལ། མ་རྟོགས་ན་རྒྱུ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་མི་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གསལ་བའི་བློ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་

རང་རིག་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིགས་ལེ ཅུང་བྱས་པ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེ ཅུའི་འགྲེལ་པ་བཤད་པའོ་སྐབས་སྟེ་གསུམ་པའོ།། ||

པར་བྱང་སྒོམ་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞེ་བའི་རྒྱུ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཀྱང། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་ཀྱི། །དེ་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔང་དུ་བསྒྲུབ་བའི་རྣམ་དཀར་ཐུང་ཡིའི་མ་ཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྐྱོང་ཐག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །དེས་ལེགས་ཧོར་བུའི་མཇོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་པ་འདིའང་དེང་དུས་ཡིད་སྡུག་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའི་སྡེ་གསྒོང་མི་བཟད་པས་གང་སྤྲོངས་ཆོས་ལྡན་ཀྱི་ཞེང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དེན་པོ་ཆེ་ཉེ་མའི་སྡང་བ་ཤུར་འབབ་བ་དེ་ཉེ་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཐོག་ས་དང་ཐོག་ནས་རྡུལ་ཐུན་ཀྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཅོད་འཚེ་ཀུ་གྱའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྡ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཏོ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིད། བྱང་ཐོག་ས་བོད་ཁ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སྤངས་ཡང་སྡར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཁྲོད་ཡ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལས་སྐྱོ་ཤ

རྣམ་འཇེན་ཤྲཱུ་མེ་རྟྭིའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྱུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྣུན་དང་བསྟུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྐྱ་ཚོགས་བའི་དགེ་བསྟོའི་སྨོན་ཚིག་ཀྱང་ཤྲཱུ་ཡེ་དགེ་སློང་ཚོས་སྐྱ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ།། །།

དང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཀློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་སྣོང་རྟེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་བའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་ཐྲི་ང་འཕྲུལ་པར་གསར་སྐྱན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྦྱོལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཚོས་ལུང་རྟེགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྡེ། །སྤྲོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ཚེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ལྡབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་དུ་བའི་ཚོགས་ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་

འཕང་མདོན་བྱུང་ཚོག །ཅེས་བཞང་སངས་རྒྱས་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྲལ་བའི་ངོར་ཤད་ཐལ་སྦྱལ་བརྒྱ་ཐོན་བྱས་སྨོན་པའོ།།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཀའ་འདི་དེའེ་ཚའི་ནང་དུ་བཞག་ནས་དེའེ་ཚ་དེ་ཡིད་བཞིན་བསྐོལས་ཀྱང་ཅེས་བ་མི་འབྱུང་བ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།།